

Bank Polski

Raport Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I kwartał 2019 roku

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w mln PLN		w mln EUR	
	okres od 01.01.2019 do 31.03.2019	okres od 01.01.2018 do 31.03.2018	okres od 01.01.2019 do 31.03.2019	okres od 01.01.2018 do 31.03.2018
Wynik z tytułu odsetek	2 455	2 212	571	529
Wynik z tytułu prowizji i opłat	746	737	174	176
Wynik z działalności operacyjnej	1 229	1 070	286	256
Zysk brutto	1 234	1 076	287	258
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	861	756	200	181
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą	862	757	201	181
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w PLN/EUR)	0,69	0,61	0,16	0,14
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w PLN/EUR)	0,69	0,61	0,16	0,14
Dochody całkowite netto	738	946	172	226
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(4 577)	(5 861)	(1 065)	(1 403)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 813)	2 455	(887)	588
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(550)	393	(128)	94
Przepływy pieniężne netto	(8 940)	(3 013)	(2 080)	(721)

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w mln PLN		w mln EUR	
	stan na 31.03.2019	stan na 31.12.2018	stan na 31.03.2019	stan na 31.12.2018
Suma aktywów	325 833	324 255	75 752	75 408
Kapitał własny ogółem	39 728	39 101	9 236	9 093
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	39 739	39 111	9 239	9 096
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	291	291
Liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	1 250	1 250
Wartość księgową na jedną akcję (w PLN/EUR)	31,78	31,28	7,39	7,27
Rozwodniona liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	1 250	1 250
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w PLN/EUR)	31,78	31,28	7,39	7,27
Łączny współczynnik kapitałowy	18,36%	18,88%	18,36%	18,88%
Kapitał Tier 1	34 792	35 150	8 089	8 174
Kapitał Tier 2	2 700	2 700	628	628

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	w mln PLN		w mln EUR	
	okres od 01.01.2019 do 31.03.2019	okres od 01.01.2018 do 31.03.2018	okres od 01.01.2019 do 31.03.2019	okres od 01.01.2018 do 31.03.2018
Wynik z tytułu odsetek	2 231	2 039	519	488
Wynik z tytułu prowizji i opłat	596	610	139	146
Wynik z działalności operacyjnej	1 057	893	246	214
Zysk brutto	1 057	893	246	214
Zysk netto	737	614	171	147
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w PLN/EUR)	0,59	0,49	0,14	0,12
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w PLN/EUR)	0,59	0,49	0,14	0,12
Dochody całkowite netto	597	813	139	195
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(1 430)	(3 717)	(333)	(890)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 767)	2 430	(876)	582
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(3 736)	(1 800)	(869)	(431)
Przepływy pieniężne netto	(8 933)	(3 087)	(2 079)	(739)

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	w mln PLN		w mln EUR	
	stan na 31.03.2019	stan na 31.12.2018	stan na 31.03.2019	stan na 31.12.2018
Suma aktywów	298 403	300 413	69 375	69 863
Kapitał własny ogółem	38 846	38 360	9 031	8 921
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	291	291
Liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	1 250	1 250
Wartość księgową na jedną akcję (w PLN/EUR)	31,08	30,69	7,22	7,14
Rozwodniona liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	1 250	1 250
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w PLN/EUR)	31,08	30,69	7,22	7,14
Łączny współczynnik kapitałowy	20,76%	21,33%	20,76%	21,33%
Kapitał Tier 1	34 649	35 070	8 055	8 156
Kapitał Tier 2	2 700	2 700	628	628

WYBRANE POZYCJE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PRZELICZONO NA EUR WEDŁUG NASTĘPUJĄCYCH KURSÓW	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2018
średnia kursów NBP na koniec miesięcznych okresów (pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych)	4,2978	4,2669	4,1784
kurs średni NBP na dzień (pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej)	4,3013	4,3000	4,2085

Bank Polski

Komentarz Zarządu do wyników
Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
za okres trzech miesięcy zakończony
31 marca 2019 roku

SPIS TREŚCI

1.	PODSUMOWANIE I KWARTAŁU 2019 ROKU	3
1.1.	NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I KWARTAŁU 2019 ROKU.....	3
1.2.	WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
2.	ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI	5
2.1.	OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE.....	5
2.2.	SYTUACJA NA RYNKU FINANSOWYM.....	6
2.3.	SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO.....	7
2.4.	SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA POZABANKOWEGO.....	9
2.5.	RYNEK UKRAIŃSKI.....	10
2.6.	OTOCZENIE REGULACYJNO-PRAWNE.....	10
2.7.	CZYNNIKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W II KWARTALE 2019 ROKU.....	12
3.	SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU	13
3.1.	PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE.....	13
3.2.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	13
3.3.	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	17
3.4.	KAPITAŁY WŁASNE I MIARY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ.....	18
4.	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA	19
4.1.	SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU.....	19
4.2.	SEGMENT DETALICZNY.....	20
4.3.	SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY.....	21
4.4.	POZYCJA RYNKOWA GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	23
4.5.	SIEĆ DYSTRYBUCJI I KANAŁY DOSTĘPU.....	24
4.6.	DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	25
4.7.	NAGRODY I WYRÓŻNIENIA.....	28
5.	SŁOWNIK	30

1. PODSUMOWANIE I KWARTAŁU 2019 ROKU

1.1. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I KWARTAŁU 2019 ROKU

Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA (Grupa PKO Banku Polskiego SA albo Grupa Kapitałowa Banku) należy do największych instytucji finansowych w Polsce, a także jest jedną z największych grup finansowych Europy Środkowo - Wschodniej. Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO Bank Polski SA albo Bank), podmiot dominujący Grupy Kapitałowej Banku, jest największym bankiem komercyjnym w Polsce oraz liderem rynku polskiego pod względem skali działania, kapitałów własnych, kredytów, oszczędności, liczby Klientów oraz wielkości sieci dystrybucji. Grupa Kapitałowa Banku wyróżnia się na polskim rynku wysokimi wynikami finansowymi, które zapewniają jej stabilny i bezpieczny rozwój.

W 2019 roku PKO Bank Polski SA świętuje 100-lecie powstania. Historia Banku rozpoczęła się 7 lutego 1919 roku, kiedy to Naczelnik Państwa Józef Piłsudski, Premier Ignacy Paderewski oraz Minister Poczty i Telegrafów Hubert Linde podpisali dekret, na mocy którego powstała Poczta Kasa Oszczędnościowa. Od tego czasu Bank wyznacza trendy na polskim rynku instytucji finansowych poprzez wprowadzanie atrakcyjnych produktów i usług, inwestowanie w przełomowe technologie oraz wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań.

NAJLEPSZA BANKOWOŚĆ MOBILNA NA ŚWIECIE

PKO Bank Polski SA dostarcza swoim Klientom najbardziej rozwiniętą bankowość mobilną na świecie – aplikację IKO, której łączna liczba aktywacji na koniec marca 2019 roku osiągnęła niemal 3,4 mln sztuk.

W lutym 2019 roku IKO po raz drugi zajęło 1. miejsce w rankingu aplikacji mobilnych 100 największych banków na świecie, opublikowanym w Retail Banker International. Ranking opiera się na ocenach Klientów, wystawionych w dwóch największych sklepach z aplikacjami na iOS oraz Android. IKO z łączną oceną 4,8/5 przy ponad 300 tys. ocen wyprzedziło aplikacje mobilne banków z całego świata.

GRUPA KAPITAŁOWA BANKU POSZERZA SWOJĄ OFERTĘ PRODUKTÓW I USŁUG

Grupa Kapitałowa Banku oferuje nowoczesne i kompleksowe rozwiązania. Bank wychodzi naprzeciw potrzebom Klientów indywidualnych oraz podmiotów gospodarczych z uwzględnieniem ich wielkości, branży oraz aktualnego etapu rozwoju. Zapewnia Klientom profesjonalne narzędzia, które ułatwiają kontrolę nad finansami oraz prowadzenie działalności biznesowej.

W ramach działań prowadzonych w I kwartale 2019 roku PKO Bank Polski SA:

- oferował specjalną lokatę na 100-lecie Banku z oprocentowaniem 1,919% w skali roku; lokatę można było założyć do 15 marca 2019 roku na okres 100 dni,
- uruchomił dostęp do kolejnych usług w bankowości elektronicznej dla firm: e-księgowość (aplikację księgową zintegrowaną z systemem iPKO, która umożliwia m.in.: fakturowanie, zarządzanie finansami, szybki dostęp do płatności, analizę bieżącej sprzedaży i kosztów oraz prognozowanie wydatków) oraz e-prawnik (narzędzie opracowane przez startup TuPrawnik, które pozwala na zdalne, szybkie i kompleksowe rozwiązanie problemu prawnego),
- wprowadził do oferty karty debetowe z herbami wybranych klubów Ekstraklasy oraz karty debetowe z wizerunkiem opracowanym z okazji 100-lecia istnienia Banku.

PKO BP FINAT SP. Z O.O. OPERATOREM SYSTEMU EWIDENCJI PRACOWNICZYCH PLANÓW KAPITAŁOWYCH

PKO BP Finat sp. z o.o. i Polski Fundusz Rozwoju SA podpisały umowę o stworzeniu Systemu Ewidencji Pracowniczych Planów Kapitałowych, którego funkcjonowanie rozpocznie się 1 lipca 2019 roku. System zostanie zintegrowany ze wszystkimi podmiotami, które będą obsługiwać Pracownicze Plany Kapitałowe tak, aby na bieżąco agregować informacje z całego rynku.

PKO BANK POLSKI SA UPLASOWAŁ „ZIELONE” OBLIGACJE RZĄDOWE

PKO Bank Polski SA wspólnie z konsorcjum zagranicznych banków zorganizował i uplasował na eurorynku emisję polskich „zielonych” obligacji rządowych o wartości 2 mld EUR. Obligacje tego typu służą pozyskiwaniu środków na finansowanie inwestycji, które mają na celu zmniejszenie negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne.

1.2. WYBRANE DANE FINANSOWE

Działania prowadzone przez Grupę PKO Banku Polskiego SA w I kwartale 2019 roku pozwoliły na osiągnięcie bardzo dobrych wyników finansowych oraz umocnienie wiodącej pozycji wśród największych instytucji finansowych w Polsce.

Tabela 1. Podstawowe dane finansowe Grupy PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	I kwartał 2019	I kwartał 2018	Zmiana (r/r)
Zysk netto	862	757	+13,9%
Wynik z tytułu odsetek	2 455	2 212	+11%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	746	737	+1,2%
Wynik na działalności biznesowej	3 494	3 206	+9%
Koszty działania	-1 685	-1 575	+7%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-248	-228	+8,8%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-332	-333	-0,3%
Suma aktywów	325 833	295 095	+10,4%
Kapitały własne ogółem	39 728	36 557	+8,7%
ROA netto	1,2%	1,1%	+0,1 p.p.
ROE netto	10,1%	9,5%	+0,6 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	44,1%	45,3%	-1,2 p.p.
Marża odsetkowa	3,43%	3,36%	+0,07 p.p.
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości	4,6%	5,4%	-0,8 p.p.
Koszt ryzyka	-0,57%	-0,69%	+0,12 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy	18,36%	17,78%	+0,58 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1	17,03%	16,43%	+0,60 p.p.

W I kwartale 2019 roku Grupa PKO Banku Polskiego SA zrealizowała zysk na poziomie 862 mln PLN, tj. o blisko 14% wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Ponad dwucyfrowy wzrost zysku netto determinowany był przez:

- 1) poprawę wyniku na działalności biznesowej, który osiągnął poziom 3 494 mln PLN (+9,0% r/r), głównie w efekcie wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 11,0% r/r, zrealizowanego dzięki wzrostowi wolumenów oraz marży odsetkowej,
- 2) wzrost kosztów działania (wzrost o 7,0% r/r), głównie regulacyjnych związanych ze wzrostem obciążenia składkami na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG),
- 3) stabilny poziom wyniku z tytułu odpisów i utraty wartości, przy spadku kosztu ryzyka do poziomu 0,57%.

W efekcie działań podejmowanych również w I kwartale 2019 roku nastąpił wyraźny wzrost skali działania r/r:

- suma aktywów osiągnęła poziom blisko 326 mld PLN (+31 mld PLN r/r),
- finansowanie udzielone Klientom zwiększyło się do 234 mld PLN (+17 mld PLN r/r),
- depozyty Klientów wzrosły do 237 mld PLN (+23 mld PLN r/r).

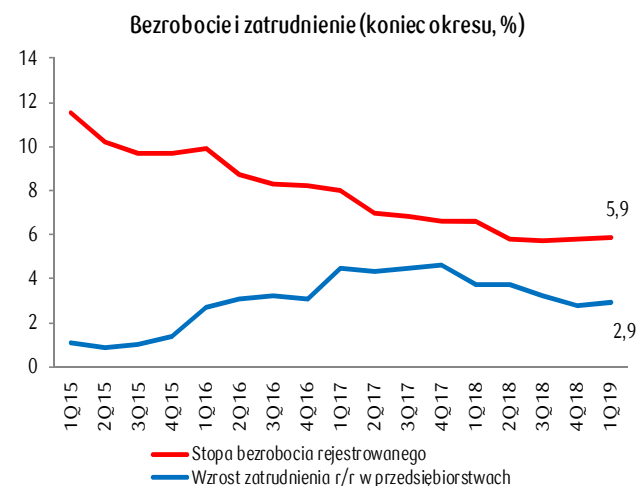
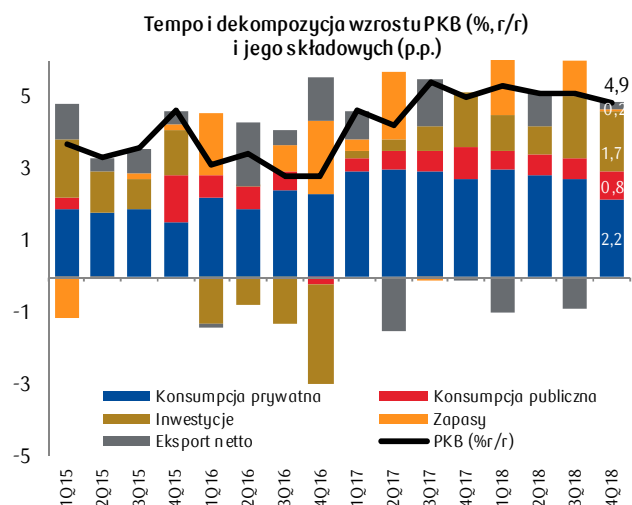
W I kwartale 2019 roku Grupa Kapitałowa Banku:

- zachowała wysoki udział w rynku kredytów i oszczędności na poziomie odpowiednio 17,6% i 17,9%,
- umocniła pozycję lidera rynku funduszy inwestycyjnych osób fizycznych i osiągnęła udział w rynku w wysokości 21,8%,
- zajmowała pierwszą pozycję na rynku sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych¹ z udziałem blisko 27%, w I kwartale 2019 roku udzieliła kredytów na kwotę 3,5 mld PLN.

2. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI

2.1. OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

Czynniki makroekonomiczne kształtujące gospodarkę krajową w I kwartale 2019 roku:

TEMPO WZROSTU GOSPODARCZEGO LEKKO HAMUJE

Tempo wzrostu PKB (szacowane na podstawie dostępnych danych) obniżyło się w I kwartale 2019 roku do 4,2%-4,5% r/r (wobec 4,9% r/r w IV kwartale 2018 roku).

Głównym motorem wzrostu w I kwartale 2019 roku pozostała konsumpcja, wspierana przez szybki wzrost dochodów i rekordowo dobre nastroje konsumentów. Po wyborach samorządowych inwestycje publiczne spowolniły, nastąpiło jednak pewne ożywienie inwestycji prywatnych. Spodziewane spowolnienie wzrostu gospodarczego w 2019 roku (głównie jako reakcja na mniej korzystne warunki w otoczeniu zewnętrznym polskiej gospodarki) będzie łagodzone przez ogłoszony impuls fiskalny, który wyniesie w 2019 roku około 1% PKB.

DALSZA POPRAWA SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Stopa bezrobocia rejestrowanego odnotowała niewielki, typowy dla początku roku wzrost i w marcu wyniosła 5,9% wobec 5,8% pod koniec 2018 roku. Bezrobocie, po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, wciąż spadało i w marcu osiągnęło rekordowo niski poziom 5,6%, pomimo zbliżania się rynku pracy do granicy podażowej (brak bezrobotnych gotowych i zdolnych do podjęcia pracy). Po ustabilizowaniu się w drugiej połowie 2018 roku dynamiki wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okolicy 7% r/r, tempo wzrostu płac osłabiło się (prawdopodobnie czasowo) do 5,7% r/r w marcu. Badania koniunktury wskazują na spadek popytu na pracę na początku 2019 roku, co w połączeniu z utrzymującymi się ograniczeniami podażowymi, prawdopodobnie zaowocuje pewnym

ograniczeniem dynamiki wynagrodzeń.

INFLACJA POWRÓCIŁA DO PASMA ODCHYLEŃ OD CELU NBP

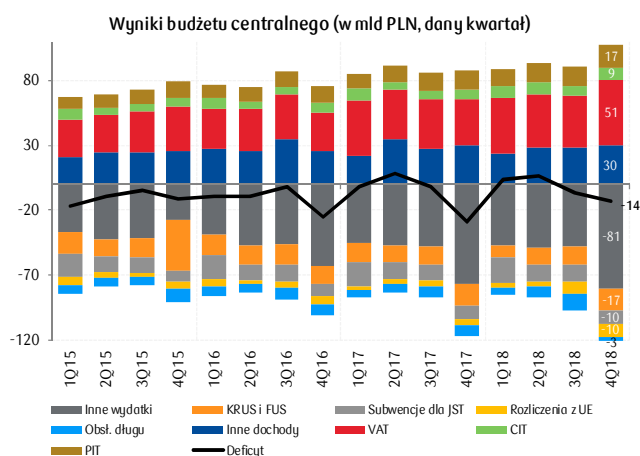
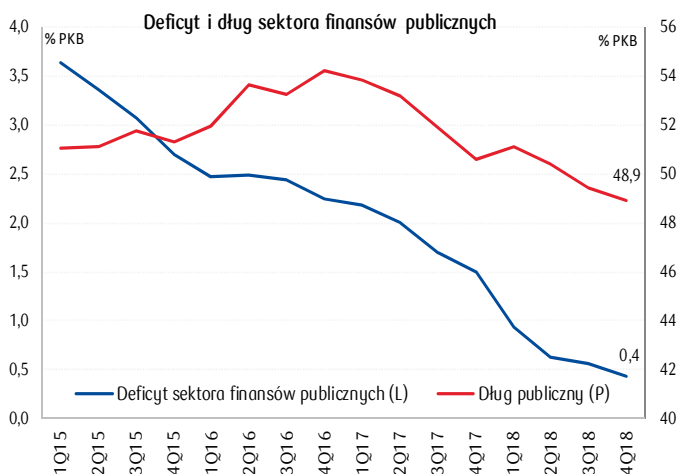
Inflacja CPI powróciła w I kwartale 2019 roku do dopuszczalnego pasma odchyłeń od celu NBP i w marcu wyniosła 1,7% r/r wobec 1,1% r/r na koniec 2018 roku. Za wzrost inflacji odpowiada wzrost cen żywności (efekt ubiegłorocznej suszy) oraz wzrost inflacji bazowej do najwyższego od ponad pięciu lat poziomu (1,4% r/r w marcu). Wyższa inflacja bazowa prawdopodobnie odzwierciedla wzrost cen usług, który napędzają wyższe wynagrodzenia. Źródłem niepewności dla przyszłej ścieżki inflacji pozostają ceny energii elektrycznej (zamrożone co najmniej w okresie przejściowym na poziomie z końca 2018 roku).

¹ Dane Związku Banków Polskich

REKORDOWE WYNIKI SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

Stan finansów publicznych w 2018 roku był rekordowo dobry. Deficyt sektora finansów publicznych wynosił 0,4% PKB wobec 1,5% PKB w 2017 roku, dług publiczny wg ESA2010 spadł natomiast do 48,9% PKB z 50,6% w 2017 roku. Wsparciem były dobre wyniki budżetu centralnego, który wykazał w 2018 roku deficyt najniższy od 1997 roku (10,4 mld PLN). Wzrost dochodów odzwierciedla dobrą sytuację w gospodarce i dalsze uszczelnianie systemu podatkowego. Po stronie wydatkowej odnotowano znacząco niższą od planu dotację do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którego dobry wynik odzwierciedla sytuację na rynku pracy, legalizację pracy obcokrajowców oraz cyfryzację poboru składek. Dane za styczeń i luty 2019 roku potwierdzają kontynuację pozytywnych trendów w finansach publicznych, chociaż efekty uszczelniania systemu podatkowego zmniejszają się. Pomimo planowanego wzrostu wydatków publicznych nie ma ryzyka przekroczenia granicy 3% PKB dla deficytu sektora finansów publicznych.

STABILIZACJA POLITYKI PIENIĘŻNEJ

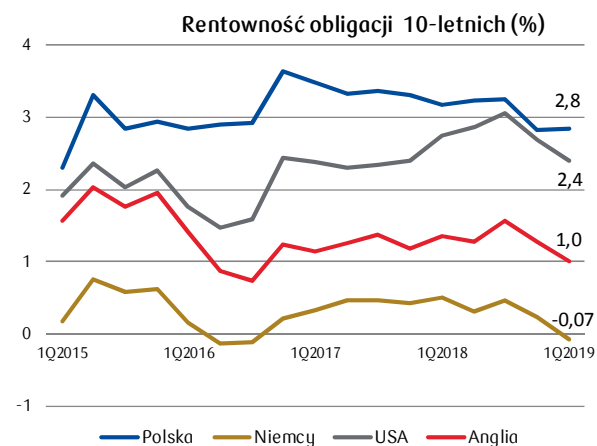
Stopy procentowe NBP:

- referencyjna 1,50%
- redyskonta weksli 1,75%
- lombardowa 2,50%

Stopy NBP już pięć lat utrzymują się na rekordowo niskim poziomie, ze stopą referencyjną równą 1,50%. Przekonanie Rady Polityki Pieniężnej (RPP) o zasadności stabilizowania stóp procentowych, nawet w horyzoncie do końca 2020 roku, wynika głównie z niższej od celu inflacji (w tym bazowej), oczekiwań co do stopniowego wyhamowywania tempa wzrostu gospodarczego oraz faktu, że napięta sytuacja na rynku pracy nie przekłada się na nasilenie presji cenowej.

Obawy o proinflacyjne skutki pakietu fiskalnego skłoniły część członków RPP do wypowiedzi na temat ewentualnych podwyżek stóp procentowych, jednak szanse na poparcie przez większość Rady takiego wniosku wydają się niewielkie.

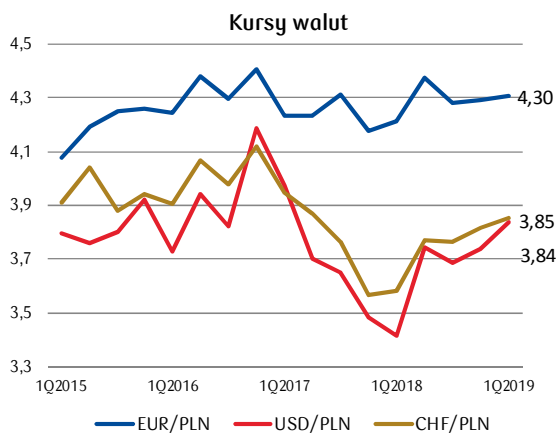
2.2. SYTUACJA NA RYNKU FINANSOWYM

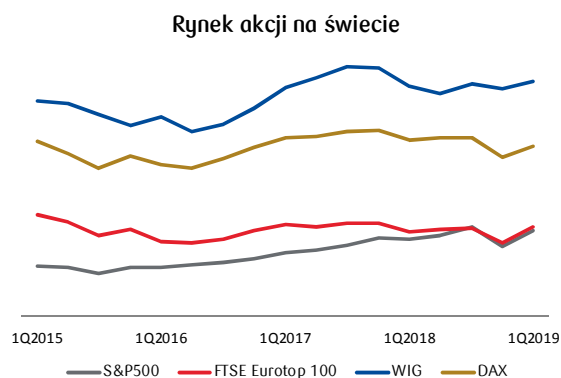
RYNEK STÓP PROCENTOWYCH

W I kwartale 2019 roku na polskim rynku obligacji skarbowych rentowności w sektorze 2-letnim wzrosły o 35 p.b., natomiast rentowności w sektorze 5 i 10-letnim nie zmieniły się (w porównaniu do końca 2018 roku). Wyprzedaż obligacji o krótszym terminie wykupu wynikała głównie z czynników krajowych, które spowodowały zmniejszenie prawdopodobieństwa obniżek stóp procentowych, a nawet spekulacje o możliwości ich podwyżki. Ogłoszenie przez partię rządzącą planów zwiększenia transferów socjalnych (m.in. rozszerzenie programu 500+, „trzynastka” dla emerytów) wpłynęło na oczekiwania inwestorów dotyczące zwiększonej podaży obligacji na rynku pierwotnym w kolejnych kwartałach, w związku z potencjalnie wyższymi potrzebami pożyczkowymi

budżetu. Wzrost rentowności papierów o dłuższym terminie wykupu hamowała sytuacja na głównych globalnych rynkach, gdzie rentowności niemieckich 10-letnich obligacji spadły poniżej zera, a rentowności amerykańskich papierów uwzględniły koniec cyklu podwyżek stóp, a nawet możliwość ich obniżki.

przez partię rządzącą zamiarów rozszerzenia programów socjalnych. W rezultacie złoty umocnił się w stosunku do wspólnej waluty (kurs obniżył się do 4,30).

podwyższenia prognoz wzrostu PKB wyniki Giełdy Papierów Wartościowych (GPW) były relatywnie słabe na tle większości parkietów zagranicznych. Niepewność w otoczeniu regulacyjnym nie sprzyjała inwestycjom w sektorze bankowy i energetyczny, a firmy z tych sektorów mają duży udział w głównych indeksach giełdowych. Indeksy małych i średnich spółek radziły sobie lepiej i trafniej odzwierciedlały korzystniejszą od oczekiwań sytuację gospodarczą, a dodatkowo takie firmy były postrzegane przez inwestorów jako niedowartościowane po ubiegłorocznej wyprzedaży spowodowanej problemami niektórych towarzystw funduszy inwestycyjnych.

2.3. SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO

ZYSK NETTO I RENTOWNOŚĆ²

W okresie styczeń-luty 2019 roku banki realizowały swoją aktywność w warunkach stabilnie rozwijającej się gospodarki, dobrej kondycji finansowej gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz utrzymujących się niskich stóp procentowych.

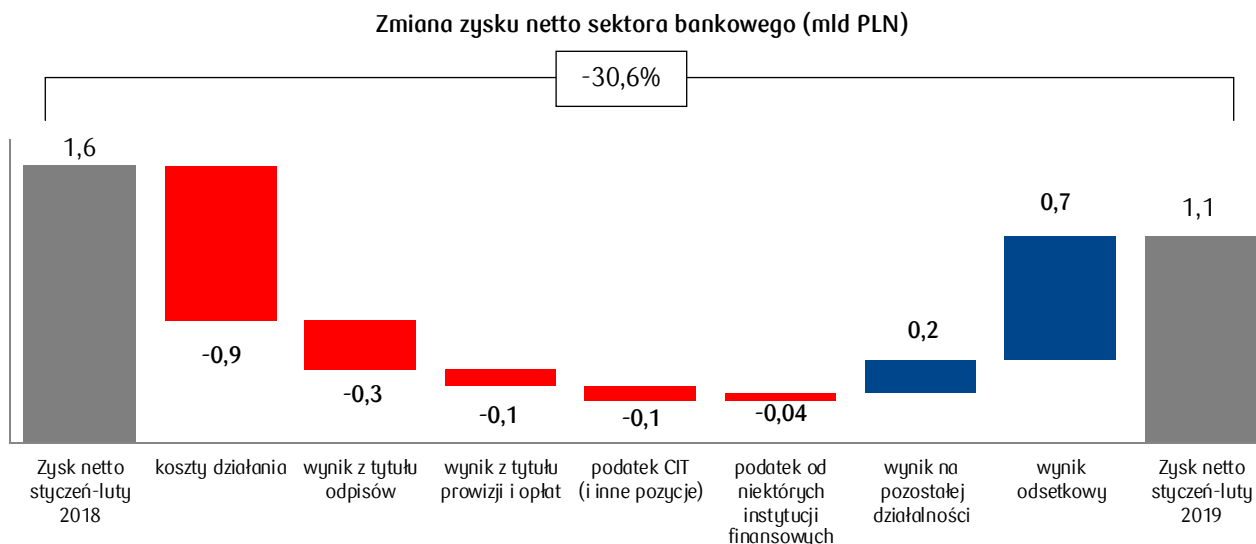
1,1 mld PLN
zysk netto sektora bankowego
wypracowany w okresie
styczeń-luty 2019 roku

-30,6% r/r
tempo zmiany zysku netto
sektora bankowego

6,9% (-0,1 p.p. r/r)
rentowność kapitałów własnych
sektora bankowego na koniec lutego
2019 roku

² Na podstawie danych NBP; obliczenia PKO Bank Polski SA

W tym okresie sektor bankowy wypracował zysk netto w wysokości 1,1 mld PLN, tj. o (-)30,6% niższy niż w analogicznym okresie 2018 roku. Najistotniejszy negatywny wpływ na spadek zysku netto miał wzrost kosztów działania, determinowany przede wszystkim silnym wzrostem obciążeń na rzecz BFG. Obok wzrostu kosztów działania, negatywnie na poziom zysku netto oddziaływało pogorszenie wyniku z tytułu odpisów oraz kontynuowany spadek wyniku z tytułu prowizji i opłat. W przeciwnym kierunku oddziaływały: wzrost wyniku odsetkowego oraz wyniku na pozostałej działalności biznesowej.

Na koniec lutego 2019 roku poprawiła się jakość portfela kredytowego (w porównaniu do roku ubiegłego). Udział kredytów zagrożonych sektora niefinansowego spadł do 6,8% wobec 7,7% na koniec lutego 2018 roku, na co wpływ miała poprawa jakości we wszystkich głównych kategoriach kredytów (przedsiębiorstw, konsumpcyjne i mieszkaniowe).

Na koniec lutego 2019 roku pogorszyła się rentowność kapitałów własnych sektora bankowego. ROE³ spadło do 6,9% wobec 7,1% na koniec grudnia 2018 roku oraz 7,0% na koniec lutego 2018 roku.

RYNEK KREDYTÓW I DEPOZYTÓW⁴

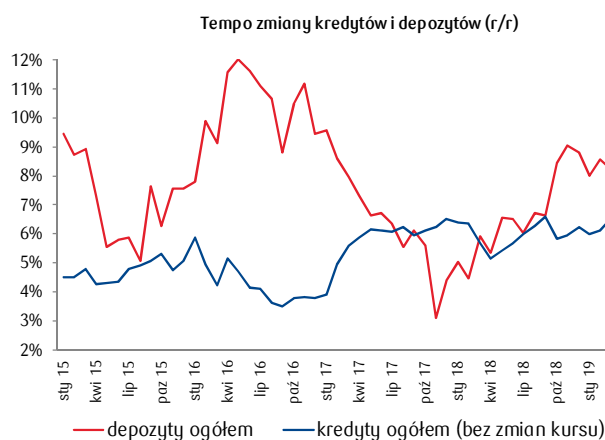
W I kwartale 2019 roku na sytuację na rynku kredytów i depozytów pozytywnie oddziaływała rozwijająca się w sposób stabilny i zrównoważony polska gospodarka. Na koniec I kwartału 2019 roku tempo wzrostu kredytów ogółem (bez zmian kursu) lekko przyspieszyło do 6,5% r/r (6,2% na koniec 2018 roku), a depozytów ogółem nieznacznie wyhamowało do 8,2% r/r (8,8% na koniec 2018 roku).

W kwartale 2019 roku lekko wyhamowało tempo wzrostu kredytów dla gospodarstw domowych:

- mieszkaniowych w PLN do 11,4% (11,6% na koniec 2018 roku),
- konsumpcyjnych do 8,3% (8,6% na koniec 2018 roku).

Nadal istotnym źródłem finansowania inwestycji przedsiębiorstw pozostawały środki własne. W tych warunkach tempo wzrostu kredytów przedsiębiorstw (bez zmian kursu), nieznacznie wyhamowało w I kwartale 2019 roku do 7,1% (7,4% r/r na koniec 2018 roku).

W I kwartale 2019 roku utrzymywała się awersja gospodarstw domowych do ryzyka, wynikająca z niskich stóp zwrotu z funduszy inwestycyjnych. Pomimo że, sytuacja poprawiła się względem IV kwartału 2018 roku,

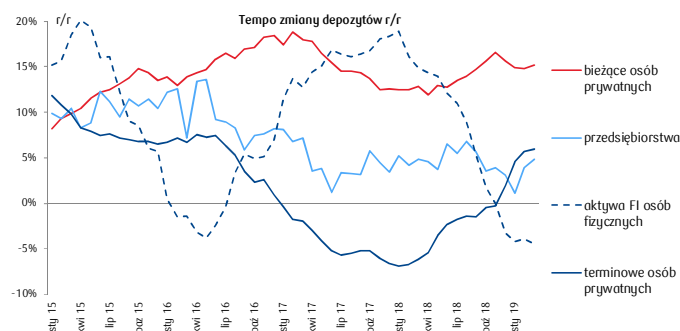
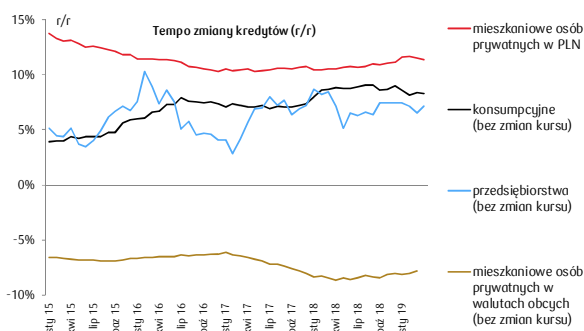
³ Rentowność kapitałów własnych (ROE) – relacja między zyskiem netto sektora bankowego za ostatnie 12 miesięcy a średnimi kapitałami własnymi w tym okresie

⁴ Na podstawie danych NBP; obliczenia PKO Banku Polskiego SA

to nadal aktywa funduszy inwestycyjnych osób fizycznych zmniejszyły się r/r (-1,2% wobec -3,3% r/r na koniec 2018 roku).

W I kwartale 2019 roku szacunkowa wartość oszczędności gospodarstw domowych wzrosła o około 34,8 mld PLN (+2,6%) do poziomu 1372,5 mld PLN. Kontynuowane było przyspieszenie rocznego tempa wzrostu depozytów terminowych osób prywatnych do 5,9% (2,0% na koniec 2018 roku). Towarzyszyło mu lekkie wyhamowanie wysokiego dwucyfrowego tempa wzrostu ich depozytów bieżących (do 15,2% vs 15,7% na koniec 2018 roku). W warunkach dobrej sytuacji finansowej przedsiębiorstw, roczne tempo wzrostu ich depozytów przyspieszyło do 4,9% (3,1% na koniec 2018 roku).

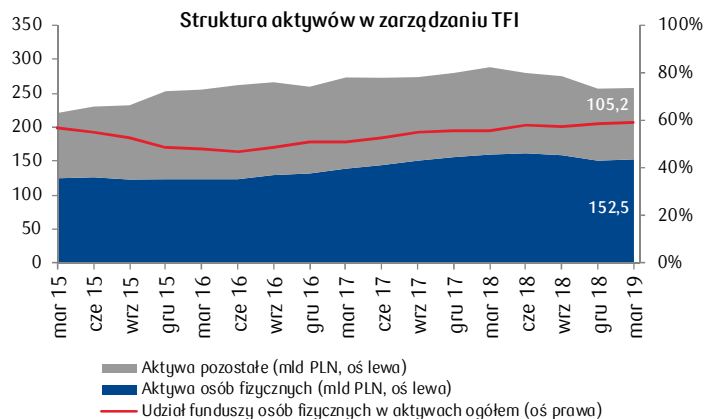
Sytuacja na rynku funduszy inwestycyjnych sprzyjała napływowi depozytów do sektora bankowego i pozytywnie wpływała na jego płynność, dzięki czemu relacja kredyty/depozyty zmniejszyła się do 96,1% na koniec I kwartału 2019 roku (-0,8 p.p. względem końca 2018 roku).

2.4. SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA POZABANKOWEGO

RYNEK FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

W I kwartale 2019 roku na krajowy rynek funduszy inwestycyjnych wpływała m.in. poprawa koniunktury na GPW w Warszawie. Jednocześnie poziom średnich, rocznych stóp zwrotu realizowanych w głównych segmentach rynku był niższy lub zbliżony do średniego oprocentowania nowych lokat terminowych, a na postrzeganie rynku funduszy inwestycyjnych przez inwestorów wciąż mogły mieć wpływ kontrowersje związane z działalnością niektórych TFI w 2018 roku. Determinowało to wysoki poziom awersji do ryzyka w jednostki funduszy inwestycyjnych i kontynuację odpływu środków osób fizycznych z tego rynku.

W I kwartale 2019 roku saldo wpłat i umorzeń funduszy osób fizycznych na rynku funduszy inwestycyjnych pozostało ujemne, było jednak istotnie niższe niż w IV kwartale 2018 roku (odpowiednio -1,0 mld PLN i -5,1 mld PLN). Aktywa netto ogółem TFI wzrosły w I kwartale 2019 roku o 1,0 mld PLN (+0,4%) do 257,6 mld PLN, w tym: aktywa funduszy inwestycyjnych osób fizycznych wzrosły o 1,6 mld PLN (+1,0%); aktywa funduszy inwestycyjnych podmiotów instytucjonalnych zmniejszyły się o -0,6 mld PLN (-0,6%).

RYNEK FAKTORINGU

W I kwartale 2019 roku utrzymywał się wysoki popyt na usługi faktoringowe i obroty firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów wzrosły o 18,4% osiągając poziom 62,6 mld PLN. Z usług firm faktoringowych skorzystało prawie 16 tys. podmiotów gospodarczych.

Największym popytem ze strony przedsiębiorców nadal cieszył się faktoring pełny, którego udział w obrotach firm faktoringowych wyniósł około 50,1%. Udział drugiego największego segmentu rynku, tj. faktoringu niepełnego wyniósł 33%. Z usług faktoringowych nadal najczęściej korzystały przedsiębiorstwa produkcyjne i dystrybucyjne.

2.5. RYNEK UKRAIŃSKI

SYTUACJA GOSPODARCZA

Po przyspieszeniu w IV kwartale 2018 roku do 3,5% r/r na początku roku wzrost gospodarczy najpewniej nieznacznie spowolnił. Negatywny wpływ spadku produkcji przemysłowej (-2,6% r/r przeciętnie w styczniu-lutym wobec -0,4% r/r w IV kwartale) jest kompensowany przez coraz silniejszą sprzedaż detaliczną (7,5% r/r w styczniu-lutym wobec 4,8% r/r w IV kwartale) i spadek deficytu w obrotach towarowych (ze względu na spadek importu na przełomie roku). Wzrost konsumpcji odzwierciedla wysoką dynamikę wynagrodzeń (10,1% r/r w ujęciu realnym w styczniu-lutym wobec 11,7% r/r przeciętnie w IV kwartale) oraz rosnące transfery zarobkowe z zagranicy.

Stabilizacja wzrostu PKB, rosnąca sprzedaż detaliczna, wzrost wynagrodzeń oraz poprawa ściągalności podatków doprowadziły do widocznej poprawy dochodów podatkowych, co przełożyło się na wzrost wpływów budżetowych w 2018 roku o 17,0%. Szybszy wzrost wydatków doprowadził jednak do powiększenia deficytu sektora finansów publicznych (1,9% PKB w 2018 wobec 1,4% PKB w 2017). Dane za styczeń 2019 roku pokazały stabilną dynamikę wpływów z PIT (około 23% r/r), przyspieszenie tempa wzrostu wpływów z CIT (około 53% r/r) oraz wyraźny spadek wpływów z VAT (-77,3% r/r), którego skala wskazuje na przesunięcia w płatnościach i zwrotach podatku. W rezultacie odnotowano deficyt budżetu centralnego na koniec stycznia (po raz pierwszy od 2015 roku).

Kontynuacja trendu spadkowego inflacji (8,8% r/r w lutym wobec 9,8% r/r w grudniu 2018 roku i 14,0% r/r rok wcześniej), w tym bazowej (7,8% r/r w lutym, najniższej od października 2017 roku) w połączeniu z umacniającą się hrywną (do 27,25 UAH/USD na koniec marca bieżącego roku wobec 27,69 UAH/USD na koniec 2018 roku) skłoniły bank centralny do zmiany polityki komunikacyjnej. W marcu bank centralny utrzymał stopę procentową na niezmiennym poziomie 18,0% (który obowiązuje od września 2018 roku), ale równocześnie zapowiedział, że bazując na swoich kwietniowych projekcjach makroekonomicznych mógłby rozpocząć cykl obniżek stóp.

UKRAIŃSKI SEKTOR BANKOWY

Według danych NBU liczba banków prowadzących działalność operacyjną na Ukrainie nie zmieniała się w okresie styczeń-luty 2019 roku (77 wobec 82 rok wcześniej). Wartość aktywów ogółem w ukraińskim systemie bankowym nieznacznie spadła do 1 354,7 mld UAH na koniec lutego wobec 1 360,8 mld UAH na koniec grudnia 2018 roku, była jednak zarazem wyraźnie wyższa niż w I kwartale 2018 roku (1 295,8 mld UAH). Wzrost wartości kapitałów własnych do 169,2 mld UAH w lutym (wobec 155,7 mld UAH na koniec grudnia 2018 roku) przełożył się na poprawę współczynnika prostej dźwigni finansowej do 12,5% z 11,4% na koniec 2018 roku. Poziom współczynnika adekwatności kapitałowej wzrósł w lutym do 16,9% wobec 16,2% na koniec grudnia (i 10% wymaganych przez regulatora).

Wolumen kredytów na koniec lutego 2019 roku wynosił 1 085,7 mld UAH (-38,2 mld UAH od początku roku). Jego spadek wynikał (w przeważającej części) z obniżenia wartości kredytów walutowych dla rezydentów (głównie przedsiębiorstw), co związane było ze wspomnianym wcześniej umocnieniem kursu hrywny (najsilniej na przełomie lutego i marca). W omawianym okresie nieznacznie wzrosła wartość utrzymywanych w bankach depozytów (+3,9 mld UAH), pomimo spadku depozytów walutowych o 8,6 mld UAH (głównie przedsiębiorstw prywatnych). Silny wzrost depozytów sektora finansów publicznych w omawianym okresie może wskazywać na przejściowy charakter wysokiego deficytu budżetowego po styczniu. Relacja kredytów do depozytów (LtD) obniżyła się do 113,1% na koniec lutego, wobec 117,6% w grudniu i 118,0% rok wcześniej.

Banki nadal poprawiają swoją rentowność. Wskaźnik ROA wzrósł na koniec lutego do 3,84% (wobec 1,65% w 2018 roku), podczas gdy ROE wyniosło 32,1% (wobec 14,26% w 2018 roku).

2.6. OTOCZENIE REGULACYJNO-PRAWNE

Na sytuację finansową i organizacyjną Grupy PKO Banku Polskiego SA oraz podmiotów sektora finansowego miały wpływ nowe rozwiązania prawne i regulacyjne, które weszły w życie w I kwartale 2019 roku, w tym:

ROZWIĄZANIE	WPŁYW
OBCIĄŻENIA NA RZECZ BFG	
Uchwały Rady BFG z lutego 2019 roku (9/2019 i 11/2019), które wprowadziły zmianę obciążeń sektora bankowego na rzecz systemu gwarantowania depozytów bankowych łącznie o około 27%, w tym:	Wzrost kosztów działania, obniżenie zysku

- wzrost składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji o ponad 108%,
- obniżenie składki na rzecz funduszu gwarancyjnego o prawie 27%.

WYMOGI OSTROŻNOŚCIOWE I KAPITAŁOWE

Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2017, poz. 1934 z późn. zm.), która m.in. podwyższa od 1 stycznia 2019 roku bufor zabezpieczający z 1,875% do 2,5%.

Wzrost minimalnego współczynnika wypłacalności

NOWY STANDARD RACHUNKOWOŚCI

Standard rachunkowości MSSF 16, który od 1 stycznia 2019 roku wprowadza nowe zasady identyfikacji i ujmowania leasingu w księgach, czego konsekwencją jest m.in. odejście od podziału na leasing operacyjny i finansowy.

Wzrost sumy bilansowej, wzrost wskaźników zadłużenia, obniżenie współczynników kapitałowych, zmiana struktury kosztów, wzrost podatku od niektórych instytucji finansowych

OCHRONA INWESTORÓW/KLIENTÓW

Ustawa z 9 listopada 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U.2018, poz. 2243), która wprowadziła od 1 stycznia 2019 roku m.in. zmiany w zakresie dematerializacji listów zastawnych i obligacji oraz rejestracji tych papierów wartościowych.

Wpływ na strukturę działalności biznesowej

USZCZELNIANIE SYSTEMÓW PODATKOWYCH

Nowelizacja ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz.U. 2017 poz. 648 z późn. zm.) zobowiązująca banki, biura maklerskie, fundusze inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe do przyjęcia do 30 czerwca 2019 roku deklaracji o rezydencji podatkowej klientów, którzy założyli u nich rachunki w okresie 1 stycznia 2016 roku do 30 kwietnia 2017 roku.

Wzrost kosztów działania

ZMIANY W PODATKACH

Ustawa z dnia 23 października 2018 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2193), która wprowadziła od 1 stycznia 2019 roku m.in.:

- nowe obowiązki identyfikowania i raportowania do Szefa KAS informacji o schematach podatkowych (mandatory disclosure rules – MDR),
- nowe zasady opodatkowania podatkiem u źródła (withholding tax – WHT) niektórych dochodów wypłacanych na rzecz nierezydentów, w tym:
  - wprowadzono możliwość alternatywnego, do poboru WHT, opodatkowania 3% podatkiem, odsetek od obligacji wyemitowanych przed 1 stycznia 2019 r. oraz odsetek od niektórych pożyczek udzielonych przed 1 stycznia 2019 roku,
  - zwolniono z podatku uzyskiwane na terytorium Polski dochody z odsetek i dyskonta od niektórych obligacji wyemitowanych po 1 stycznia 2019 roku,
  - rozszerzono przesłanki, które powinien spełniać nierezydent, aby uznać go za „rzeczywistego właściciela otrzymywanych należności, w celu zastosowania zwolnienia z WHT,
- nowe przepisy dotyczące cen transferowych,
- zmianę zasad opodatkowania tzw. nieruchomości komercyjnych.

Zróżnicowany wpływ na wyniki finansowe oraz zwiększenie obciążeń operacyjnych

Ustawa z dnia 23 października 2018 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2159), zmieniła zasady zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wydatków na samochody osobowe..

FUNDUSZE INWESTYCYJNE

Rozporządzenie Ministra Finansów z 13 grudnia 2018 roku, które wprowadziło od 1 stycznia 2019 roku maksymalną wysokość wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym (Dz. U. 2018, poz. 2380)

Wpływ na poziom przychodów towarzystw funduszy inwestycyjnych

Na działalność i wyniki Grupy PKO Banku Polskiego SA oddziaływały w I kwartale 2019 roku nowe rozwiązania prawne wprowadzone na Ukrainie (gdzie funkcjonuje m.in. spółka zależna KREDOBANK SA), w tym:

ROZWIĄZANIE	WPŁYW
PODSTAWOWE STOPY PROCENTOWE	
Uchwały Zarządu Banku Centralnego Ukrainy (NBU) nr 88/2018 i 199/2019, które utrzymały stopę dyskontową na poziomie 18%	Wpływ na wynik odsetkowy banków i ich rentowność
NOWY STANDARD RACHUNKOWOŚCI MSSF 16	
Postanowienie NBU nr 22/2019 w sprawie stopniowego przechodzenia w I kwartale 2019 roku na nowy standard rachunkowości MSSF 16 i tym samym stosowania nowych zasad identyfikacji i ujmowania leasingu, czego konsekwencją jest m.in. odejście od podziału na leasing operacyjny i finansowy.	Wzrost sumy bilansowej, wzrost wskaźników zadłużenia, obniżenie wskaźników kapitałowych

2.7. CZYNNIKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W II KWARTALE 2019 ROKU

Na działalność Grupy Kapitałowej Banku w kolejnych kwartałach 2019 roku mogą mieć wpływ następujące uwarunkowania zewnętrzne:

W GOSPODARCE ŚWIATOWEJ

- przedłużające się spowolnienie tempa wzrostu globalnej gospodarki, w tym zwłaszcza w niemieckim przemyśle (przy silnym sektorze konsumenckim),
- stabilizacja stóp procentowych w Stanach Zjednoczonych i utrzymanie łagodnej postawy Europejskiego Banku Centralnego,
- potencjalna eskalacja napięć w obszarze polityki handlowej (prawdopodobne załagodzenie konfliktu na linii USA-Chiny i wzrost napięć pomiędzy USA i Unią Europejską),
- niepewność związana z ostatecznym kształtem i datą Brexitu,
- skutki luzowania polityki gospodarczej w Chinach, które mogą być widoczne w drugiej połowie 2019 roku,
- możliwe dalsze narastanie napięć geopolitycznych,
- sytuacja polityczno-gospodarcza Ukrainy (w tym po wyborach prezydenckich).

W GOSPODARCE POLSKIEJ

- wzrost absorpcji funduszy unijnych i szczyt cyklu inwestycyjnego,
- ewentualne ograniczenie popytu na polski eksport w związku ze spowolnieniem w niemieckiej gospodarce,
- impuls fiskalny, który może podnieść dynamikę konsumpcji i PKB,
- dobre nastroje konsumentów i dalszy wzrost realnych dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych,
- osłabienie napięć na rynku pracy: ograniczeniom podażowym (czynniki demograficzne, obniżenie wieku emerytalnego) może towarzyszyć nieco słabszy popyt na pracę w sektorze usług,
- możliwe utrzymanie wysokiego wzrostu wynagrodzeń i jednocześnie odwrócenie trendu spadkowego stopy bezrobocia,
- stabilizacja inflacji CPI poniżej celu inflacyjnego (2,50%) w całym 2019 roku i wzrost powyżej celu na początku 2020 roku, w efekcie odroczonego wzrostu cen energii elektrycznej,
- stabilizacja stóp procentowych NBP i wysokie prawdopodobieństwo utrzymania stóp procentowych NBP bez zmian przynajmniej w horyzoncie do końca 2020 roku,
- utrzymanie wysokiego zainteresowania produktami depozytowymi i kredytowymi (w szczególności w segmencie detalicznym, w tym mieszkaniowym).

NOWE ROZWIĄZANIA REGULACYJNE, W TYM

- potencjalne rozwiązania ustawowe, które dotyczą walutowych kredytów mieszkaniowych gospodarstw domowych,
- potencjalne rozwiązania ustawowe dotyczące przeniesienia środków zgromadzonych w OFE na IKE lub do ZUS-u,
- ustawa z 4 października 2018 roku o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. 2018, poz. 2215), która m.in. wprowadza obowiązek tworzenia PPK od 1 lipca 2019 roku oraz określa zasady wpłat,
- ustawa z 4 kwietnia 2019 roku o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw, która nałoży na banki dodatkowe obowiązki informacyjne (przewidywane wejście w życie w II kwartale 2019 roku).

3. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

3.1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wyniki osiągnięte przez Grupę PKO Banku Polskiego SA pozwoliły na ukształtowanie się głównych wskaźników efektywności finansowej na poziomach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 2. Podstawowe wskaźniki finansowe Grupy PKO Banku Polskiego SA

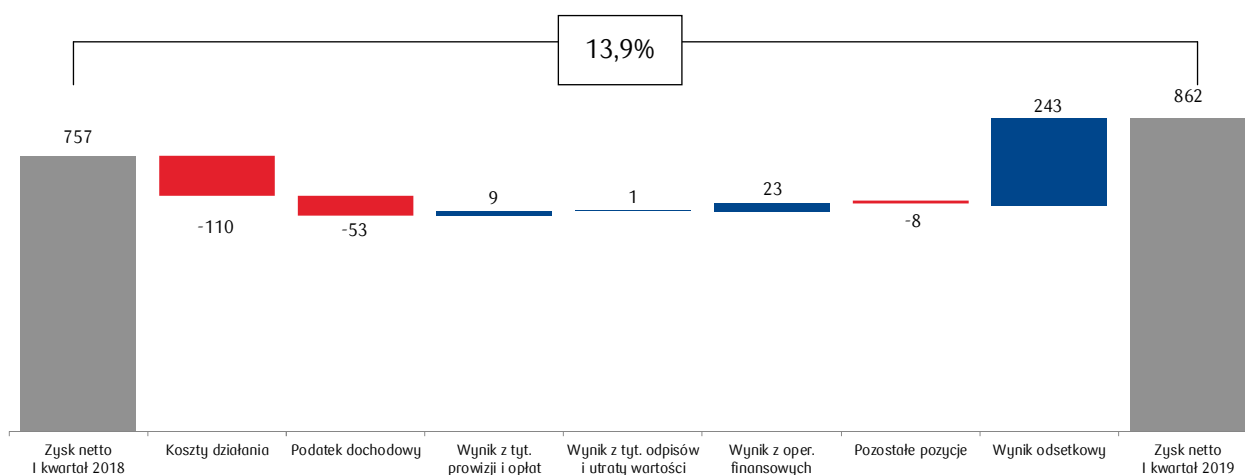
	31.03.2019	31.03.2018	Zmiana
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,2%	1,1%	+0,1 p.p.
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	10,1%	9,5%	+0,6 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	44,1%	45,3%	-1,2 p.p.
Marża odsetkowa (wynik z tyt. odsetek/średni stan aktywów oprocentowanych)	3,43%	3,36%	+0,07 p.p.
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości	4,6%	5,4%	-0,8 p.p.
Koszt ryzyka	-0,57%	-0,69%	+0,12 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy (fundusze własne/łączny wymóg kapitałowy*12,5)	18,36%	17,78%	+0,58 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1	17,03%	16,43%	+0,6 p.p.

3.2. SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z tytułu odsetek
Wynik z tytułu prowizji i opłat
Wynik pozostały
Koszty działania
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości

Skonsolidowany zysk netto Grupy PKO Banku Polskiego SA osiągnięty w I kwartale 2019 roku wyniósł 862 mln PLN i był o 105 mln PLN (+13,9%) wyższy niż w analogicznym okresie 2018 roku.

Zmiana zysku netto Grupy PKO Banku Polskiego SA (mln PLN)

Wynik na działalności biznesowej Grupy PKO Banku Polskiego SA za I kwartał 2019 rok wyniósł 3 494 mln PLN i był o 288 mln PLN, tj. o 9,0% wyższy r/r, głównie w efekcie wzrostu wyniku z tytułu odsetek.

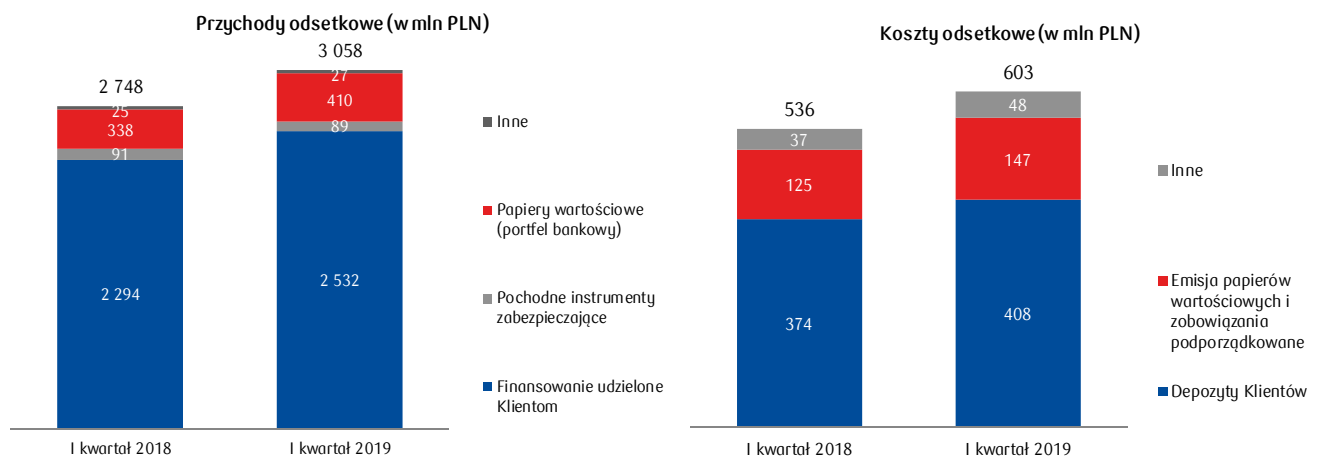

Tabela 3. Rachunek zysków i strat Grupy PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Wynik z tytułu odsetek	2 455	2 212	243	11,0%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	746	737	9	1,2%
Wynik pozostały	293	257	36	14,0%
Przychody z tytułu dywidend	0	0	0	x
Wynik z operacji finansowych	77	54	23	42,6%
Wynik z pozycji wymiany	140	104	36	34,6%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	76	99	-23	-23,2%
Wynik na działalności biznesowej	3 494	3 206	288	9,0%
Koszty działania	-1 685	-1 575	-110	7,0%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-248	-228	-20	8,8%
Wynik operacyjny netto	1 561	1 403	158	11,3%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-332	-333	1	-0,3%
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	5	6	-1	-16,7%
Zysk brutto	1 234	1 076	158	14,7%
Podatek dochodowy	-373	-320	-53	16,6%
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	861	756	105	13,9%
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-1	-1	0	0,0%
Zysk netto	862	757	105	13,9%

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Wynik z tytułu odsetek za I kwartał 2019 roku wyniósł 2 455 mln PLN, tj. o 243 mln PLN więcej niż w I kwartale 2018 roku. Wyższy wynik był determinowany wzrostem wolumenów oraz marży odsetkowej.

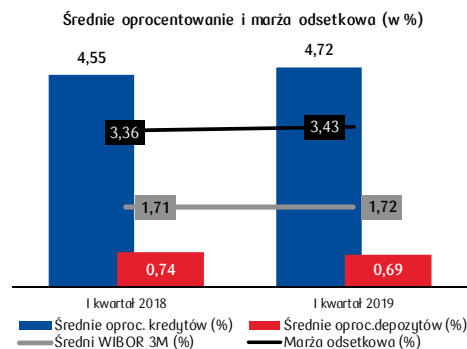

Przychody odsetkowe wyniosły 3 058 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku były wyższe o 310 mln PLN, w głównej mierze w efekcie:

- wzrostu przychodów z tytułu finansowania udzielonego Klientom o 238 mln PLN r/r – związanego ze wzrostem o 15 mld PLN średniego wolumenu należności kredytowych, przy zmianie ich struktury (wzrost udziału kredytów konsumpcyjnych oraz należności leasingowych kosztem kredytów mieszkaniowych walutowych), przy niezmiennych poziomach rynkowych stóp procentowych dla PLN, CHF i EUR,
- wyższych przychodów od papierów wartościowych (+72 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu o 7 mld PLN średniego wolumenu wynikającego z zakupów obligacji Skarbu Państwa,
- przy kompensujących się nieznacznych zmianach pozostałych przychodów.

Koszty odsetkowe wyniosły 603 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku były wyższe o 67 mln PLN. Wyższy poziom kosztów odsetkowych był głównie efektem wzrostu kosztów bazy depozytowej o 34 mln PLN r/r, związanego z pozyskaniem środków na lokatach terminowych (lokata niepodległościowa i lokata urodzinowa).

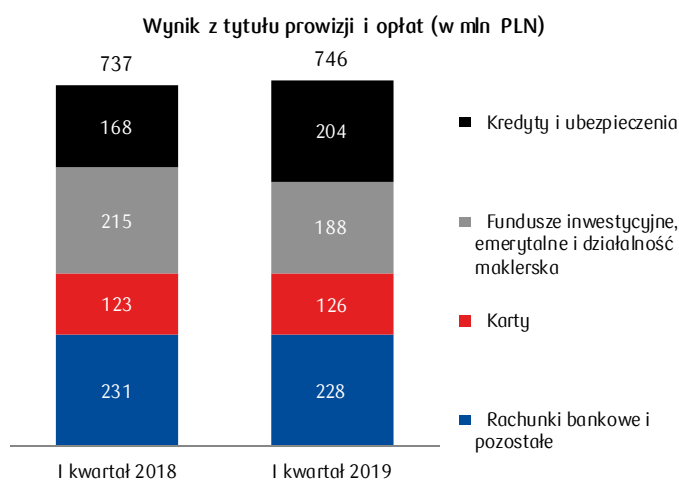
Marża odsetkowa wzrosła o około 0,07 p.p. r/r do poziomu 3,43% na koniec I kwartału 2019 roku. Średnie oprocentowanie należności kredytowych Grupy PKO Banku Polskiego SA na koniec I kwartału 2019 roku wyniosło 4,72%, a średnie oprocentowanie depozytów ogółem ukształtowało się na poziomie 0,69%, wobec odpowiednio 4,55% i 0,74% na koniec I kwartału 2018 roku.

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

Wynik z tytułu prowizji i opłat w I kwartale 2019 roku wyniósł 746 mln PLN i był o 9 mln PLN wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Poziom wyniku był determinowany m.in. przez:

- wyższy wynik z tytułu kredytów i ubezpieczeń (+36 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu prowizji od kredytów gospodarczych oraz sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami konsumpcyjnymi i mieszkaniowymi,
- wyższy wynik z tytułu kart (+3 mln PLN r/r), w efekcie większej liczby kart oraz wyższej transakcyjności bezgotówkowej,
- niższy wynik z tytułu obsługi rachunków bankowych i pozostały (-3 mln PLN r/r), m.in. związany ze zmianą struktury rachunków Klientów, którzy decydują się na rachunki o niższych opłatach za prowadzenie konta,
- niższy wynik z tytułu funduszy inwestycyjnych, emerytalnych i działalności maklerskiej (-27 mln PLN r/r), głównie w następstwie spadku sprzedaży funduszy i zmiany jej struktury oraz obniżenia prowizji za zarządzanie funduszami, jak również niższych prowizji z tytułu transakcji na rynku pierwotnym.

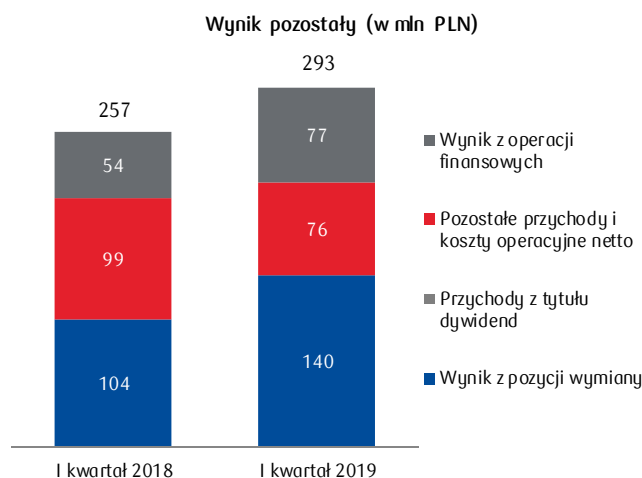

WYNIK POZOSTAŁY

Wynik pozostały w I kwartale 2019 roku wyniósł 293 mln PLN i był o 36 mln PLN wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, m.in. w efekcie:

- wyższego wyniku z operacji finansowych (+23 mln PLN r/r) – głównie w efekcie wyższego wyniku ze sprzedaży papierów wartościowych,
- wyższego wyniku z pozycji wymiany (+36 mln PLN r/r) – głównie tytułem lepszego wyniku z wbudowanych instrumentów pochodnych,

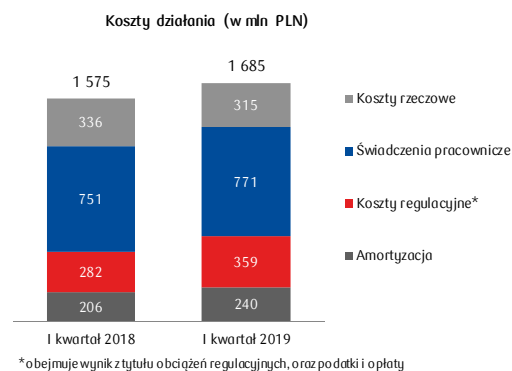
przy niższych o 23 mln PLN r/r pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych netto, m.in. w efekcie sprzedaży nieruchomości w I kwartale 2018 roku.

KOSZTY DZIAŁANIA

W I kwartale 2019 roku koszty działania wyniosły 1 685 mln PLN i były wyższe o 7,0% r/r. Ich poziom był determinowany w głównej mierze przez:

- wzrost o 20 mln PLN, tj. o 2,7% kosztów świadczeń pracowniczych,
- spadek o 21 mln PLN, tj. o 6,3% kosztów rzeczowych, głównie w związku z niższymi wydatkami na:
  - koszty utrzymania i wynajmu majątku trwałego (o 48 mln PLN, głównie niższe koszty usług lokalowych związane z wprowadzeniem od stycznia 2019 roku regulacji wynikających z MSSF 16), przy jednocześnie wyższych wydatkach na:
    - marketing (o 14 mln PLN – w tym w skali Banku, przede wszystkim na promocji pozaproductowej o 7 mln PLN oraz na działalności sponsorskiej o 4 mln PLN),
    - informatykę (o 4 mln PLN – głównie wyższe koszty usług software'owych),
- wzrost o 155 mln PLN, tj. 66,5% składek na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) – koszty BFG wyniosły 388 mln PLN, z czego 348 mln PLN stanowiła składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. W analogicznym okresie roku poprzedniego koszty BFG ukształtowały się na poziomie 233 mln PLN, z czego 167 mln PLN wyniosła składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji,
- wzrost o 17 mln PLN, tj. o 73,9% opłat na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego, głównie dotyczących opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami,
- wzrost o 34 mln PLN, tj. o 16,5% amortyzacji, w tym głównie efekt wdrożenia MSSF 16 w zakresie najmu nieruchomości i samochodów, przy jednoczesnym spadku amortyzacji wartości niematerialnych związanych z informatyzacją Banku, która wynikała głównie z wydłużenia od I kwartału 2019 roku okresu użytkowania Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI),
- spadek o 95 mln PLN kosztów podatku u źródła od emisji obligacji zagranicznych związany z korektą ubruttowienia odsetek za lata 2017-2019 oraz ujęciem 3% podatku od odsetek wypłaconych za okres 2014 - I kwartał 2019).

W wyniku wdrożenia MSSF 16, koszty rzeczowe nie zostały obciążone kwotą rat leasingowych w wysokości około 55 mln PLN. Koszty rat leasingowych zostały ujęte w kosztach amortyzacji w wysokości około 49 mln PLN oraz w kosztach odsetkowych w wysokości 6 milionów PLN.

Efektywność działania Grupy PKO Banku Polskiego SA mierzona wskaźnikiem C/I w ujęciu rocznym ukształtowała się na poziomie 44,1% i poprawiła się o 1,2 p.p. r/r, za sprawą poprawy wyniku na działalności biznesowej (+9,0% r/r), przy wzroście kosztów działania (+7,0% r/r).

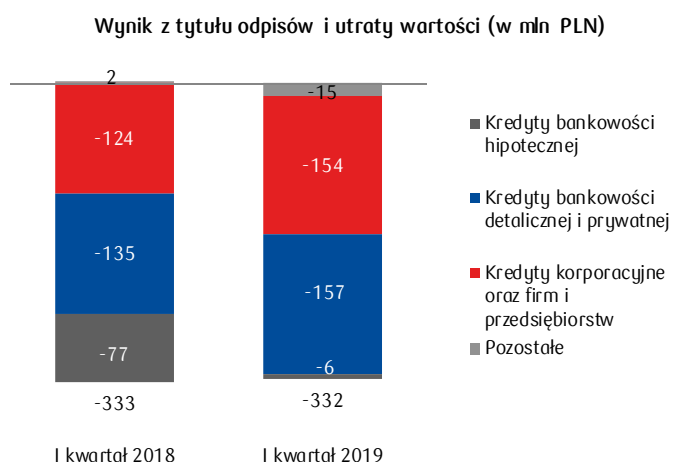
WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW I UTRATY WARTOŚCI

W I kwartale 2019 roku wynik wyniósł (-)332 mln PLN i ukształtował się na poziomie zbliżonym do uzyskanego w analogicznym okresie roku poprzedniego. Korzystniejszy wynik na kredytach hipotecznych skompensował spadek wyników na kredytach detalicznych i korporacyjnych.

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości na koniec I kwartału 2019 roku wyniósł 4,6% (spadek o 0,8 p.p. w stosunku do I kwartału 2018 roku).

Koszt ryzyka na koniec I kwartału 2019 roku wyniósł 0,57%, co oznacza poprawę o 0,12 p.p. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Poprawa wskaźników ryzyka, przy wzroście finansowania udzielonego Klientom brutto o około 7%

r/r, jest efektem kontynuowania dotychczasowej, konserwatywnej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy Kapitałowej Banku oraz ścisłego monitoringu portfela należności.

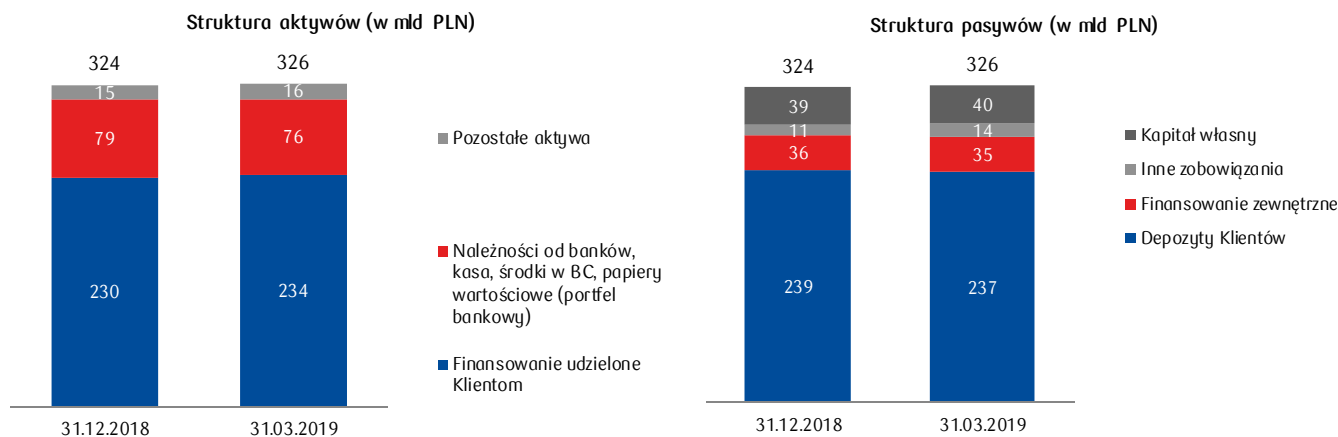
3.3. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Główne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej
Finansowanie udzielone Klientom
Depozyty Klientów
Finansowanie zewnętrzne

GŁÓWNE POZYCJE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Suma bilansowa Grupy PKO Banku Polskiego SA na koniec I kwartału 2019 roku wyniosła blisko 326 mld PLN i wzrosła od początku roku o około 1,6 mld PLN. Tym samym Grupa PKO Banku Polskiego SA umocniła pozycję największej instytucji w polskim sektorze bankowym.

Po stronie aktywów Grupa Kapitałowa Banku odnotowała wzrost finansowania udzielonego Klientom. W zakresie źródeł finansowania od początku roku nastąpił wzrost innych zobowiązań, głównie wobec banków, przy niższym poziomie finansowania zewnętrznego oraz depozytów Klientów, głównie Klientów korporacyjnych.

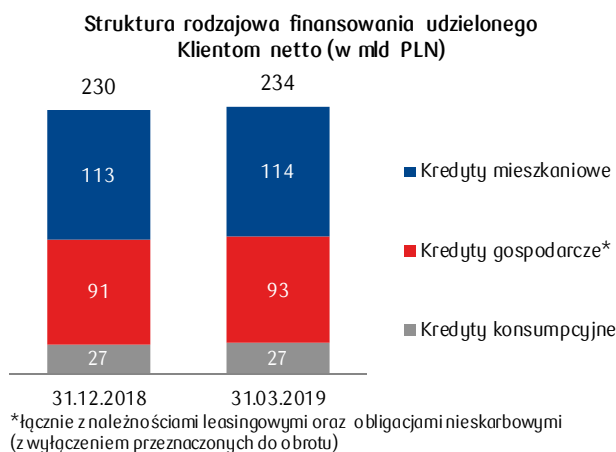
FINANSOWANIE UDZIELONE KLIENTOM

Na koniec I kwartału 2019 roku wartość finansowania udzielonego Klientom w Grupie Kapitałowej Banku przekroczyła 234,1 mld PLN i wzrosła od początku roku o niemal 3,6 mld PLN.

W strukturze rodzajowej finansowania udzielonego netto główną pozycję stanowiły kredyty mieszkaniowe oraz należności gospodarcze, z udziałami na koniec marca 2019 roku odpowiednio 48,7% i 39,9%.

W I kwartale 2019 roku odnotowano wzrost finansowania udzielonego Klientom korporacyjnym o 2,1 mld PLN oraz kredytów mieszkaniowych o 1,2 mld PLN.

W strukturze terminowej kredytów i pożyczek udzielonych Klientom dominującą rolę odgrywają kredyty długoterminowe, na co wpływ ma przede wszystkim wysoki udział kredytów mieszkaniowych.

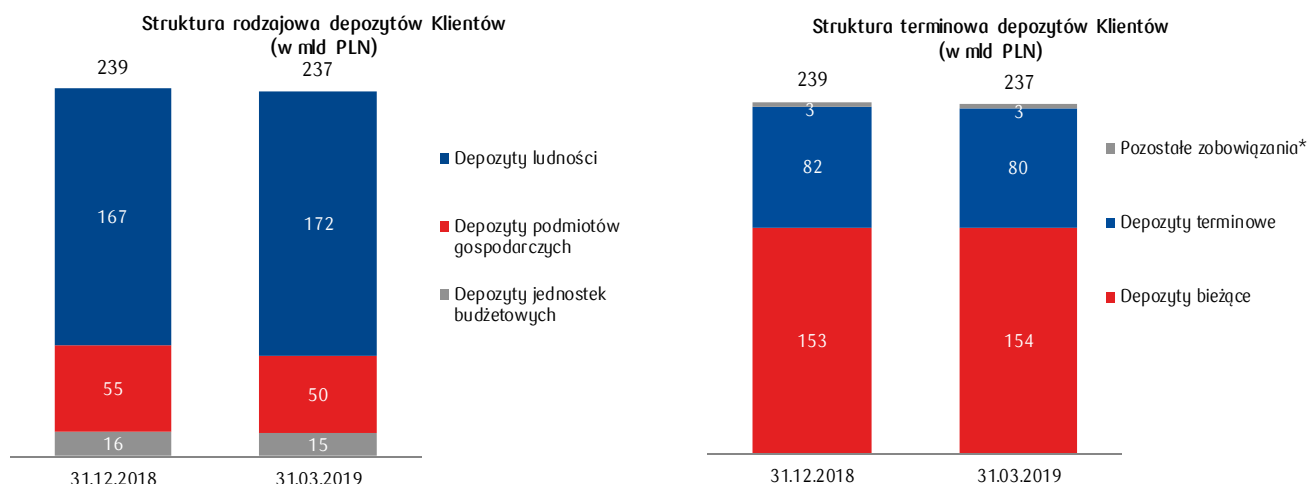

DEPOZYTY KLIENTÓW

Depozyty Klientów są podstawowym źródłem finansowania aktywów Grupy Kapitałowej Banku. Ich poziom na koniec I kwartału 2019 roku wyniósł 237,0 mld PLN, co oznacza spadek o 1,7 mld PLN od początku roku. Do spadku bazy

depozytowej przyczynił się głównie spadek depozytów podmiotów gospodarczych (-5,7 mld PLN) i jednostek budżetowych (-1,1 mld PLN), przy wzroście depozytów ludności (+5,1 mld PLN).

W strukturze rodzajowej depozytów Klientów główną pozycję stanowią depozyty ludności (73% na koniec marca 2019 roku). Druga pod względem wielkości kategoria to depozyty podmiotów gospodarczych (21% na koniec marca 2019 roku).

*łącznie z zobowiązaniami z tytułu produktów ubezpieczeniowych

*Pozostałe zobowiązania zawierają zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych

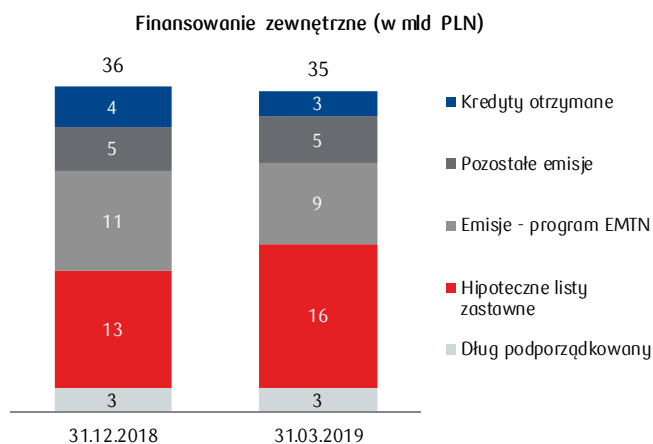
Udział depozytów bieżących w strukturze depozytów ogółem wzrósł i wyniósł 65% (+1 p.p. w stosunku do końca 2018 roku).

FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE

Grupa PKO Banku Polskiego SA jest aktywnym uczestnikiem rynku emisji dłużnych papierów wartościowych, zarówno krajowego, jak i międzynarodowego. Działania te mają na celu dywersyfikację źródeł finansowania działalności oraz dostosowanie ich do wymogów regulacyjnych.

Poziom długoterminowych źródeł finansowania na koniec marca 2019 roku wyniósł około 35 mld PLN i spadł od początku roku o 0,4 mld PLN. Na zmianę poziomu finansowania miały wpływ:

- kontynuacja przez PKO Bank Hipoteczny SA emisji listów zastawnych (o wartości nominalnej 700 mln EUR),
- wykup w styczniu 2019 r. obligacji wyemitowanych przez spółkę PKO Finance AB w wysokości 500 mln EUR,
- spłata kredytów otrzymanych od międzynarodowych instytucji finansowych.

3.4. KAPITAŁY WŁASNE I MIARY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy PKO Banku Polskiego SA w I kwartale 2019 roku utrzymywał się istotnie powyżej limitów nadzorczych. Na 31 marca 2019 roku miary adekwatności kapitałowej Grupy PKO Banku Polskiego SA zostały wyliczone w oparciu o postanowienia Rozporządzenia CRR z uwzględnieniem konsolidacji ostrożnościowej.

Na koniec I kwartału 2019 roku łączny współczynnik kapitałowy Grupy PKO Banku Polskiego SA ukształtował się na poziomie 18,36%, a współczynnik kapitału Tier I na poziomie 17,03% i w porównaniu do końca 2018 roku spadły o 0,5 p.p.

Spadek współczynników kapitałowych w I kwartale 2019 roku w porównaniu do końca 2018 roku jest głównie efektem wzrostu wymogów w zakresie funduszy własnych o około 0,3 mld PLN w wyniku wzrostu portfela należności gospodarczych i konsumpcyjnych oraz wzrostu kursów walut, jak również jednoczesnego obniżenia funduszy własnych o około (-)0,4 mld PLN, na co główny wpływ miały:

- zastosowanie MSSF 16 od 1 stycznia 2019 roku, które skutkowało wzrostem wymogów 0,08 mld PLN oraz obniżeniem funduszy własnych o około (-)0,11 mld PLN z tytułu spisania prawa wieczystego użytkowania gruntów, co wpłynęło na zmniejszenie łącznego współczynnika kapitałowego o około 15 p.b. oraz współczynnika kapitału Tier I o około 14 p.b.,
- obniżenie zysków zatrzymanych o około (-)0,09 mld PLN z tytułu zmiany wskaźnika amortyzacji straty MSSF 9 (na koniec grudnia 2018 roku wynosił on 95%, obecnie 85%),
- spadek wyceny papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez kapitały o (-)0,3 mld PLN.

4. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA

4.1. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

Segment detaliczny
Segment korporacyjny i inwestycyjny

Grupa PKO Banku Polskiego SA prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów, które oferują produkty i usługi adresowane do grup Klientów. Sposób podziału obszarów biznesowych zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania Klientom kompleksowej oferty produktowej, która obejmuje zarówno tradycyjne produkty bankowe, jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Obecnie Grupa Kapitałowa Banku prowadzi swoją działalność biznesową w ramach segmentu detalicznego oraz segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego.

SEGMENT DETALICZNY

Segment detaliczny oferuje pełen zakres produktów i usług bankowych osobom prywatnym w ramach bankowości detalicznej i prywatnej. Ponadto obejmuje transakcje dokonywane z firmami i przedsiębiorstwami, deweloperami, spółdzielniami i zarządcami nieruchomości. Do produktów i usług oferowanych Klientom tego segmentu należą m.in.: rachunki bieżące i oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi private banking, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjno-ubezpieczeniowe, karty kredytowe i debetowe, usługi bankowości elektronicznej i mobilnej, kredyty konsumpcyjne i mieszkaniowe, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring.

LICZBA KLIENTÓW: 10,7 MLN
UDZIELONE FINANSOWANIE: 170 MLD PLN
WOLUMEN OSZCZĘDNOŚCI: 240 MLD PLN

SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY

Segment korporacyjny i inwestycyjny obejmuje transakcje dokonywane z Klientami korporacyjnymi, samorządami i instytucjami finansowymi. Produkty i usługi oferowane Klientom obejmują: bankowość transakcyjną (w tym prowadzenie rachunków), produkty depozytowe i inne produkty służące zarządzaniu płynnością, finansowanie handlu, produkty skarbowe, produkty o charakterze kredytowym, które finansują zarówno potrzeby bieżące, jak i o charakterze inwestycyjnym (w tym leasing i faktoring). Segment obejmuje również działalność maklerską oraz działalność własną, tj. zarządzanie płynnością Banku i działalność inwestycyjną.

LICZBA KLIENTÓW: 15,6 TYS.
UDZIELONE FINANSOWANIE: 71 MLD PLN
WOLUMEN DEPOZYTÓW: 49 MLD PLN

4.2. SEGMENT DETALICZNY

Klienci segmentu
Wolumeny biznesowe
Działania podjęte w I kwartale 2019 roku

W I kwartale 2019 roku w segmencie detalicznym Grupa PKO Banku Polskiego SA kontynuowała budowanie silnych i długookresowych relacji z Klientami. Koncentrowała ona swoje działania na dostosowaniu produktów do potrzeb Klientów oraz rozwoju narzędzi i kanałów dostępu, dzięki czemu umożliwiła Klientom wygodne zarządzanie finansami w każdym miejscu i czasie.

KLIENCI SEGMENTU

Segment detaliczny na koniec marca 2019 roku obsługiwał ponad 10,7⁵ mln Klientów, w tym:

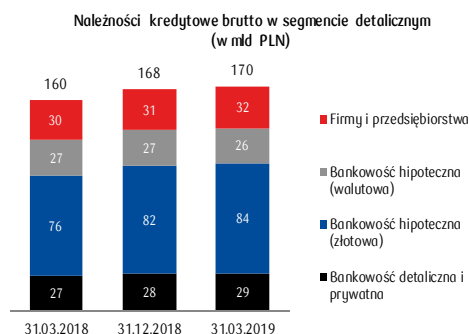
- 10,2 mln osób fizycznych,
- 0,5 mln firm i przedsiębiorstw.

Od początku 2019 roku liczba Klientów obsługiwanych w segmencie zwiększyła się o blisko 70 tysięcy.

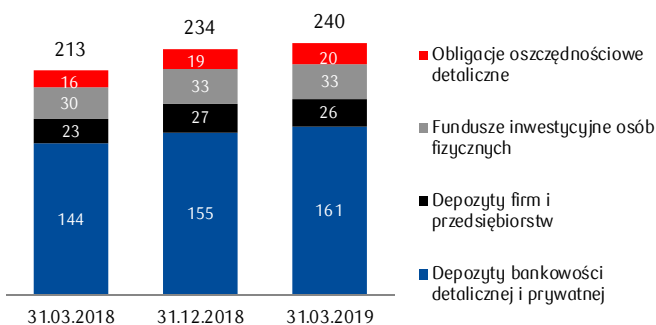
WOLUMENY BIZNESOWE

Na koniec marca 2019 roku łączne finansowanie Klientów segmentu detalicznego wynosiło 170 mld PLN i od początku roku zwiększyło się o blisko 2,5 mld PLN (tj. o 1,5%).

Przyczynił się do tego głównie wzrost portfela kredytów bankowości hipotecznej złotowej (+1,6 mld PLN), detalicznej i prywatnej (+0,4 mld PLN) oraz firm i przedsiębiorstw (+0,9 mld PLN), przy spadku portfela kredytów bankowości hipotecznej walutowej (-0,3 mld PLN) w efekcie spłat portfela.

Oszczędności Klientów w segmencie detalicznym (w mld PLN)

Na 31 marca 2019 roku oszczędności segmentu detalicznego wynosiły 240 mld PLN i od początku roku ich stan zwiększył się o 5,6 mld PLN (tj. o 2,4%).

W największym stopniu przyczynił się do tego wzrost poziomu depozytów bankowości detalicznej i prywatnej, głównie depozytów bieżących. W I kwartale 2019 roku odnotowano także wzrost poziomu oszczędności ulokowanych w obligacjach detalicznych, przy spadku środków zgromadzonych w funduszach inwestycyjnych osób fizycznych oraz spadku poziomu depozytów firm i przedsiębiorstw.

DZIAŁANIA PODJĘTE W I KWARTALE 2019 ROKU

W I kwartale 2019 roku Grupa PKO Banku Polskiego SA:

- w zakresie działalności na rynku kredytów mieszkaniowych:
  - udzieliła kredytów osobom fizycznym na łączną kwotę 3,5 mld PLN, co pozwoliło utrzymać 1. pozycję na rynku z udziałem 27% w całym I kwartale 2019 roku,
  - zmieniła w nowej ofercie WIBOR 3M na WIBOR 6M (wskaźnik referencyjny dla kredytów i pożyczek hipotecznych),
- w zakresie kredytów konsumpcyjnych:

⁵ W 2019 roku zmianie uległ sposób prezentacji liczby Klientów segmentu. Dotychczasowe podejście opierało się na perspektywie produktowej oraz poszczególnych linii biznesowych, natomiast nowa metodologia skupiona jest na klientocentryczności i potencjale, którym dysponuje Bank.

- 30 marca 2019 roku wprowadziła do sprzedaży pożyczkę gotówkową bez prowizji za udzielenie, dla Klientów, którzy po raz pierwszy od 10 lat wnioskuje o pożyczkę w PKO Banku Polskim SA – pożyczka udzielana na jednolitych warunkach w serwisie internetowym iPKO, przez aplikację IKO, w oddziale, agencji i przez telefon,
- od 1 stycznia 2019 roku wprowadziła możliwość zawierania umów o Preferencyjny Kredyt Studencki,
- wycofała konieczność stosowania zabezpieczeń dla limitu odnawialnego do kwoty 200 tys. PLN łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec Klienta z tytułu transakcji konsumpcyjnych (wraz z wnioskowaną kwotą kredytu),
- w zakresie wsparcia działalności i finansowania firm i przedsiębiorstw:
  - udostępniła nową usługę eKsięgowość, która zintegrowana z bankowością internetową iPKO oraz Asystentem firmowym, pozwala zarządzać finansami firmy zarówno od strony prowadzonych rachunków i rozliczeń, jak i dokumentów księgowych i faktur,
  - umożliwiła dostęp do kolejnej usługi wspierającej prowadzenie firmy, w postaci serwisu pomocy prawnej ePrawnik, pomagającą w krótkim czasie znaleźć prawnika z najlepiej dopasowanymi specjalizacjami, który wykona zleconą usługę prawną za z góry ustaloną cenę,
  - Klientom Centrum Bankowości Przedsiębiorstw udostępniła możliwość zdalnego przekazywania Jednolitych Plików Kontrolnych do Banku poprzez serwisy transakcyjne iPKO i iPKO Biznes,
- w zakresie oferty transakcyjnej i oszczędnościowej:
  - umocniła pozycję lidera na rynku pod względem liczby prowadzonych rachunków bieżących, która wyniosła 7,5 mln szt. i wzrosła w skali roku o ponad 300 tys.,
  - na 100-lecie istnienia Banku wprowadziła do oferty wyjątkową lokatę na nowe środki z oprocentowaniem 1,919% w skali roku, z okresem umowy 100 dni, która oferowana była pomiędzy 15 stycznia a 15 marca 2019 roku – sprzedaż Lokaty Urodzinowej wyniosła blisko 4 mld PLN,
  - nawiązała współpracę z Ekstraklasą SA w zakresie dodania do oferty Oficjalnej Karty Ekstraklasę – karty debetowej z wizerunkiem herbów 15 klubów piłkarskich biorących udział w rozgrywkach Ekstraklasę,
  - udostępniła dwa nowe i bezpłatne wizerunki kart debetowych, przygotowane z okazji obchodów 100-lecia Banku,
  - 18 lutego 2019 roku, jako pierwszy bank w Polsce, uruchomiła możliwość zapłaty podatku dochodowego z rządowego portalu www.epodatki.gov.pl za pomocą systemu Paybynet – dane potrzebne do wykonania przelewu podatkowego do właściwego urzędu skarbowego są automatycznie przenoszone z portalu podatkowego Ministerstwa Finansów „Twój e-PIT”, co gwarantuje ich poprawność i eliminuje możliwość popełnienia błędu przez wykonującego płatność,
- w zakresie oferty inwestycyjnej:
  - zmniejszyła opłatę za nabycie funduszu PKO Portfele Inwestycyjne w oddziałach Banku z 2% do 1% oraz zniósła opłaty za nabycie jednostek uczestnictwa w funduszach PKO TFI w iPKO,
  - przeprowadziła promocję subfunduszy PKO Papierów Dłużnych Plus i PKO Obligacji Długoterminowych, polegającą na ich nabyciu w oddziałach Banku bez opłat,
- w zakresie digitalizacji procesu obsługi Klienta, uruchomiła na stronie www.autowynajem.pkoleasing.pl wirtualny salon samochodów na wynajem.

4.3. SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY

Klienci segmentu
Wolumeny biznesowe
Działania podjęte w I kwartale 2019 roku

Dzięki wdrożeniu nowych standardów zarządzania w sieci sprzedaży korporacyjnej Grupa PKO Banku Polskiego SA konsekwentnie rozwijała współpracę z Klientami i rozszerzała jej zakres w oparciu o szeroką gamę oferowanych produktów.

Klienci Banku zainteresowani działalnością na rynkach międzynarodowych mogą korzystać z szerokiego asortymentu produktów i usług takich jak, m.in.: produkty bankowości transakcyjnej, w tym międzynarodowy *cash pooling*, bankowość elektroniczna, produkty skarbowe, trade finance oraz kredyty korporacyjne, oferowanych przez oddziały Banku za granicą.

KLIENCI SEGMENTU

Segment Korporacyjny i Inwestycyjny na koniec marca 2019 roku obsługiwał 15,6 tys. Klientów, w tym:

- blisko 8,6 tys. Klientów korporacyjnych,

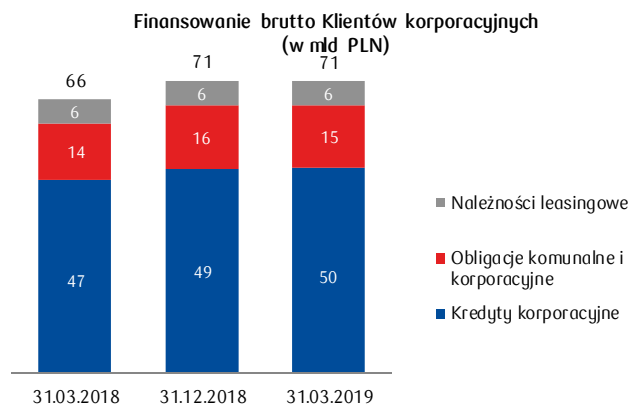
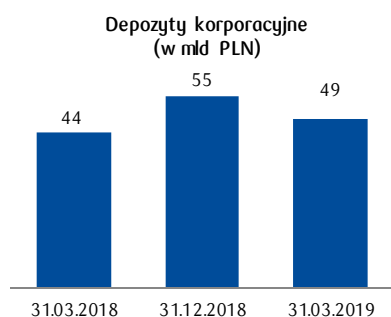

- 1,2 tys. Klientów strategicznych,
- 4,8 tys. jednostek samorządowych i instytucji rządowych szczebla centralnego wraz z jednostkami okołobudżetowymi i powiązаными,
- 0,7 tys. Klientów zagranicznych,
- 0,3 tys. Klientów finansowych

Od początku 2019 roku liczba Klientów obsługiwanych w segmencie nieznacznie się zwiększyła.

WOLUMENY BIZNESOWE

Na koniec marca 2019 roku łączne finansowanie Klientów korporacyjnych, z uwzględnieniem kredytów, wyemitowanych obligacji oraz należności leasingowych wyniosło 71 mld PLN i od początku roku nie uległo istotnej zmianie. W I kwartale 2019 roku odnotowano wzrost finansowania w formie kredytów gospodarczych, przy spadku poziomu obligacji.

Poziom depozytów Klientów korporacyjnych na koniec marca 2019 roku wyniósł niemal 49 mld PLN i w stosunku do końca 2018 roku spadł o 6,5 mld PLN (tj. o 12%). Odnotowany w I kwartale 2019 roku spadek depozytów związany jest z wysoką bazą odniesienia z końca 2018 roku.

DZIAŁANIA PODJĘTE W I KWARTALE 2019 ROKU

W I kwartale 2019 roku Grupa PKO Banku Polskiego SA:

- w zakresie obsługi Klientów oraz bankowości transakcyjnej:
  - uruchomiła funkcjonalność, która pozwala na przestanie przez Klientów plików JPK, na podstawie których Bank będzie dopasowywał ofertę do potrzeb Klientów i upraszczał procesy,
  - dla największych Klientów, którzy wymagają indywidualnych rozwiązań wdrożyła usługę Cash Poolingu Międzybankowego - innowacyjnego rozwiązania zarządzania płynnością, która pozwala na aktywne i automatyczne zarządzanie środkami zgromadzonymi na rachunkach swoich spółek grupy kapitałowej prowadzonych w różnych bankach krajowych i zagranicznych,
  - wygrała postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego i tym samym kontynuowała obsługę województwa wielkopolskiego, co potwierdza pozycję niekwestionowanego lidera w zakresie usług dla samorządów. Grupa Kapitałowa Banku prowadzi obsługę 9 województw,
- w zakresie finansowania Klientów korporacyjnych w formie konsorcjów bankowych oraz organizacji emisji obligacji zawarła:
  - 3 umowy w formie konsorcjum banków na łączną kwotę 3,3 mld PLN, a udział PKO Banku Polskiego SA w tych transakcjach wyniósł 0,7 mld PLN,
  - 3 umowy emisji obligacji komunalnych wraz z aneksami, które wydłużają okres dostępności programu w łącznej wartości 12 mln PLN,
  - umowę emisji obligacji korporacyjnych na kwotę 100 mln PLN,
- w zakresie działalności maklerskiej (Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA):
  - osiągnęła wartość obrotów na rynku wtórnym akcji na poziomie blisko 9 mld PLN, co stanowiło 8,2% obrotów rynku i uplasowało Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA na II miejscu w rankingu domów maklerskich,
  - w obszarze transakcji opcyjnych osiągnęła pierwszą lokatę na rynku z udziałem na poziomie 24,5%,
  - koordynowała i uczestniczyła w budowie przyspieszonej księgi popytu w transakcji sprzedaży akcji Santander Bank Polska SA przez Deutsche Bank o wartości około 560 mln PLN,

- w ramach działalności na rynku dłużnych papierów wartościowych zrealizowała jako oferujący, transakcję emisji obligacji Echo Investment SA na kwotę około 34 mln PLN, jak również przeprowadziła dystrybucję obligacji spółki Ghelamco Invest sp. z o.o. na kwotę 35 mln PLN,
- jako podmiot pośredniczący, zrealizowała wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji spółki GINO ROSSI SA o wartości około 18 mln PLN,
- prowadziła blisko 126 tys. rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych oraz ponad 200 tys. rachunków rejestrowych. Pod względem liczby rachunków papierów wartościowych (wg danych KDPW) Dom Maklerski zajął 4. pozycję spośród 39 uczestników rynku,
- zorganizowała w Londynie siódmą edycję konferencji CEE Capital Markets, której celem była promocja polskiego rynku kapitałowego - czterdzieści spółek z Polski i innych krajów z regionu Europy Środkowo - Wschodniej spotkało się z zagranicznymi inwestorami instytucjonalnymi.

4.4. POZYCJA RYNKOWA GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA

Grupa PKO Banku Polskiego SA posiada wiodące udziały w polskim rynku bankowym kredytów i oszczędności, w polskim rynku leasingowym oraz polskim rynku funduszy inwestycyjnych osób fizycznych.

W efekcie działań podejmowanych w I kwartale 2019 roku Grupa Kapitałowa Banku w zakresie udziałów rynkowych:

- utrzymała wysokie udziały w rynku kredytowym zarówno pod względem wolumenu, jak i sprzedaży wybranych produktów,
- utrzymała swoją pozycję w rynku oszczędności osób prywatnych.

Tabela 4. Udziały rynkowe

	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2018	Zmiana od:	
				31.12.2018	31.03.2018
Kredyty:	17,6%	17,6%	17,6%	0,0 p.p.	0,0 p.p.
osób prywatnych, w tym:	22,9%	22,9%	22,9%	0,0 p.p.	0,0 p.p.
mieszkaniowe	26,1%	26,1%	26,0%	0,0 p.p.	0,1 p.p.
złotowe	28,2%	28,3%	28,4%	-0,1 p.p.	-0,2 p.p.
walutowe	21,0%	21,0%	21,1%	0,0 p.p.	-0,1 p.p.
konsumpcyjne i pozostałe	15,8%	15,8%	15,8%	0,0 p.p.	0,0 p.p.
w rachunku bieżącym	32,1%	31,8%	31,3%	0,3 p.p.	0,8 p.p.
podmiotów instytucjonalnych	12,8%	12,7%	12,8%	0,1 p.p.	0,0 p.p.
Nieskarbowe papiery dłużne (wartość zadłużenia)	32,4%	32,5%	29,9%	-0,1 p.p.	2,5 p.p.
Kredyty hipoteczne (sprzedaż)	26,8%	28,9%	26,5%	-2,1 p.p.	0,3 p.p.
Oszczędności ogółem*	17,9%	18,4%	16,8%	-0,5 p.p.	1,1 p.p.
oszczędności osób fizycznych**	22,1%	22,1%	21,3%	0,0 p.p.	0,8 p.p.
Depozyty:	17,5%	18,1%	17,1%	-0,6 p.p.	0,4 p.p.
osób prywatnych	20,2%	20,2%	20,2%	0,0 p.p.	0,0 p.p.
podmiotów instytucjonalnych	13,6%	15,2%	12,9%	-1,6 p.p.	0,7 p.p.
Aktywa TFI - fundusze osób fizycznych	21,8%	22,2%	18,6%	-0,4 p.p.	3,2 p.p.
Działalność maklerska - obroty na rynku wtórnym	8,2%	7,7%	8,6%	0,5 p.p.	-0,4 p.p.

Źródło: NBP, GPW, Związek Polskiego Leasingu, ZBP, Analizy Online

* Oszczędności ogółem obejmują depozyty ogółem, aktywa TFI oraz obligacje detaliczne oszczędnościowe.

** Oszczędności osób fizycznych obejmują depozyty osób fizycznych, fundusze osób fizycznych oraz obligacje detaliczne oszczędnościowe.

4.5. SIEĆ DYSTRYBUCJI I KANAŁY DOSTĘPU

Bankowość mobilna IKO
Bankowość elektroniczna
Sieć oddziałów i agencje

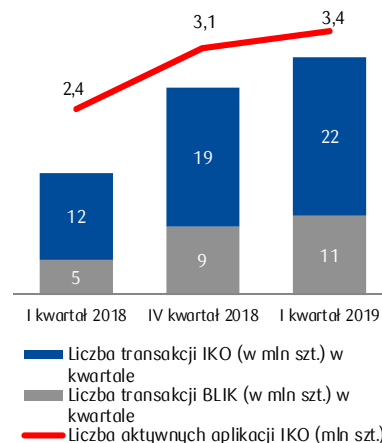
BANKOWOŚĆ MOBILNA IKO

IKO to najpopularniejsza i najwyżej oceniana aplikacja do bankowości mobilnej na świecie. Łączy funkcje bankowości z możliwością dokonywania płatności. Łączna liczba aktywnych aplikacji IKO na koniec I kwartału 2019 roku osiągnęła blisko 3,4 mln sztuk.

W rankingu brytyjskiego Retail Banker International IKO po raz drugi okazało się najlepiej na świecie ocenianą przez Klientów aplikacją mobilną, która zdeklasowała ponownie aplikacje takich bankowych gigantów jak JP Morgan Chase, Barclays czy Bank of America.

Aplikacja mobilna IKO jest stale wzbogacana o nowe funkcje.

W I kwartale 2019 roku uruchomione zostały funkcje zarządzania powiadomieniami i logowania odciskiem palca na ekranie startowym oraz wygodne zlecenia stałe na cele charytatywne w ramach programu „Pomagaj z nami”.

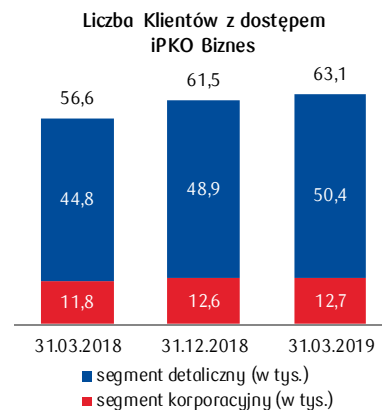
BANKOWOŚĆ ELEKTRONICZNA

PKO Bank Polski SA umożliwia swoim Klientom korzystanie z pakietu usług bankowości elektronicznej w ramach ogólnodostępnego serwisu iPKO. Przedsiębiorstwom dedykowany jest serwis elektroniczny iPKO Biznes.

Korzystanie z tych usług zapewnia Klientom dostęp do informacji o rachunkach i produktach, dostęp do usług administracji publicznej, jak również umożliwia wykonywanie transakcji za pośrednictwem Internetu, terminali samoobsługowych oraz telefonu. Na koniec I kwartału 2019 roku liczba Klientów z dostępem do iPKO wyniosła 10,9 mln, natomiast z iPKO Biznes korzystało ponad 63 tys. Klientów.

W I kwartale 2019 roku Bank wprowadził do oferty bankowości elektronicznej następujące nowości:

- nowy wygląd i funkcjonalność sekcji Rachunki wraz z przebudowaną historią operacji,
- dla dzieci i młodzieży w wieku 13-18 lat udostępnił w iPKO wnioski o kartę do PKO Konta Pierwszego – wniosek jest akceptowany w iPKO przez rodzica lub przedstawiciela ustawowego,
- wdrożył w iPKO i Contact Center możliwość wnioskowania o kartę debetową dla użytkowników, takich jak pełnomocnik do rachunku, czy też osoba niepowiązana z Bankiem, ale która posiada kartotekę w PKO Banku Polskim SA – nowy wygląd i funkcjonalność sekcji Rachunki wraz z przebudowaną historią operacji.
- udostępnił w iPKO Biznes panel zarządzania limitami płynności,
- uruchomił w iPKO Biznes mechanizm oczekiwania na środki dla przelewów zagranicznych, który umożliwia zlecenie transakcji zagranicznych pomimo braku wystarczających środków na rachunku – system monitoruje poziom dostępnego salda, a po zasileniu rachunku wystarczającą kwotą automatycznie przekazuje transakcję do realizacji,
- w celu zabezpieczenia środków Klientów, wprowadził w iPKO biznes domyślne limity przelewów dziennych, dostosowane do obrotów na rachunkach Klientów – system pozwala na wygodne zarządzanie wysokością tych limitów.

SIEĆ ODDZIAŁÓW I AGENCJE

PKO Bank Polski SA oddaje do dyspozycji swoich Klientów szeroką sieć oddziałów detalicznych i agencji, biur bankowości prywatnej, oddziałów korporacyjnych, a także oddziałów za granicą.

Na 31 marca 2019 roku detaliczna sieć placówek PKO Banku Polskiego SA liczyła 1 092 oddziałów i biur skupionych w 11 oddziałach regionalnych. W stosunku do stanu na koniec 2018 roku liczba oddziałów detalicznych ogółem zmniejszyła się o 10 placówek.

Sieć sprzedaży segmentu korporacyjnego obejmuje 33 Regionalne Centra Korporacyjne skupione w siedmiu Regionalnych Oddziałach Korporacyjnych oraz oddziały w Republice Federalnej Niemiec oraz w Republice Czeskiej.

Uzupełnienie sieci oddziałów i bankomatów stanowi sieć agencji. Na koniec marca 2019 roku PKO Bank Polski SA współpracował z 557 agencjami.

Tabela 5. Dane operacyjne segmentów

	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2018	Zmiana od:	
				31.12.2018	31.03.2018
Liczba placówek w segmencie detalicznym:	1 103	1 113	1 145	-10	-42
regionalne oddziały detaliczne	11	11	11	0	0
oddziały detaliczne	1 073	1 083	1 124	-10	-51
biura bankowości prywatnej	8	8	8	0	0
biura bankowości przedsiębiorstw	11	11	2	0	9
Liczba placówek w segmencie korporacyjnym i inwestycyjnym:	42	42	41	0	1
regionalne oddziały korporacyjne	7	7	7	0	0
regionalne centra korporacyjne	33	33	32	0	1
oddziały zagraniczne	2	2	2	0	0
Liczba bankomatów	3 104	3 133	3 179	-29	-75
Liczba agencji	557	577	712	-20	-155

4.6. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA

PKO BANK HIPOTECZNY SA

PKO Bank Hipoteczny SA jest liderem polskiego rynku banków hipotecznych pod względem sumy aktywów i portfela kredytów hipotecznych. Spółka jest też największym i najaktywniejszym w Polsce emitentem hipotecznych listów zastawnych.

PKO Bank Hipoteczny SA specjalizuje się w udzielaniu mieszkaniowych kredytów hipotecznych dla Klientów indywidualnych, jak również nabywa wierzytelności z tytułu takich kredytów od PKO Banku Polskiego SA. PKO Bank Hipoteczny SA pozyskuje kredyty do swojego portfela w oparciu o strategiczną współpracę z PKO Bankiem Polskim SA.

W I kwartale 2019 roku PKO Bank Hipoteczny SA nabył, w ramach podpisanej w 2015 roku z PKO Bankiem Polskim SA Umowy Ramowej Sprzedaży Wierzytelności, kolejne portfele kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie na łączną kwotę 1,5 mld PLN. Łączna wartość portfela kredytowego brutto PKO Banku Hipotecznego SA według stanu na 31 marca 2019 roku wynosiła 23,1 mld PLN, w tym 13,5 mld PLN stanowiły kredyty mieszkaniowe zabezpieczone hipotecznie nabyte od PKO Banku Polskiego SA.

Podstawowym celem spółki jest emisja listów zastawnych (w PLN i w walucie), które stanowią jedno z głównych źródeł długoterminowego finansowania kredytów zabezpieczonych nieruchomości w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. Podstawę emisji listów zastawnych stanowią wyłącznie kredyty mieszkaniowe w PLN, które spełniają konserwatywne kryteria ich udzielania, tak w zakresie oceny zdolności kredytowej kredytobiorcy, jak i wyceny nieruchomości, które stanowią ich zabezpieczenie.

W I kwartale 2019 roku spółka przeprowadziła emisje zagraniczne listów zastawnych denominowanych w EUR, skierowane do inwestorów instytucjonalnych o łącznej wartości nominalnej 700 mln EUR.

Łączna wartość wyemitowanych przez PKO Bank Hipoteczny SA i pozostających w obrocie listów zastawnych (według wartości nominalnej) na koniec marca 2019 roku wynosiła 15,8 mld PLN.

Listy zastawne PKO Banku Hipotecznego SA – zarówno w PLN jak i denominowane w EUR – posiadają długoterminowy rating Aa3, nadany przez agencję ratingową Moody's Investors Service. PKO Bank Hipoteczny SA jest jedynym polskim emitentem listów zastawnych, którego programy emisji listów zastawnych otrzymały tak wysoką ocenę.

PKO TOWARZYSTWO FUNDUSZY

Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest tworzenie, i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi (w tym pośrednictwo w zbywaniu i nabywaniu jednostek uczestnictwa) oraz ich

INWESTYCYJNYCH SA

reprezentowanie wobec osób trzecich, a także zarządzanie portfelami Klientów, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych. Spółka oferuje również specjalistyczne programy inwestycyjne oraz prowadzi pracownicze programy emerytalne.

Wartość aktywów netto funduszy zarządzanych przez spółkę wynosiła na koniec marca 2019 roku 35,4 mld PLN, co oznacza minimalny spadek w stosunku do stanu na koniec 2018 roku (-0,6%).

PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA plasuje się na 2. miejscu pod względem wartości aktywów netto z 13,7% udziałem w rynku funduszy inwestycyjnych oraz na 1. miejscu z udziałem 21,8% w zarządzanych aktywach funduszy osób fizycznych⁶.

Według stanu na 31 marca 2019 roku PKO TFI SA zarządzało 59 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi.

W I kwartale 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego zarejestrowała 21 Pracowniczych Programów Emerytalnych zarządzanych przez PKO TFI SA.

* Źródło: *Analizy Online*

PKO BP BANKOWY PTE SA

Przedmiotem działalności spółki jest tworzenie i zarządzanie otwartym i dobrowolnym funduszem emerytalnym oraz ich reprezentowanie wobec osób trzecich. Spółka zarządza PKO BP Bankowym Otwartym Funduszem Emerytalnym oraz PKO Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym, w ramach którego oferowane jest Indywidualne Konto Emerytalne (IKE) i Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE).

Wyniki dotyczące Otwartego Funduszu Emerytalnego (OFE):

Na koniec marca 2019 roku wartość aktywów netto PKO BP Bankowego OFE zarządzanego przez PKO BP BANKOWY PTE SA wynosiła 7,3 mld PLN i nieznacznie wzrosła w stosunku do stanu na 31.12.2018 roku (+4,2%).

Do PKO BP Bankowego OFE na koniec marca 2019 roku należało ponad 909 tys. członków.

PKO BP Bankowy OFE zajmuje na rynku funduszy emerytalnych 8. miejsce pod względem wartości aktywów netto OFE oraz 9. miejsce pod względem liczby członków OFE⁶.

Według rankingu Komisji Nadzoru Finansowego PKO BP Bankowy OFE za okres od 31 marca 2016 roku do 29 marca 2019 roku osiągnął stopę zwrotu w wysokości 20,995%, wobec średniej ważonej stopy zwrotu dla wszystkich funduszy w wysokości 19,700%, zajmując 3. miejsce wśród działających na rynku funduszy emerytalnych.

* Źródło: www.knf.gov.pl

GRUPA KAPITAŁOWA PKO LEASING SA

PKO Leasing SA wraz z podmiotami zależnymi - PKO Leasing Sverige AB oraz PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o. oferuje usługi w zakresie leasingu oraz pożyczek. Klienci mogą w ten sposób sfinansować aktywa trwałe takie jak samochody osobowe, dostawcze, pojazdy ciężarowe, a także maszyny, urządzenia, linie technologiczne, sprzęt medyczny, sprzęt oraz oprogramowanie IT. W ofercie znajduje się również usługa zarządzania flotą pojazdów. Ponadto spółki z Grupy PKO Leasing SA świadczą wyspecjalizowane usługi w zakresie tworzenia produktów i programów ubezpieczeniowych oraz zajmują się sprzedażą „poleasingowych” przedmiotów.

W skład Grupy wchodzi także spółka PKO Faktoring SA, która świadczy pełny wachlarz usług faktoringowych.

Działalność leasingowa:

W I kwartale 2019 roku spółki leasingowe Grupy PKO Leasing SA sfinansowały środki trwałe o łącznej wartości 2,4 mld PLN, tj. o 8% więcej niż w analogicznym okresie 2018 roku. Na uwagę zasługuje prawie 10 tys. sztuk wydanych samochodów na kwotę ponad 1 mld PLN, co daje 16% dynamiki wolumenu r/r.

Na koniec marca 2019 roku wartość bilansowa należności od Klientów z tytułu finansowania środków trwałych (wymagalnych i niewymagalnych) oraz wartość bilansowa środków trwałych w leasingu operacyjnym Grupy PKO Leasing SA wyniosła łącznie 17,4 mld PLN. Na koniec marca 2018 roku wartość bilansowa wynosiła 15,5 mld PLN.

Zgodnie z danymi Związku Polskiego Leasingu Grupa PKO Leasing SA zajmowała 1. pozycję na rynku usług leasingowych pod względem wartości środków przekazanych Klientom w 2018 roku z 11,2% udziałem w rynku⁶.

⁶ Dane za 2019 rok nie zostały opublikowane.

Działalność faktoringowa:

PKO Faktoring SA świadczy usługi faktoringu krajowego i eksportowego z przejęciem ryzyka i bez przejęcia ryzyka, faktoringu odwrotnego oraz usługę programu faktoringowego dla dostawców.

W I kwartale 2019 roku wartość obrotów faktoringowych wyniosła 4,1 mld PLN (w analogicznym okresie 2018 roku obroty spółki wyniosły 3,7 mld PLN); na koniec marca 2019 roku liczba Klientów wynosiła 545.

Spółka PKO Faktoring SA na 31 marca 2019 roku zajmowała 8. miejsce (wg obrotu) wśród firm faktoringowych zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów z udziałem w rynku w wysokości 6,5%.

GRUPA KAPITAŁOWA PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Grupę PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA tworzy PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oraz jej spółka zależna Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o.

Przedmiotem działalności spółki PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działy I ubezpieczeń – ubezpieczenia na życie.

PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oferuje szeroką paletę produktów ubezpieczeniowych. Spółka koncentruje się na ubezpieczaniu życia i zdrowia swoich Klientów, posiada w ofercie produkty samodzielne, jak również stanowiące uzupełnienie produktów bankowych oferowanych przez PKO Bank Polski SA.

Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez spółkę umów ubezpieczenia w I kwartale 2019 roku wyniosła 127,9 mln PLN, w porównaniu do 103,3 mln PLN w I kwartale 2018 roku. Spółka na koniec marca 2019 roku ubezpieczała ponad 893 tys. osób (738 tys. osób na koniec marca 2018 roku).

Przedmiotem działalności spółki Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o. jest świadczenie usług pomocniczych.

PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Przedmiotem działalności spółki jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działy II ubezpieczeń – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA koncentruje się na ubezpieczaniu ryzyka utraty dochodu, następstw nieszczęśliwych wypadków i choroby oraz ubezpieczaniu nieruchomości dla pożyczkobiorców i osób zaciągających kredyty hipoteczne. Spółka oferuje szeroką gamę produktów ubezpieczeniowych skierowanych do Klientów Banku oraz innych podmiotów w Grupie Kapitałowej Banku.

Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez spółkę umów w I kwartale 2019 roku wyniosła 153,2 mln PLN, w porównaniu do 117,3 mln PLN w I kwartale 2018 roku. Spółka na koniec marca 2019 roku ubezpieczała 849 tys. osób (642 tys. osób na koniec marca 2018 roku).

GRUPA KAPITAŁOWA KREDOBANK SA

(DANE WG MSSF OBOWIĄZUJĄCYCH W GRUPIE PKO BANKU POLSKIEGO SA)

Grupę KREDOBANK SA tworzy KREDOBANK SA oraz jego spółka zależna Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o.

KREDOBANK SA jest bankiem uniwersalnym, ukierunkowanym na obsługę Klientów detalicznych oraz Klientów małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność głównie w zachodniej części Ukrainy i w Kijowie. Jednocześnie dąży do pozyskania Klientów korporacyjnych o wysokiej wiarygodności kredytowej.

Spółka oferuje usługi w zakresie między innymi: prowadzenia rachunków osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, gromadzenia depozytów, udzielania kredytów, poręczeń i gwarancji, leasingu, obrotu czekowego i wekslowego, operacji na rynku walutowym, a także operacji na rynku papierów wartościowych.

Przedmiotem działalności spółki Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o. jest obsługa prawna nabytych roszczeń z tytułu umów kredytowych.

Portfel kredytowy Grupy KREDOBANK SA (brutto) w I kwartale 2019 roku zwiększył się o 710 mln UAH, tj. o 6,9% i wynosił 11 038 mln UAH (portfel kredytowy brutto wyrażony w PLN wynosił 1 558 mln PLN). Wzrost wartości portfela kredytowego w UAH jest głównie wynikiem sprzedaży nowych kredytów.

Depozyty terminowe Klientów Grupy KREDOBANK SA w I kwartale 2019 roku zwiększyły się o 226 mln UAH, tj. o 4,0% i wynosiły 5 848 mln UAH (depozyty terminowe wyrażone w PLN wynosiły 825 mln PLN). Wzrost depozytów w UAH jest efektem poziomu wiarygodności i rankingu KREDOBANK SA na rynku bankowym Ukrainy.

Według stanu na 31 marca 2019 roku sieć placówek KREDOBANK SA obejmowała Centralę we Lwowie oraz 86 oddziałów w 22 z 24 obwodów Ukrainy; w I kwartale 2019 roku zamknięto 7 oddziałów.

PKO BP FINAT SP. Z O.O. PKO BP Finat sp. z o.o. świadczy kompleksowe usługi firmom z sektora finansowego, m.in. w zakresie dostarczania rozwiązań technologicznych, usług agenta transferowego, księgowości funduszy i spółek oraz obsługi ubezpieczeń grupowych dedykowanych do produktów oferowanych przez PKO Bank Polski SA. Specjalizuje się również w outsourcingu kompetencyjnym specjalistów IT, zespołów projektowych oraz procesów informatycznych. Na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego spółka świadczy także usługi w charakterze krajowej instytucji płatniczej.

W I kwartale 2019 roku spółka oraz Polski Fundusz Rozwoju SA podpisały umowę o stworzeniu Systemu Ewidencji Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK). System zostanie uruchomiony przez spółkę do 1 lipca 2019 roku. W ramach tej współpracy PKO BP Finat sp. z o.o. będzie również utrzymywał i obsługiwał od strony operacyjnej całą ewidencję PPK.

OPERATOR CHMURY KRAJOWE SP. Z O.O. Spółka została utworzona w listopadzie 2019 roku w celu świadczenia kompleksowych usług przechowywania i zdalnego przetwarzania danych.

Pod koniec marca 2019 roku spółka osiągnęła operacyjną zdolność do świadczenia usług chmurowych w oparciu o własną infrastrukturę i rozpoczęła dostarczanie usług dla pierwszego Klienta, którym jest PKO Bank Polski SA – świadczone są usługi w zakresie outsourcingu środowiska testowego w oparciu o model IaaS i PaaS (Infrastructure as a Service, infrastruktura serwerowa jako usługa oraz Platform as a Service, środowisko pracy jako usługa).

Nawiązano współpracę z Exatel SA i Krajową Izbą Rozliczeniową SA w zakresie wykorzystania bezpiecznych centrów danych na Mazowszu oraz z 5 partnerami: Asseco Data Systems SA, Accenture sp. z o.o., DXC Technology Polska sp. z o.o., Asseco Poland SA i Sygnity SA w zakresie wsparcia w obsłudze potencjalnych Klientów (w I kwartale 2019 roku przeprowadzono rozmowy i negocjacje, stosowne umowy zostały podpisane na początku kwietnia 2019 roku).

4.7. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W I kwartale 2019 roku Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA przyznano liczne nagrody i wyróżnienia, z których najważniejsze to:

DYNAMICZNY ROZWÓJ I DOSKONAŁE WYNIKI FINANSOWE

NAJBARDZIEJ WIARYGODNY W POLSKIEJ GOSPODARCE PKO Bank Polski SA był bezkonkurencyjny w konkursie „Najbardziej wiarygodni w polskiej gospodarce” organizowanym przez agencję informacyjną ISBNews. Zdobył dwie nagrody w kategoriach „Najbardziej Wiarygodna Spółka” oraz „Najbardziej Wiarygodna Instytucja Finansowa”. Kapituła doceniła Bank za rekordowe wyniki finansowe, rozwój biznesu, wdrożenia zaawansowanych technologicznie rozwiązań oraz bezpieczeństwo.

Celem konkursu jest wyróżnienie przedsiębiorców i firm współtworzących sukces gospodarczy kraju – aktywnych, rzetelnych, zaufanych partnerów w biznesie i solidnych pracodawców.

LIDER NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII

THE HEART CORPORATE INNOVATION AWARDS 2018! W konkursie The Heart Corporate Innovation Awards 2018! PKO Bank Polski SA zdobył aż dwie nagrody. W kategorii „Transformation Team” kapituła doceniła spójny z ideą cyfryzacji bankowy Nowy Model Pracy – NOW!, a w kategorii „Collaboration of the Year” – współpracę ze startupem Coinfirm, w efekcie której Bank zastosował – na największą skalę w Europie w bankowości – technologię blockchain.

The Heart Corporate Innovation Awards jest konkursem dla przedsiębiorstw, które wprowadzają innowacje, budują nowe przedsięwzięcia i współpracują z ekosystemem startupów.

NAJLEPSZE PRODUKTY I USŁUGI

IKO NAJLEPSZĄ APLIKACJĄ NA ŚWIECIE Aplikacja mobilna IKO ponownie zwyciężyła w prestiżowym rankingu aplikacji bankowych brytyjskiego miesięcznika finansowego „Retail Banker International”. Autorska aplikacja PKO Banku Polskiego SA została w tle rozwiązania takich światowych gigantów bankowości, jak JP Morgan Chase, Barclays czy Bank of America. IKO, po raz drugi, okazało się najlepiej ocenianą przez Klientów aplikacją na świecie. W dwóch największych sklepach z aplikacjami, klienci wystawili IKO już ponad 300 tysięcy ocen, których średnia wynosi 4,8 na 5 możliwych gwiazdek.

SILNA MARKA

SUPERBRANDS 2019 W XIII edycji konkursu Superbrands Polska, PKO Bank Polski SA zdobył tytuł Superbrands 2019. Otrzymane wyróżnienie jest potwierdzeniem siły marki, zaufania, atrakcyjnego wizerunku i wysokiej jakości.

Tytuł przyznawany jest na podstawie wyników głosowania Rady Ekspertów oraz badania Indeksu

Siły Marki, realizowanego przez instytut badawczy ARC Rynek i Opinia.

WYRÓŻNIONE DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU (CSR)

PKO BANK POLSKI SA ETYCZNĄ FIRMĄ 2018 ROKU

Za praktyki dotyczące uczciwego i przejrzystego prowadzenia biznesu z poszanowaniem norm etycznych oraz systemowe podejście do wzmacniania kultury organizacyjnej zgodnej z zasadami społecznej odpowiedzialności biznesu, PKO Bank Polski SA został nagrodzony w piątej edycji konkursu Etyczna Firma. Jego celem jest promocja firm, które w sposób systemowy prowadzą działania na rzecz budowy i wzmacniania kultury organizacyjnej opartej na etyce.

Konkurs organizuje „Puls Biznesu” przy merytorycznym wsparciu firmy PwC.

WZOROWA KOMUNIKACJA Z RYNKIEM

PKO BANK POLSKI SA DOCENIONY PRZEZ INWESTORÓW INDYWIDUALNYCH

W badaniu relacji inwestorskich w spółkach z WIG30 PKO Bank Polski SA został doceniony przez inwestorów indywidualnych. Zajął drugie miejsce w zestawieniu przygotowanym przez Gazetę Giełdy „Parkiet” i Izbę Domów Maklerskich. PKO Bank Polski SA buduje relacje z inwestorami w oparciu o przejrzystość, otwartość i dialog. Dzięki temu jest postrzegany jako wiarygodny i przewidywalny partner, a jego wyniki finansowe oraz strategia biznesowa są pozytywnie odbierane.

NAJLEPSI SPECJALIŚCI NA RYNKU

SUPER WEKTOR DLA ZBIGNIEWA JAGIEŁŁO, PREZESA ZARZĄDU PKO BANKU POLSKIEGO SA

Zbigniew Jagiełło, prezes Zarządu PKO Banku Polskiego SA został laureatem nagrody Super Wektor 2018, przyznawanej przez Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej. Doceniono go za zbudowanie sprawnej i elastycznej organizacji zorientowanej na realizację ambitnych celów, gotowej konkurować z największymi międzynarodowymi rywalami oraz za stworzenie wyróżniającego się zespołu współpracowników.

Super Wektor przyznawany jest za wybitne osiągnięcia, a płynące z nich korzyści sprzyjają rozwojowi polskiej przedsiębiorczości, gospodarce i całemu państwu.

BYKI I NIEDŹWIEDZIE

Zbigniew Jagiełło, prezes Zarządu PKO Banku Polskiego SA – za dokonania w branży finansowej, sukcesy zarządzanego przez niego Banku oraz wkład w rozwój rynku kapitałowego – został wyróżniony nagrodą specjalną Byki i Niedźwiedzie w 25. edycji konkursu organizowanego przez Gazetę Giełdy „Parkiet”.

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ DOM MAKLEPSKI I SPÓŁKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

BYKI I NIEDŹWIEDZIE

Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA otrzymał statuetkę Byka i Niedźwiedzia dla najlepszego domu maklerskiego. O zwycięstwie zdecydowały m.in. liczba oraz wartość transakcji IPO i SPO na rynku kapitałowym oraz bogata oferta usług dla wszystkich grup Klientów.

Celem konkursu jest uhonorowanie instytucji i profesjonalistów, którzy przyczyniają się do rozwoju, upowszechniania i poszerzania rynku kapitałowego.

DOM MAKLEPSKI PKO BANKU POLSKIEGO SA BROKEREM ROKU 2018

GPW w Warszawie uhonorowała Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA dwiema nagrodami. Otrzymał nagrodę główną - Broker Roku 2018 za największe zaangażowanie na rynkach GPW, najwyższy udział w obrotach akcjami na Głównym Rynku lokalnego brokera w transakcjach sesyjnych i pakietowych, najwyższą wartość obrotów obligacjami nieskarbowymi i skarbowymi w ramach Catalyst oraz za wspomaganie płynności na największej liczbie klas aktywów notowanych na GPW. Nagrodzony został również za najwyższy udział w obrotach obligacjami na rynku Catalyst.

NAJLEPSI ANALITYCY GIEŁDOWI

Zespół Domu Maklerskiego PKO Banku Polskiego SA był bezkonkurencyjny w siedemnastej edycji rankingu analityków giełdowych opracowanym przez Gazetę Giełdy „Parkiet”. Drugi rok z rzędu zajął pierwsze miejsce w rankingu. Triumfowali także nasi eksperci od analiz i rekomendacji giełdowych dla poszczególnych branż, trafiając na podium w 9 z 13 kategorii. Wyboru dokonali specjaliści eksperci z TFI oraz OFE z 35 instytucji finansowych.

„ALFY 2018” DLA PKO TFI SA I JEGO FUNDUSZY

W szóstej edycji konkursu nagrody „Alfa” zdobyły: subfundusz PKO Obligacji Skarbowych w kategorii „najlepiej sprzedający się fundusz 2018 roku” oraz subfundusz PKO Akcji Plus w kategorii „najlepszy fundusz akcji polskich 2018 roku”. Jednocześnie wyróżnienia otrzymały: PKO TFI SA w kategorii „najlepsze TFI w 2018 roku” oraz subfundusze: PKO Stabilnego Wzrostu, PKO Akcji Małych i Średnich Spółek i PKO Zrównoważony w analogicznych, jak nazwy funduszy, kategoriach.

Nagrody Alfa przyznawane są przez firmę Analizy Online. Mają na celu wyróżnienie tych produktów, które na tle grupy porównawczej dostarczają Klientom ponadprzeciętne stopy zwrotu skorygowane o poziom ponoszonego ryzyka.

5. SŁOWNIK

Aktywa oprocentowane – należności od banków, papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki udzielone Klientom,

CPI (Consumer Price Index) - indeks cen konsumpcyjnych,

Depozyty Klientów – zobowiązania wobec Klientów, z wyłączeniem transakcji z przyrzeczeniem odkupu oraz otrzymanych kredytów i pożyczek,

Finansowanie udzielone Klientom – kredyty i pożyczki udzielone Klientom (w tym należności z tytułu leasingu finansowego) pomniejszone o transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży oraz obligacje komunalne i korporacyjne prezentowane w papierach wartościowych z wyłączeniem papierów przeznaczonych do obrotu,

Finansowanie zewnętrzne – zobowiązania podporządkowane, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wyceniane według zamortyzowanego kosztu, otrzymane kredyty i pożyczki prezentowane w zobowiązaniach wobec banków oraz otrzymane kredyty i pożyczki prezentowane w zobowiązaniach wobec Klientów,

Inne zobowiązania – pochodne instrumenty zabezpieczające, pozostałe instrumenty pochodne, zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej, pozostałe zobowiązania, zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego, rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, rezerwy, transakcje z przyrzeczeniem odkupu ujmowane w zobowiązaniach wobec banków i Klientów, zobowiązania wobec Banku Centralnego i pozostałe zobowiązania wobec banków (inne niż otrzymane kredyty),

Koszty działania - ogólne koszty administracyjne i wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych,

Koszty regulacyjne – wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych oraz podatki i opłaty z ogólnych kosztów administracyjnych,

Łączny współczynnik kapitałowy – fundusze własne do łącznego wymogu kapitałowego pomnożonego przez 12,5,

Papiery wartościowe (portfel bankowy) – papiery wartościowe pomniejszone o obligacje komunalne i korporacyjne (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu),

Pozostałe aktywa – instrumenty pochodne zabezpieczające, pozostałe instrumenty pochodne, inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia, aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, inne aktywa oraz transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży prezentowane w kredytach i pożyczkach udzielonych Klientom,

Stopa wolna od ryzyka – średnia roczna rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa,

Średnie oprocentowanie kredytów – przychody odsetkowe od kredytów i pożyczek udzielonych Klientom w ujęciu rocznym do średniego stanu kredytów i pożyczek udzielonych Klientom z ostatnich 5 kwartałów,

Średnie oprocentowanie depozytów – koszty odsetkowe od zobowiązań wobec Klientów w ujęciu rocznym do średniego stanu zobowiązań wobec Klientów z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik C/I (wskaźnik kosztów do dochodów) - ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu opodatkowania odsetek wypłacanych nierezydentom do wyniku na działalności biznesowej w ujęciu rocznym,

Wskaźnik finansowania udzielonego Klientom do depozytów – finansowanie udzielone Klientom (które obejmuje kredyty i pożyczki udzielone Klientom (w tym należności z tytułu leasingu finansowego) pomniejszone o transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży oraz obligacje komunalne i korporacyjne prezentowane w papierach wartościowych z wyłączeniem papierów przeznaczonych do obrotu) do zobowiązań wobec Klientów,

Wskaźnik finansowania udzielonego Klientom do stabilnych źródeł finansowania - finansowanie udzielone Klientom (które obejmuje kredyty i pożyczki udzielone Klientom (w tym należności z tytułu leasingu finansowego) pomniejszone o transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży oraz obligacje komunalne i korporacyjne prezentowane w papierach wartościowych z wyłączeniem papierów przeznaczonych do obrotu) do stabilnych źródeł finansowania (zobowiązania wobec Klientów oraz finansowania zewnętrznego),

Współczynnik kapitału Tier 1 – kapitał Tier 1 do łącznego wymogu kapitałowego pomnożonego przez 12,5,

Wskaźnik kosztu ryzyka - wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe za okres ostatnich 12 miesięcy do średniego salda kredytów i pożyczek udzielonych Klientom brutto na początku i na końcu okresu sprawozdawczego oraz pośrednich okresów kwartalnych,

Wskaźnik marży odsetkowej - wynik z tytułu odsetek w ujęciu rocznym do średniego stanu aktywów oprocentowanych (które obejmują należności od banków, papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom) z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROA netto - zysk netto w ujęciu rocznym do średniego stanu aktywów z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROE netto - zysk netto w ujęciu rocznym do średniego stanu kapitałów własnych z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości - portfel z rozpoznaną utratą wartości w portfelu ekspozycji wycenianych wg zamortyzowanego kosztu oraz w portfelu kredytów wycenianych do wartości godziwej do pozostałych dochodów całkowitych,

Wynik na działalności biznesowej - wynik z działalności operacyjnej bez uwzględnienia ogólnych kosztów administracyjnych, podatku od niektórych instytucji finansowych, wyniku z tytułu odpisów na straty kredytowe i wyniku z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych,

Wynik operacyjny netto - wynik z działalności operacyjnej bez uwzględnienia wyniku z tytułu odpisów na straty kredytowe i wyniku z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych,

Wynik pozostały - przychody z tytułu dywidend, wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych, wynik z pozycji wymiany, zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne netto,

Wynik z operacji finansowych - wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,

Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości - wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe oraz wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych,

Zysk netto - zysk netto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat rozumiany jako zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej.

Bank Polski

Skrócone śródroczne
skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
za okres trzech miesięcy zakończony
31 marca 2019 roku

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	11
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1. INFORMACJE OGÓLNE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ I BANKU	13
2. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	15
3. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	15
4. MSSF 9 INSTRUMENTY FINANSOWE	16
5. MSSF 15 PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI	16
6. MSSF 16 LEASING	16
7. POZOSTAŁE ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI	18
8. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM	19
9. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ INFORMACJE O OBSZARACH GEOGRAFICZNYCH	21
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	25
10. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	25
11. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	27
12. WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	28
13. WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	28
14. ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	29
15. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA STRATY KREDYTOWE	29
16. WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	29
17. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	30
18. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	30
19. WYNIK Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH	31
20. PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH	32
21. PODATEK DOCHODOWY	32
22. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	35
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	36
23. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	36
24. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	36
25. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	37
26. POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE	45
27. PAPIERY WARTOŚCIOWE	45
28. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	48
29. OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	53
30. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	61
31. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	62
32. INNE AKTYWA	63
33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	63
34. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	64
35. OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI	65
36. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	66
37. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	67

38.	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	70
39.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	71
40.	REZERWY	71
41.	KAPITAŁ WŁASNY I AKCJONARIAT BANKU	72
INFORMACJE O PODMIOTACH GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA, WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH I JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH		74
42.	SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ	74
43.	INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	77
44.	ZMIANY W SPÓŁKACH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ	79
POZOSTAŁE NOTY		80
45.	DYWIDENDY Z PODZIAŁEM NA AKCJE	80
46.	INFORMACJE DOTYCZĄCE LEASINGU	80
47.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE	83
48.	SPRAWY SPORNE	93
49.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	96
50.	TRANSAKCJE ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	96
51.	HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ	98
52.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	103
53.	AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ ORAZ PRZENIESIONE AKTYWA FINANSOWE	104
54.	POZOSTAŁE INFORMACJE	105
CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM		107
55.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ	107
56.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM	110
57.	KONCENTRACJA RYZYKA KREDYTOWEGO W GRUPIE KAPITAŁOWEJ	114
58.	ZABEZPIECZENIA	114
59.	PRAKTYKI FORBEARANCE	114
60.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK UDZIELONYCH KLIENTOM W PODZIALE NA WALUTY	118
61.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ	121
62.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM	121
63.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI	122
64.	ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	123
65.	WSKAŹNIK DŹWIGNI	126
66.	INFORMACJE O SEKURTYZACJI PORTFELA LEASINGOWEGO I PAKIETOWEJ SPRZEDAŻY WIERZYTELNOŚCI	128
JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		129
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW		130
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ		131
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM		133
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH		135
NOTY DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO		137
1.	MSSF 16 LEASING	137
2.	OBJAŚNIENIA RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM	139
NOTY DO JEDNOSTKOWEGO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT		141
3.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	141
4.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	143
5.	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	144
6.	WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	144
7.	ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	145

8.	WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA STRATY KREDYTOWE	145
9.	WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	146
10.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	146
11.	OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	147
12.	WYNIK Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH	147
13.	PODATEK DOCHODOWY	147
14.	ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	149
	NOTY DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	150
15.	KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	150
16.	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	150
17.	RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	150
18.	POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE	160
19.	PAPIERY WARTOŚCIOWE	160
20.	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	164
21.	OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	170
22.	AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	179
23.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE I RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	179
24.	INNE AKTYWA	180
25.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	180
26.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	181
27.	OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI	181
28.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	182
29.	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	182
30.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	183
31.	REZERWY	183
32.	KAPITAŁY WŁASNE I AKCJONARIAT BANKU	184
33.	INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE, WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA I JEDNOSTKI STOWARZYSZONE	184
	POZOSTAŁE NOTY	186
34.	INFORMACJE DOTYCZĄCE LEASINGU	186
35.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE	188
36.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	191
37.	TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI KAPITAŁOWO	191
	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	193
38.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W PKO BANKU POLSKIM SA	193
39.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM	193
40.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ	197
41.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM	197
42.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI	197
43.	ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	198
	ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY	199
44.	ZDARZENIA KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE	199

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przychody z tytułu odsetek	10	3 058	2 748
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		2 944	2 632
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		2 615	2 359
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		329	273
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		114	116
Koszty z tytułu odsetek	10	(603)	(536)
Wynik z tytułu odsetek		2 455	2 212
Przychody z tytułu prowizji i opłat	11	989	972
Koszty z tytułu prowizji i opłat	11	(243)	(235)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		746	737
Przychody z tytułu dywidend		-	-
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12	24	17
Wynik z pozycji wymiany	13	140	104
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	14	53	37
wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		50	29
wycenianych wg zamortyzowanego kosztu		3	8
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe	15	(325)	(325)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	16	(7)	(8)
Pozostałe przychody operacyjne	17	131	157
Pozostałe koszty operacyjne	17	(55)	(58)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto		76	99
Ogólne koszty administracyjne	18	(1 326)	(1 293)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	19	(359)	(282)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	20	(248)	(228)
Wynik z działalności operacyjnej		1 229	1 070
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć		5	6
Zysk brutto		1 234	1 076
Podatek dochodowy	21	(373)	(320)
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)		861	756
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli		(1)	(1)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		862	757
Zysk na jedną akcję	22		
- podstawowy z zysku za okres (PLN)		0,69	0,61
- rozwodniony z zysku za okres (PLN)		0,69	0,61
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)		1 250	1 250
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)		1 250	1 250

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)		861	756
Inne dochody całkowite		(123)	190
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(123)	190
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, brutto	25	149	(51)
Podatek odroczony	21	(28)	10
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, netto	25	121	(41)
Aktualizacja wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, brutto		(264)	299
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat (z tytułu zbycia)		(50)	(29)
Podatek odroczony	21	58	(51)
Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, netto		(256)	219
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		10	10
Udział w innych dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć		2	2
Dochody całkowite netto, razem		738	946
Dochody całkowite netto, razem przypadające na:		738	946
akcjonariuszy jednostki dominującej		739	947
udziałowców niesprawujących kontroli		(1)	(1)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.03.2019	31.12.2018
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym	23	15 420	22 925
Należności od banków	24	6 207	7 661
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		6 207	7 661
Pochodne instrumenty zabezpieczające	25	707	658
Pozostałe instrumenty pochodne	26	2 211	1 907
Papiery wartościowe	27	69 473	64 114
- przeznaczone do obrotu		1 388	235
- nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		2 881	2 848
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		50 931	52 558
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		14 273	8 473
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	28	219 127	214 912
- nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 061	1 106
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		218 066	213 806
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	43	326	344
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	30	10	15
Wartości niematerialne	31	3 143	3 195
Rzeczowe aktywa trwałe	31	3 681	2 931
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		4	4
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	2 158	2 135
Inne aktywa	32	3 366	3 454
SUMA AKTYWÓW		325 833	324 255

	Nota	31.03.2019	31.12.2018
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		6	7
Zobowiązania wobec banków	33	2 784	2 001
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		191	-
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		2 593	2 001
Pochodne instrumenty zabezpieczające	25	508	471
Pozostałe instrumenty pochodne	26	2 850	2 655
Zobowiązania wobec klientów	34	239 576	242 816
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		69	-
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		239 507	242 816
Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	36	1 376	1 292
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	37	29 788	28 627
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		29 788	28 627
Zobowiązania podporządkowane	38	2 707	2 731
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		2 707	2 731
Pozostałe zobowiązania	39	5 382	3 685
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		600	371
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	57	52
Rezerwy	40	471	446
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		286 105	285 154
Kapitał własny	41		
Kapitał zakładowy		1 250	1 250
Pozostałe kapitały		34 456	34 505
Niepodzielony wynik finansowy		3 171	(385)
Wynik okresu bieżącego		862	3 741
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		39 739	39 111
Udziały niekontrolujące		(11)	(10)
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM		39 728	39 101
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		325 833	324 255
Łączny współczynnik kapitałowy	64	18,36%	18,88%
Wartość księgowa (w mln PLN)		39 728	39 101
Liczba akcji (w mln)		1 250	1 250
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		31,78	31,28
Rozwodniona liczba akcji (w mln)		1 250	1 250
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		31,78	31,28

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały				Skumulowane inne dochody całkowite	Razem pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej, razem	Udziały niekontrolujące, razem	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe										
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe								
31 grudnia 2018 roku	1 250	29 354	1 070	3 831	250	34 505	(385)	3 741	39 111	(10)	39 101	
Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	-	-	(111)	-	(111)	-	(111)	
1 stycznia 2019 roku (zmieniony)	1 250	29 354	1 070	3 831	250	34 505	(496)	3 741	39 000	(10)	38 990	
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	3 741	(3 741)	-	-	-	
Dochody całkowite razem, w tym:	-	-	-	-	(123)	(123)	-	862	739	(1)	738	
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	-	862	862	(1)	861	
Inne dochody całkowite	-	-	-	-	(123)	(123)	-	-	(123)	-	(123)	
Transfer zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	74	-	-	-	74	(74)	-	-	-	-	
31 marca 2019 roku	1 250	29 428	1 070	3 831	127	34 456	3 171	862	39 739	(11)	39 728	

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU	Skumulowane inne dochody całkowite					
	Udział w innych dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstw	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
1 stycznia 2019 roku	(13)	492	22	(10)	(241)	250
Dochody całkowite razem, w tym:	2	(256)	121	-	10	(123)
Inne dochody całkowite	2	(256)	121	-	10	(123)
31 marca 2019 roku	(11)	236	143	(10)	(231)	127

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały Kapitały rezerwowe				Razem pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej, razem	Udziały niekontrolujące, razem	Kapitał własny ogółem
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Skumulowane inne dochody całkowite						
1 stycznia 2018 roku	1 250	27 374	1 070	3 645	(188)	31 901	(633)	3 104	35 622	(11)	35 611
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	3 104	(3 104)	-	-	-
Dochody całkowite razem, w tym:	-	-	-	-	190	190	-	757	947	(1)	946
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	-	757	757	(1)	756
Pozostałe dochody całkowite	-	-	-	-	190	190	-	-	190	-	190
Transfer zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	51	-	-	-	51	(51)	-	-	-	-
31 marca 2018 roku	1 250	27 425	1 070	3 645	2	32 142	2 420	757	36 569	(12)	36 557

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU	Skumulowane inne dochody całkowite					
	Udział w innych dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez innych całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
1 stycznia 2018 roku	-	194	(116)	(9)	(257)	(188)
Dochody całkowite razem, w tym:	2	219	(41)	-	10	190
Inne dochody całkowite	2	219	(41)	-	10	190
31 marca 2018 roku	2	413	(157)	(9)	(247)	2

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		1 234	1 076
Korekty razem:		(5 811)	(6 937)
Amortyzacja		240	206
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej		(4)	(6)
Odsetki i dywidendy		(35)	(8)
Zmiana stanu:			
należności od banków		21	2 609
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		21	2 609
pochodnych instrumentów zabezpieczających		(12)	150
pozostałych instrumentów pochodnych		(109)	(386)
papierów wartościowych		(1 636)	(1 308)
- przeznaczonych do obrotu		(1 153)	(3 142)
- instrumentów finansowych przy początkowym ujęciu wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(33)	2 499
- wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		(379)	(75)
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(71)	(590)
kredytów i pożyczek udzielonych klientom		(4 499)	(2 686)
- nie przeznaczonych do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		45	38
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(4 544)	(2 724)
aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		5	3
innych aktywów		87	(569)
skumulowanych odpisów na straty kredytowe oraz odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości		292	373
skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw		19	(25)
zobowiązań wobec Banku Centralnego		(1)	(1)
zobowiązań wobec banków		783	(2 692)
- wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		191	-
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		592	(2 692)
zobowiązań wobec klientów		(1 742)	(1 798)
- wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		69	-
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(1 811)	(1 798)
zobowiązań z tytułu działalności ubezpieczeniowej		84	83
zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych		(94)	(13)
zobowiązań podporządkowanych		(24)	(13)
pozostałych zobowiązań		834	(537)
Zapłacony podatek dochodowy		(132)	(283)
Inne korekty		112	(36)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(4 577)	(5 861)

	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		85 484	101 489
Zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		85 148	100 986
Zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		269	447
Zbycie wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów do zbycia		46	46
Inne wpływy inwestycyjne (dywidendy)		21	10
Wydatki z działalności inwestycyjnej		(89 297)	(99 034)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		(83 172)	(98 409)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(5 960)	(515)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(165)	(110)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(3 813)	2 455

	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		4 239	3 844
Wykup/umorzenie dłużnych papierów wartościowych		(2 984)	(1 496)
Wpływy z tytułu emisji obligacji podporządkowanych		-	1 000
Splata kredytów i pożyczek		(1 498)	(2 722)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu		(55)	-
Splata odsetek od zobowiązań długoterminowych		(252)	(233)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(550)	393
Przepływy pieniężne netto		(8 940)	(3 013)
w tym z tytułu różnic kursowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		67	10
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		30 526	23 000
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	49	21 586	19 987

NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ I BANKU

DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ I BANKU

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO Bank Polski SA albo Bank) został utworzony dekretem podpisanym 7 lutego 1919 roku przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, premiera Ignacego Paderewskiego oraz ministra Poczty i telegrafów i jednocześnie pierwszego prezesa Huberta Lindego jako Poczta Kasa Oszczędnościowa. W 1950 roku rozpoczął działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności bank państwowy. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2000 roku (Dz. U. z 2000 roku Nr 5, poz. 55 z późniejszymi zmianami) przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, przy ul. Puławskiej 15, 02-515 Warszawa, w Polsce.

12 kwietnia 2000 roku zarejestrowano Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną i wpisano do Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy. Obecnie właściwym sądem jest Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Bank został zarejestrowany pod numerem KRS 0000026438 oraz nadano mu numer statystyczny REGON 016298263.

Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej (Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA, Grupa Kapitałowa Banku lub Grupa Kapitałowa) prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poprzez podmioty zależne: na terytorium Ukrainy, Szwecji i Irlandii, a także w formie Oddziału w Republice Federalnej Niemiec (Oddział w Niemczech) i Republice Czeskiej (Oddział w Czechach).

PKO Bank Polski SA jako jednostka dominująca jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym obsługującym osoby fizyczne, prawne oraz inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. Bank może posiadać wartości dewizowe i dokonywać obrotu tymi wartościami, jak również wykonywać operacje walutowe i dewizowe oraz otwierać i posiadać rachunki bankowe w bankach za granicą, a także lokować środki dewizowe na tych rachunkach.

Poprzez podmioty zależne Grupa Kapitałowa oferuje kredyty hipoteczne, świadczy specjalistyczne usługi finansowe w zakresie leasingu, faktoringu, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych i ubezpieczeń oraz świadczy usługi agenta transferowego, outsourcingu specjalistów IT i wsparcia w zakresie prowadzenia działalności przez inne podmioty, zarządza nieruchomościami, a także prowadzi działalność bankową oraz świadczy usługi windykacyjne i finansowe na Ukrainie.

Skład Grupy Kapitałowej oraz zakres działalności jej podmiotów przedstawiono w nocie 42 „Skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA i zakres działalności podmiotów Grupy Kapitałowej”.

INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ BANKU ORAZ ZARZĄDU BANKU

Skład Rady Nadzorczej Banku na 31 marca 2019 roku:

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Data powołania
1.	Piotr Sadownik	Przewodniczący Rady Nadzorczej	powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku. Podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa, jako Uprawniony Akcjonariusz wyznaczył Piotra Sadownika na Przewodniczącego Rady Nadzorczej.
2.	Grażyna Ciużyńska	Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej	powołana 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku. Podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa, jako Uprawniony Akcjonariusz wyznaczył Grażynę Ciużyńską na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej.
3.	Zbigniew Hajłasz	Sekretarz Rady Nadzorczej	powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku. 24 sierpnia 2017 roku wybrany ponownie na Sekretarza Rady Nadzorczej.
4.	Mariusz Andrzejewski	Członek Rady Nadzorczej	powołany w skład Rady Nadzorczej 22 czerwca 2017 roku na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku.
5.	Mirosław Barszcz	Członek Rady Nadzorczej	powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku.
6.	Adam Budnikowski	Członek Rady Nadzorczej	powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku.
7.	Wojciech Jasiński	Członek Rady Nadzorczej	powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku.
8.	Andrzej Kisielewicz	Członek Rady Nadzorczej	powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku.
9.	Elżbieta Mączyńska - Ziemacka	Członek Rady Nadzorczej	powołana 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku.
10.	Janusz Ostaszewski	Członek Rady Nadzorczej	powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku.

6 maja 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku udzieliło absolutorium wszystkim członkom Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku. W ramach zmian w składzie Rady Nadzorczej odwołany został Pan Janusz Ostaszewski, powołano natomiast Pana Dariusza Górskiego.

Skład Zarządu Banku na 31 marca 2019 roku:

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Data powołania
1.	Zbigniew Jagiełło	Prezes Zarządu	powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Prezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.
2.	Rafał Antczak	Wiceprezes Zarządu	powołany 14 czerwca 2017 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.
3.	Rafał Kozłowski	Wiceprezes Zarządu	powołany 21 grudnia 2017 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA z dniem 1 stycznia 2018 roku na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.
4.	Maks Kraczkowski	Wiceprezes Zarządu	powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.
5.	Mieczysław Król	Wiceprezes Zarządu	powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.
6.	Adam Marciniak	Wiceprezes Zarządu	powołany 21 września 2017 roku, z dniem 1 października 2017 roku, na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.
7.	Piotr Mazur	Wiceprezes Zarządu	powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.
8.	Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu	powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.
9.	Jan Emeryk Rościszewski	Wiceprezes Zarządu	powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

Zmiany w stanie posiadania akcji PKO Banku Polskiego SA i uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące:

Lp.	Imię i nazwisko	Liczba akcji na 31.03.2019	Nabycie	Zbycie	Liczba akcji na 31.12.2018
Zarząd Banku					
1.	Zbigniew Jagiełło, Prezes Zarządu Banku	11 000	0	0	11 000
2.	Rafał Antczak, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
3.	Rafał Kozłowski, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
4.	Maks Kraczkowski, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
5.	Mieczysław Król, Wiceprezes Zarządu Banku	5 000	0	0	5 000
6.	Adam Marciniak, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
7.	Piotr Mazur, Wiceprezes Zarządu Banku	4 500	0	0	4 500
8.	Jakub Papierski, Wiceprezes Zarządu Banku	3 000	0	0	3 000
9.	Jan Emeryk Rościszewski, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0

31 marca 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku Członkowie Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA nie posiadali akcji PKO Banku Polskiego SA.

2. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, poddane przeglądowi Komitetu Audytu Rady Nadzorczej 14 maja 2019 roku, zostało przyjęte do publikacji przez Zarząd Banku 7 maja 2019 roku.

3. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej obejmuje okres trzech miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres trzech miesięcy zakończony 31 marca 2018 roku (w zakresie skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych) oraz dane porównawcze na 31 grudnia 2018 roku (w zakresie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej). Dane finansowe prezentowane są w milionach złotych polskich (PLN), chyba że wskazano inaczej.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA sporządzono zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” zatwierdzonego przez Unię Europejską.

Zasady rachunkowości oraz metody obliczeniowe zastosowane do sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z zasadami obowiązującymi w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku, z wyłączeniem zmian, które wynikają z wdrożenia od 1 stycznia 2019 roku MSSF 16 „Leasing” opisanych odpowiednio w rozdziale 6.

Zasady, które nie uległy zmianie, opisano w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za 2018 rok.

Prezentowane skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres trzech miesięcy 2019 roku nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, które sporządzono zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

4. MSSF 9 INSTRUMENTY FINANSOWE

Standard MSSF 9 „Instrumenty finansowe” opublikowano w lipcu 2014 roku i zatwierdzono do stosowania w krajach Unii Europejskiej 22 listopada 2016 roku Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2016/2067/EU. Ma on obligatoryjne zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy roczne rozpoczynające się w dniu oraz po 1 stycznia 2018 roku (za wyjątkiem zakładów ubezpieczeń, które mogą zastosować standard od 1 stycznia 2021 roku). Dla potrzeb niniejszego sprawozdania finansowego dane spółek ubezpieczeniowych PKO Banku Polskiego SA zostały sporządzone według MSSF 9. Standard zastępuje MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Zmianie uległa klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, rozpoznawanie i kalkulacja utraty wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń.

Szczegółowe ujawnienia w tym zakresie zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za 2018 rok.

Dane w zakresie wpływu wdrożenia MSSF 9 nie uległy zmianie.

5. MSSF 15 PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 15 „Przychody z umów z klientami” został zatwierdzony do stosowania we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej 22 września 2016 roku i ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku.

MSSF 15 odnosi się do przychodów z tytułu prowizji i opłat oraz innych rodzajów wynagrodzeń generowanych przez instytucje finansowe, związanych np. z obsługą kredytów, zarządzaniem aktywami czy działalnością powierniczą, które nie są objęte zakresem Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 „Instrumenty finansowe” (MSSF 9).

Zgodnie z powyższym standardem Grupa ujmuje przychody w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie ona uprawniona w zamian za te dobra lub usługi. Stosując niniejszy standard, Grupa uwzględnia warunki umowy oraz wszystkie istotne fakty i okoliczności.

Grupa nie zidentyfikowała umów, w przypadku których wdrożenie MSSF 15 miałoby istotny wpływ na sprawozdanie finansowe. Grupa wybrała metodę retrospektywną uproszczoną na potrzeby pierwszego zastosowania MSSF 15. Szerzej informacje w tym zakresie zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

6. MSSF 16 LEASING

Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie i zastąpił uprzednio obowiązujący MSR 17 „Leasing”. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Istotnym elementem nowej definicji leasingu jest wymóg sprawowania kontroli nad użytym aktywem i czerpania korzyści ekonomicznych ze zidentyfikowanego w umowie składnika aktywów.

MSSF 16 eliminuje z punktu widzenia leasingobiorcy klasyfikację leasingu na leasing operacyjny i leasing finansowy, wprowadzając jeden model ujęcia i wyceny zbieżny z ujęciem leasingu finansowego w ramach MSR 17. Leasingobiorca jest zobowiązany rozpoznać aktywa z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz zobowiązania z tytułu płatności leasingowych, za wyjątkiem krótkoterminowych umów leasingowych (do 12 miesięcy) oraz umów leasingowych dotyczących nieistotnych kwotowo składników aktywów. Leasingobiorca jest również zobowiązany rozpoznać koszty amortyzacji składnika

aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz koszty odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego w rachunku zysków i strat (zgodnie z MSR 17 wydatki związane z wykorzystaniem aktywów będących przedmiotem leasingu ujęte były w ogólnych kosztach administracyjnych). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają liniowej amortyzacji natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych podlegają wycenie metodą zamortyzowanego kosztu.

Grupa Kapitałowa dokonała wdrożenia standardu retrospektywnie z odniesieniem skumulowanego efektu zastosowania standardu do kapitałów własnych na 1 stycznia 2019 roku bez przekształcania danych porównawczych, ujmując aktywa z tytułu praw do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniom z tytułu leasingu w wartości bieżącej przyszłych opłat leasingowych, skorygowanych o kwoty przedpłat ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio przed dniem pierwszego zastosowania.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU

W wyniku wdrożenia standardu Grupa Kapitałowa rozpoznała zobowiązania z tytułu leasingu, prezentowane w nocie 39 „Pozostałe zobowiązania”, w kwocie 922 milionów PLN w wartości bieżącej przyszłych opłat leasingowych pozostających do zapłaty na moment rozpoczęcia stosowania MSSF 16, na które składają się stałe opłaty leasingowe oraz zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów rynkowych. Wartość zobowiązania została skorygowana o koszty zapłacone z góry według stanu na 31 grudnia 2018 roku w wysokości 4 milionów PLN.

AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA

Grupa Kapitałowa rozpoznała 926 milionów PLN aktywów z tytułu prawa do użytkowania na 1 stycznia 2019 roku, na które składają się kwota początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w kwocie 922 milionów PLN oraz opłaty leasingowe opłacone z góry w wysokości 4 milionów PLN.

Dodatkowo Grupa Kapitałowa w związku z wdrożeniem standardu zaklasyfikowała prawa wieczystego użytkowania gruntów do leasingu. W konsekwencji Grupa Kapitałowa dokonała spisania prawa wieczystego użytkowania gruntów ujętego w księgach rachunkowych według stanu na 31 grudnia 2018 roku obciążając niepodzielony wynik finansowy w kwocie 111 milionów PLN.

ZASTOSOWANE SZACUNKI

Wdrożenie MSSF 16 wymagało przyjęcia przez Grupę Kapitałową następujących istotnych szacunków, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania:

- Ustalenie okresu leasingu w odniesieniu do umów zawartych na czas nieokreślony

W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony dotyczących placówek oddziałów Banku Grupa Kapitałowa przyjęła okres leasingu spójny z okresem amortyzacji nieumorzonych na dzień przejścia inwestycji wykonanych w tych nieruchomościach, a w przypadku braku takich inwestycji okres 4 lat, biorąc pod uwagę istotne koszty związane ze zmianą lokalizacji oddziałów w trakcie ich funkcjonowania. Łączny wpływ wydłużenia okresu leasingu na wartość zobowiązania zgodnie z powyższym podejściem ponad nieodwołalny okres leasingu (umowny okres wypowiedzenia) wynosi 227 milionów PLN.

- Ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych

Stopy dyskonta użyte przez Grupę Kapitałową do zdyskontowania przyszłych płatności leasingowych (krańcowe stopy pożyczkowe) mieszczą się w przedziale dla PLN od 2,06% do 8,68%, dla EUR od 0,6% do 4,0%, a dla USD od 3,8% do 4,0% oraz UAH 18% i zostały skalkulowane na bazie krzywych odzwierciedlających koszt finansowania w danej walucie, pokrywających tenor najdłuższej umowy leasingowej, podlegającej wycenie i odzwierciedlających – dla danej waluty – stałą rynkową stopę procentową oraz koszt finansowania Grupy Kapitałowej. Tenory umów leasingowych mieszczą się w przedziale od 1 roku do 99 lat.

Łączny wpływ dyskonta z tytułu zastosowania powyższych stóp do kalkulacji wartości bieżącej zobowiązań z tytułu leasingu wyniósł 306 milionów PLN.

WPŁYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT, SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ WSPÓŁCZYNNIKI ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

Grupa Kapitałowa oczekuje, że zastosowanie nowego standardu obniży wynik netto 2019 roku o około 11 milionów PLN. Nastąpiła zmiana w wykazywaniu spłat rat leasingowych w sprawozdaniu z przepływów środków pieniężnych. Spłaty rat leasingowych są wykazywane w przepływach z działalności finansowej, a nie jak dotychczas w przepływach z działalności operacyjnej.

Szacunkowy roczny koszt amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyniesie 194 miliony PLN, a koszt odsetkowy 22 miliony PLN.

Dodatkowe obciążenie podatkiem od niektórych instytucji finansowych z tytułu ujęcia aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyniesie ok. 4 miliony PLN rocznie.

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Grupa Kapitałowa ocenia, że wzrost aktywów wynikający z rozpoznania aktywów z tytułu prawa do użytkowania z tytułu umów leasingu spowodował wzrost wymogów kapitałowych na 1 stycznia 2019 roku o 78 milionów PLN. Dodatkowo, w związku ze spisaniem prawa wieczystego użytkowania gruntów w wysokości 111 milionów PLN, o taką wartość spadły fundusze własne Grupy. Powyższe wpłynęło na zmniejszenie współczynnika kapitału Tier I o ok. 14 p.b. oraz łącznego współczynnika kapitałowego o ok. 15 p.b.

ŁĄCZNY WPŁYW KOREKT Z TYTUŁU WDROŻENIA MSSF 16 NA AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Uzgodnienie różnicy pomiędzy kwotami przyszłych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego ujawnionymi zgodnie z MSR 17 na 31 grudnia 2018 roku, a zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi na 1 stycznia 2019 roku według MSSF 16:

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego 31.12.2018 roku (bez dyskonta)	637
Przyszłe płatności z tytułu praw wieczystego użytkowania	370
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego łącznie z przyszłymi płatnościami z tytułu praw wieczystego użytkowania 31.12.2018 roku (bez dyskonta)	1 007
Krótkoterminowe umowy leasingowe	(6)
Wpływ dyskonta przy użyciu krańcowej stopy procentowej w wysokości 2,62%	(306)
Korekta o różnicę w ujęciu opcji przedłużenia/zakończenia umowy leasingowej	227
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu 01.01.2019 roku	922

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na ujęcie dodatkowych zobowiązań finansowych i odpowiadających im aktywów z tytułu prawa do użytkowania aktywów:

Wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej	31.12.2018 roku według MSR 17	Spisanie prawa wieczystego użytkowania gruntów	Efekt ujęcia umów leasingu (z dyskontem)			01.01.2019 roku według MSSF 16
			z tytułu prawa wieczystego użytkowania	z tytułu leasingu operacyjnego	Łączny efekt ujęcia umów leasingu (z dyskontem)	
AKTYWA						
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:						
prawo do użytkowania aktywów	2 931	(111)	124	802	926	3 746
grunty i budynki	X	-	124	802	926	926
grunty i budynki	1 537	(111)	-	-	-	1 426
Inne aktywa, w tym:	3 454	-	-	(4)	(4)	3 450
czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	222	-	-	(4)	(4)	218
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY						
Pozostałe zobowiązania, w tym:	3 685	-	124	798	922	4 607
zobowiązania z tytułu leasingu	X	-	124	798	922	922
KAPITAŁ WŁASNY	39 101	(111)	-	-	-	38 990

W wyniku wdrożenia MSSF 16, ogólne koszty administracyjne I kwartału 2019 roku nie zostały obciążone kwotą rat leasingowych netto w wysokości 55 milionów PLN. Koszty rat leasingowych zostały alokowane do kosztów amortyzacji, w wysokości 49 milionów PLN oraz do kosztów odsetkowych w wysokości 6 milionów PLN.

7. POZOSTAŁE ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” dotyczą zmian, ograniczenia lub rozliczenia programów określonych świadczeń. Nowe regulacje wymagają od jednostki wykorzystania aktualnych założeń w przypadku zmiany, ograniczenia lub rozliczenia planu aby ustalić koszty bieżącego zatrudnienia oraz odsetki netto dla pozostałego okresu sprawozdawczego od momentu zmiany planu.

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” zastępuje standard MSSF 4 „Umowy Ubezpieczeniowe”, który został wprowadzony w 2004 roku. MSSF 4 dawał jednostkom możliwość kontynuowania ujmowania umów ubezpieczeniowych według zasad rachunkowości obowiązujących w krajowych standardach, co w rezultacie oznaczało stosowanie wielu różnych rozwiązań. MSSF 17 wprowadza wymóg spójnego ujmowania wszystkich umów ubezpieczeniowych. Zobowiązania wynikające z umów będą ujmowane w wartościach bieżących, zamiast kosztu historycznego. Nowy standard będzie obowiązywał dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku.

Opublikowane w marcu 2018 roku zmiany do Założeń Konceptyjnych regulują obszary ujmowania i wyłączenia składników aktywów i zobowiązań z bilansu, podstaw wyceny, prezentacji i ujawnień, a także aktualizację wybranych definicji.

Zmiany do MSSF 3 zawężają i wyjaśniają definicję przedsięwzięcia. Umożliwiają również przeprowadzenie uproszczonej oceny czy zespół aktywów i działań stanowi grupę aktywów a nie przedsięwzięcie.

Zmiany do MSR 1 i MSR 8 ujednolicają i wyjaśniają definicję pojęcia „Istotny” oraz zawierają wytyczne w celu zwiększenia spójności stosowania tego konceptu w międzynarodowych standardach sprawozdawczości finansowej.

Grupa Kapitałowa jest w trakcie analizy wpływu MSSF 17 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Grupa Kapitałowa nie oczekuje, że wpływ zmian do MSR 19, MSSF 3, MSR 1, MSR 8, Założeń Konceptyjnych, jak również poprawek do MSSF 2015 -2017 (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12, MSR 23) będzie istotny.

8. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŃNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

W skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres trzech miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku Grupa Kapitałowa dokonała w celu lepszego odzwierciedlenia następujących zmian w ujęciu i prezentacji, związanych z wyodrębnieniem pozycji wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	I kwartał okres od 01.01.2018 do 31.03.2018 przed przekształceniem	wyodrębnienie pozycji "wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych"	I kwartał okres od 01.01.2018 do 31.03.2018 przekształcone
Koszty z tytułu odsetek	(532)	(4)	(536)
Ogólne koszty administracyjne	(1 579)	286	(1 293)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	-	(282)	(282)
Razem	(2 111)	-	(2 111)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	okres od 01.01.2018 do 31.03.2018 przed przekształceniem	reklasyfikacja do pozycji "zmiana stanu skumulowanych odpisów na straty kredytowe oraz odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości"	wydzielenie pozycji "zmiana stanu skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw"	reklasyfikacja części zobowiązań z tytułu działalności ubezpieczeniowej do pozycji "zmiana stanu zobowiązań wobec klientów"	wydzielenie pozycji "zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dodochody całkowite" oraz pozycji "zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu"	wydzielenie pozycji "nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dodochody całkowite" oraz pozycji "nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu"	okres od 01.01.2018 do 31.03.2018 przekształcone
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej							
wynik z tytułu odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	348	(348)	-	-	-	-	-
zmiana stanu skumulowanych odpisów na straty kredytowe oraz odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-	348	25	-	-	-	373
zmiana stanu skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw	-	-	(25)	-	-	-	(25)
zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	(1 787)	-	-	(11)	-	-	(1 798)
zmiana stanu zobowiązań z tytułu działalności ubezpieczeniowej	72	-	-	11	-	-	83
Razem	(1 367)	-	-	-	-	-	(1 367)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej							
Wpływy z działalności inwestycyjnej							
zbycie i odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych	101 433	-	-	-	(101 433)	-	-
zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	-	-	-	-	100 986	-	100 986
zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	-	-	-	-	447	-	447
Razem	101 433	-	-	-	-	-	101 433
Wydatki z działalności inwestycyjnej							
nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych	(98 924)	-	-	-	-	98 924	-
nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	-	-	-	-	-	(98 409)	(98 409)
nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	-	-	-	-	-	(515)	(515)
Razem	(98 924)	-	-	-	-	-	(98 924)

9. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ INFORMACJE O OBSZARACH GEOGRAFICZNYCH

INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów oferujących określone produkty i usługi adresowane do określonych grup klientów. Sposób podziału segmentów biznesowych zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania klientom kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe, jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym oraz usługi świadczone przez spółki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. Przedstawiona poniżej nota segmentacyjna jest ujmowana w wewnętrznym systemie sprawozdawczym, tj. informacjach przekazywanych Zarządowi PKO Banku Polskiego SA służących do oceny osiągniętych wyników oraz alokacji zasobów. Prezentowane poniżej zestawienie wyników segmentów odzwierciedla wewnętrzną strukturę organizacyjną Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA.

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA obejmuje trzy podstawowe segmenty: detaliczny, korporacyjny i inwestycyjny oraz centrum transferowe i pozostały:

1. Segment detaliczny oferuje pełen zakres obsługi osób prywatnych w ramach bankowości detalicznej i prywatnej oraz bankowości hipotecznej. Ponadto obejmuje transakcje dokonywane z osobami prawnymi, tj. firmami i przedsiębiorstwami. Do produktów i usług oferowanych klientom tego segmentu należą m.in.: rachunki bieżące, rachunki oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi *private banking*, produkty inwestycyjno-ubezpieczeniowe, karty kredytowe i debetowe, usługi bankowości elektronicznej. W zakresie finansowania segment obejmuje kredyty konsumpcyjne, kredyty hipoteczne, w tym oferowane przez PKO Bank Hipoteczny SA, a także kredyty gospodarcze dla firm i przedsiębiorstw, deweloperów, spółdzielni i zarządców nieruchomości oraz leasing i faktoring oferowany przez Grupę Kapitałową PKO Leasing SA. Wyniki segmentu detalicznego obejmują ponadto wyniki spółek: PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (PKO TFI SA), PKO BP BANKOWY PTE SA, PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA, PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA, PKO BP Finat sp. z o.o. oraz ZenCard sp. z o.o.
2. Segment korporacyjny i inwestycyjny obejmuje transakcje dokonywane z dużymi klientami korporacyjnymi i instytucjami finansowymi. Segment ten obejmuje m.in. następujące produkty i usługi: prowadzenie rachunków bieżących i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring oferowany przez Grupę Kapitałową PKO Leasing SA. W ramach tego segmentu PKO Bank Polski SA zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów oraz emisji nieskarbowych papierów wartościowych. Ponadto segment obejmuje działalność własną, tj. działalność inwestycyjną, działalność maklerską, transakcje międzybankowe, instrumentami pochodnymi i dłużnymi papierami wartościowymi. Wyniki segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego obejmują także wyniki spółek prowadzących działalność na Ukrainie, przede wszystkim KREDOBANK SA, spółek prowadzących usługi technologiczne, działalność deweloperską i świadczące usługi zarządzania nieruchomością oraz fundusze zajmujące się lokowaniem środków zebranych od uczestników.
3. Centrum transferowe i pozostały obejmuje wynik z tytułu wewnętrznych rozliczeń cen transferowych funduszy, wynik długoterminowych źródeł finansowania, wynik pozycji zaklasyfikowanych do rachunkowości zabezpieczeń oraz wyniki nieprzypisane do pozostałych segmentów. Wewnętrzny transfer funduszy oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Długoterminowe finansowanie zewnętrzne obejmuje emisje papierów wartościowych, w tym emisje listów zastawnych, zobowiązania podporządkowane oraz kredyty otrzymane od instytucji finansowych. W ramach tego segmentu prezentowane są wyniki spółki PKO Finance AB.

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu wewnętrznych stawek rozliczeniowych. Transakcje pomiędzy segmentami odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Zasady rachunkowości stosowane w raporcie segmentacyjnym są zgodne z zasadami rachunkowości opisanymi w niniejszym sprawozdaniu.

Prezentowane aktywa i zobowiązania segmentu są aktywami i zobowiązaniami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej. Wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dla poszczególnych segmentów oparte są o wewnętrzne informacje zarządcze. Poszczególnym segmentom przypisano aktywa i zobowiązania oraz związane z tymi aktywami i zobowiązaniami przychody i koszty.

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego w zakresie prezentacji wyniku oraz aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego, zobowiązania z tytułu bieżącego podatku

dochodowego oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie prezentacji sprawozdania z sytuacji finansowej zostały ujęte na poziomie Grupy.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i wyników poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku oraz 31 marca 2018 roku, a także aktywów i zobowiązań na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku.

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU	Działalność kontynuowana			Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
	Segment detałiczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	
Wynik z tytułu odsetek	1 957	368	130	2 455
Wynik z tytułu prowizji i opłat	612	138	(4)	746
Wynik pozostały	126	140	27	293
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13	9	2	24
Wynik z pozycji wymiany	39	71	30	140
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4	49	-	53
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	64	17	(5)	76
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnętrznych	6	(6)	-	-
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe	(250)	(75)	-	(325)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(1)	(6)	-	(7)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(1 100)	(226)	-	(1 326)
amortyzacja	(202)	(38)	-	(240)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	(335)	(110)	86	(359)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(168)	(76)	(4)	(248)
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	-	-	-	5
Wynik segmentu (brutto)	841	153	235	1 234
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	-	(373)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	(1)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	841	153	235	862

31 MARCA 2019	Segment detałiczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
Aktywa	174 187	144 509	4 975	323 671
Aktywa niealokowane	-	-	-	2 162
Suma aktywów	174 187	144 509	4 975	325 833
Zobowiązania	190 979	59 329	35 140	285 448
Zobowiązania niealokowane	-	-	-	657
Suma zobowiązań	190 979	59 329	35 140	286 105

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU	Działalność kontynuowana			Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
	Segment detałiczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	
Wynik z tytułu odsetek	1 761	341	110	2 212
Wynik z tytułu prowizji i opłat	610	131	(4)	737
Wynik pozostały	136	113	8	257
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5	20	(8)	17
Wynik z pozycji wymiany	36	43	25	104
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	8	29	-	37
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	80	28	(9)	99
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnętrznych	7	(7)	-	-
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe	(309)	(16)	-	(325)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(3)	(5)	-	(8)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(1 101)	(198)	6	(1 293)
amortyzacja	(178)	(28)	-	(206)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	(143)	(98)	(41)	(282)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(186)	(63)	21	(228)
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	-	-	-	6
Wynik segmentu (brutto)	765	205	100	1 076
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	-	(320)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	(1)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	765	205	100	757

31 GRUDNIA 2018 ROKU	Segment detałiczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
Aktywa	170 234	145 898	5 984	322 116
Aktywa niealokowane	-	-	-	2 139
Suma aktywów	170 234	145 898	5 984	324 255
Zobowiązania	184 729	64 542	35 460	284 731
Zobowiązania niealokowane	-	-	-	423
Suma zobowiązań	184 729	64 542	35 460	285 154

INFORMACJA O OBSZARACH GEOGRAFICZNYCH

Jako uzupełniający, Grupa PKO Banku Polskiego SA stosuje podział na obszary geograficzne. Działalność Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA prowadzona jest na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terenie Ukrainy przez Grupę Kapitałową KREDOBANK SA, „Inter-Risk Ukraina” spółkę z dodatkową odpowiedzialnością i Finansową Kompanię „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o., jak również na terenie Szwecji przez spółki zależne: PKO Finance AB oraz PKO Leasing Sverige AB, na terenie Irlandii przez spółkę zależną: ROOF Poland Leasing 2014 DAC, na terenie Republiki Federalnej Niemiec przez oddział korporacyjny PKO Banku Polskiego SA oraz przez oddział korporacyjny na terenie Republiki Czeskiej. Dla celów prezentacyjnych wyniki spółek prowadzących działalność na terenie Szwecji i Irlandii oraz wyniki oddziałów działających na terenie Niemiec i Czech, które z punktu widzenia skali działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA nie są znaczące, ujęto w segmencie Polska. Wyniki spółek ujętych w obszarze „Ukraina” uwzględniają transakcje wzajemne realizowane z innymi spółkami Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA działającymi na terenie Ukrainy. Transakcje wzajemne z pozostałymi spółkami Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz korekty konsolidacyjne zaprezentowane zostały w wynikach obszaru „Polska”.

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU	Polska	Ukraina	Razem
Wynik z tytułu odsetek	2 406	49	2 455
Wynik z tytułu prowizji i opłat	731	15	746
Wynik pozostały	291	2	293
Ogólne koszty administracyjne	(1 287)	(39)	(1 326)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	(359)	-	(359)
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe	(312)	(13)	(325)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(7)	-	(7)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(248)	-	(248)
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	-	-	5
Wynik segmentu (brutto)	1 215	14	1 234
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	(373)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	(1)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	1 215	14	862

31 MARCA 2019 ROKU	Polska	Ukraina	Razem
Aktywa, w tym:	323 486	2 347	325 833
niefinansowe aktywa trwałe	6 694	140	6 834
inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	326	-	326
aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz należność z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 155	7	2 162
Zobowiązania	284 018	2 087	286 105

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU	Polska	Ukraina	Razem
Wynik z tytułu odsetek	2 175	37	2 212
Wynik z tytułu prowizji i opłat	725	12	737
Wynik pozostały	254	3	257
Ogólne koszty administracyjne	(1 264)	(29)	(1 293)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	(282)	-	(282)
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe	(324)	(1)	(325)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(8)	-	(8)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(228)	-	(228)
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	-	-	6
Wynik segmentu (brutto)	1 048	22	1 076
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	(320)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	(1)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	1 048	22	757

31 GRUDNIA 2018 ROKU	Polska	Ukraina	Razem
Aktywa, w tym:	321 984	2 271	324 255
niefinansowe aktywa trwałe	6 021	120	6 141
inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	344	-	344
aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz należność z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 132	7	2 139
Zobowiązania	283 130	2 024	285 154

NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

10. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2019			
	Wynik z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Wynik z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Wynik o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	27	-	-	27
pochodnych instrumentów zabezpieczających	-	-	89	89
kredytów i pożyczek otrzymanych leasingu	(8)	-	-	(8)
dłużnych papierów wartościowych	159	-	-	159
emisji papierów wartościowych	66	307	10	383
zobowiązań wobec banków (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(125)	-	-	(125)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(7)	-	-	(7)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(408)	-	-	(408)
zobowiązań podporządkowanych	(22)	-	-	(22)
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 356	-	11	2 367
Razem	2 038	307	110	2 455
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	61	3	-	64

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2018			
	Wynik z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Wynik z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Wynik o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	25	-	-	25
pochodnych instrumentów zabezpieczających	-	-	91	91
kredytów i pożyczek otrzymanych	(13)	-	-	(13)
dłużnych papierów wartościowych	46	263	14	323
emisji papierów wartościowych	(108)	-	-	(108)
zobowiązań wobec banków (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(9)	-	-	(9)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(374)	-	-	(374)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(17)	-	-	(17)
zobowiązań podporządkowanych	(17)	-	-	(17)
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 288	-	6	2 294
Razem	1 838	263	111	2 212
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	63	3	1	67

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2019			
	Przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	27	-	-	27
pochodnych instrumentów zabezpieczających	-	-	89	89
dłużnych papierów wartościowych	67	329	14	410
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 356	-	11	2 367
leasingu	165	-	-	165
Razem	2 615	329	114	3 058
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	61	3	-	64

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2018			
	Przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	25	-	-	25
pochodnych instrumentów zabezpieczających	-	-	91	91
dłużnych papierów wartościowych	46	273	19	338
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 288	-	6	2 294
Razem	2 359	273	116	2 748
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	63	3	1	67

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2019			
	Koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Koszty z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Koszty o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
zobowiązań wobec banków (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(7)	-	-	(7)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(8)	-	-	(8)
leasingu	(6)	-	-	(6)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(408)	-	-	(408)
dłużnych papierów wartościowych	(1)	(22)	(4)	(27)
emisji papierów wartościowych	(125)	-	-	(125)
zobowiązań podporządkowanych	(22)	-	-	(22)
Razem	(577)	(22)	(4)	(603)

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2018			
	Koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Koszty z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Koszty o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
zobowiązań wobec banków (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(9)	-	-	(9)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(13)	-	-	(13)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(374)	-	-	(374)
dłużnych papierów wartościowych	-	(10)	(5)	(15)
emisji papierów wartościowych	(108)	-	-	(108)
zobowiązań podporządkowanych	(17)	-	-	(17)
Razem	(521)	(10)	(5)	(536)

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW OD:	01.01-31.03.2019			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	-	17	10	27
pochodnych instrumentów zabezpieczających	-	-	89	89
dłużnych papierów wartościowych	5	401	4	410
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 929	438	-	2 367
leasingu	117	48	-	165
Razem	1 934	856	103	3 058

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW OD:	01.01-31.03.2018			
	Segment detałiczny	Segment korporacyjny	Centrum transferowe	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	-	15	10	25
pochodnych instrumentów zabezpieczających	-	-	91	91
dłużnych papierów wartościowych	4	330	4	338
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 867	427	-	2 294
Razem	1 871	772	105	2 748

11. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Kredyty i ubezpieczenia	204	168
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	188	215
Karty	126	123
Rachunki bankowe i pozostałe	228	231
Razem	746	737

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Kredyty i ubezpieczenia	204	168
udzielanie kredytów i pożyczek	167	144
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	37	24
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	198	226
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	142	161
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	12	15
prowadzenie działalności maklerskiej	44	50
Karty	297	276
Rachunki bankowe i pozostałe	290	302
obsługa rachunków bankowych	210	209
operacje kasowe	19	24
obsługa masowych operacji zagranicznych	23	25
zlecenia klientowskie	11	11
usługi powiernicze	1	2
inne	26	31
Razem	989	972

KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	(10)	(11)
Karty	(171)	(153)
Rachunki bankowe i pozostałe	(62)	(71)
prowinizje poniesione na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów	(10)	(15)
kontrola inwestycji budowlanych i wycena nieruchomości	(10)	(11)
usługi rozliczeniowe	(9)	(10)
prowinizje za usługi operacyjne banków	(3)	(3)
wysyłka SMS	(8)	(6)
inne	(22)	(26)
Razem	(243)	(235)

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	01.01-31.03.2019			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i ubezpieczenia	133	71	-	204
udzielanie kredytów i pożyczek	99	68	-	167
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	34	3	-	37
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	163	35	-	198
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	140	2	-	142
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	12	-	-	12
prowadzenie działalności maklerskiej	11	33	-	44
Karty	286	11	-	297
Rachunki bankowe i pozostałe	234	56	-	290
obsługa rachunków bankowych	186	24	-	210
operacje kasowe	12	7	-	19
obsługa masowych operacji zagranicznych	12	11	-	23
zlecenia klientowskie	6	5	-	11
usługi powiernicze	-	1	-	1
inne	18	8	-	26
Razem	816	173	-	989

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	01.01-31.03.2018			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny	Centrum transferowe	Razem
Kredyty i ubezpieczenia	122	46	-	168
udzielanie kredytów i pożyczek	100	44	-	144
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	22	2	-	24
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	185	41	-	226
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	158	3	-	161
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	15	-	-	15
prowadzenie działalności maklerskiej	12	38	-	50
Karty	270	6	-	276
Rachunki bankowe i pozostałe	245	57	-	302
obsługa rachunków bankowych	190	19	-	209
operacje kasowe	17	7	-	24
obsługa masowych operacji zagranicznych	15	10	-	25
zlecenia klientowskie	7	4	-	11
usługi powiernicze	-	2	-	2
inne	16	15	-	31
Razem	822	150	-	972

12. WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		3
Instrumenty finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ¹		22
Pochodne instrumenty zabezpieczające (w tym nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych)		(1)
Razem	24	17

¹ W I kwartale 2019 roku w pozycji uwzględniono wynik z tytułu wyceny akcji Visa Inc. w wysokości 30 milionów PLN (w I kwartale 2018 roku 2 miliony PLN).

13. WYNIK Z POZYCJI WYMIANY

WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Wynik z pozycji wymiany, w tym:		
nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w wyniku z pozycji wymiany		4
Razem	140	104

14. ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	50	29
Wycenianych według zamortyzowanego kosztu	3	8
kredyty i pożyczki udzielone klientom	-	8
dłużne papiery wartościowe	3	-
Razem	53	37

15. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA STRATY KREDYTOWE

WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA STRATY KREDYTOWE	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Dłużne papiery wartościowe	2	4
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(319)	(335)
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(319)	(335)
mieszkaniowe	(10)	(59)
gospodarcze	(138)	(160)
konsumpcyjne	(156)	(100)
należności z tytułu leasingu finansowego	(15)	(16)
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	(8)	6
Razem	(325)	(325)

SKUMULOWANE ODPISY NA STRATY KREDYTOWE ORAZ ODPISY AKTUALIZUJĄCE Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI (STAN)	31.03.2019	31.12.2018
Należności od banków	1	1
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1	1
Dłużne papiery wartościowe	36	36
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	13	10
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23	26
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 488	8 204
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	8 488	8 204
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	235	227
Inne aktywa finansowe	97	97
Razem	8 857	8 565

16. WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Investycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	(4)	(2)
Inne aktywa niefinansowe, w tym zapasy	(3)	(6)
Razem	(7)	(8)

SKUMULOWANE ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	31.03.2019	31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	48	50
Wartości niematerialne	220	221
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	182	178
Inne aktywa niefinansowe, w tym zapasy	176	175
Razem	626	624

17. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	94	85
Zyski ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	9	13
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	6	7
Przychody uboczne	4	6
Odzyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	1	3
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sporne	4	-
Inne	13	43
Razem	131	157

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Koszty sprzedanych produktów i usług	(4)	(6)
Straty na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	(5)	(7)
Przekazane odszkodowania, kary i grzywny	(9)	-
Koszty przekazanych darowizn	(5)	(19)
Koszty uboczne	(3)	(4)
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne	(6)	(3)
Inne	(23)	(19)
Razem	(55)	(58)

18. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Świadczenia pracownicze ¹	(771)	(751)
Koszty rzeczowe, w tym:	(315)	(336)
wynajmu	(21)	(67)
informatyczne	(75)	(72)
Amortyzacja	(240)	(206)
rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	(146)	(88)
informatyczne	(31)	(29)
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	(49)	-
wartości niematerialne, w tym:	(94)	(117)
informatyczne	(86)	(110)
nieruchomości inwestycyjne	-	(1)
Razem	(1 326)	(1 293)

¹ W pozycji „Świadczenia pracownicze” w okresie trzech miesięcy 2019 roku ujęte zostały koszty dotyczące restrukturyzacji w kwocie 23 miliony PLN (w okresie trzech miesięcy 2018 roku 45 milionów PLN).

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE ¹	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Wynagrodzenia, w tym:	(641)	(625)
koszty składek pracowniczego programu emerytalnego	(16)	(6)
Ubezpieczenia, w tym:	(109)	(106)
składki na świadczenia emerytalne i rentowe	(96)	(95)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(21)	(20)
Razem	(771)	(751)

¹ W pozycji „Świadczenia pracownicze” w okresie trzech miesięcy 2019 roku ujęte zostały koszty dotyczące restrukturyzacji w kwocie 23 miliony PLN (w okresie trzech miesięcy 2018 roku 45 milionów PLN).

19. WYNIK Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH

WYNIK Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) w tym:	(388)	(233)
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	(348)	(167)
na fundusz gwarancyjny banków	(40)	(66)
Opłaty na rzecz KNF	(40)	(23)
Zryczałtowany podatek dochodowy, w tym ¹ :	86	(9)
podatek potrącony u źródła 20%	138	(9)
zryczałtowany podatek dochodowy 3%	(52)	-
Pozostałe podatki i opłaty	(17)	(17)
Razem	(359)	(282)

¹ Spadek o 95 milionów PLN kosztów podatku u źródła od emisji obligacji zagranicznych związany z korektą ubruttowienia odsetek za lata 2017-2019 oraz ujęciem 3% podatku od odsetek wypłaconych za okres 2014 - I kwartał 2019.

Ustawą z 23 października 2018 roku o zmianie m.in. ustaw o podatkach dochodowych (Dz. U. z 2018 poz. 2193) wprowadzono możliwość alternatywnego, do poboru podatku u źródła, opodatkowania 3% podatkiem niektórych odsetek wypłacanych na rzecz nierezydentów. W związku z powyższym, 29 marca 2019 roku, Bank złożył w urządzenie skarbowym zawiadomienie o wyborze 3% formy opodatkowania w odniesieniu do:

- (i) odsetek od pożyczek, które wypłacane są przez Bank na rzecz PKO Finance AB z siedzibą w Szwecji (wybór opodatkowania, zgodnie z ustawą dotyczący lat 2014-2022) oraz
- (ii) odsetek od euroobligacji wyemitowanych przez Bank przed 01 stycznia 2019 roku.

Z uwagi na to, że w odniesieniu do odsetek wypłacanych PKO Finance AB, za lata 2017-2018 Bank dokonywał poboru podatku 20% podatku u źródła, 12 lutego 2019 roku został złożony wniosek o stwierdzenie nadpłaty wraz z korektami deklaracji.

Korekta 20% podatku potrąconego u źródła 138 milionów PLN oraz rozpoznanie podatku 3% od odsetek naliczonych za lata 2014-2018 (50) milionów PLN stanowią zdarzenia jednorazowe, natomiast kwota podatku 3% od odsetek naliczonych w okresie trzech miesięcy 2019 roku wynosi (2) miliony PLN.

Zgodnie z interpretacją KIMSF 21 Opłaty publiczne, opłaty ponoszone przez Grupę Kapitałową na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie zajścia zdarzenia obligującego.

Grupa Kapitałowa wnosi składki na fundusz gwarancyjny banków (kwartalnie) i fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (raz do roku). Składki na fundusz gwarancyjny i przymusowej restrukturyzacji nie stanowią kosztów uzyskania przychodów.

20. PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH

1 lutego 2016 roku weszła w życie ustawa z 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych, która objęła m.in. banki oraz zakłady ubezpieczeń. Podstawę opodatkowania stanowi nadwyżka sumy aktywów Banku ponad 4 miliardy PLN, wynikająca z zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca. W przypadku zakładów ubezpieczeń w ramach jednej grupy kapitałowej, podstawę opodatkowania ustala się dla tych zakładów łącznie jako nadwyżkę sumy aktywów ponad 2 miliardy PLN. Banki są uprawnione do pomniejszenia podstawy opodatkowania m.in. o wartość funduszy własnych, a także o wartość skarbowych papierów wartościowych. Dodatkowo banki obniżają podstawę opodatkowania o wartość aktywów nabytych od NBP, stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP. Zakłady ubezpieczeń natomiast, są uprawnione do obniżenia podstawy opodatkowania o wartość aktywów zgromadzonych w ramach umów o prowadzenie Pracowniczego Programu Kapitałowego, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 roku o pracowniczych planach kapitałowych.

Stawka podatku dla wszystkich podatników wynosi 0,0366% miesięcznie, a podatek jest płacony miesięcznie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy. Zapłacony podatek nie stanowi kosztu uzyskania przychodu w podatku dochodowym od osób prawnych.

PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Podatek od niektórych instytucji finansowych, z tego:		
PKO Bank Polski SA	(228)	(215)
PKO Bank Hipoteczny SA	(18)	(12)
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	(1)	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	(1)	(1)
Razem	(248)	(228)

21. PODATEK DOCHODOWY

Na podstawie umowy z 5 listopada 2018 roku PKO Bank Polski SA, wspólnie z PKO Bankiem Hipotecznym SA oraz PKO Leasing SA, tworzy Podatkową Grupę Kapitałową Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej („PGK PKO Banku Polskiego SA”, „PGK”).

Podatkowa grupa kapitałowa jest instytucją prawa podatkowego przewidzianą przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jej utworzenie oznacza konsolidację dochodów spółek wchodzących w jej skład dla celów opodatkowania podatkiem dochodowym oraz umożliwia skorzystanie z innych, zapewniających w szczególności ułatwienia operacyjne, przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, które dedykowane są podatkowym grupom kapitałowym.

PGK PKO Banku Polskiego SA została powołana na okres 3 lat podatkowych. Pierwszy rok podatkowy rozpoczął się 1 stycznia 2019 roku. PKO Bank Polski SA jest w PGK PKO Banku Polskiego SA spółką dominującą. PKO Bank Polski SA dokonuje wpłat zaliczek z tytułu podatku dochodowego należnego od spółek tworzących PGK, natomiast Spółki przekazują do Banku zaliczki na podatek wynikający z ich działalności. W pierwszym roku funkcjonowania PGK uiszcza zaliczki do Urzędu Skarbowego za okresy kwartalne.

	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Bieżące obciążenie podatkowe	(361)	(339)
Odroczony podatek dochodowy z tytułu różnic przejściowych	(12)	19
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(373)	(320)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych z tytułu różnic przejściowych	30	(41)
Razem	(343)	(361)

UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ

	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	1 234	1 076
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%	(234)	(204)
Efekt innych stawek podatkowych jednostek zagranicznych	(1)	-
Wpływ trwałych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	(140)	(118)
odpisy aktualizujące wartość ekspozycji kredytowych i papierów wartościowych niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(7)	(13)
składka i wpłaty na BFG	(69)	(43)
podatek od instytucji finansowych	(47)	(45)
pozostałe różnice trwałe	(17)	(17)
Wpływ innych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym ulga na nowe technologie i darowizny	2	2
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(373)	(320)
Efektywna stopa podatkowa	30,23%	29,74%

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	31.12.2018	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	INNE DOCHODY CAŁKOWITE	31.03.2019
Odsetki naliczone od należności (kredytów)	244	6	-	250
Odsetki skapitalizowane od kredytów mieszkaniowych w sytuacji normalnej	40	(2)	-	38
Odsetki od papierów wartościowych	80	31	-	111
Wycena papierów wartościowych	100	(3)	(58)	39
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	23	(1)	-	22
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	306	(8)	-	298
Przychód do opodatkowania w związku z wdrożeniem MSSF 9 z tytułu rozwiązania odpisu IBNR stanowiącego w przeszłości koszty uzyskania przychodów	78	(13)	-	65
Koszty zapłacone z góry	165	9	-	174
Pozostała wartość dodatnich różnic przejściowych	5	1	-	6
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 041	20	(58)	1 003
AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO				
Odsetki naliczone od zobowiązań	99	(36)	-	63
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	142	(6)	(28)	108
Wycena papierów wartościowych	12	(9)	-	3
Rezerwa na świadczenia pracownicze	84	(1)	-	83
Odpisy na straty kredytowe	1 126	12	-	1 138
Wycena kredytów do wartości godziwej	17	-	-	17
Prowizje do rozliczenia w czasie metodą liniową i ESP	800	22	-	822
Pozostała wartość ujemnych różnic przejściowych	12	13	-	25
Rezerwa na koszty do poniesienia	36	(1)	-	35
Strata podatkowa z lat ubiegłych	14	9	-	23
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych, w tym przedmiotów leasingu	782	5	-	787
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	3 124	8	(28)	3 104
Łączny efekt różnic przejściowych	2 083	(12)	30	2 101
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	52	-	-	57
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	2 135	-	-	2 158

Systemy podatkowe krajów, w których Bank i podmioty Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA mają siedzibę lub oddziały, podlegają częstym zmianom legislacyjnym, m.in. w związku z działaniami służącymi uszczelnieniu systemu podatkowego na poziomie zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Ponadto, rozumienie niektórych przepisów prawa podatkowego, z uwagi na ich niejednoznaczny charakter, może skutkować w praktyce indywidualnymi, niejednolitymi interpretacjami organów podatkowych, różniącymi się od interpretacji dokonywanej przez podatników, a spory w tym zakresie mogą być rozstrzygane wyłącznie w drodze orzecznictwa krajowych lub europejskich sądów. W związku z powyższym nie można wykluczyć, iż organy podatkowe zastosują interpretację przepisów prawa podatkowego odmienną od zaimplementowanej w praktyce przez Bank lub podmioty Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA mogącą wywierać znaczący, niekorzystny wpływ na ich działalność i sytuację finansową, pomimo systematycznie podejmowanych przez nie różnorodnych, dopuszczalnych prawem działań na rzecz zminimalizowania tego ryzyka.

W związku z wątpliwościami dotyczącymi opodatkowania na terytorium Szwecji różnic kursowych od udzielonych Bankowi pożyczek oraz zobowiązań z tytułu emisji, PKO Finance AB, której walutą sprawozdawczą jest EUR, wystąpiła o indywidualną interpretację do Szwedzkiej Rady ds. Interpretacji Podatkowych (Skatterättsnämnden). PKO Finance AB pożycza Bankowi środki pozyskane z wyemitowanych obligacji rozpoznając równolegle należności z tytułu pożyczek oraz zobowiązania z tytułu emisji. Zmiany kursów walutowych wpływają symetrycznie na wycenę tych należności i zobowiązań, gdyż różnicom kursowym z wyceny udzielonych pożyczek odpowiadają przeciwstawne różnice kursowe z wyceny zobowiązań od wyemitowanych obligacji.

Zgodnie z otrzymaną 14 marca 2019 r. interpretacją spółka, dla której walutą sprawozdawczą jest EUR, powinna opodatkować w dacie zapadalności różnice kursowe EUR/SEK od udzielonych pożyczek oraz równocześnie nie ma możliwości ujęcia w dacie wymagalności kosztu podatkowego z tytułu różnic kursowych od zobowiązań spółki z tytułu emisji obligacji. Potencjalne zastosowanie interpretacji Rady dla wszystkich pożyczek udzielonych przez spółkę oznaczałoby ujęcie na 31 marca 2019 roku zobowiązania w wysokości 31 milionów EUR oraz rezerwy w wysokości 33 milionów EUR.

Interpretacja Rady, w przypadku jej utrzymania przez szwedzki Naczelny Sąd Administracyjny (Högsta förvaltningsdomstolen), oznaczałaby stosowanie na terytorium Szwecji odmiennego podejścia wobec spółek raportujących w EUR w porównaniu do spółek raportujących w SEK, które posiadają możliwość uwzględnienia w rozliczeniach podatkowych również różnic kursowych od zobowiązań, co wpływałoby na wzrost ryzyka ekonomicznego oraz uniemożliwiało efektywne zabezpieczenie ryzyka walutowego. W ocenie Grupy Kapitałowej takie podejście byłoby sprzeczne z art. 63 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczącym konieczności zapewnienia swobodnego przepływu kapitału w UE lub art. 49 i 54 TFUE dotyczącymi swobody przedsiębiorczości. 3 kwietnia 2019 roku spółka wystąpiła do szwedzkiego Naczelnego Sądu Administracyjnego z odwołaniem od interpretacji Rady.

22. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

ZYSK NA AKCJĘ	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Zysk przypadający na akcjonariuszy zwykłych	862	757
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)	1 250	1 250
Zysk na jedną akcję (w PLN na akcję)	0,69	0,61

Zarówno w okresie trzech miesięcy 2019 roku, jak i w okresie trzech miesięcy 2018 roku nie występowały instrumenty rozwadniające zysk przypadający na jedną akcję. W związku z powyższym wartość rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję pokrywa się z wartością podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję.

NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

23. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	31.03.2019	31.12.2018
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	10 570	17 391
Gotówka	4 000	5 534
Lokaty w Banku Centralnym	850	-
Razem	15 420	22 925

24. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	31.03.2019	31.12.2018
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	6 208	7 662
Lokaty w bankach, w tym	5 040	6 437
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	3	4
Rachunki bieżące, w tym	1 138	1 174
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	177	191
Udzielone kredyty i pożyczki	29	48
Środki pieniężne w drodze	1	3
Razem brutto	6 208	7 662
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(1)	(1)
Razem	6 207	7 661

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe dla należności od banków zostały szerzej opisane dla okresu trzech miesięcy 2019 roku w nocie 29 „Oczekiwane straty kredytowe”.

Całość salda należności od banków na 1 stycznia 2019 roku oraz 31 marca 2019 roku była klasyfikowana do Fazy 1. W okresie zakończonym odpowiednio 31 marca 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku brak było transferów pomiędzy fazami dotyczących należności od banków.

25. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Grupa Kapitałowa podjęła decyzję o dalszym stosowaniu przepisów MSR 39 i nie zastosowała standardu MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń.

RODZAJE STRATEGII ZABEZPIECZAJĄCYCH STOSOWANYCH PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ

STRATEGIA 1	ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W CHF ORAZ LOKAT NEGOCJOWANYCH W PLN, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ RYZYKA KURSOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCY CIRS
OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty w CHF o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat negocjowanych w PLN, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych w CHF i PLN, oraz zmian kursu walutowego CHF/PLN z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Grupa Kapitałowa płaci kupon oparty o LIBOR 3M CHF, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF oraz PLN
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, łącznie z ich odnawianiem w przyszłości (wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia). Grupa Kapitałowa desygnując pozycję zabezpieczaną zastosowała rozwiązania MSR.39.WS.99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską.
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku - październik 2026 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH	ŚREDNIA MARŻA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS CHF/PLN	float CHF	1 675	0,1530%	47	455	(407)
	float PLN	6 031	0,0000%			
31.12.2018						
CIRS CHF/PLN	float CHF	1 675	0,1530%	60	428	(377)
	float PLN	6 030	0,0000%			

Powyższa tabela, jak również kolejne ujmuje zmianę wartości godziwej instrumentów zabezpieczających oraz pozycji zabezpieczanych od momentu desygnacji powiązań zabezpieczających do rachunkowości zabezpieczeń.

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w CHF	1 675	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	462
Lokaty negocjowane w PLN	6 031	Zobowiązania wobec klientów	
31.12.2018			
Kredyty w CHF	1 675	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	435
Lokaty negocjowane w PLN	6 030	Zobowiązania wobec klientów	

STRATEGIA 2 ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW W PLN O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI IRS

OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych z wykorzystaniem transakcji IRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje IRS, w których Grupa Kapitałowa płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów w PLN indeksowanych do stopy zmiennej WIBOR 3M
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej a zawiązaniem powiązania zabezpieczającego różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – sierpień 2028 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
IRS PLN	PLN	15 780	2,3718%	143	1	71
31.12.2018						
IRS PLN	PLN	11 575	2,4386%	101	-	(1) 57

POZYCJA ZABEZPIECZANA	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANEJ
31.03.2019			
Kredyty w PLN	15 780	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(68)
31.12.2018			
Kredyty w PLN	11 575	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(55)

STRATEGIA 3 ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW W CHF O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI IRS

OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w CHF o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych z wykorzystaniem transakcji IRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE	ryzyko stopy procentowej

RYZIKO	
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje IRS, w których Grupa Kapitałowa płaci kupon oparty o zmienną stopę LIBOR CHF 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów w CHF indeksowanych do stopy zmiennej LIBOR CHF 3M
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej a zawiązaniem powiązania zabezpieczającego różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – listopad 2021 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
IRS CHF	CHF	400	-0,4425%	8	-	3
31.12.2018						
IRS CHF	CHF	400	-0,4425%	7	-	2

POZYCJA ZABEZPIECZANA	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANEJ
31.03.2019			
Kredyty w CHF	400	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(2)
31.12.2018			
Kredyty w CHF	400	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(2)

STRATEGIA 4 ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW W EUR O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI IRS

OPIS RELACJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w EUR o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych z wykorzystaniem transakcji IRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZIKO	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje IRS, w których Grupa płaci kupon oparty o zmienną stopę EURIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów w EUR indeksowanych do stopy zmiennej EURIBOR 3M
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej a zawiązaniem powiązania zabezpieczającego różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – luty 2024 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
IRS EUR	EUR	524	0,2087%	8	-	2
31.12.2018						
IRS EUR	EUR	524	0,2087%	2	5	(3)

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w EUR	524	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(2)
31.12.2018			
Kredyty w EUR	524	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3

STRATEGIA 5

ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW W WALUTACH WYMIENIALNYCH O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZOBOWIĄZANIA FINANSOWEGO O STAŁYM OPROCENTOWANIU W WALUCIE WYMIENIALNEJ, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA WALUTOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCYJ CIRS

OPIS RELACJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymiennalnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego o stałym oprocentowaniu w walucie wymiennalnej, wynikającej z ryzyka walutowego z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Grupa płaci kupon oparty o zmienną stopę LIBOR CHF 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę USD lub EUR od kwoty nominalnej, na którą został zawarty
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i zobowiązanie finansowe o stałym oprocentowaniu w USD lub EUR
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku - sierpień 2024 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA MARŻA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS CHF/USD	float CHF	818		203	-	167
	fixed USD	875	2,4315%			
CIRS CHF/EUR	float CHF	2 567		202	45	259
	fixed EUR	2 301	0,2958%			
31.12.2018						
CIRS CHF/USD	float CHF	818		148	-	88
	fixed USD	875	2,4315%			1
CIRS CHF/EUR	float CHF	2 000		240	37	284
	fixed EUR	1 802	0,3504%			3

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w CHF	3 385	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Zobowiązanie finansowe w USD	875	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(366)
Zobowiązanie finansowe w EUR	2 301	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	
31.12.2018			
Kredyty w CHF	2 818	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Zobowiązanie finansowe w USD	875	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(312)
Zobowiązanie finansowe w EUR	1 802	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	

STRATEGIA 6

ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH INNYCH NIŻ CHF ORAZ LOKAT NEGOCJOWANYCH W PLN, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI CIRS

OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty denominowane w walutach wymiennalnych innych niż CHF o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat negocjowanych w PLN, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Grupa płaci kupon oparty o EURIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej, na którą został zawarty
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w EUR i portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, łącznie z ich odnawianiem w przyszłości (wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia). Grupa desygnując pozycję zabezpieczaną zastosowała rozwiązania MSR39 WS 99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – marzec 2021 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH	ŚREDNIA MARŻA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS EUR/PLN	float EUR	125	0,0000%	9	-	7
	float PLN	545	-0,0092%			
31.12.2018						
CIRS EUR/PLN	float EUR	125	0,0000%	7	-	6
	float PLN	545	-0,0092%			

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w EUR	125	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(7)
Lokaty negocjowane w PLN	545	Zobowiązania wobec klientów	
31.12.2018			
Kredyty w EUR	125	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(6)
Lokaty negocjowane w PLN	545	Zobowiązania wobec klientów	

STRATEGIA 7

ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUCIE WYMIENIALNEJ ORAZ PRODUKTÓW BANKOWYCH REGULARNEGO OSZCZĘDZANIA W PLN, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCYI CIRS

OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty w CHF o zmiennym oprocentowaniu oraz produktów bankowych regularnego oszczędzania w PLN o zmiennym oprocentowaniu, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych w CHF i PLN, z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Grupa płaci kupon oparty o LIBOR 3M CHF, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF oraz PLN
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i portfel produktów bankowych regularnego oszczędzania o zmiennym oprocentowaniu w PLN
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku - lipiec 2023 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH	ŚREDNIA MARŻA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS CHF/PLN	float CHF	225	-0,2478%	17	-	14
	float PLN	872	0,0000%			
31.12.2018						
CIRS CHF/PLN	float CHF	225	-0,2478%	18	-	14
	float PLN	872	0,0000%			

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w CHF	225	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(16)
Produkty regularnego oszczędzania w PLN	872	Zobowiązania wobec klientów	
31.12.2018			
Kredyty w CHF	225	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(15)
Produkty regularnego oszczędzania w PLN	872	Zobowiązania wobec klientów	

STRATEGIA 8	ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI WARTOŚCI GODZIWEJ KREDYTU W WALUCIE WYMIENIALNEJ O STAŁYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI IRS
OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności wartości godziwej kredytu w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje IRS (Interest Rate Swap) w walucie wymiennej, w których Bank płaci kupon oparty na stałej stopie (rynkowa stopa IRS) i otrzymuje kupon oparty na zmiennej stopie referencyjnej bez dodatkowej marży
POZYCJA ZABEZPIECZANA	komponent ryzyka stopy procentowej kredytu w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu odpowiadający rynkowej stopie IRS
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem ustalenia warunków pozycji zabezpieczanej a momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
IRS EUR	EUR	103	-0,3091%	-	3	2 (1)
31.12.2018						
IRS EUR	EUR	103	-0,3090%	-	1	1 -

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w EUR	103	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1
31.12.2018			
Kredyty w EUR	103	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	-

STRATEGIA 9 **ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W PLN O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZOBOWIĄZANIA FINANSOWEGO O STAŁYM OPROCENTOWANIU W WALUCIE WYMIENIALNEJ, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA WALUTOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI CIRS**

OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego o stałym oprocentowaniu w walucie wymiennej, wynikającej z ryzyka walutowego z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Grupa płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę EUR od kwoty nominalnej, na którą został zawarty
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w PLN i zobowiązanie finansowe o stałym oprocentowaniu w EUR

**ŹRÓDŁA
NIEEFEKTYWNOŚCI
ZABEZPIECZENIA**

- marża na instrumencie zabezpieczającym
- różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego
- korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku - styczeń 2024 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS PLN/EUR	float PLN	2 964		70	4	2
	fixed EUR	699	0,6177%			
31.12.2018						
CIRS PLN/EUR	float PLN	2 101		75		7
	fixed EUR	499	0,7690%			

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w PLN	2 964	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(68)
Zobowiązanie finansowe w EUR	699	Zobowiązania wobec klientów	
31.12.2018			
Kredyty w PLN	2 101	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(69)
Zobowiązanie finansowe w EUR	499	Zobowiązania wobec klientów	

W I kwartale 2019 roku Grupa Kapitałowa nie wprowadziła nowych strategii zabezpieczających. W 2018 roku Grupa Kapitałowa wprowadziła strategię 9 stanowiącą zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Opis wprowadzonej strategii znajduje się powyżej.

INFORMACJE FINANSOWE

WARTOŚĆ BILANSOWA INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH	31.03.2019		31.12.2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	707	505	658	470
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej	159	1	110	5
IRS	159	1	110	5
Zabezpieczenie ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej	548	504	548	465
CIRS	548	504	548	465
Zabezpieczenie wartości godziwej	-	3	-	1
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej	-	3	-	1
IRS	-	3	-	1
Razem	707	508	658	471

ZMIANA INNYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH Z TYTUŁU ZABEZPIECZEŃ PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Inne dochody całkowite na początek okresu brutto	28	(142)
Zyski/straty odniesione na inne dochody całkowite w okresie	96	(5)
Kwota przeniesiona z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat, w tym w:	53	(46)
- przychody odsetkowe	(89)	(91)
- wynik z pozycji wymiany	142	45
Inne dochody całkowite na koniec okresu brutto	177	(193)
Efekt podatkowy	(34)	36
Inne dochody całkowite na koniec okresu netto	143	(157)
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	149	(51)
Efekt podatkowy	(28)	10
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite netto	121	(41)
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat, w tym kwota odniesiona na:	5	3
Wynik z pozycji wymiany	4	3
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	1	-

ZYSKI LUB STRATY NA INSTRUMENCIE ZABEZPIECZAJĄCYM ORAZ NA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ ZWIĄZANE Z ZABEZPIECZANYM RYZYKIEM	31.03.2019	31.12.2018
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej		
Wycena do wartości godziwej instrumentu pochodnego zabezpieczającego	(3)	(1)
IRS EUR fixed - float	(3)	(1)
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka	3	1
Kredyty EUR fixed	3	1

26. POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE

POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE - RODZAJ KONTRAKTU	31.03.2019		31.12.2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	1 359	1 950	1 178	1 832
CIRS	153	149	156	153
FX Swap	182	51	115	43
Opcje	260	268	262	268
Commodity swap	119	116	85	83
FRA	2	2	3	2
Forward	136	314	108	274
Razem	2 211	2 850	1 907	2 655

27. PAPIERY WARTOŚCIOWE

PAPIERY WARTOŚCIOWE	31.03.2019	31.12.2018
przeznaczone do obrotu	1 388	235
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 881	2 848
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	50 931	52 558
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	14 273	8 473
Razem	69 473	64 114

Na 31 marca 2019 roku odpis nieobniżający wartości godziwej papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite wynosił 22 miliony PLN (na 31 grudnia 2018 roku: 25 milionów PLN).

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.03.2019	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	1 370	1 188	50 931	14 273	67 762
bony pieniężne NBP	-	-	-	4 499	4 499
obligacje skarbowe PLN	1 261	955	41 777	3 639	47 632
obligacje skarbowe walutowe	2	-	479	108	589
obligacje komunalne PLN	16	-	5 294	4 016	9 326
obligacje komunalne walutowe	-	38	-	-	38
obligacje korporacyjne PLN	90	195	3 381	2 011	5 677
obligacje korporacyjne walutowe	1	-	-	-	1
Kapitałowe papiery wartościowe	18	1 693	-	-	1 711
udziały i akcje w innych jednostkach - nienotowane na giełdach ¹	-	300	-	-	300
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	16	181	-	-	197
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	2	1 212	-	-	1 214
Razem	1 388	2 881	50 931	14 273	69 473

¹ pozycja obejmuje m. in. zaangażowanie w: Polski Standard Płatności sp. z o.o. w wysokości 22 miliony PLN oraz Visa Inc. w wysokości 175 milionów PLN.

W pozycji obligacje skarbowe PLN i walutowe ujmuje się obligacje Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej. Na 31 marca 2019 roku pozycja obligacje skarbowe walutowe obejmuje również obligacje Skarbu Państwa Ukrainy w kwocie 464 miliony PLN.

Dla papierów wartościowych w okresie zakończonym 31 marca 2019 roku nie nastąpiły transfery pomiędzy Fazami.

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.12.2018	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	217	1 201	52 558	8 473	62 449
bony pieniężne NBP	-	-	2 900	-	2 900
obligacje skarbowe PLN	94	1 034	39 970	2 234	43 332
obligacje skarbowe walutowe	4	-	393	124	521
obligacje komunalne PLN	16	-	5 301	4 007	9 324
obligacje komunalne walutowe	-	37	-	-	37
obligacje korporacyjne PLN	102	130	3 942	1 764	5 938
obligacje korporacyjne walutowe	1	-	52	344	397
Kapitałowe papiery wartościowe	18	1 647	-	-	1 665
udziały i akcje w innych jednostkach – nienotowane na giełdach ¹	-	269	-	-	269
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	13	180	-	-	193
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz tytuły uczestnictwa w instytucji wspólnego inwestowania, certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	5	1 198	-	-	1 203
Razem	235	2 848	52 558	8 473	64 114

¹ pozycja obejmuje m. in zaangażowanie w: Polski Standard Płatności sp. z o.o. w wysokości 22 miliony PLN oraz Visa Inc. w wysokości 142 miliony PLN.

W pozycji obligacje skarbowe PLN i walutowe ujmuje się obligacje Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej. Na 31 grudnia 2018 roku pozycja obligacje skarbowe walutowe obejmuje również obligacje Skarbu Państwa Ukrainy w kwocie 513 milionów PLN.

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe dla papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub do wartości godziwej przez inne dochody całkowite zostały opisane w nocie 29 „Oczekiwane straty kredytowe”.

W roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku nastąpił transfer pomiędzy Fazą 1 a Fazą 2 w kwocie 59 milionów PLN dotyczący obligacji korporacyjnych w PLN oraz 388 milionów PLN dotyczący obligacji komunalnych w PLN.

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.03.2019	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite			wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto
Dłużne papiery wartościowe	50 944	(13)	50 931	14 296	(23)	14 273
bony pieniężne NBP	-	-	-	4 499	-	4 499
obligacje skarbowe PLN	41 777	-	41 777	3 639	-	3 639
obligacje skarbowe walutowe	479	-	479	110	(2)	108
obligacje komunalne PLN	5 294	-	5 294	4 022	(6)	4 016
obligacje korporacyjne PLN	3 394	(13)	3 381	2 023	(12)	2 011
obligacje korporacyjne walutowe	-	-	-	3	(3)	-
Kapitałowe papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
Razem	50 944	(13)	50 931	14 296	(23)	14 273

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.12.2018	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite			wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto
Dłużne papiery wartościowe	52 568	(10)	52 558	8 499	(26)	8 473
bony pieniężne NBP	2 900	-	2 900	-	-	-
obligacje skarbowe PLN	39 970	-	39 970	2 234	-	2 234
obligacje skarbowe walutowe	393	-	393	127	(3)	124
obligacje komunalne PLN	5 301	-	5 301	4 013	(6)	4 007
obligacje korporacyjne PLN	3 952	(10)	3 942	1 777	(13)	1 764
obligacje korporacyjne walutowe	52	-	52	348	(4)	344
Kapitałowe papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
Razem	52 568	(10)	52 558	8 499	(26)	8 473

28. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	31.03.2019	31.12.2018
	Wartość netto	Wartość netto
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	219 124	214 911
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	3	1
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom	219 127	214 912

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.03.2019	31.12.2018
	wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	218 063
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 061	1 106
Razem	219 124	214 911

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Razem	
		Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	
Kredyty		1 061	210 129	(7 992)	202 137	203 198
mieszkaniowe		24	115 968	(2 034)	113 934	113 958
gospodarcze		141	66 407	(4 116)	62 291	62 432
konsumpcyjne		896	27 754	(1 842)	25 912	26 808
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży		-	1 396	-	1 396	1 396
Należności z tytułu leasingu finansowego		-	15 026	(496)	14 530	14 530
Razem		1 061	226 551	(8 488)	218 063	219 124

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Razem	
		Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	
Kredyty		1 106	206 972	(7 715)	199 257	200 363
mieszkaniowe		27	114 781	(2 012)	112 769	112 796
gospodarcze		148	64 910	(3 992)	60 918	61 066
konsumpcyjne		931	27 281	(1 711)	25 570	26 501
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży		-	51	-	51	51
Należności z tytułu leasingu finansowego		-	14 986	(489)	14 497	14 497
Razem		1 106	222 009	(8 204)	213 805	214 911

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WEDŁUG SEGMENTÓW KLIENTA (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.03.2019	31.12.2018
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto, w tym:	227 612	223 115
bankowości hipotecznej	109 753	108 508
korporacyjne	55 836	55 217
bankowości detalicznej i prywatnej	28 665	28 230
firm i przedsiębiorstw	31 962	31 109
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	51
pozostałe należności	-	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(8 488)	(8 204)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	219 124	214 911

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe dla kredytów i pożyczek udzielonych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zostały szerzej opisane w nocie 29 „Oczekiwane straty kredytowe”.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość bilansowa brutto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	218 107	4 225	3 198	647	161	167	46	226 551
kredyty	202 926	3 456	2 881	535	134	152	45	210 129
mieszkaniowe	112 862	1 100	1 694	129	82	56	45	115 968
gospodarcze	63 923	1 330	826	253	24	51	-	66 407
konsumpcyjne	26 141	1 026	361	153	28	45	-	27 754
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	-	-	1 396
należności z tytułu leasingu finansowego	13 785	769	317	112	27	15	1	15 026
Razem	218 107	4 225	3 198	647	161	167	46	226 551
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	274	-	-	-	-	-	-	274

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	(7 927)	(284)	(17)	(205)	(10)	(45)	-	(8 488)
kredyty	(7 492)	(259)	(16)	(177)	(9)	(39)	-	(7 992)
mieszkaniowe	(1 914)	(83)	(2)	(25)	(5)	(5)	-	(2 034)
gospodarcze	(3 973)	(44)	(9)	(76)	(1)	(13)	-	(4 116)
konsumpcyjne	(1 605)	(132)	(5)	(76)	(3)	(21)	-	(1 842)
należności z tytułu leasingu finansowego	(435)	(25)	(1)	(28)	(1)	(6)	-	(496)
Razem	(7 927)	(284)	(17)	(205)	(10)	(45)	-	(8 488)
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	(94)	-	-	-	-	-	-	(94)

Przesunięcia pomiędzy fazami utraty wartości zostały zaprezentowane w wartości bilansowej brutto i odpisu na 31 marca 2019 roku. Dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom, które wielokrotnie zmieniły fazy przesunięcie zostało zaprezentowane jako transfer z fazy w której znajdowały się na 1 stycznia 2019 roku lub w momencie ich początkowego ujęcia (po 1 stycznia 2019 roku) do fazy utraty wartości na 31 marca 2019 roku.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość bilansowa netto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	210 180	3 941	3 181	442	151	122	46	218 063
kredyty	195 434	3 197	2 865	358	125	113	45	202 137
mieszaniowe	110 948	1 017	1 692	104	77	51	45	113 934
gospodarcze	59 950	1 286	817	177	23	38	-	62 291
konsumpcyjne	24 536	894	356	77	25	24	-	25 912
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	-	-	1 396
należności z tytułu leasingu finansowego	13 350	744	316	84	26	9	1	14 530
Razem	210 180	3 941	3 181	442	151	122	46	218 063
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	180	-	-	-	-	-	-	180

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość bilansowa brutto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	206 883	8 566	3 877	976	560	1 029	118	222 009
kredyty	194 983	6 560	3 128	832	507	867	95	206 972
mieszaniowe	110 218	2 553	1 335	254	288	113	20	114 781
gospodarcze	59 864	2 799	1 342	358	146	351	50	64 910
konsumpcyjne	24 901	1 208	451	220	73	403	25	27 281
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	-	-	51
należności z tytułu leasingu finansowego	11 849	2 006	749	144	53	162	23	14 986
Razem	206 883	8 566	3 877	976	560	1 029	118	222 009
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	674	-	-	-	-	-	-	674

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	(6 737)	(559)	(32)	(351)	(46)	(474)	(5)	(8 204)
kredyty	(6 417)	(502)	(30)	(299)	(44)	(418)	(5)	(7 715)
mieszaniowe	(1 649)	(186)	(4)	(99)	(25)	(45)	(4)	(2 012)
gospodarcze	(3 609)	(134)	(21)	(73)	(11)	(143)	(1)	(3 992)
konsumpcyjne	(1 159)	(182)	(5)	(127)	(8)	(230)	-	(1 711)
należności z tytułu leasingu finansowego	(320)	(57)	(2)	(52)	(2)	(56)	-	(489)
Razem	(6 737)	(559)	(32)	(351)	(46)	(474)	(5)	(8 204)
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	(131)	-	-	-	-	-	-	(131)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość bilansowa netto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	200 146	8 007	3 845	625	514	555	113	213 805
kredyty	188 566	6 058	3 098	533	463	449	90	199 257
mieszaniowe	108 569	2 367	1 331	155	263	68	16	112 769
gospodarcze	56 255	2 665	1 321	285	135	208	49	60 918
konsumpcyjne	23 742	1 026	446	93	65	173	25	25 570
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	-	-	51
należności z tytułu leasingu finansowego	11 529	1 949	747	92	51	106	23	14 497
Razem	200 146	8 007	3 845	625	514	555	113	213 805
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	543	-	-	-	-	-	-	543

Przesunięcia pomiędzy fazami utraty wartości zostały zaprezentowane w wartości bilansowej brutto i odpisu na 31 grudnia 2018 roku. Dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom, które wielokrotnie zmieniły fazy przesunięcie zostało zaprezentowane jako transfer z fazy w której znajdowały się na 1 stycznia 2018 roku lub w momencie ich początkowego ujęcia do fazy utraty wartości na 31 grudnia 2018 roku.

29. OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE

ODPISY AKTUALIZUJĄCE Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Sposób szacowania odpisów na oczekiwane straty kredytowe opisano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku w nocie 4 „MSSF 9 Instrumenty finansowe”.

AKTYWA FINANSOWE

WEDŁUG MODELU WYCENY (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość brutto aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	w tym: wartość brutto aktywów z rozpoznaną utratą wartości	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto	Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem wartość netto
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite										
papiery wartościowe	50 101	-	369	-	474	474	(13)	50 944	(13)	50 931
obligacje skarbowe	42 256	-	-	-	-	-	-	42 256	-	42 256
pozostałe	7 845	-	369	-	474	474	(13)	8 688	(13)	8 675
Razem	50 101	-	369	-	474	474	(13)	50 944	(13)	50 931
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	474	474	(13)	474	(13)	461
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu										
należności od banków	6 208	(1)	-	-	-	-	-	6 208	(1)	6 207
papiery wartościowe	14 247	(13)	46	(7)	3	-	(3)	14 296	(23)	14 273
bony pieniężne NBP	4 499	-	-	-	-	-	-	4 499	-	4 499
obligacje skarbowe	3 749	(2)	-	-	-	-	-	3 749	(2)	3 747
pozostałe	5 999	(11)	46	(7)	3	-	(3)	6 048	(21)	6 027
kredyty i pożyczki udzielone klientom	199 034	(592)	16 191	(1 311)	11 326	10 779	(6 585)	226 551	(8 488)	218 063
mieszkaniowe	108 480	(53)	5 214	(520)	2 274	2 215	(1 461)	115 968	(2 034)	113 934
gospodarcze	53 884	(344)	6 204	(334)	6 319	5 958	(3 438)	66 407	(4 116)	62 291
konsumpcyjne	23 575	(164)	2 249	(368)	1 930	1 925	(1 310)	27 754	(1 842)	25 912
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	-	-	1 396	-	1 396
należności z tytułu leasingu finansowego	11 699	(31)	2 524	(89)	803	681	(376)	15 026	(496)	14 530
inne aktywa finansowe	2 542	-	-	-	97	97	(97)	2 639	(97)	2 542
Razem	222 031	(606)	16 237	(1 318)	11 426	10 876	(6 685)	249 694	(8 609)	241 085
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	274	208	(94)	274	(94)	180
Łącznie	272 132	(606)	16 606	(1 318)	11 900	11 350	(6 698)	300 638	(8 622)	292 016

WEDŁUG RODZAJU AKTYWA FINANSOWEGO (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość brutto aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	w tym: wartość brutto aktywów z rozpoznaną utratą wartości	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto	Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem wartość netto
należności od banków	6 208	(1)	-	-	-	-	-	6 208	(1)	6 207
papiery wartościowe	64 348	(13)	415	(7)	477	474	(16)	65 240	(36)	65 204
bony pieniężne NBP	4 499	-	-	-	-	-	-	4 499	-	4 499
obligacje skarbowe	46 005	(2)	-	-	-	-	-	46 005	(2)	46 003
pozostałe	13 844	(11)	415	(7)	477	474	(16)	14 736	(34)	14 702
kredyty i pożyczki udzielone klientom	199 034	(592)	16 191	(1 311)	11 326	10 779	(6 585)	226 551	(8 488)	218 063
mieszkańciewe	108 480	(53)	5 214	(520)	2 274	2 215	(1 461)	115 968	(2 034)	113 934
gospodarcze	53 884	(344)	6 204	(334)	6 319	5 958	(3 438)	66 407	(4 116)	62 291
konsumpcyjne	23 575	(164)	2 249	(368)	1 930	1 925	(1 310)	27 754	(1 842)	25 912
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	-	-	1 396	-	1 396
należności z tytułu leasingu finansowego	11 699	(31)	2 524	(89)	803	681	(376)	15 026	(496)	14 530
inne aktywa finansowe	2 542	-	-	-	97	97	(97)	2 639	(97)	2 542
Razem	272 132	(606)	16 606	(1 318)	11 900	11 350	(6 698)	300 638	(8 622)	292 016
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	748	682	(107)	748	(107)	641

WSKAŹNIKI JAKOŚCI KREDYTOWEJ (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.03.2019
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości ¹	4,6%
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości ²	78,9%
Udział kredytów opóźnionych w spłacie powyżej 90 dni w stosunku do wartości brutto kredytów i pożyczek	3,2%

¹ Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości został wyznaczony dla kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem bonów pieniężnych NBP i obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu jako wartość brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości do wartości brutto razem kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem bonów pieniężnych NBP i obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

² Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości został wyznaczony jako stosunek odpisów na oczekiwane straty kredytowe ogółem dla kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem bonów pieniężnych NBP i obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu do wartości brutto ekspozycji z tego portfela z rozpoznaną utratą wartości.

Całkowite spisania oraz sprzedaż należności kredytowych w I kwartale 2019 roku wpłynęły na zmniejszenie wskaźnika udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości o 0,1 p. p.

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

WEDŁUG MODELU WYCENY (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość brutto aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	w tym: wartość brutto aktywów z rozpoznaną utratą wartości	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto	Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem wartość netto
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite										
papiery wartościowe	51 709	-	388	-	471	471	(10)	52 568	(10)	52 558
obligacje skarbowe	40 363	-	-	-	-	-	-	40 363	-	40 363
pozostałe	11 346	-	388	-	471	471	(10)	12 205	(10)	12 195
Razem	51 709	-	388	-	471	471	(10)	52 568	(10)	52 558
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	471	471	(10)	471	(10)	461
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu										
należności od banków	7 662	(1)	-	-	-	-	-	7 662	(1)	7 661
papiery wartościowe	8 437	(15)	59	(8)	3	3	(3)	8 499	(26)	8 473
obligacje skarbowe	2 361	(3)	-	-	-	-	-	2 361	(3)	2 358
pozostałe	6 076	(12)	59	(8)	3	3	(3)	6 138	(23)	6 115
kredyty i pożyczki udzielone klientom	194 391	(566)	16 168	(1 249)	11 450	11 111	(6 389)	222 009	(8 204)	213 805
mieszkaniowe	106 561	(54)	5 960	(538)	2 260	2 201	(1 420)	114 781	(2 012)	112 769
gospodarcze	52 638	(318)	5 703	(320)	6 569	6 406	(3 354)	64 910	(3 992)	60 918
konsumpcyjne	23 664	(160)	1 786	(311)	1 831	1 829	(1 240)	27 281	(1 711)	25 570
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	-	-	51	-	51
należności z tytułu leasingu finansowego	11 477	(34)	2 719	(80)	790	675	(375)	14 986	(489)	14 497
inne aktywa finansowe	2 825	-	-	-	97	97	(97)	2 922	(97)	2 825
Razem	213 315	(582)	16 227	(1 257)	11 550	11 211	(6 489)	241 092	(8 328)	232 764
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	674	674	(131)	674	(131)	543
Łącznie	265 024	(582)	16 615	(1 257)	12 021	11 682	(6 499)	293 660	(8 338)	285 322

WEDŁUG RODZAJU AKTYWA FINANSOWEGO (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość brutto aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	w tym: wartość brutto aktywów z rozpoznaną utratą wartości	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto	Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem wartość netto
należności od banków	7 662	(1)	-	-	-	-	-	7 662	(1)	7 661
papiery wartościowe	60 146	(15)	447	(8)	474	474	(13)	61 067	(36)	61 031
obligacje skarbowe	42 724	(3)	-	-	-	-	-	42 724	(3)	42 721
pozostałe	17 422	(12)	447	(8)	474	474	(13)	18 343	(33)	18 310
kredyty i pożyczki udzielone klientom	194 391	(566)	16 168	(1 249)	11 450	11 111	(6 389)	222 009	(8 204)	213 805
mieszkaniowe	106 561	(54)	5 960	(538)	2 260	2 201	(1 420)	114 781	(2 012)	112 769
gospodarcze	52 638	(318)	5 703	(320)	6 569	6 406	(3 354)	64 910	(3 992)	60 918
konsumpcyjne	23 664	(160)	1 786	(311)	1 831	1 829	(1 240)	27 281	(1 711)	25 570
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	-	-	51	-	51
należności z tytułu leasingu finansowego	11 477	(34)	2 719	(80)	790	675	(375)	14 986	(489)	14 497
inne aktywa finansowe	2 825	-	-	-	97	97	(97)	2 922	(97)	2 825
Razem	265 024	(582)	16 615	(1 257)	12 021	11 682	(6 499)	293 660	(8 338)	285 322
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCl	-	-	-	-	1 145	1 145	(141)	1 145	(141)	1 004

WSKAŹNIKI JAKOŚCI KREDYTOWEJ (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.12.2018
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości ¹	4,9%
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości ²	74,0%
Udział kredytów opóźnionych w spłacie powyżej 90 dni w stosunku do wartości brutto kredytów i pożyczek	3,2%

¹ Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości został wyznaczony dla kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu jako wartość brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości do wartości brutto razem kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

² Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości został wyznaczony jako stosunek odpisów na oczekiwane straty kredytowe ogółem dla kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu do wartości brutto ekspozycji z tego portfela z rozpoznaną utratą wartości.

Całkowite spisanie oraz sprzedaż należności kredytowych w 2018 roku wpłynęły na zmniejszenie wskaźnika udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości o 0,7 p. p.

ODPISY AKTUALIZUJĄCE Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG MODELU WYCENY	Wartość na 31.12.2018 roku	Zwiększenia w związku z udzieleniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu wydłużenia horyzontu rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany z tytułu skrócenia horyzontu rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku z częściowym i całkowitym spisaniem	Zmiany z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość na 31.03.2019 roku
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite											
należności od banków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
papiery wartościowe	10	2	-	-	-	-	-	(4)	-	5	13
Razem	10	2	-	-	-	-	-	(4)	-	5	13
Wycenianych według zamortyzowanego kosztu											
należności od banków	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
papiery wartościowe	26	-	-	(2)	-	-	-	-	-	(1)	23
kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 204	145	(121)	798	4	(515)	8	(178)	7	136	8 488
mieszaniowe	2 012	3	(1)	98	(5)	(86)	1	(31)	1	42	2 034
gospodarcze	3 992	53	(19)	465	(6)	(361)	6	(89)	4	71	4 116
konsumpcyjne	1 711	34	(29)	221	(5)	(66)	1	(49)	2	22	1 842
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
należności z tytułu leasingu finansowego	489	55	(72)	14	20	(2)	-	(9)	-	1	496
inne aktywa finansowe	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97
Razem	8 328	145	(121)	796	4	(515)	8	(178)	7	135	8 609
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych	8 338	147	(121)	796	4	(515)	8	(182)	7	140	8 622

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG RODZAJU AKTYWA FINANSOWEGO	Wartość na 31.12.2018 roku	Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu wydłużenia horyzontu rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany z tytułu skrócenia horyzontu rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku z częściowym i całkowitym spisaniem	Zmiany z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość na 31.03.2019 roku
należności od banków	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
papiery wartościowe	36	2	-	(2)	-	-	-	(4)	-	4	36
kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 204	145	(121)	798	4	(515)	8	(178)	7	136	8 488
mieszaniowe	2 012	3	(1)	98	(5)	(86)	1	(31)	1	42	2 034
gospodarcze	3 992	53	(19)	465	(6)	(361)	6	(89)	4	71	4 116
konsumpcyjne	1 711	34	(29)	221	(5)	(66)	1	(49)	2	22	1 842
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
należności z tytułu leasingu finansowego	489	55	(72)	14	20	(2)	-	(9)	-	1	496
inne aktywa finansowe	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych	8 338	147	(121)	796	4	(515)	8	(182)	7	140	8 622

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG MODELU WYCENY	Wartość na 31.12.2017 roku	Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9 ¹	Wartość na 01.01.2018 roku (zmieniony)	Zwiększenia w związku z udzieleniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu wydłużenia horyzontu rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności miesięcy	Zmiany z tytułu skrócenia horyzontu rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku z częściowym i całkowitym spisaniem	Zmiany z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość na 31.03.2018 roku
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	326	(326)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite papiery wartościowe	-	15	15	-	(1)	(3)	-	-	-	-	-	-	3
Razem	-	15	15	-	(1)	(3)	-	-	-	-	-	-	3
Wycenianych według zamortyzowanego kosztu													
należności od banków	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
papiery wartościowe	-	14	14	3	-	(2)	-	-	-	-	-	-	1
kredyty i pożyczki udzielone klientom	7 823	2 830	10 653	163	(103)	226	217	(180)	12	(112)	10	130	11 016
mieszkaniowe	1 972	1 058	3 030	14	(16)	91	64	(96)	2	(54)	2	37	3 074
gospodarcze	3 705	1 438	5 143	67	(19)	103	44	(45)	10	(15)	6	28	5 322
konsumpcyjne	1 686	376	2 062	28	(11)	29	89	(36)	1	(43)	2	60	2 181
papiery wartościowe	10	(10)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
należności z tytułu leasingu finansowego	450	(32)	418	54	(57)	3	20	(3)	(1)	-	-	5	439
inne aktywa finansowe	100	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
Razem	7 923	2 844	10 767	168	(103)	224	217	(180)	12	(112)	10	131	11 134
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych	8 249	2 533	10 782	168	(104)	221	217	(180)	12	(112)	10	134	11 148

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG RODZAJU AKTYWA FINANSOWEGO	Wartość na 31.12.2017 roku	Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9 ¹	Wartość na 01.01.2018 roku (zmieniony)	Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu wydłużenia horyzontu rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności miesięcy	Zmiany z tytułu skrócenia horyzontu rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku z częściowym i całkowitym spisaniem	Zmiany z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość na 31.03.2018 roku
należności od banków	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
papiery wartościowe	326	(297)	29	3	(1)	(5)	-	-	-	-	-	-	30
kredyty i pożyczki udzielone klientom	7 823	2 830	10 653	163	(103)	226	217	(180)	12	(112)	10	130	11 016
mieszkaniowe	1 972	1 058	3 030	14	(16)	91	64	(96)	2	(54)	2	37	3 074
gospodarcze	3 705	1 438	5 143	67	(19)	103	44	(45)	10	(15)	6	28	5 322
konsumpcyjne	1 686	376	2 062	28	(11)	29	89	(36)	1	(43)	2	60	2 181
należności z tytułu leasingu finansowego	450	(32)	418	54	(57)	3	20	(3)	(1)	-	-	5	439
inne aktywa finansowe	100	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych	8 249	2 533	10 782	168	(104)	221	217	(180)	12	(112)	10	134	11 148

¹ z tytułu rozpoznania utraty wartości kredytów w kwocie 777 milionów PLN, z tytułu uwzględnienia odsetek niepracujących ujętych w wartości bilansowej brutto w kwocie 2 480 milionów PLN, z tytułu zmniejszenia odpisów na skutek rozpoznania straty początkowej dla kredytów POCl w kwocie 437 milionów PLN oraz z tytułu rozwiązania odpisów na papiery wartościowe w kwocie 287 milionów PLN.

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

ZMIANY WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Wartość bilansowa brutto na 31.12.2018 roku	Zmiany z tytułu udzielonych lub nabytych instrumentów finansowych	Zwiększenia w związku z wykorzystaniem limitu lub wypłatą transz	Zmniejszenia w związku ze spłatami	Zmiany z tytułu modyfikacji wynikających z umowy przepływów pieniężnych z tytułu aktywów finansowych, która nie prowadzi do zaprzestania ujmowania tych instrumentów finansowych	Zmiany z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych, w tym sprzedaży	Zmniejszenia w związku z całkowitym spisaniem	Zmniejszenia z tytułu utraty wartości w związku z częściowym spisaniem	Zmiany dla ekspozycji dla których został wydłużony horyzont rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany dla ekspozycji dla których został skrócony horyzont rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość bilansowa brutto na 31.03.2019 roku
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite												
papiery wartościowe	52 568	8 101	-	(9 368)	-	(362)	-	(4)	-	-	9	50 944
Razem	52 568	8 101	-	(9 368)	-	(362)	-	(4)	-	-	9	50 944
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu												
należności od banków	7 662	7 573	15	(8 514)	-	(302)	-	-	-	-	(226)	6 208
papiery wartościowe	8 499	7 620	-	(1 857)	-	(19)	-	-	-	-	53	14 296
kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	222 009	10 413	15 196	(20 972)	44	(439)	(60)	(119)	(80)	(513)	1 072	226 551
mieszaniowe	114 781	3 021	2 227	(4 747)	12	(32)	-	(32)	(13)	(82)	833	115 968
gospodarcze	64 910	1 411	12 022	(11 634)	32	(107)	(22)	(67)	(23)	(338)	223	66 407
konsumpcyjne	27 281	2 783	947	(3 093)	-	(72)	(29)	(20)	(11)	(64)	32	27 754
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	1 396	-	(51)	-	-	-	-	-	-	-	1 396
należności z tytułu leasingu finansowego	14 986	1 802	-	(1 447)	-	(228)	(9)	-	(33)	(29)	(16)	15 026
inne aktywa finansowe	2 922	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	241 092	25 606	15 211	(31 343)	44	(760)	(60)	(119)	(80)	(513)	899	247 055
Razem zmiany wartości bilansowej brutto instrumentów finansowych	293 660	33 707	15 211	(40 711)	44	(1 122)	(60)	(123)	(80)	(513)	908	297 999

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

ZMIANY WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Wartość bilansowa brutto na 31.12.2017 roku	Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9 według wartości bilansowej brutto	Wartość bilansowa brutto na 01.01.2018 roku (zmieniona)	Zmiany z tytułu udzielonych lub nabytych instrumentów finansowych	Zwiększenia w związku z wykorzystaniem limitu lub wypłatą transz	Zmniejszenia w związku ze spłatami	Zmiany z tytułu modyfikacji wynikających z umowy przepływów pieniężnych z tytułu aktywów finansowych, która nie prowadzi do zaprzestania ujmowania tych instrumentów finansowych	Zmiany z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych, w tym sprzedaży	Zmniejszenia w związku z całkowitym spisaniem	Zmniejszenia z tytułu utraty wartości w związku z częściowym spisaniem	Zmiany dla ekspozycji dla których został wydłużony horzont rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany dla ekspozycji dla których został skrócony horzont rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość bilansowa brutto na 31.03.2018 roku
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	43 675	(43 675)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite papiery wartościowe	-	47 238	47 238	7 418	-	(9 596)	2	(132)	-	-	-	-	219	45 149
Razem	-	47 238	47 238	7 418	-	(9 596)	2	(132)	-	-	-	-	219	45 149
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu														
należności od banków	5 233	-	5 233	5 936	176	(7 618)	-	(32)	-	-	-	-	70	3 765
papiery wartościowe	-	6 194	6 194	1 124	-	(114)	-	(153)	-	-	-	-	18	7 069
kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	213 452	(3 405)	210 047	8 381	13 993	(19 203)	(34)	(515)	(112)	-	(68)	(521)	817	212 785
mieszkaniowe	108 163	675	108 838	1 963	1 632	(2 965)	8	(92)	(54)	-	(13)	(79)	491	109 729
gospodarcze	60 497	987	61 484	2 225	11 427	(11 436)	(42)	(129)	(15)	-	(9)	(362)	280	63 423
konsumpcyjne	26 276	(616)	25 660	2 630	933	(3 000)	-	(85)	(43)	-	(11)	(64)	43	26 063
papiery wartościowe	4 378	(4 378)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	902	-	902	26	-	(902)	-	-	-	-	-	-	-	26
należności z tytułu leasingu finansowego	13 236	(73)	13 163	1 537	1	(900)	-	(209)	-	-	(35)	(16)	3	13 544
inne aktywa finansowe	2 377	100	2 477	2 260	4	(1 846)	-	(22)	-	-	-	-	2	2 875
Razem	221 062	2 889	223 951	17 701	14 173	(28 781)	(34)	(722)	(112)	-	(68)	(521)	907	226 494
Razem zmiany wartości bilansowej brutto instrumentów finansowych	264 737	6 452	271 189	25 119	14 173	(38 377)	(32)	(854)	(112)	-	(68)	(521)	1 126	271 643

AKTYWA FINANSOWE Z UTRATĄ WARTOŚCI W MOMENCIE POCZĄTKOWEGO UJĘCIA - POCl

Łączna wartość nabytych bądź udzielonych aktywów finansowych z utratą wartości na 31 marca 2019 roku wyniosła 641 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku 1 004 miliony PLN).

ZAKUPIONE/UDZIELONE AKTYWA FINANSOWE Z UTRATĄ WARTOŚCI ZE WZGLĘDU NA RYZYKO KREDYTOWE (POCl) - 31.03.2019	Wartość brutto	Odpisy	Wartość netto
Papiery wartościowe	474	(13)	461
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	474	(13)	461
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	274	(94)	180
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	274	(94)	180
Razem	748	(107)	641

ZAKUPIONE/UDZIELONE AKTYWA FINANSOWE Z UTRATĄ WARTOŚCI ZE WZGLĘDU NA RYZYKO KREDYTOWE (POCl) - 31.12.2018	Wartość brutto	Odpisy	Wartość netto
Papiery wartościowe	471	(10)	461
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	471	(10)	461
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	674	(131)	543
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	674	(131)	543
Razem	1 145	(141)	1 004

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW DLA ZAKUPIONYCH/UDZIELONYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH Z UTRATĄ WARTOŚCI ZE WZGLĘDU NA RYZYKO KREDYTOWE (POCl) W I KWARTALE 2019 ROKU	Wartość na 31.12.2018 roku	Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku ze spisaniem	Inne korekty	Wartość na 31.03.2019 roku
Papiery wartościowe	10	-	-	2	(1)	2	13
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	10	-	-	2	(1)	2	13
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	131	1	(38)	-	-	-	94
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	131	1	(38)	-	-	-	94
Razem	141	1	(38)	2	(1)	2	107

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW DLA ZAKUPIONYCH/UDZIELONYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH Z UTRATĄ WARTOŚCI ZE WZGLĘDU NA RYZYKO KREDYTOWE (POCl) W I KWARTALE 2018 ROKU	Wartość na 01.01.2018 roku	Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku ze spisaniem	Inne korekty	Wartość na 31.03.2018 roku
Papiery wartościowe	15	-	(1)	-	-	-	14
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	15	-	(1)	-	-	-	14
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	117	2	(1)	(17)	(9)	6	98
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	117	2	(1)	(17)	(9)	6	98
Razem	132	2	(2)	(17)	(9)	6	112

30. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	31.03.2019	31.12.2018
Grunty i budynki	10	8
Inne	-	7
Razem brutto	10	15
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-
Razem	10	15

31. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

WARTOŚCI NIEMATERIALNE

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	31.03.2019	31.12.2018
Oprogramowanie	1 488	1 502
Wartość firmy	1 251	1 251
Przyszłe zyski z zawartych umów ubezpieczeniowych	49	51
Relacje z klientami	69	73
Inne, w tym nakłady	286	318
z tego na oprogramowanie	242	273
Razem	3 143	3 195

WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy netto	31.03.2019	31.12.2018
Nordea Bank Polska SA	863	863
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	91	91
PKO Leasing Pro SA	31	31
Raiffeisen - Leasing Polska SA i jej spółki zależne	57	57
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	150	150
PKO BP BANKOWY PTE SA	51	51
Aktywa przejęte od spółki CFP sp. z o.o.	8	8
Razem	1 251	1 251

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	31.03.2019	31.12.2018
Grunty i budynki, w tym:	2 318	1 537
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	902	-
Maszyny i urządzenia, w tym:	411	416
sprzęt informatyczny	258	260
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-
Środki trwałe w budowie, w tym:	125	162
sprzęt informatyczny	44	70
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-
Inne, w tym:	827	816
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-
Razem	3 681	2 931

32. INNE AKTYWA

INNE AKTYWA	31.03.2019	31.12.2018
Rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	1 240	1 629
Rozliczenie instrumentów finansowych	100	82
Należności z tytułu rozliczeń gotówkowych	151	189
Należności i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	44	32
Rozliczenia z tytułu sprzedaży waluty	38	-
Zapasy	102	103
Aktywa do zbycia	82	82
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	241	222
Należności od odbiorców	194	164
Należności z tytułu rozrachunków z KIR	17	-
Należności z tytułu podatku VAT	169	148
Należności i udział reasekuratorów w rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych	728	672
Pozostałe	260	131
Razem	3 366	3 454
w tym: inne aktywa finansowe	2 542	2 825

INNE AKTYWA - ZAPASY	31.03.2019	31.12.2018
Towary	103	102
Inwestycje budowlane do sprzedaży	1	1
Materiały	9	11
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(11)	(11)
Razem	102	103

33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	31.03.2019	31.12.2018
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	191	-
	191	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 593	2 001
Otrzymane kredyty i pożyczki ¹	250	250
Depozyty banków	949	729
Rachunki bieżące	1 251	872
Inne depozyty z rynku pieniężnego	143	150
Razem	2 784	2 001

¹ Pozycja „Otrzymane kredyty i pożyczki” została zaprezentowana szczegółowo w nocie 35 „Otrzymane kredyty i pożyczki”

34. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	31.03.2019	31.12.2018
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	69	-
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	69	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	239 507	242 816
Zobowiązania wobec ludności	170 291	165 182
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	107 490	103 143
Depozyty terminowe	61 847	61 638
Pozostałe zobowiązania	954	401
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	49 515	55 302
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	35 290	38 927
Depozyty terminowe	13 696	15 465
Pozostałe zobowiązania	529	910
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	15 377	16 459
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	10 836	11 242
Depozyty terminowe	4 485	5 115
Pozostałe zobowiązania	56	102
Otrzymane kredyty i pożyczki ¹	2 548	4 093
Zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych	1 776	1 780
Unit-Linked	1 503	1 502
Polisolokaty	2	2
Produkt „Bezpieczny Kapitał”	260	265
Produkty strukturyzowane	11	11
Razem	239 576	242 816

¹ Pozycja „Otrzymane kredyty i pożyczki” została zaprezentowana szczegółowo w nocie 35 „Otrzymane kredyty i pożyczki”

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW WEDŁUG SEGMENTU KLIENTA	31.03.2019	31.12.2018
bankowości detalicznej i prywatnej	161 040	155 079
korporacyjne	48 522	55 051
firm i przedsiębiorstw	25 681	26 805
otrzymane kredyty i pożyczki	2 548	4 093
pozostałe zobowiązania (w tym zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych)	1 785	1 788
Razem	239 576	242 816

35. OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI

OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI	31.03.2019	31.12.2018
Od banków	250	250
Od międzynarodowych instytucji finansowych	2 548	4 093
Europejski Bank Inwestycyjny	1 204	2 639
Bank Rozwoju Rady Europy	1 109	1 153
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	60	85
Międzynarodowa Korporacja Finansowa	161	201
międzynarodowe instytucje finansowe Ukrainy	14	15
Razem	2 798	4 343

KREDYTY I POŻYCZKI OTRZYMANE OD BANKÓW

Data otrzymania kredytu i pożyczki przez Grupę Kapitałową	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.03.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018
05.06.2017	150	PLN	10.06.2019	150	150
27.12.2018	100	PLN	28.12.2020	100	100
Razem				250	250

W okresie trzech miesięcy 2019 roku Bank dokonał przedterminowych spłat:

- linii kredytowej w kwocie 182 milionów CHF (694 miliony PLN) udzielonej przez Europejski Bank Inwestycyjny. Linia kredytowa pierwotnie była udzielona w kwocie 182 milionów CHF na okres 10 lat do 23.10.2019 roku.
- III transzy kredytu, w kwocie 185 milionów CHF (705 milionów PLN) udzielonego przez Europejski Bank Inwestycyjny. Pierwotnie transza kredytu udzielona została w wysokości 185 milionów CHF na okres 10 lat do 29.11.2023 roku.

W 2018 roku Bank dokonał wcześniejszej spłaty linii kredytowej udzielonej przez Nordea Bank AB (publ) na podstawie umowy z 1 kwietnia 2014 roku. Linia kredytowa pierwotnie była udzielona na okres 7 lat, tym samym Bank dokonał jej przedterminowej spłaty 3 lata przed pierwotnym terminem zapadalności, w tym: 309 milionów CHF (1 112 milionów PLN) oraz 359 milionów EUR (1 499 milionów PLN). W związku z dokonaną spłatą linii kredytowej, na podstawie odrębnej umowy nastąpiło zwolnienie ustanowionego zabezpieczenia wierzytelności z tytułu portfela hipotecznego.

W okresie trzech miesięcy 2019 roku Grupa Kapitałowa nie zaciągała nowych kredytów i pożyczek.

Ponadto w Grupie Kapitałowej dokonano częściowych przedterminowych spłat kredytów i pożyczek otrzymanych od Banku Rozwoju Rady Europy w kwocie 7 milionów EUR (33 miliony PLN) i 11 milionów PLN, Międzynarodowej Korporacji Finansowej w kwocie 9 milionów EUR (40 milionów PLN), Europejskiego Banku Inwestycyjnego w kwocie 6 milionów EUR (27 milionów PLN) i 9 milionów PLN oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju w kwocie 25 milionów PLN.

W 2018 roku Grupa Kapitałowa dokonała całkowitej spłaty pożyczek otrzymanych od:

- banków krajowych w kwocie 15 milionów PLN,
- banków zagranicznych w kwocie 24 miliony PLN.

W 2018 roku Grupa Kapitałowa zaciągnęła kredyt w wysokości 100 milionów PLN.

KREDYTY I POŻYCZKI OTRZYMANE OD MIĘDZYNARODOWYCH ORGANIZACJI FINANSOWYCH

Data otrzymania kredytu i pożyczki przez Grupę Kapitałową	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.03.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018
28.12.2006	5	EUR	30.04.2022	21	21
28.12.2006	97	PLN	30.04.2020	97	97
28.12.2006	7	CHF	30.04.2020	27	27
30.04.2009	76	CHF	30.04.2019	58	58
23.10.2009	182	CHF	23.10.2019	-	694
23.12.2009	50	EUR	23.12.2019	43	43
23.12.2010	75	EUR	23.12.2020	129	129
25.09.2013	75	EUR	25.09.2023	323	322
29.10.2013	9	PLN	30.04.2019	9	18
29.10.2013	4	EUR	31.08.2019	18	27
29.11.2013	185	CHF	29.11.2023	-	706
11.06.2015	66	PLN	31.07.2021	66	73
11.06.2015	13	PLN	30.09.2020	13	15
11.06.2015	16	EUR	30.04.2021	69	77
25.09.2015	22	EUR	30.09.2021	95	106
25.09.2015	18	PLN	30.11.2020	18	21
16.03.2016	17	PLN	01.03.2019	-	17
16.03.2016	60	PLN	01.09.2020	60	68
18.03.2016	38	EUR	31.12.2022	161	201
28.10.2016	23	EUR	31.01.2022	99	107
25.09.2017	97	EUR	30.11.2022	417	430
11.10.2017	100	UAH	10.10.2019	14	15
08.12.2017	38	EUR	31.01.2022	162	172
23.10.2018	646	PLN	23.10.2023	649	649
Razem				2 548	4 093

W okresie trzech miesięcy 2019 roku Grupa Kapitałowa dokonała częściowych spłat kredytów i pożyczek otrzymanych od międzynarodowych instytucji finansowych na łączną kwotę 1 545 milionów PLN. Grupa Kapitałowa nie dokonała nowych zaciągnięć kredytów i pożyczek.

W 2018 roku Grupa Kapitałowa dokonała częściowych spłat kredytów i pożyczek otrzymanych od międzynarodowych instytucji finansowych na łączną kwotę 648 milionów PLN. Jednocześnie Grupa Kapitałowa zaciągnęła kredyty i pożyczki w kwocie 1 028 milionów PLN.

36. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	31.03.2019	31.12.2018
Rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe	1 376	1 292
Razem	1 376	1 292

Większość produktów ubezpieczeniowych należy do grupy produktów inwestycyjnych, gdzie ryzyko ponosi ubezpieczający.

37. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	31.03.2019	31.12.2018
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	29 788	28 627
hipoteczne listy zastawne wyemitowane przez PKO Bank Hipoteczny SA	15 804	12 800
obligacje wyemitowane przez PKO Bank Hipoteczny SA	3 673	3 186
obligacje wyemitowane przez PKO Finance AB	4 052	6 238
obligacje wyemitowane przez PKO Bank Polski SA	5 392	5 367
obligacje wyemitowane przez Grupę Kapitałową PKO Leasing SA ¹	824	995
obligacje wyemitowane przez KREDOBANK SA	43	41
Razem	29 788	28 627

¹ w tym obligacje przejęte przez Grupę Kapitałową PKO Leasing SA w ramach nabycia Raiffeisen Leasing Polska SA.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	31.03.2019	31.12.2018
hipoteczne listy zastawne, w tym:	15 804	12 800
w PLN	3 865	3 852
w EUR - w przeliczeniu na PLN	11 939	8 948
obligacje w tym:	13 984	15 827
w PLN	5 110	4 792
w EUR - w przeliczeniu na PLN	3 456	5 655
w USD - w przeliczeniu na PLN	3 833	3 812
w CHF - w przeliczeniu na PLN	1 542	1 527
w UAH - w przeliczeniu na PLN	43	41
Razem	29 788	28 627

INFORMACJA O EMISJI I WYKUPIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

DODATKOWE INFORMACJE	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
emisja dłużnych papierów wartościowych w okresie (wartość nominalna)		
w PLN	1 716	1 737
w walucie oryginalnej (EUR)	700	2 121
wykup dłużnych papierów wartościowych w okresie (wartość nominalna)		
w PLN	1 275	1 502
w walucie oryginalnej (EUR)	500	-

OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ PKO BANK POLSKI SA

Data emisji	Rodzaj oprocentowania	Oprocentowanie	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.03.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018
25.07.2017	stałe	0,75	750	EUR	25.07.2021	3 237	3 229
02.11.2017	stałe	0,30	400	CHF	02.11.2021	1 542	1 527
16.11.2018	zerokuponowe	-	615	PLN	16.05.2019	613	611
Razem						5 392	5 367

DOTYCZĄCE EMISJI OBLIGACJI PRZEZ SPÓŁKI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA

W I kwartale 2019 roku:

- PKO Finance AB wykupiła obligacje o łącznej wartości nominalnej 500 milionów EUR,
- PKO Bank Hipoteczny SA, w ramach Umowy Programu Emisji Obligacji zawartej z PKO Bankiem Polskim SA, wyemitował 12 306 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 1 230,6 miliona PLN oraz wykupił 8 402 sztuki obligacji o łącznej wartości nominalnej 840,2 miliona PLN,
- PKO Leasing SA, w ramach Umowy Emisji Obligacji zawartej z PKO Bankiem Polskim SA, wyemitował 484 700 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 484,7 miliona PLN oraz wykupił 281 700 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 281,7 miliona PLN,
- ROOF Poland Leasing 2014 DAC wykupił, w celu umorzenia, 1 530 sztuk obligacji klasy A1 i A2, wyemitowanych w ramach programu sekurytyzacji portfela leasingowego, o łącznej wartości nominalnej 153 milionów PLN.

W I kwartale 2018 roku:

- PKO Bank Hipoteczny SA wyemitował 17 366 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 1 736,6 miliona PLN oraz wykupił 14 620 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 1 462 milionów PLN. Emisje obligacji spółki reguluje Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO Bankiem Polskim SA. Jednocześnie zgodnie z Umową Gwarancyjną PKO Bank Polski SA pełni rolę gwaranta emisji obligacji do łącznej wysokości 2 000 milionów PLN.
- PKO Leasing SA wyemitował 271 611 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 271,6 miliona PLN oraz wykupił 230 609 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 230,6 miliona PLN. Emisje obligacji spółki reguluje Umowa Emisji Obligacji zawarta z PKO Bankiem Polskim SA.
- KREDOBANK SA wyemitował 31 810 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 31,8 miliona UAH. Emisja obligacji została przeprowadzona na podstawie prospektu emisyjnego zatwierdzonego przez Krajową Komisję Papierów Wartościowych i Rynku Papierów Wartościowych Ukrainy.

OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ PKO BANK HIPOTECZNY SA

Data emisji	Rodzaj oprocentowania	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.03.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018
09.02.2018	zerokuponowe	4	PLN	08.02.2019	-	4
23.07.2018	zerokuponowe	262	PLN	23.01.2019	-	262
08.08.2018	zerokuponowe	14	PLN	08.08.2019	14	14
21.09.2018	zerokuponowe	723	PLN	05.04.2019	723	719
21.09.2018	zerokuponowe	19	PLN	23.01.2019	-	19
01.10.2018	zerokuponowe	55	PLN	05.04.2019	55	55
05.10.2018	zerokuponowe	10	PLN	05.04.2019	10	10
16.10.2018	zerokuponowe	40	PLN	09.05.2019	40	40
22.10.2018	zerokuponowe	605	PLN	09.05.2019	604	600
22.10.2018	zerokuponowe	23	PLN	05.02.2019	-	23
26.10.2018	zerokuponowe	4	PLN	25.10.2019	4	4
26.10.2018	zerokuponowe	50	PLN	24.01.2019	-	50
13.11.2018	zerokuponowe	120	PLN	05.02.2019	-	119
15.11.2018	zerokuponowe	68	PLN	13.02.2019	-	68
21.11.2018	zerokuponowe	145	PLN	22.02.2019	-	145
21.11.2018	zerokuponowe	233	PLN	10.06.2019	232	231
17.12.2018	zerokuponowe	150	PLN	10.06.2019	149	149
29.12.2018	zerokuponowe	58	PLN	19.03.2019	-	58
21.12.2018	zerokuponowe	168	PLN	10.06.2019	167	167
28.12.2018	zerokuponowe	100	PLN	26.06.2019	99	99
21.12.2018	zmiennie	350	PLN	21.02.2020	351	350
10.01.2019	zerokuponowe	250	PLN	10.06.2019	249	-
23.01.2019	zerokuponowe	228	PLN	23.07.2019	227	-
24.01.2019	zerokuponowe	186	PLN	24.04.2019	186	-
05.02.2019	zerokuponowe	87	PLN	07.05.2019	86	-
05.02.2019	zerokuponowe	102	PLN	05.02.2020	100	-
13.02.2019	zerokuponowe	68	PLN	24.05.2019	68	-
22.02.2019	zerokuponowe	250	PLN	10.07.2019	249	-
19.03.2019	zerokuponowe	60	PLN	10.07.2019	60	-
Razem					3 673	3 186

OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ PKO FINANCE AB

Data emisji	Rodzaj oprocentowania	Oprocentowanie	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.03.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018
25.07.2012	stałe	4,00	50	EUR	25.07.2022	219	218
26.09.2012	stałe	4,63	1 000	USD	26.09.2022	3 833	3 812
23.01.2014	stałe	2,32	500	EUR	23.01.2019	-	2 208
Razem						4 052	6 238

OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PKO LEASING SA

Data emisji	Rodzaj oprocentowania	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.03.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018
01.12.2014 ¹	zmiennie	637	PLN	02.10.2025	487	640
01.06.2016	zmiennie	73	PLN	01.06.2019	73	73
09.08.2018	zmiennie	30	PLN	14.02.2019	-	30
05.09.2018	zmiennie	53	PLN	05.03.2019	-	53
13.09.2018	zmiennie	34	PLN	08.01.2019	-	34
10.10.2018	zmiennie	39	PLN	08.01.2019	-	38
19.10.2018	zmiennie	37	PLN	18.01.2019	-	37
30.10.2018	zmiennie	30	PLN	08.01.2019	-	30
07.12.2018	zmiennie	60	PLN	06.03.2019	-	60
05.03.2019	zmiennie	50	PLN	05.09.2019	50	-
08.01.2019	zmiennie	104	PLN	08.04.2019	104	-
18.01.2019	zmiennie	10	PLN	17.04.2019	10	-
06.03.2019	zmiennie	100	PLN	03.06.2019	100	-
Razem					824	995

¹ obligacje przejęte przez Grupę Kapitałową PKO Leasing SA w ramach nabycia Raiffeisen-Leasing Polska SA. Zabezpieczeniem spłaty obligacji są należności leasingowe będące przedmiotem sekurytyzacji (nota 66 „Informacje o sekurytyzacji portfela leasingowego i pakietowej sprzedaży wierzytelności”).

OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ KREDOBANK SA

Data emisji	Rodzaj oprocentowania	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.03.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018
01.12.2017	stałe	45	UAH	26.11.2022	6	6
13.07.2018	stałe	250	UAH	28.12.2022	37	35
Razem					43	41

EMISJE LISTÓW ZASTAWNYCH PRZEZ PKO BANK HIPOTECZNY SA

W I kwartale 2019 roku PKO Bank Hipoteczny przeprowadził trzy emisje zagraniczne listów zastawnych denominowanych w EUR, skierowane do inwestorów instytucjonalnych o łącznej wartości 700 mln EUR, w tym:

- emisję benchmarkową listów zastawnych serii 5 o wartości nominalnej 500 milionów EUR,
- emisję drugiej transzy listów zastawnych serii 1 o wartości nominalnej 100 milionów EUR, podnosząc wartość serii do 600 milionów EUR,
- emisję drugiej transzy listów zastawnych serii 5 o wartości nominalnej 100 milionów EUR, podnosząc wartość serii do 600 milionów EUR,

Listy zastawne są notowane na giełdzie w Luxemburgu oraz w Warszawie, przy czym druga transza serii 1 oczekuje jeszcze na wprowadzenie i dopuszczenie do obrotu.

W I kwartale 2018 roku PKO Bank Hipoteczny SA przeprowadził jedną emisję zagraniczną listów zastawnych denominowaną w EUR, skierowaną do inwestorów instytucjonalnych, o łącznej wartości nominalnej 500 milionów EUR; listy zastawne zostały nabyte przez inwestorów po cenie niższej w stosunku do wartości nominalnej i są notowane na giełdzie w Luksemburgu oraz w Warszawie.

LISTY ZASTAWNE WYEMITOWANE PRZEZ PKO BANK HIPOTECZNY SA

Data emisji	Rodzaj oprocentowania	Oprocentowanie (indeks + marża)	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.03.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018
11.12.2015	zmiennie	WIBOR3M + 0,75	18	PLN	11.12.2020	19	19
27.04.2016	zmiennie	WIBOR3M + 0,65	484	PLN	28.04.2021	487	486
17.06.2016	zmiennie	WIBOR3M + 0,59	500	PLN	18.06.2021	500	500
24.10.2016	stałe	0,125	500	EUR	24.06.2022	2 146	2 144
02.02.2017	stałe	0,820	25	EUR	02.02.2024	108	108
30.03.2017	stałe	0,625	500	EUR	24.01.2023	2 149	2 159
28.04.2017	zmiennie	WIBOR3M + 0,69	500	PLN	18.05.2022	501	501
22.06.2017	stałe	2,69	264	PLN	10.09.2021	268	266
27.09.2017	stałe	0,75	500	EUR	27.08.2024	2 154	2 149
27.10.2017	zmiennie	WIBOR3M + 0,60	500	PLN	27.06.2023	499	500
02.11.2017	stałe	0,47	54	EUR	03.11.2022	232	232
22.03.2018	stałe	0,75	500	EUR	24.01.2024	2 145	2 156
27.04.2018	zmiennie	WIBOR3M + 0,49	690	PLN	25.04.2024	701	693
18.05.2018	zmiennie	WIBOR3M + 0,32	100	PLN	29.04.2022	97	100
27.07.2018	zmiennie	WIBOR3M + 0,62	496	PLN	25.07.2025	501	498
24.08.2018	stałe	3,49	60	PLN	24.08.2028	62	61
26.10.2018	zmiennie	WIBOR3M + 0,66	228	PLN	28.04.2025	230	228
28.01.2019	stałe	0,25	500	EUR	23.11.2021	2 146	-
01.03.2019	stałe	0,25	100	EUR	23.11.2021	431	-
08.03.2019	stałe	0,125	100	EUR	24.06.2022	428	-
Razem						15 804	12 800

38. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

	Wartość nominalna	Oprocentowanie	Waluta	Okres	Warunki szczególne	Stan zobowiązania w PLN	
						31.03.2019	31.12.2018
Obligacje podporządkowane	1 700	3,34	PLN	28.08.2017 - 28.08.2027	prawo do dokonania przedterminowego wykupu w terminie 5 lat od daty emisji	1 705	1 720
Obligacje podporządkowane	1 000	3,29	PLN	05.03.2018 - 06.03.2028	prawo do dokonania przedterminowego wykupu w terminie 5 lat od daty emisji	1 002	1 011
Razem						2 707	2 731

Obligacje podporządkowane zostały za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego przeznaczone na podwyższenie funduszy uzupełniających Grupy Kapitałowej.

28 lutego 2018 roku Bank uplasował emisję obligacji podporządkowanych o łącznej wartości nominalnej obligacji 1 000 milion PLN. Wartość nominalna jednej obligacji wynosi 500 000 PLN, a cena emisyjna obligacji równa jest wartości nominalnej obligacji. Obligacje są oprocentowane w półrocznych okresach odsetkowych, odsetki od obligacji są naliczane od wartości nominalnej według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 6M powiększonej o marżę równą 150 p.b. p.a. w całym okresie emisji. 8 marca 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na przeznaczenie środków uzyskanych z emisji obligacji podporządkowanych na podwyższenie kapitału Tier 2 Banku.

39. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	31.03.2019	31.12.2018
Koszty do zapłacenia	614	626
Przychody pobierane z góry	426	395
Zobowiązanie z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych	82	83
Rozliczenia międzybankowe	474	481
Zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	94	247
Zobowiązania wobec dostawców	183	184
Zobowiązania i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	455	364
Rozliczenia instrumentów finansowych	30	6
Zobowiązania z tytułu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, w tym:	586	248
z tytułu składki naliczonej przez BFG/ do wniesienia na rzecz BFG (fundusz przymusowej restrukturyzacji)	326	-
utrzymywane w formie zobowiązań do zapłaty, w tym :	260	248
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	112	112
na fundusz gwarancyjny banków	148	136
Rozliczenia publiczno-prawne	230	163
Zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	417	298
Zobowiązania z tytułu kart płatniczych	427	15
Zobowiązania wobec instytucji ubezpieczeniowych	164	143
Zobowiązania z tytułu leasingu	898	-
Pozostałe	302	432
Razem	5 382	3 685
w tym: inne zobowiązania finansowe	3 756	2 364

Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała zobowiązań, w przypadku których nie wywiązywałaby się z płatności wynikających z zawartych umów.

W pozycji „Zobowiązania z tytułu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny” zawarte zostały zobowiązania do zapłaty z tytułu składek wnoszonych na rzecz BFG.

40. REZERWY

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	Rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
1 stycznia 2019 roku, w tym:	54	50	24	227	91	446
Rezerwa krótkoterminowa	54	8	24	177	91	354
Rezerwa długoterminowa	-	42	-	50	-	92
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	6	-	23	58	1	88
Wykorzystane kwoty	-	(1)	(5)	-	(3)	(9)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	(4)	-	-	(50)	-	(54)
31 marca 2019 roku, w tym:	56	49	42	235	89	471
Rezerwa krótkoterminowa	56	8	42	182	89	377
Rezerwa długoterminowa	-	41	-	53	-	94

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	Rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
1 stycznia 2018 roku	21	61	21	157	26	286
Rezerwa krótkoterminowa	21	22	21	108	26	198
Rezerwa długoterminowa	-	39	-	49	-	88
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	3	-	45	64	-	112
Wykorzystane kwoty	(5)	(13)	(6)	-	-	(24)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	-	-	-	(70)	(14)	(84)
Inne zmiany i reklasifikacje	-	(1)	-	-	-	(1)
31 marca 2018 roku, w tym:	19	47	60	151	12	289
Rezerwa krótkoterminowa	19	8	60	114	12	213
Rezerwa długoterminowa	-	39	-	37	-	76

41. KAPITAŁ WŁASNY I AKCJONARIAT BANKU

KAPITAŁ WŁASNY	31.03.2019	31.12.2018
Kapitał zakładowy	1 250	1 250
Kapitał zapasowy	29 428	29 354
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 070	1 070
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 831	3 831
Skumulowane inne dochody całkowite	127	250
Niepodzielony wynik finansowy	3 171	(385)
Wynik okresu bieżącego	862	3 741
Udziały niekontrolujące	(11)	(10)
Razem	39 728	39 101

Zgodnie z informacjami PKO Banku Polskiego SA na dzień przekazania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego akcjonariuszami posiadającymi bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) są trzy podmioty: Skarb Państwa, Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny.

NAZWA PODMIOTU	liczba akcji	liczba głosów %	Wartość nominalna 1 akcji	Udział w kapitale podstawowym %
Na 31 marca 2019 roku				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	1 zł	29,43%
Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	95 472 008	7,64%	1 zł	7,64%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	89 163 966	7,13%	1 zł	7,13%
Pozostali akcjonariusze ²	697 445 046	55,80%	1 zł	55,80%
Razem	1 250 000 000	100,00%	---	100,00%
Na 31 grudnia 2018 roku				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	1 zł	29,43%
Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	95 472 008	7,64%	1 zł	7,64%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	89 163 966	7,13%	1 zł	7,13%
Pozostali akcjonariusze ²	697 445 046	55,80%	1 zł	55,80%
Razem	1 250 000 000	100,00%	---	100,00%

¹ Wylczenia według stanów posiadania akcji na koniec 2018 i 2017 roku publikowanych przez PTE w informacjach rocznych o strukturze aktywów funduszu i kursu z Ceduty Giełdowej. PTE publikują informacje o strukturze aktywów w cyklach rocznych i półrocznych

² W tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na dzień 31 marca 2019 roku posiadał 24 487 297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ze wszystkich akcji PKO Banku Polskiego SA wynikają te same prawa i obowiązki. Akcje nie są uprzywilejowane w zakresie prawa głosu i w zakresie dywidendy. Statut PKO Banku Polskiego SA ogranicza jednak prawa głosu przysługujące akcjonariuszom dysponującym powyżej 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu i zakazuje wykonywania więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu przez takich akcjonariuszy.

Powyższe nie dotyczy:

- 1) akcjonariuszy, którzy 14 kwietnia 2011 roku, w dniu podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie prawa głosowania akcjonariuszy są uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Banku (tj. Skarb Państwa i BGK),
- 2) akcjonariuszy, którzy są uprawnieni z akcji imiennych serii A (Skarb Państwa),
- 3) akcjonariuszy działających z akcjonariuszami, o których mowa w pkt 2 powyżej, na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Statutu PKO Banku Polskiego SA zamiana akcji imiennych serii A na akcje na okaziciela oraz przeniesienie tych akcji wymaga zgody wyrażonej w uchwale Rady Ministrów. Zamiana na akcje na okaziciela lub przeniesienie akcji imiennych serii A po uzyskaniu powyższej zgody powoduje wygaśnięcie ograniczeń przewidzianych w zdaniu poprzednim w stosunku do akcji będących przedmiotem zamiany na akcje na okaziciela lub przeniesienia, w zakresie w jakim zgoda została udzielona.

Zgodnie z § 6 ust. 3 Statutu PKO Banku Polskiego SA z zastrzeżeniem art. 28 ust. 2 Prawa bankowego, zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne jest niedopuszczalna.

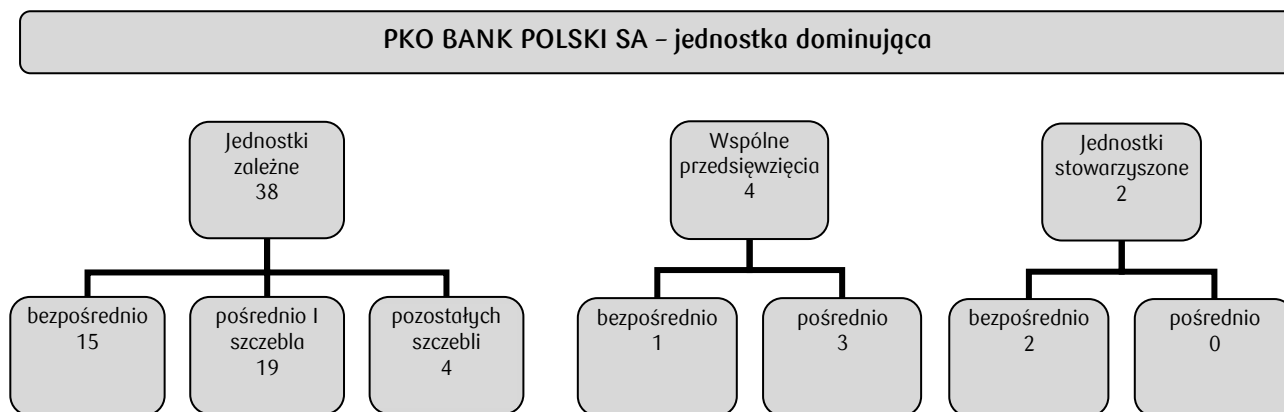
Zgodnie z treścią art. 13 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym nie mogą być zbyte akcje PKO Banku Polskiego SA należące do Skarbu Państwa, za wyjątkiem wyłączeń opisanych w tej ustawie.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Seria	Rodzaj akcji	Ilość akcji	Wartość nominalna 1 akcji	Wartość serii według wartości nominalnej
Seria A	akcje zwykłe imienne	312 500 000	1 zł	312 500 000 zł
Seria A	akcje zwykłe na okaziciela	197 500 000	1 zł	197 500 000 zł
Seria B	akcje zwykłe na okaziciela	105 000 000	1 zł	105 000 000 zł
Seria C	akcje zwykłe na okaziciela	385 000 000	1 zł	385 000 000 zł
Seria D	akcje zwykłe na okaziciela	250 000 000	1 zł	250 000 000 zł
Razem	---	1 250 000 000	---	1 250 000 000 zł

W okresie trzech miesięcy 2019 roku i w 2018 roku nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału zakładowego Banku. Wyemitowane akcje Banku nie są uprzywilejowane i są w pełni opłacone.

INFORMACJE O PODMIOTACH GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA, WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH I JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

42. SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ

W skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wchodzi następujące jednostki zależne:

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	% UDZIAŁ W KAPITALE	
			31.03.2019	31.12.2018
	JEDNOSTKI ZALEŻNE BEZPOŚREDNIO			
1	PKO Bank Hipoteczny SA	Gdynia	100	100
2	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	100	100
3	PKO Leasing SA	Łódź	100	100
4	PKO BP BANKOWY PTE SA	Warszawa	100	100
5	PKO BP Finat sp. z o.o.	Warszawa	100	100
6	PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Warszawa	100	100
7	PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Warszawa	100	100
8	PKO Finance AB	Sztokholm, Szwecja	100	100
9	KREDOBANK SA	Lwów, Ukraina	100	100
10	Qualia Development sp. z o.o.	Warszawa	100	100
11	ZenCard sp. z o.o.	Warszawa	100	100
12	Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	Warszawa	100	100
13	Merkury - fiz an ¹	Warszawa	100	100
14	NEPTUN - fizan ¹	Warszawa	100	100
15	PKO VC - fizan ¹	Warszawa	100	100

- 1) PKO Bank Polski SA posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu; w pozycji udział w kapitale prezentowany jest udział w posiadanych certyfikatów inwestycyjnych funduszu.

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI JEDNOSTKI ZALEŻNE POŚREDNIO	SIEDZIBA	% UDZIAŁ W KAPITAŁE *	
			31.03.2019	31.12.2018
GRUPA PKO Leasing SA				
1	PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o.	Warszawa	100	100
2	PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	Warszawa	100	100
	2.1 PKO Leasing Finanse sp. z o.o.	Warszawa	100	100
3	PKO Leasing Sverige AB	Sztokholm, Szwecja	100	100
4	ROOF Poland Leasing 2014 DAC ¹	Dublin, Irlandia	-	-
5	PKO Faktoring SA	Warszawa	100	100
GRUPA PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA				
6	Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o.	Warszawa	100	100
GRUPA KREDOBANK SA				
7	Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o.	Lwów, Ukraina	100	100
GRUPA Qualia Development sp. z o.o.				
8	Qualia sp. z o.o.	Warszawa	100	100
9	Sarnia Dolina sp. z o.o.	Warszawa	100	100
	Qualia-Residence sp. z o.o. ²	Warszawa	-	100
Merkury - fiz an				
10	„Zarząd Majątkiem Górczewska” sp. z o.o.	Warszawa	100	100
11	Molina sp. z o.o.	Warszawa	100	100
12	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A.	Warszawa	100	100
13	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A.	Warszawa	100	100
14	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 3 S.K.A. w likwidacji	Warszawa	100	100
15	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A.	Warszawa	100	100
16	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 5 S.K.A.	Warszawa	100	100
17	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A.	Warszawa	100	100
NEPTUN - fiz an				
18	Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	Warszawa	100	100
	18.1 „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością ³	Kijów, Ukraina	99,90	99,90
	18.2 Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o. ⁴	Kijów, Ukraina	95,4676	95,4676
19	„CENTRUM HAFNERA” sp. z o.o.	Sopot	72,9766	72,9766
	19.1 „Sopot Zdrój” sp. z o.o.	Sopot	100	100

* udział podmiotu bezpośrednio dominującego w kapitale jednostki

- 1) PKO Leasing SA, zgodnie z MSSF 10, sprawuje kontrolę nad spółką, mimo że nie posiada w spółce zaangażowania kapitałowego.
- 2) W styczniu 2019 roku nastąpiło połączenie Qualia-Residence sp. z o.o. jako spółki przejmowanej i Qualia sp. z o.o. jako spółki przejmującej.
- 3) Drugim udziałowcem spółki jest Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o.
- 4) Drugim udziałowcem spółki jest „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością.

NAZWA PODMIOTÓW ZALEŻNYCH	PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI
PKO BANK HIPOTECZNY SA	Spółka specjalizuje się w udzielaniu mieszkaniowych kredytów hipotecznych dla klientów indywidualnych, jak również nabywa wierzytelności z tytułu takich kredytów od Banku. Podstawowym celem spółki jest emisja listów zastawnych na rynku krajowym i zagranicznym, które stanowią główne źródło długoterminowego finansowania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami.
PKO TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH SA	Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi (w tym pośrednictwo w zbywaniu i nabywaniu jednostek uczestnictwa) oraz ich reprezentowanie wobec osób trzecich, a także zarządzanie portfelami klientów, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych. Spółka oferuje również specjalistyczne programy inwestycyjne oraz prowadzi pracownicze programy emerytalne (PPE).
PKO LEASING SA	Spółka wraz z podmiotami zależnymi - PKO Leasing Sverige AB oraz PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o. świadczy usługi leasingowe. Spółki oferują leasing finansowy i operacyjny: samochodów osobowych, dostawczych, pojazdów ciężarowych, maszyn, urządzeń, linii technologicznych, sprzętu medycznego, nieruchomości, sprzętu i oprogramowania IT, statków, samolotów oraz sprzętu kolejowego. W ofercie znajduje się usługa zarządzania flotą pojazdów. Ponadto spółka zależna - PKO Leasing Finanse sp. z o.o. zajmuje się przechowywaniem, przygotowaniem i aktywną sprzedażą przedmiotów powindykacyjnych i pokontraktowych, a spółka PKO Agencja

	<p>Ubezpieczeniowa sp. z o.o. świadczy wyspecjalizowane usługi w zakresie tworzenia produktów i programów ubezpieczeniowych dla klientów instytucji finansowych.</p> <p>W Grupie Kapitałowej PKO Leasing SA znajduje się również spółka celowa z siedzibą w Irlandii powołana na potrzeby sekurytyzacji wierzytelności leasingowych.</p> <p>W skład Grupy wchodzi także spółka PKO Faktoring SA, która świadczy usługi faktoringu krajowego i eksportowego z przejęciem ryzyka i bez przejęcia ryzyka, faktoringu odwrotnego oraz usługę programu faktoringowego dla dostawców.</p>
PKO BP BANKOWY PTE SA	<p>Przedmiotem działalności spółki jest zarządzanie otwartym i dobrowolnym funduszem emerytalnym oraz ich reprezentowanie wobec osób trzecich. Spółka zarządza PKO BP Bankowym Otwartym Funduszem Emerytalnym oraz PKO Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym, w ramach którego oferowane jest Indywidualne Konto Emerytalne (IKE) i Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE).</p>
PKO BP FINAT SP. Z O.O.	<p>PKO BP Finat sp. z o.o. świadczy kompleksowe usługi firmom z sektora finansowego, m.in. w zakresie dostarczania rozwiązań technologicznych, usług agenta transferowego, księgowości funduszy i spółek oraz obsługi ubezpieczeń grupowych dedykowanych do produktów oferowanych przez Bank. Specjalizuje się również w outsourcingu kompetencyjnym specjalistów IT, zespołów projektowych oraz procesów informatycznych. Na podstawie zezwolenia KNF spółka świadczy również usługi w charakterze krajowej instytucji płatniczej. Jej klientami są spółki zarówno z, jak i spoza Grupy Kapitałowej Banku.</p>
PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA	<p>Przedmiotem działalności spółki jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu I ubezpieczeń – ubezpieczenia na życie. Rzeczowy zakres działalności spółki obejmuje polisy we wszystkich grupach, które mieszczą się w przedmiocie licencji KNF (1, 2, 3, 4, 5 Działu I). Spółka oferuje szeroką gamę produktów ubezpieczeniowych. Koncentruje się na ubezpieczaniu życia i zdrowia swoich klientów. Posiada w ofercie produkty samodzielne, jak również stanowiące uzupełnienie produktów bankowych oferowanych przez Bank.</p>
PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA	<p>Przedmiotem działalności spółki jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu II ubezpieczeń – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. Rzeczowy zakres działalności spółki obejmuje polisy we wszystkich grupach, które mieszczą się w przedmiocie licencji KNF (1, 2, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18 Działu II). PKO TU SA koncentruje się na ubezpieczaniu ryzyka utraty dochodu, następstw nieszczęśliwych wypadków i choroby oraz ubezpieczaniu nieruchomości dla pożyczkobiorców i osób zaciągających kredyty hipoteczne. Spółka oferuje szeroką gamę produktów ubezpieczeniowych skierowanych do klientów Banku oraz innych podmiotów w Grupie Kapitałowej Banku.</p>
PKO FINANCE AB	<p>Spółka prowadzi działalność finansową, głównie poprzez pozyskiwanie środków finansowych z rynków międzynarodowych w drodze emisji obligacji oraz poprzez pożyczanie pozyskanych funduszy spółkom Grupy Kapitałowej Banku, w tym PKO Bankowi Polskiemu SA.</p>
KREDOBANK SA	<p>KREDOBANK SA jest bankiem uniwersalnym, ukierunkowanym na obsługę klientów detalicznych oraz klientów małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność głównie w zachodniej części Ukrainy i w Kijowie. Jednocześnie dąży do pozyskania klientów korporacyjnych o wysokiej wiarygodności kredytowej.</p> <p>Spółka oferuje usługi w zakresie między innymi: prowadzenia rachunków osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, gromadzenia depozytów, udzielania kredytów, poręczeń i gwarancji, leasingu, obrotu czekowego i wekslowego, operacji na rynku walutowym, a także operacji na rynku papierów wartościowych. Przedmiotem działalności spółki Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o. – spółki zależnej od KREDOBANK SA - jest obsługa prawna nabytych roszczeń pieniężnych z tytułu umów kredytowych.</p>
QUALIA DEVELOPMENT SP. Z O.O.	<p>Przedmiotem działalności spółek z Grupy Kapitałowej Qualia Development sp. z o.o. jest sprzedaż posiadanych nieruchomości, spółek oraz ostatnich lokali mieszkalnych, a także obsługa posprzedażowa produktów deweloperskich w okresie rękopji.</p>

ZENCARD SP. Z O.O.	<p>Spółka prowadzi działalność usługową w zakresie technologii informatycznych i komputerowych. Specjalizuje się w tworzeniu rozwiązań związanych z wykorzystaniem kart płatniczych w programach rabatowo-loyalnościowych.</p> <p>Spółka zbudowała platformę do tworzenia przez sprzedawców programów rabatowo-loyalnościowych, umożliwiającą jednocześnie wirtualizację kart lojalnościowych. Platforma ta zintegrowana jest z terminalem płatniczym i pozwala na rezygnację z wielu oddzielnych kart lojalnościowych czy oddzielnych aplikacji instalowanych na telefonie, na rzecz karty płatniczej klienta będącej jednocześnie wirtualną kartą lojalnościową każdego ze sprzedawców. Partnerem strategicznym spółki jest CEUP eService sp. z o.o. - jeden z największych agentów rozliczeniowych w Polsce.</p>
OPERATOR CHMURY KRAJOWEJ SP. Z O.O.	<p>Spółka została utworzona w listopadzie 2018 roku. Ma świadczyć kompleksowe usługi w zakresie przechowywania i zdalnego przetwarzania danych oparte o model subskrypcyjny, w tym: usługi IaaS (<i>Infrastructure as a Service</i> - infrastruktura jako usługa), PaaS (<i>Platform as a Service</i> - platforma jako usługa) oraz SaaS (<i>Software as a Service</i> - oprogramowanie jako usługa).</p>
MERKURY - FIZAN	<p>Przedmiotem działalności funduszu jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze niepublicznego proponowania nabycia certyfikatów inwestycyjnych. Fundusz jest zarządzany przez PKO TFI SA. Fundusz prowadzi działalność inwestycyjną poprzez spółki zależne, których przedmiotem działalności jest kupno i sprzedaż nieruchomości na rachunek własny oraz zarządzanie nieruchomościami.</p>
NEPTUN - FIZAN	<p>Przedmiotem działalności funduszu jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze niepublicznego proponowania nabycia certyfikatów inwestycyjnych. Fundusz jest zarządzany przez PKO TFI SA. PKO Bank Polski SA na rzecz funduszu sukcesywnie zbywa akcje i udziały spółek, których działalność nie jest komplementarna do oferty usług finansowych Banku.</p>
PKO VC - FIZAN	<p>Przedmiotem działalności funduszu jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze niepublicznego proponowania nabycia certyfikatów inwestycyjnych. Fundusz jest zarządzany przez PKO TFI SA. Działa poprzez wydzielone subfundusze: finansowy i strategiczny.</p> <p>Fundusz realizuje politykę właściwą dla funduszy typu venture capital i inwestuje w podmioty oferujące technologiczne innowacje finansowe w obszarach: bankowym i okołobankowym oraz inne innowacyjne rozwiązania dla przedsiębiorstw.</p>

43. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	% UDZIAŁ W KAPITALE*	
			31.03.2019	31.12.2018
Wspólne przedsięwzięcia PKO Banku Polskiego SA				
1	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	Warszawa	34	34
	1 EVO Payments International sp. z o.o.	Warszawa	100	100
	2 EVO Payments International s.r.o.	Praga, Czechy	100	100
Wspólne przedsięwzięcie NEPTUN - fizan				
	3 „Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	Poznań	41,4455	41,4455
Jednostki stowarzyszone PKO Banku Polskiego SA				
1	Bank Pocztowy SA	Bydgoszcz	25,0001	25,0001
2	„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	Poznań	33,33	33,33

* udział podmiotu bezpośrednio dominującego/mającego znaczący wpływ w kapitale jednostki

NAZWA WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ I JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH	PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI
CENTRUM ELEKTRONICZNYCH USŁUG PŁATNICZYCH ESERVICE SP. Z O.O.	<p>Spółka oferuje usługę przetwarzania transakcji dokonywanych instrumentami płatniczymi zarówno w terminalach POS w kraju i poza jego granicami, jak również w internecie, wynajem terminali, usługę doładowań kart telefonów komórkowych oraz obsługę kart podarunkowych.</p> <p>PKO Bank Polski SA wspólnie ze spółką oferują kompleksowe usługi w zakresie pozyskania oraz obsługi podmiotów korzystających z terminali POS oraz rozliczania transakcji dokonywanych instrumentami płatniczymi, w tych terminalach.</p>
„CENTRUM OBSŁUGI BIZNESU” SP. Z O.O.	Spółka to wspólna inwestycja PKO Banku Polskiego SA, Buildco Poznań SA oraz Miasta Poznań polegająca na wybudowaniu hotelu w Poznaniu. Bank jest uczestnikiem konsorcjum bankowego, które udzieliło spółce kredytu inwestycyjnego na realizację powyższego projektu. Hotel został wybudowany i rozpoczął działalność w lutym 2007 roku.
BANK POCZTOWY SA	Bank Poczty SA specjalizuje się w standardowych produktach bankowych oferowanych klientom detalicznym z uzupełnioną ofertą dla mikroprzedsiębiorstw oraz klientów instytucjonalnych. Prowadzi również działalność w segmencie rozliczeniowym i skarbowym. Korzysta z potencjału głównego akcjonariusza – Poczty Polskiej SA i rozwija ofertę produktową we współpracy z podmiotami całej jego grupy kapitałowej.
„POZNAŃSKI FUNDUSZ PORĘCZEŃ KREDYTOWYCH” SP. Z O.O.	<p>Spółka specjalizuje się we wspieraniu rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw poprzez udzielanie poręczeń oraz świadczenie szeregu usług dla biznesu. Spółka poręcza kredyty i pożyczki udzielane przez banki, w tym również przez PKO Bank Polski SA oraz gwarancje bankowe, transakcje leasingowe i faktoringowe, a także udziela poręczeń zapłaty wadium. Współpracuje m.in. z PKO Leasing SA.</p> <p>Od kwietnia 2018 roku spółka udziela poręczeń w ramach inicjatywy JEREMIE 2.</p>

INFORMACJE FINANSOWE

WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	31.03.2019	31.12.2018
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	-	-
Cena nabycia	17	17
Zmiana w udziale w aktywach netto	(14)	(14)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3)	(3)
Grupa Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	238	256
Wartość udziału na dzień objęcia współkontrolą	197	197
Zmiana w udziale w aktywach netto	41	59
Razem	238	256

JEDNOSTKI STOWARZYSZONE	31.03.2019	31.12.2018
Bank Poczty SA	88	88
Cena nabycia	184	184
Zmiana w udziale w aktywach netto	77	73
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(173)	(169)
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	-	-
Cena nabycia	2	2
Zmiana w udziale w aktywach netto	4	4
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(6)	(6)
Razem	88	88

ZMIANA WARTOŚCI INWESTYCJI WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Wartość inwestycji we wspólnych przedsięwzięciach na początek okresu	256	244
Udział w zyskach i stratach	3	5
Dywidenda	(21)	(10)
Wartość inwestycji we wspólnych przedsięwzięciach na koniec okresu	238	239

ZMIANA WARTOŚCI INWESTYCJI W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych na początek okresu	88	149
Udział w zyskach i stratach	2	1
Wynik z tytułu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	(4)	(2)
Udział w zmianie pozostałych składników kapitału własnego	2	1
Zmiana kwalifikacji akcji z podmiotów stowarzyszonych do aktywów finansowych	-	(19)
Wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych na koniec okresu	88	130

ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI - UZGODNIENIE RUCHU	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Wartość na początek okresu	178	146
Utworzenie w okresie	4	2
Wartość na koniec okresu	182	148
Utworzenie netto - wpływ na rachunek zysków i strat	(4)	(2)

44. ZMIANY W SPÓŁKACH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ

W I kwartale 2019 roku nie było istotnych zmian w strukturze Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. Zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym właściwym dla spółki przejmującej połączenie Qualia sp. z o.o. jako spółki przejmującej i Qualia - Residence sp. z o.o. jako spółki przejmowanej oraz prowadzono prace związane z połączeniem PKO Leasing SA jako spółki przejmującej i Qualia Development sp. z o.o. jako spółki przejmowanej (2 kwietnia 2019 roku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym został ogłoszony plan połączenia wyżej wymienionych spółek), a także prace związane ze sprzedażą spółek Qualia sp. z o.o. i Sarnia Dolina sp. z o.o. do NEPTUN - fizan (umowy sprzedaży, w tym w przypadku Sarnia Dolina sp. z o.o. - warunkowa umowy sprzedaży, zostały podpisane 30 kwietnia 2019 roku)

POZOSTAŁE NOTY

45. DYWIDENDY Z PODZIAŁEM NA AKCJE

25 lutego 2019 roku Bank otrzymał indywidualne zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące zwiększenia funduszy własnych poprzez zatrzymanie przez Bank co najmniej 50% zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku. Jednocześnie KNF potwierdziła, że Bank spełnia wymogi do wypłaty dywidendy na poziomie do 50% zysku netto za 2018 rok.

Komisja Nadzoru Finansowego oczekiwała także przedłożenia stanowiska Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku w zakresie otrzymanego przez Bank zalecenia.

Zarówno Zarząd, jak i Rada Nadzorcza Banku, podjęły uchwały, iż w granicach swoich kompetencji każdy z tych organów będzie realizował zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego sformułowane w piśmie z 25 lutego 2019 roku.

28 marca 2019 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie przedłożenia Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Banku rekomendacji podziału zysku osiągniętego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku w wysokości 3 335 302 049 zł, wskazując na jego następujące przeznaczenie:

- dywidenda dla akcjonariuszy w kwocie 1 662 500 000 PLN
- kapitał rezerwowy w kwocie 5 151 025 PLN

Dodatkowo, Zarząd Banku zaproponował, aby część zysku w kwocie 1 667 651 024 PLN pozostała niepodzielona. Uzasadnieniem dla braku podziału części zysku jest potencjalna możliwość jego wykorzystania dla celów realizowania wypłat dywidendy w następnych latach.

Decyzja w sprawie rekomendowanego podziału zysku za 2018 rok jest spójna z deklarowaną przez Bank decyzją o zastosowaniu się do zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego.

Ponadto, 4 kwietnia 2019 roku Rada Nadzorcza Banku uchwałą pozytywnie zaopiniowała rekomendację Zarządu Banku w sprawie podziału zysku Banku za 2018 rok.

6 maja 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego SA podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Banku za rok 2018 (9/2019) zgodnie z którą zysk w wysokości 3 335 milionów PLN podzielono w następujący sposób:

- 1) na dywidendę dla akcjonariuszy 1 662,5 miliona PLN;
- 2) na kapitał rezerwowy 5 151 miliona PLN.

Tym samym na dywidendę przeznaczono 49,8% zysku za 2018 rok, co stanowi 1,33 zł brutto na jedną akcję. Ponadto Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego SA uchwaliło, że dniem dywidendy (dniem nabycia praw do dywidendy) będzie 31 lipca 2019 roku, a dniem wypłaty dywidendy będzie 14 sierpnia 2019 roku.

46. INFORMACJE DOTYCZĄCE LEASINGU

LEASING – LEASINGODAWCA

Grupa Kapitałowa występuje jako leasingodawca w odniesieniu do umów leasingu dotyczących użytkowania budynków, w tym powierzchni biurowych.

Grupa Kapitałowa jako leasingodawca klasyfikuje leasing do leasingu operacyjnego lub leasingu finansowego.

Umowa leasingu jest zaliczana do leasingu operacyjnego, jeżeli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów. W przypadku tym Grupa Kapitałowa ujmuje opłaty leasingowe jako przychód metodą liniową.

Umowa leasingu jest zaliczana do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów. Grupa Kapitałowa klasyfikuje umowy do leasingu finansowego, w odniesieniu do których spełniony został co najmniej jeden z warunków lub spełnione zostały wszystkie następujące warunki:

- 1) na mocy leasingu następuje przeniesienie na leasingobiorcę własności bazowego składnika aktywów przed końcem okresu leasingu,
- 2) leasingobiorca ma opcję zakupu bazowego składnika aktywów za cenę, która według przewidywań będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy opcja zakupu składnika będzie mogła

zostać zrealizowana, że w dacie początkowej można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji,

- 3) okres leasingu stanowi większą część ekonomicznego okresu użytkowania bazowego składnika aktywów, nawet jeżeli tytuł prawny nie ulega przeniesieniu,
- 4) wartość bieżąca opłat leasingowych w dacie początkowej wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa bazowego składnika aktywów, za który w przypadku subleasingu przyjmuje się wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania wynikającego z głównej umowy leasingu, oraz
- 5) bazowy składnik aktywów ma na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z niego korzystać bez dokonywania większych modyfikacji.

W dacie rozpoczęcia leasingu finansowego Grupa Kapitałowa jako leasingodawca w leasingu finansowym prezentuje należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, tj. inwestycji leasingowej brutto zdyskontowanej stopą procentową leasingu.

Jako inwestycję leasingową brutto, rozumie się sumę:

- 1) opłat leasingowych należnych leasingodawcy wynikających z leasingu finansowego, oraz
- 2) ewentualnej niegwarantowanej wartości końcowej przypisanej leasingodawcy.

Stopa procentowa leasingu stosowana przez Grupę Kapitałową, to stopa, która powoduje, że wartość bieżąca opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej równa się sumie wartości godziwej bazowego składnika aktywów oraz wszelkich początkowych kosztów bezpośrednich poniesionych przez Grupę Kapitałową.

LEASING – LEASINGOBIORCA

Do umów leasingu lub umów zawierających leasing Grupa Kapitałowa kwalifikuje umowy, zgodnie z którymi:

- 1) uzyskuje prawo do używania zidentyfikowanego składnika aktywów, a prawo dostawcy do podstawienia alternatywnego składnika aktywów nie jest znaczące, oraz
- 2) posiada prawo do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania prawa przez cały okres użytkowania, oraz
- 3) posiada prawo do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez cały okres użytkowania, gdy:
  - a) Grupa Kapitałowa posiada prawo do kierowania tym, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów przez cały okres użytkowania, lub
  - b) podjęto wcześniej odpowiednie decyzje dotyczące tego, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów.

Grupa Kapitałowa stosuje wyłączenia i nie ujmuje aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań w odniesieniu do:

- 1) leasingów krótkoterminowych, do których Grupa Kapitałowa zalicza umowy bez możliwości zakupu składnika aktywów, zawarte na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy, w szczególności umowy zawarte na czas nieokreślony z krótkim (do 12 miesięcy) terminem wypowiedzenia, bez znaczących kar, przez które rozumie się w szczególności poniesione nakłady z tytułu inwestycji w obcym środku trwałym, koszty zmiany lokalizacji,
- 2) leasingów niskocennych (składnik aktywów ma wartość mniejszą niż 20 000 PLN, ustalaną w oparciu o wartość nowego składnika aktywów bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem), z wyłączeniem umów najmu powierzchni.

Zobowiązanie z tytułu leasingu Grupa Kapitałowa wycenia początkowo w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie.

Na wartość zobowiązania z tytułu leasingu wpływają:

- 1) stałe opłaty pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- 2) zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem indeksu lub stawki obowiązujących na datę rozpoczęcia,
- 3) kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,

- 4) cenę wykonania opcji kupna, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo powyżej 50%, że Grupa Kapitałowa skorzysta z opcji kupna,
- 5) kary pieniężne z tytułu wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli umowa leasingu przewiduje opcję wypowiedzenia przez Grupę Kapitałową jako leasingobiorcy.

Grupa Kapitałowa do opłat leasingowych nie zalicza zmiennych opłaty uzależnionych od czynników zewnętrznych.

Po początkowym ujęciu zobowiązania z tytułu leasingu Grupa Kapitałowa wycenia w zamortyzowanym koszcie.

Aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu Grupa Kapitałowa ujmuje jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. W przypadku, gdy w wyniku aktualizacji wyceny wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została zmniejszona do zera i ma miejsce dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, pozostałą kwotę aktualizacji wyceny Grupa Kapitałowa ujmuje jako zysk lub stratę.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlegają przez Grupę Kapitałową początkowej wycenie według kosztu, który obejmuje:

- 1) kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- 2) wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- 3) wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Grupę Kapitałową.

Po początkowym ujęciu Grupa Kapitałowa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania pomniejszając jego wartość początkową o odpisy amortyzacyjne (umorzenie metodą liniową) i odpis z tytułu utraty wartości oraz koryguje z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Grupa Kapitałowa do zdyskontowania przyszłych płatności leasingowych stosuje stopy dyskonta:

- 1) skalkulowane na bazie krzywych rentowności odzwierciedlających koszt finansowania w danej walucie,
- 2) pokrywających tenor najdłuższej umowy leasingowej, podlegającej wycenie i odzwierciedlających – dla danej waluty – stałą rynkową stopę procentową oraz koszt finansowania Grupy Kapitałowej (tenory umów leasingowych mieszczą się w przedziale od 1 roku do 99 lat),
- 3) odczytane z krzywej, dla terminu zapadalności odpowiadającego połowie terminu zapadalności umowy leasingowej.

Wartość krańcowej stopy pożyczkowej dla umów leasingowych Grupa Kapitałowa aktualizuje w okresach kwartalnych.

Grupa Kapitałowa stosuje te same stopy dyskontowe do portfela umów leasingu samochodów oraz nieruchomości, w tym praw wieczystego użytkowania gruntów z uwzględnieniem wpływu zabezpieczenia umowy leasingowej na stosowaną stawkę dyskontową.

Opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego Grupa Kapitałowa ujmuje jako koszt, metodą liniową, w trakcie okresu leasingu. Różnice pomiędzy kwotami zapłaconymi i wynikającymi z liniowego rozliczenia kosztów ujmowane są jako czynne lub bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

KWOTY DOTYCZĄCE LEASINGU UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT - LEASINGOBIORCA	01.01-31.03.2019
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania, w tym:	(49)
grunty i budynki	(49)
maszyny i urządzenia	-
środki transportu	-
Koszty odsetek	(6)
Koszty związane z krótkoterminowymi umowami leasingowymi	(5)
Koszty związane z umowami leasingowymi aktywów o niskiej wartości, które nie są umowami krótkoterminowymi, koszty z tytułu podatku od towarów i usług nie podlegającego odliczeniu oraz koszty opłat eksploatacyjnych	(16)
Razem koszty	(76)

AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA	31.03.2019
Grunty i budynki	902
Maszyny i urządzenia	-
Środki transportu	-
Razem	902

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	31.03.2019
Zobowiązania z tytułu leasingu	898
Razem	898

**47. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE
PROGRAMY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH OBJĘTE SUBEMISJĄ (MAKSYMALNE ZOBOWIĄZANIE GRUPY DO OBJĘCIA
PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH)**

Emitent papierów wartościowych z gwarancją objęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Maksymalne zobowiązanie do objęcia papierów wartościowych	Okres obowiązywania umowy
Stan na 31 marca 2019 roku			
Spółka A	obligacje korporacyjne	1 359	31.12.2020
Spółka B	obligacje korporacyjne	1 055	31.07.2020
Spółka C	obligacje korporacyjne	44	31.12.2022
Razem		2 458	

Emitent papierów wartościowych z gwarancją objęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Maksymalne zobowiązanie do objęcia papierów wartościowych	Okres obowiązywania umowy
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku			
Spółka A	obligacje korporacyjne	1 266	31.12.2020
Spółka B	obligacje korporacyjne	708	31.07.2020
Spółka C	obligacje korporacyjne	47	31.12.2022
Razem		2 021	

Wszystkie umowy dotyczą Umów Organizacji, Prowadzenia i Obsługi Programu Emisji Obligacji. Wszystkie papiery wartościowe objęte przez Grupę Kapitałową subemisją zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nienotowanych na giełdach i nieznajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH DOTYCZĄCYCH	31.03.2019	31.12.2018
wartości niematerialnych	29	43
rzeczowych aktywów trwałych	33	51
Razem	62	94

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA GWARANCYJNE

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE NA 31.03.2019	Udzielone zobowiązania w wartości nominalnej	Rezerwy na udzielone zobowiązania według MSSF 9	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne netto
Udzielone zobowiązania finansowe:			
Linie i limity kredytowe			
mieszkaniowe	3 677	(32)	3 645
gospodarcze	33 523	(98)	33 425
konsumpcyjne	9 415	(41)	9 374
Pozostałe	3 857	(20)	3 837
Razem	50 472	(191)	50 281
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	23 311	(71)	23 240
Udzielone gwarancje i poręczenia:			
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	6 645	(34)	6 611
dla podmiotów finansowych	297	-	297
dla podmiotów niefinansowych	6 152	(34)	6 118
dla podmiotów budżetowych	196	-	196
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	2 514	(3)	2 511
dla podmiotów niefinansowych	2 514	(3)	2 511
Udzielone akredytywy	1 310	(6)	1 304
dla podmiotów niefinansowych	1 308	(6)	1 302
dla podmiotów budżetowych	2	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	151	-	151
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	314	(1)	313
Razem	10 934	(44)	10 890
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	4 785	(34)	4 751
w tym: udzielone gwarancje dobrego wykonania umowy	2 524	(19)	2 505

Informacje na temat rezerw utworzonych na pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne i finansowe znajdują się w nocy 40 „Rezerwy”.

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE NA 31.12.2018	Udzielone zobowiązania w wartości nominalnej	Rezerwy na udzielone zobowiązania według MSSF 9	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne netto
Udzielone zobowiązania finansowe:			
Linie i limity kredytowe			
mieszkaniowe	4 275	(35)	4 240
gospodarcze	32 618	(96)	32 522
konsumpcyjne	8 974	(35)	8 939
Pozostałe	4 010	(11)	3 999
Razem	49 877	(177)	49 700
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	23 378	(67)	23 311
Udzielone gwarancje i poręczenia:			
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	6 151	(46)	6 105
dla podmiotów finansowych	69	(1)	68
dla podmiotów niefinansowych	6 069	(44)	6 025
dla podmiotów budżetowych	13	(1)	12
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	2 021	(2)	2 019
dla podmiotów niefinansowych	2 021	(2)	2 019
Udzielone akredytywy	1 207	(2)	1 205
dla podmiotów niefinansowych	1 205	(2)	1 203
dla podmiotów budżetowych	2	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	368	-	368
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	188	-	188
Razem	9 935	(50)	9 885
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	6 516	(46)	6 470
w tym: udzielone gwarancje dobrego wykonania umowy	2 418	(19)	2 399

ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE WEDŁUG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI NA 31.03.2019	do 1 miesiąca łącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania udzielone w wartości nominalnej						
zobowiązania udzielone - finansowe	14 742	3 671	12 691	12 602	6 766	50 472
zobowiązania udzielone - gwarancje i poręczenia	755	666	3 889	4 887	737	10 934
Razem	15 497	4 337	16 580	17 489	7 503	61 406

ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE WEDŁUG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI NA 31.12.2018	do 1 miesiąca łącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania udzielone w wartości nominalnej						
zobowiązania udzielone - finansowe	12 626	2 874	13 293	12 026	9 058	49 877
zobowiązania udzielone - gwarancje i poręczenia	290	693	4 823	3 313	816	9 935
Razem	12 916	3 567	18 116	15 339	9 874	59 812

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE NA 31.03.2019	Wartość nominalna zobowiązań w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Rezerwa na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość nominalna zobowiązań w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Rezerwa na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość nominalna zobowiązań zagrożonych utratą wartości (faza 3)	Rezerwa na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość nominalna	Razem rezerwa	Razem wartość netto
Udzielone zobowiązania finansowe:									
Linie i limity kredytowe	43 445	(81)	2 971	(78)	199	(12)	46 615	(171)	46 444
mieszaniowe	3 236	(12)	434	(18)	7	(2)	3 677	(32)	3 645
gospodarcze	31 969	(57)	1 367	(34)	187	(7)	33 523	(98)	33 425
konsumpcyjne	8 240	(12)	1 170	(26)	5	(3)	9 415	(41)	9 374
Pozostałe	3 842	(20)	15	-	-	-	3 857	(20)	3 837
Razem	47 287	(101)	2 986	(78)	199	(12)	50 472	(191)	50 281
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	21 546	(30)	1 672	(37)	93	(4)	23 311	(71)	23 240
w tym: zobowiązania pozabilansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	80	-	80	-	80
Udzielone gwarancje i poręczenia:									
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	5 970	(8)	557	(11)	118	(15)	6 645	(34)	6 611
dla podmiotów finansowych	297	-	-	-	-	-	297	-	297
dla podmiotów niefinansowych	5 477	(8)	557	(11)	118	(15)	6 152	(34)	6 118
dla podmiotów budżetowych	196	-	-	-	-	-	196	-	196
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	2 514	(3)	-	-	-	-	2 514	(3)	2 511
dla podmiotów niefinansowych	2 514	(3)	-	-	-	-	2 514	(3)	2 511
Udzielone akredytywy	1 293	(1)	5	-	12	(5)	1 310	(6)	1 304
dla podmiotów niefinansowych	1 291	(1)	5	-	12	(5)	1 308	(6)	1 302
dla podmiotów budżetowych	2	-	-	-	-	-	2	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	151	-	-	-	-	-	151	-	151
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	314	(1)	-	-	-	-	314	(1)	313
Razem	10 242	(13)	562	(11)	130	(20)	10 934	(44)	10 890
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	4 110	(8)	557	(11)	118	(15)	4 785	(34)	4 751
w tym: udzielone gwarancje dobrego wykonania umowy	2 056	(3)	395	(7)	73	(9)	2 524	(19)	2 505
w tym: zobowiązania pozabilansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE NA 31.12.2018	Wartość nominalna zobowiązań w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Rezerwa na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość nominalna zobowiązań w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Rezerwa na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość nominalna zobowiązań zagrożonych utratą wartości (faza 3)	Rezerwa na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość nominalna	Razem rezerwa	Razem wartość netto
Udzielone zobowiązania finansowe:									
Linie i limity kredytowe	42 649	(75)	3 025	(77)	193	(14)	45 867	(166)	45 701
mieszkaniowe	3 813	(14)	454	(18)	8	(3)	4 275	(35)	4 240
gospodarcze	31 019	(50)	1 422	(38)	177	(8)	32 618	(96)	32 522
konsumpcyjne	7 817	(11)	1 149	(21)	8	(3)	8 974	(35)	8 939
Pozostałe	4 010	(11)	-	-	-	-	4 010	(11)	3 999
Razem	46 659	(86)	3 025	(77)	193	(14)	49 877	(177)	49 700
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	21 554	(28)	1 729	(35)	95	(4)	23 378	(67)	23 311
w tym: zobowiązania pozabilansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCl	-	-	-	-	80	-	80	-	80
Udzielone gwarancje i poręczenia:									
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	5 770	(10)	235	(9)	146	(27)	6 151	(46)	6 105
dla podmiotów finansowych	69	(1)	-	-	-	-	69	(1)	68
dla podmiotów niefinansowych	5 688	(8)	235	(9)	146	(27)	6 069	(44)	6 025
dla podmiotów budżetowych	13	(1)	-	-	-	-	13	(1)	12
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	2 021	(2)	-	-	-	-	2 021	(2)	2 019
dla podmiotów niefinansowych	2 021	(2)	-	-	-	-	2 021	(2)	2 019
Udzielone akredytywy	1 206	(1)	-	-	1	(1)	1 207	(2)	1 205
dla podmiotów niefinansowych	1 204	(1)	-	-	1	(1)	1 205	(2)	1 203
dla podmiotów budżetowych	2	-	-	-	-	-	2	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	368	-	-	-	-	-	368	-	368
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	188	-	-	-	-	-	188	-	188
Razem	9 553	(13)	235	(9)	147	(28)	9 935	(50)	9 885
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	6 135	(10)	235	(9)	146	(27)	6 516	(46)	6 470
w tym: udzielone gwarancje i poręczenia dobrego wykonania umowy	2 216	(5)	130	(5)	72	(9)	2 418	(19)	2 399
w tym: zobowiązania pozabilansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCl	-	-	-	-	-	-	-	-	-

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘC
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI NA 31.03.2019	Wartość brutto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Udzielone zobowiązania finansowe:								
Linie i limity kredytowe	45 847	497	251	15	2	3	-	46 615
mieszkaniowe	3 578	95	4	-	-	-	-	3 677
gospodarcze	33 036	307	163	14	1	2	-	33 523
konsumpcyjne	9 233	95	84	1	1	1	-	9 415
Pozostałe	3 857	-	-	-	-	-	-	3 857
Razem	49 704	497	251	15	2	3	-	50 472
Udzielone gwarancje i poręczenia:								
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	6 295	332	6	-	-	12	-	6 645
dla podmiotów finansowych	297	-	-	-	-	-	-	297
dla podmiotów niefinansowych	5 802	332	6	-	-	12	-	6 152
dla podmiotów budżetowych	196	-	-	-	-	-	-	196
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	2 514	-	-	-	-	-	-	2 514
dla podmiotów niefinansowych	2 514	-	-	-	-	-	-	2 514
Udzielone akredytywy	1 301	5	-	-	-	4	-	1 310
dla podmiotów niefinansowych	1 299	5	-	-	-	4	-	1 308
dla podmiotów budżetowych	2	-	-	-	-	-	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	151	-	-	-	-	-	-	151
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	314	-	-	-	-	-	-	314
Razem	10 575	337	6	-	-	16	-	10 934

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI NA 31.03.2019	Wartość rezerw							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Udzielone zobowiązania finansowe:								
Linie i limity kredytowe	(156)	(13)	(1)	(1)	-	-	-	(171)
mieszkaniowe	(28)	(4)	-	-	-	-	-	(32)
gospodarcze	(91)	(5)	(1)	(1)	-	-	-	(98)
konsumpcyjne	(37)	(4)	-	-	-	-	-	(41)
Pozostałe	(20)	-	-	-	-	-	-	(20)
Razem	(176)	(13)	(1)	(1)	-	-	-	(191)
Udzielone gwarancje i poręczenia:								
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	(32)	(2)	-	-	-	-	-	(34)
dla podmiotów niefinansowych	(32)	(2)	-	-	-	-	-	(34)
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	(3)	-	-	-	-	-	-	(3)
dla podmiotów niefinansowych	(3)	-	-	-	-	-	-	(3)
Udzielone akredytywy	(2)	-	-	-	-	(4)	-	(6)
dla podmiotów niefinansowych	(2)	-	-	-	-	(4)	-	(6)
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
Razem	(38)	(2)	-	-	-	(4)	-	(44)

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI NA 31.03.2019	Wartość netto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Udzielone zobowiązania finansowe:								
Linie i limity kredytowe	45 691	484	250	14	2	3	-	46 444
mieszkaniowe	3 550	91	4	-	-	-	-	3 645
gospodarcze	32 945	302	162	13	1	2	-	33 425
konsumpcyjne	9 196	91	84	1	1	1	-	9 374
Pozostałe	3 837	-	-	-	-	-	-	3 837
Razem	49 528	484	250	14	2	3	-	50 281
Udzielone gwarancje i poręczenia:								
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	6 263	330	6	-	-	12	-	6 611
dla podmiotów finansowych	297	-	-	-	-	-	-	297
dla podmiotów niefinansowych	5 770	330	6	-	-	12	-	6 118
dla podmiotów budżetowych	196	-	-	-	-	-	-	196
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	2 511	-	-	-	-	-	-	2 511
dla podmiotów niefinansowych	2 511	-	-	-	-	-	-	2 511
Udzielone akredytywy	1 299	5	-	-	-	-	-	1 304
dla podmiotów niefinansowych	1 297	5	-	-	-	-	-	1 302
dla podmiotów budżetowych	2	-	-	-	-	-	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	151	-	-	-	-	-	-	151
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	313	-	-	-	-	-	-	313
Razem	10 537	335	6	-	-	12	-	10 890

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI NA 31.12.2018	Wartość brutto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Udzielone zobowiązania finansowe:								
Linie i limity kredytowe	43 389	1 820	585	6	4	60	3	45 867
mieszkaniowe	3 865	401	3	1	1	4	-	4 275
gospodarcze	30 865	1 246	446	4	2	53	2	32 618
konsumpcyjne	8 659	173	136	1	1	3	1	8 974
Pozostałe	4 010	-	-	-	-	-	-	4 010
Razem	47 399	1 820	585	6	4	60	3	49 877
Udzielone gwarancje i poręczenia:								
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	5 777	180	163	3	-	28	-	6 151
dla podmiotów finansowych	69	-	-	-	-	-	-	69
dla podmiotów niefinansowych	5 695	180	163	3	-	28	-	6 069
dla podmiotów budżetowych	13	-	-	-	-	-	-	13
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	2 021	-	-	-	-	-	-	2 021
dla podmiotów niefinansowych	2 021	-	-	-	-	-	-	2 021
Udzielone akredytywy	1 204	1	1	1	-	-	-	1 207
dla podmiotów niefinansowych	1 202	1	1	1	-	-	-	1 205
dla podmiotów budżetowych	2	-	-	-	-	-	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	368	-	-	-	-	-	-	368
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	188	-	-	-	-	-	-	188
Razem	9 558	181	164	4	-	28	-	9 935

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI NA 31.12.2018	Wartość rezerw							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Udzielone zobowiązania finansowe:								
Linie i limity kredytowe	(100)	(59)	(4)	-	-	(3)	-	(166)
mieszkaniowe	(18)	(16)	-	-	-	(1)	-	(35)
gospodarcze	(58)	(33)	(4)	-	-	(1)	-	(96)
konsumpcyjne	(24)	(10)	-	-	-	(1)	-	(35)
Pozostałe	(11)	-	-	-	-	-	-	(11)
Razem	(111)	(59)	(4)	-	-	(3)	-	(177)
Udzielone gwarancje i poręczenia:								
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	(34)	(7)	-	-	-	(5)	-	(46)
dla podmiotów finansowych	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
dla podmiotów niefinansowych	(32)	(7)	-	-	-	(5)	-	(44)
dla podmiotów budżetowych	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
Udzielone akredytywy	(2)	-	-	-	-	-	-	(2)
dla podmiotów niefinansowych	(2)	-	-	-	-	-	-	(2)
Razem	(38)	(7)	-	-	-	(5)	-	(50)

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI NA 31.12.2018	Wartość netto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Udzielone zobowiązania finansowe:								
Linie i limity kredytowe	43 289	1 761	581	6	4	57	3	45 701
mieszkaniowe	3 847	385	3	1	1	3	-	4 240
gospodarcze	30 807	1 213	442	4	2	52	2	32 522
konsumpcyjne	8 635	163	136	1	1	2	1	8 939
Pozostałe	3 999	-	-	-	-	-	-	3 999
Razem	47 288	1 761	581	6	4	57	3	49 700
Udzielone gwarancje i poręczenia:								
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	5 743	173	163	3	-	23	-	6 105
dla podmiotów finansowych	68	-	-	-	-	-	-	68
dla podmiotów niefinansowych	5 663	173	163	3	-	23	-	6 025
dla podmiotów budżetowych	12	-	-	-	-	-	-	12
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	2 019	-	-	-	-	-	-	2 019
dla podmiotów niefinansowych	2 019	-	-	-	-	-	-	2 019
Udzielone akredytywy	1 202	1	1	1	-	-	-	1 205
dla podmiotów niefinansowych	1 200	1	1	1	-	-	-	1 203
dla podmiotów budżetowych	2	-	-	-	-	-	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	368	-	-	-	-	-	-	368
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	188	-	-	-	-	-	-	188
Razem	9 520	174	164	4	-	23	-	9 885

POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE

POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE WEDŁUG WARTOŚCI NOMINALNEJ	31.03.2019	31.12.2018
Finansowe	99	90
Gwarancyjne	2 272	1 825
Razem	2 371	1 915

48. SPRAWY SPORNE

Według stanu na 31 marca 2019 roku, łączna wartość postępowań sądowych (procesów), w których spółki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem) są pozwany wynosiła 1 016 milionów PLN, w tym 40 milionów PLN dotyczyło postępowań sądowych na Ukrainie (na 31 grudnia 2018 roku łączna wartość wyżej wymienionych postępowań sądowych wynosiła 1 784 miliony PLN), a kwota łącznej wartości postępowań sądowych (procesów) z powództwa spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem) na 31 marca 2019 roku wynosiła 1 975 milionów PLN, w tym 28 milionów PLN dotyczyło postępowań sądowych na Ukrainie (na 31 grudnia 2018 roku łączna wartość wyżej wymienionych postępowań sądowych wynosiła 1 838 milionów PLN).

Poniżej przedstawiono opis najistotniejszych spraw spornych. Na 31 marca 2019 roku Bank był stroną m.in. następujących postępowań:

POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE STOSOWANIA PRAKTYK OGRANICZAJĄCYCH KONKURENCJĘ NA RYNKU PŁATNOŚCI ZA POMOCĄ KART PŁATNICZYCH W POLSCE

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) postanowieniem z 23 kwietnia 2001 roku na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji – Związek Pracodawców przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard. Postępowanie dotyczy praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu do rynku podmiotom zewnętrznym. 29 grudnia 2006 roku UOKiK uznał praktyki polegające na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za ograniczające konkurencję oraz nakazał ich zaniechania, jednocześnie nakładając m.in. na Bank karę pieniężną w kwocie 16,6 miliona PLN. Bank odwołał się od wyżej wymienionej decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK). Wyrokiem z 21 listopada 2013 roku SOKiK zmniejszył karę wymierzoną Bankowi do kwoty 10,4 miliona PLN. Strony postępowania wniosły apelacje. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 6 października 2015 roku przywrócił pierwotną wysokość nałożonych kar pieniężnych określonych w decyzji UOKiK, tj. karę w kwocie 16,6 miliona PLN (kara nałożona na PKO Bank Polski SA) i karę w kwocie 4,8 miliona PLN (kara nałożona na Nordea Bank Polska SA). Kary zostały zapłacone przez Bank w październiku 2015 roku.

Na skutek wniesionej przez Banki skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy wyrokiem z 25 października 2017 roku uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Kary zapłacone przez Bank zostały zwrócone Bankowi 21 marca 2018 roku. Sprawa toczy się obecnie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, który po przeprowadzeniu dwóch rozpraw odroczył rozprawę bez terminu. Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Bank posiadał rezerwę na to postępowanie w wysokości 21 milionów PLN.

POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE STOSOWANIA NIEDOZWOLONYCH POSTANOWIEŃ UMOWNYCH WE WZORCACH UMÓW O KREDYT KONSUMENCKI, Z WYŁĄCZENIEM UMÓW O KARTY KREDYTOWE

Decyzją z 31 grudnia 2013 roku Prezes UOKiK uznał działania Banku za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości 29 milionów PLN. Bank odwołał się od tej decyzji do SOKiK. Wyrokiem z 9 lipca 2015 roku SOKiK uchylił w całości decyzję Prezesa UOKiK. 21 sierpnia 2015 roku Prezes UOKiK wniósł apelację od tego wyroku. 31 maja 2017 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie podtrzymał korzystne dla Banku rozstrzygnięcie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) w przedmiocie uchylenia decyzji w zakresie, w której UOKiK uznał, że Bank naruszył zbiorowe interesy konsumentów stosując tzw. klauzule zmiennego oprocentowania i w konsekwencji o uchyleniu kary w wysokości 17 milionów PLN.

Natomiast odnośnie do drugiej zarzucanej Bankowi praktyki dotyczącej stosowania formularza informacyjnego Sąd Apelacyjny uznał apelację za częściowo zasadną, przy czym jednocześnie obniżył karę nałożoną na Bank przez UOKiK z 12 milionów PLN do 6 milionów PLN. Karę zapłacono w dniu 17 lipca 2017 roku. 23 października 2017 roku Bank wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego. Skargę kasacyjną wniósł także Prezes UOKiK. Postanowieniem z 10 kwietnia 2019 roku Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania, co oznacza, że sprawę uznać należy za zakończoną. Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Bank nie utworzył rezerwy na to postępowanie.

POSTĘPOWANIA PROWADZONE PRZED PREZESEM URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW (UOKiK)

Przed Prezesem UOKiK prowadzone są trzy postępowania wszczęte z urzędu przez Prezesa UOKiK:

- 1) postępowanie wszczęte z urzędu 28 czerwca 2017 roku o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Zarzucane Bankowi naruszenie polega na stosowaniu we wzorcach umów kredytów i pożyczek hipotecznych waloryzowanych/indeksowanych/denominowanych do walut obcych i załącznikach do nich, postanowień umownych dotyczących sposobu ustalania kursów kupna i sprzedaży walut obcych, które zdaniem Prezesa UOKiK mogą zostać uznane za niedozwolone w świetle art. 385 § 1 Kodeksu cywilnego. 31 lipca 2018 roku Bank złożył wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej. Postanowieniem z 28 lutego 2019 roku Prezes UOKiK przedłużył termin zakończenia postępowania do 30 czerwca 2019 roku. Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Bank nie utworzył rezerwy na to postępowanie,
- 2) postępowanie wszczęte z urzędu 26 lipca 2017 roku w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zarzucane Bankowi naruszenie polega na pobieraniu od konsumentów wyższych rat kredytów oraz pożyczek denominowanych do walut obcych niż wynikających z pouczeń o ryzyku kursowym przedstawianych konsumentom przed zawarciem umów oraz przerwania na konsumenta możliwego ryzyka walutowego. Bank ustosunkował się do zarzutów w piśmie z 23 września 2017 roku. Pismem z 14 marca 2019 roku Prezes UOKiK wezwał Bank do udzielenia odpowiedzi na 16 szczegółowych pytań w celu ustalenia okoliczności niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. Termin udzielenia odpowiedzi upływa 10 maja 2019 roku. Postanowieniem z 15 marca 2019 roku Prezes UOKiK przedłużył termin zakończenia postępowania do 30 czerwca 2019 roku. Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Bank nie utworzył rezerwy na to postępowanie,
- 3) postępowanie wszczęte z urzędu 12 marca 2019 roku o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Postępowanie dotyczy klauzul modyfikacyjnych wskazujących okoliczności, w których Bank jest uprawniony do jednostronnej zmiany warunków umownych, w tym wysokości opłat i prowizji. Prezes UOKiK wezwał Bank do ustosunkowania się do zarzutów zawartych w postanowieniu o wszczęciu postępowania, w terminie do 23 kwietnia 2019 roku. Pismem z 19 kwietnia 2019 roku Bank złożył wniosek o przedłużenie terminu na ustosunkowanie się do zarzutów do 31 maja 2019 roku.

POZOSTAŁE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STOSOWANIA PRAKTYK NARUSZAJĄCYCH KONKURENCJĘ

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej Banku nie prowadzą istotnych postępowań w sprawie stosowania praktyk naruszających konkurencję.

Ponadto przed Prezesem UOKiK prowadzone są trzy postępowania wyjaśniające oraz jedno wystąpienie Prezesa UOKiK bez wszczynania postępowania (w trybie art. 49a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów).

POSTĘPOWANIE PROWADZONE PRZED SĄDEM OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW (SOKiK) Z POWÓDZTWA OSÓB FIZYCZNYCH O:

uznanie za niedozwolone postanowień zawartych we wzorcu umownym obejmującym treść umowy o kredyt mieszkaniowy Nordea-Habitat oraz umowy poręczenia – 5 grudnia 2018 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał prawomocny korzystny dla Banku wyrok. Strona przeciwna może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

POZOSTAŁE NAJISTOTNIEJSZE POSTĘPOWANIA PRZECIWKO BANKOWI

- 1) w październiku 2013 roku do Banku wpłynął pozew o zapłatę kwoty 31 milionów PLN za szkody poniesione w wyniku bezzasadnego nieudzielenia kredytów klęskowych na skutek rzekomego braku współpracy po stronie Banku, co w konsekwencji doprowadzić miało do odebrania rodzinnego gospodarstwa rolnego powodom. Sprawa obecnie toczy się przed sądem I instancji. Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku utworzona rezerwa na to postępowanie wynosiła 1 milion PLN,
- 2) w listopadzie 2013 roku Miejski Rzecznik Konsumentów Miasta Stołecznego Warszawy złożył w imieniu 66 osób (klientów dewelopera, właścicieli nieruchomości obciążonych hipoteką Banku) pozew o ustalenie nieistnienia prawa – hipoteki umownej łącznej zwykłej w kwocie 12 milionów PLN ujawnionej

w księgach wieczystych nieruchomości należących do tych osób. Miejski Rzecznik Konsumentów złożył roszczenie ewentualne o zobowiązanie Banku do złożenia oświadczenia woli tj. wyrażenia zgody na wykreślenie ww. hipoteki. Wyrokiem z 30 września 2016 roku Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił powództwo stwierdzając nieistnienie hipotek umownych ustanowionych na lokalach z powołaniem się na brak istnienia umowy zawartej pomiędzy Bankiem i deweloperem o podział hipoteki w przypadku wyodrębnienia poszczególnych lokali. Bank wniósł apelację od tego wyroku. Wyrokiem z 3 grudnia 2018 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie w przeważającym zakresie oddalił apelację Banku. Sąd podzielił stanowisko Banku tylko co do jednej osoby, do której stwierdził, że nie jest konsumentem. Bank złożył wniosek o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem. Po jego analizie zostanie podjęta decyzja co do ewentualnej skargi kasacyjnej. Mając na uwadze charakter roszczenia, sprawa nie wymagała utworzenia rezerw,

- 3) w sierpniu 2016 roku do Banku wpłynął pozew o zapłatę kwoty 20 milionów PLN z tytułu odszkodowania za szkodę powstałą w majątku klientki Banku w związku z nierzetelną zdaniem powódki informacją podatkową PIT 8C za rok 2007, 2008 oraz 2009 wystawioną przez Dom Maklerski PKO BP; sprawa obecnie toczy się przed sądem I instancji. Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Bank nie utworzył rezerwy na to postępowanie,
- 4) w marcu 2016 roku do Banku wpłynęła sprawa z powództwa syndyka masy upadłości spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej o uznanie za bezskuteczną w stosunku do spółki akcyjnej czynności prawnej polegającej na ustanowieniu na rzecz Banku hipoteki umownej łącznej w kwocie 53 miliony PLN ustanowionej na nieruchomościach w celu zabezpieczenia czterech umów kredytu inwestorskiego. Wyrokiem z 20 września 2017 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo przeciwko Bankowi. Powód wniósł apelację od tego wyroku, która została uwzględniona wyrokiem z 22 maja 2018 roku. 1 października 2018 roku Bank wniósł skargę kasacyjną. Mając na uwadze charakter roszczenia, sprawa nie wymagała utworzenia rezerw,
- 5) we wrześniu 2016 roku do Banku wpłynął pozew o zapłatę kwoty 15 milionów PLN tytułem odszkodowania za szkodę wynikłą z nieuruchomienia przez Bank środków z kredytu inwestycyjnego, w którym powód wywodzi, że celem tej umowy kredytu miała być konsolidacja wcześniejszych zobowiązań i ustalenie nowych warunków spłaty zadłużenia, zaś brak uruchomienia kredytu skutkowało postawieniem zobowiązań w stan wymagalności i ich objęcie bankowym postępowaniem restrukturyzacyjnym. Postępowanie obecnie toczy się przed sądem I instancji. Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Bank posiadał rezerwę na to postępowanie w wysokości 15 milionów PLN.
- 6) w listopadzie i grudniu 2018 roku wpłynęły do Banku dwie sprawy o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności dotyczące tego samego tytułu wykonawczego, opiewającego na kwotę ponad 13 milionów PLN, uzyskanego przez SKOK Wesoła. W obu sprawach Bank wniósł odpowiedź na pozew, kwestionując powództwo. Mając na uwadze charakter roszczenia, sprawa nie wymagała utworzenia rezerw,
- 7) na 31 marca 2019 roku przeciwko Bankowi toczyło się 1030 postępowań sądowych wszczętych przez klientów Banku w związku z zawartymi umowami o kredyt udzielony w walucie frank szwajcarski. Przedmiotem wystąpień klientów Banku są przede wszystkim roszczenia o stwierdzenie nieważności całości lub części umowy lub o zapłatę z tytułu zwrotu rzekomo nienależnego świadczenia w związku z abuzywnym charakterem klauzul walutowych. Dotychczasowe prawomocne rozstrzygnięcia są korzystne dla Banku. W żadnej ze spraw nie zapadł prawomocny wyrok potwierdzający słuszność twierdzeń klientów, jak również żadna z klauzul stosowanych przez Bank w umowach nie została wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych.

ROSZCZENIA REPRYWATYZACYJNE W STOSUNKU DO NIERUCHOMOŚCI UŻYTKOWANYCH PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ BANKU

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego prowadzone są:

- jedno postępowanie w stosunku do nieruchomości Banku, którego przedmiotem jest roszczenie reprywatyzacyjne. Postępowanie to jest zawieszona. (Drugie postępowanie dotyczące nieruchomości Banku, które toczyło się w 2018 roku, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kaliszu z 8 listopada 2018 roku. Pismem z 10 stycznia 2019 roku, strona przeciwna wniosła skargę kasacyjną od tego wyroku, która w chwili obecnej oczekuje na wydanie postanowienia przez Sąd Najwyższy w przedmiocie przyjęcia jej do rozpoznania),
- dziewięć postępowań, w tym jedno zawieszona w stosunku do nieruchomości pozostałych spółek Grupy Kapitałowej Banku, których przedmiotem jest stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnych lub zwrot nieruchomości.

Zarząd PKO Banku Polskiego SA uważa, że prawdopodobieństwo zaistnienia poważnych roszczeń wobec Grupy Kapitałowej z tytułu powyższych postępowań jest niewielkie.

ROSZCZENIA ODSZKODOWAWCZE ZWIĄZANE Z OPŁATĄ INTERCHANGE

Bankowi doręczono trzy wezwania do wzięcia udziału w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej, w sprawach dotyczących opłaty interchange. Po stronie pozwanej występują inne banki. Roszczenia wobec pozwanych banków opiewają na łączną kwotę prawie 146 milionów PLN i dochodzone są tytułem odszkodowania za różnice w wysokości opłat interchange wynikających z zastosowania praktyk ograniczających konkurencję. Konsekwencją uznania przez sądy roszczeń za zasadne może być wystąpienie przez pozwanych w odrębnym procesie z roszczeniami regresowymi m.in. przeciwko innym bankom, w tym PKO Bankowi Polskiemu SA.

49. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostró i lokata w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do trzech miesięcy licząc od daty nabycia.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2018
Gotówka, rachunek bieżący w Banku Centralnym	14 570	22 925	15 528
Lokaty w Banku Centralnym	850	-	740
Bieżące należności od banków	5 978	7 396	3 431
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, w tym	188	205	288
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania - należności od banków	180	195	280
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania - kredyty i pożyczki udzielone klientom	8	10	8
Razem	21 586	30 526	19 987

ŚRODKI PIENIĘŻNE O OGRANICZONEJ MOŻLIWOŚCI DYSPONOWANIA

Środki pieniężne w kwocie 188 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku: 205 milionów PLN), w tym:

- w kwocie 8 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku 10 milionów PLN) stanowiące zabezpieczenia wykonywanych przez Dom Maklerski PKO BP SA operacji papierami wartościowymi są zdeponowane w KDPW_CCP w ramach Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych. Każdy uczestnik bezpośredni, który posiada status uczestnika rozliczającego zobowiązany jest do dokonania wpłaty do funduszu rozliczeniowego gwarantującego rozliczanie transakcji giełdowych objętych tym funduszem. Wysokość wpłat uzależniona jest od wartości obrotu danego uczestnika i jest codziennie aktualizowana przez KDPW_CCP.
- w kwocie 3 miliony PLN (na 31 grudnia 2018 roku: 4 miliony PLN) stanowiące środki wpłacone przez uczestników IKE, IKZE, PPE i PSO, które nie zostały do 31 marca 2019 roku i odpowiednio 31 grudnia 2018 roku przeliczone przez agenta transferowego na jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- w kwocie 177 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku: 191 milionów PLN) stanowiące zabezpieczenie transakcji sekurytyzacji.

50. TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA

Skarb Państwa jest jednostką sprawującą kontrolę nad Bankiem jako podmiot posiadający 29,43% udziału w kapitale podstawowym Banku. Szczegółowo akcjonariat Banku został opisany w nocie 41 „Kapitał własny i akcjonariat Banku” niniejszego sprawozdania.

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej wykazano należności i papiery wartościowe oraz zobowiązania z tytułu transakcji ze Skarbem Państwa, jednostkami budżetowymi oraz podmiotami, w których udziałowcem jest Skarb Państwa.

Na mocy ustawy z 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw, PKO Bank Polski SA otrzymuje środki z budżetu państwa tytułem wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

PRZYCHODY Z TYTUŁU PRZEJŚCIOWEGO WYKUPU PRZEZ BUDŻET PAŃSTWA ODSETEK OD KREDYTÓW MIESZKANIOWYCH „STAREGO” PORTFELA	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Przychody memoriałowe	65	69
Przychody otrzymane kasowo	7	21
Różnica – pozycja „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”	58	48

Od 1 stycznia 2018 roku w oparciu o przepisy ustawy z 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych, kredytobiorcy nabyli prawo do umorzenia w ciężar budżetu państwa pozostałego zadłużenia, co skutkować będzie sukcesywnym (do 2026 roku) całkowitym rozliczaniem zadłużenia z tytułu kredytów mieszkaniowych tzw. „starego” portfela. Bank prowadzi rozliczenia związane z wykupem odsetek od kredytów mieszkaniowych przez budżet państwa i z tego tytułu w okresie trzech miesięcy 2019 roku nie otrzymał prowizji w analogicznym okresie 2018 roku otrzymał prowizje w wysokości 1 miliona PLN.

Od 1 stycznia 1996 roku Bank jest generalnym dystrybutorem znaków wartościowych, z którego tytułu otrzymuje prowizje od Budżetu Państwa – w okresie trzech miesięcy 2019 roku Bank oraz w analogicznym okresie 2018 roku Bank nie otrzymał prowizji z tego tytułu.

Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA pełni funkcję agenta emisji skarbowych obligacji detalicznych na podstawie umowy zawartej 11 lutego 2003 roku z Ministrem Finansów. Dom Maklerski PKO Banku Polskiego na podstawie tej umowy otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji agenta emisji – w I kwartale 2019 roku wynosiło 21 milionów PLN, a w analogicznym okresie 2018 roku wynosiło 19 milionów PLN.

TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI KAPITAŁOWO

Transakcje Banku jako jednostki dominującej z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsięwzięciami zostały przedstawione w tabeli poniżej. Wszystkie opisane poniżej transakcje ze wspólnymi przedsięwzięciami i jednostkami stowarzyszonymi zostały zawarte na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Terminy spłat transakcji mieszczą się w przedziale od jednego miesiąca do siedemnastu lat.

31 MARCA 2019 ROKU/ PODMIOT	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	37	36	23	10
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	17	17	8	-
Bank Poczty SA	-	-	-	1
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	-	-	18	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	54	53	49	11

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU/ PODMIOT	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	82	81	19	19
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	1	1	-	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	83	82	19	19

31 GRUDNIA 2018 ROKU/ PODMIOT	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	40	23	43	23
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	18	18	8	-
Bank Poczty SA	-	-	-	1
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	-	-	5	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	58	41	56	24

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU/ PODMIOT	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	85	64	19	19
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	1	1	-	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	86	65	19	19

51. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. cena wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny.

W zależności od kategorii klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych do danego poziomu hierarchii stosuje się przy tym różnorodne metody ustalania ich wartości godziwej.

POZIOM 1: CENY KWOTOWANE NA AKTYWNYCH RYNKACH

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest bezpośrednio w oparciu o ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań. Do tej kategorii Grupa Kapitałowa klasyfikuje instrumenty finansowe dla których istnieje aktywny rynek i dla których wartość godziwa ustalana jest w oparciu o wartość rynkową będącą ceną kupna:

- dłużne papiery wartościowe wyceniane do fixingu z platformy Bondspot lub serwisów informacyjnych Bloomberg oraz Reuters,
- dłużne i kapitałowe papiery wartościowe będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, w tym w portfelu Domu Maklerskiego,
- instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym.

POZIOM 2: TECHNIKI WYCENY OPARTE NA OBSERWOWALNYCH DANYCH RYNKOWYCH

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośrednio (bazujące na cenach). Do tej kategorii Grupa Kapitałowa klasyfikuje instrumenty finansowe dla których brak jest aktywnego rynku:

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	METODA (TECHNIKA) WYCENY	OBSERWOWALNE DANE WEJŚCIOWE
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE – CIRS, IRS, FRA	Model zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o krzywe rentowności.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji FRA, IRS, basis swap.
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE – OPCJE WALUTOWE, OPCJE NA STOPE PROCENTOWĄ, EGZOTYCZNE OPCJE EQUITY, TRANSAKcje FX FORWARD, FX SWAP	Model wyceny dla danego typu opcji walutowej. Model zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o krzywe rentowności dla transakcji FX forward, FX swap. Ceny egzotycznych opcji equity wbudowanych w produkty strukturyzowane pozyskiwane z rynku (ceny rynkowe).	Krzywe rentowności budowane w oparciu o stawki rynku pieniężnego, rynkowe stawki punktów swapowych, płaszczyzny zmienności dla określonych par walutowych, walutowe kursy fixingowe NBP. W celu wyceny egzotycznych opcji equity wbudowanych w produkty strukturyzowane pozyskiwane są ceny rynkowe tych opcji.
BONY PIENIĘŻNE NBP	Metoda krzywej rentowności.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynku pieniężnego oraz rynku transakcji OIS.

OBLIGACJE EUR	KOMUNALNE	Przyjęty model wyceny.	Stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji IRS, rynku transakcji CDS, zmienność rynku opcji stopy procentowej.
OBLIGACJE PLN	KOMUNALNE	Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji IRS.
OBLIGACJE KORPORACYJNE		Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji IRS.
TRANSAKCJE SWAP	COMMODITY	Model krzywej cen towarowych.	Krzywe cen towarowych, krzywe rentowności budowane w oparciu o stawki rynku pieniężnego, rynkowe stawki punktów swapowych.

POZIOM 3: POZOSTAŁE TECHNIKI WYCENY

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne). Do tej kategorii Grupa Kapitałowa zaklasyfikowała instrumenty finansowe, które są wyceniane według wewnętrznych modeli wyceny:

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	METODA (TECHNIKA) WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY
INSTRUMENTY FINANSOWE NIEPRZEZNACZONE DO OBROTU OBOWIĄZKOWO WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	Metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Efektywna marża kredytowa
AKCJE VISA INC. SERII C UPRZYWILEJOWANE	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych Visa Inc. z uwzględnieniem dyskonta biorącego pod uwagę ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe.	Dyskonto uwzględniające ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe
OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka. Krzywa rentowności zbudowana jest w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego oraz rynku transakcji IRS.	Spread kredytowy (marże kredytowe wyznaczone w oparciu o marże pierwotne zmodyfikowane przez kwotowania indeksów kredytowych przypisanych do emitentów na podstawie ich ratingów oraz sektorów działalności)
AKCJE BIURA INFORMACJI KREDYTOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W POLSKIM STANDARDZIE PŁATNOŚCI SP. Z O.O.	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki

UDZIAŁY W SOCIETY FOR WORLDWIDE INTERGRUPA KAPITAŁOWA FINANCIAL TELECOMMUNICATION	Wartość rynkowa udziałów oszacowana przez spółkę	Wartość rynkowa oszacowana przez spółkę
AKCJE KRAJOWEJ IZBY ROZLICZENIOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W WAŁBRZYSKIEJ SPECJALNEJ STREFIE EKONOMICZNEJ „INVEST-PARK” SP Z O.O.	Ustalenie wartości godziwej przez rzeczoznawcę majątkowego metodą skorygowanych aktywów netto	Wartość aktywów netto spółki
AKCJE WIELKOPOLSKIEJ GILDII ROLNO-OGRODNICZEJ SA	Ustalenie wartości godziwej przez rzeczoznawcę majątkowego metodą skorygowanych aktywów netto	Wartość aktywów netto spółki

INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE

OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marż ryzyka. Krzywa rentowności zbudowana jest w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe pieniężnego oraz rynku transakcji IRS.	Spread kredytowy (marże kredytowe wyznaczone w oparciu o marże pierwotne zmodyfikowane przez kwotowania indeksów kredytowych przypisanych do emitentów na podstawie ich ratingów oraz sektorów działalności)
------------------------	---	--

INFORMACJE FINANSOWE

AKTYWA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ 31.03.2019	Wartość bilansowa	Poziom 1 Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Poziom 2 Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Poziom 3 Pozostałe techniki wyceny
	Pochodne instrumenty zabezpieczające	707	-	-
Pozostałe instrumenty pochodne	2 211	1	1	2 210
Papiery wartościowe	55 200	46 663	5 842	2 695
przeznaczone do obrotu	1 388	1 388	-	-
dłużne papiery wartościowe	1 370	1 370	-	-
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	16	16	-	-
certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	2	2	-	-
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 881	2 214	188	479
dłużne papiery wartościowe	1 188	955	53	180
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	181	181	-	-
udziały i akcje w innych jednostkach – nienotowane na giełdach	300	-	1	299
certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	1 212	1 078	134	-
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	50 931	43 061	5 654	2 216
dłużne papiery wartościowe	50 931	43 061	5 654	2 216
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 061	-	-	1 061
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 061	-	-	1 061
kredyty mieszkaniowe	24	-	-	24
kredyty gospodarcze	141	-	-	141
kredyty konsumpcyjne	896	-	-	896
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	59 179	46 664	8 759	3 756

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ 31.03.2019	Wartość bilansowa	Poziom 1 Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Poziom 2 Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Poziom 3 Pozostałe techniki wyceny
	Pochodne instrumenty zabezpieczające	508	-	-
Pozostałe instrumenty pochodne	2 850	-	-	2 850
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	260	260	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	3 618	260	3 358	-

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ NA DZIEŃ 31.12.2018	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	658	-	658	-
Pozostałe instrumenty pochodne	1 907	3	1 904	-
Papiery wartościowe	55 641	43 436	10 286	1 919
przeznaczone do obrotu	235	235	-	-
dłużne papiery wartościowe	217	217	-	-
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	13	13	-	-
udziały i akcje w innych jednostkach – nienotowane na giełdach	-	-	-	-
certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	5	5	-	-
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 848	2 278	187	383
dłużne papiery wartościowe	1 201	1 034	52	115
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	180	180	-	-
udziały i akcje w innych jednostkach – nienotowane na giełdach	269	-	1	268
certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	1 198	1 064	134	-
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	52 558	40 923	10 099	1 536
dłużne papiery wartościowe	52 558	40 923	10 099	1 536
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 106	-	-	1 106
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 106	-	-	1 106
kredyty mieszkaniowe	27	-	-	27
kredyty gospodarcze	148	-	-	148
kredyty konsumpcyjne	931	-	-	931
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	59 312	43 439	12 848	3 025

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2018	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	471	-	471	-
Pozostałe instrumenty pochodne	2 655	-	2 655	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	3 126	-	3 126	-

W okresie 3 miesięcy 2019 roku nastąpił transfer obligacji korporacyjnych jednego z podmiotów z poziomu 2 do poziomu 3 na skutek zmiany sposobu wyliczania marży ryzyka. W analogicznym okresie 2018 roku nie wystąpiły transfery pomiędzy poziomami wartości godziwej.

WPLYW PARAMETRÓW ESTYMOWANYCH NA WYCENĘ DO WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA POZIOMIE 3	31.03.2019		31.12.2018	
	Wartość godziwa według		Wartość godziwa według	
	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom ¹	1 092	1 031	1 138	1 075
Akcje Visa Inc. ²	181	157	148	124
Inwestycje kapitałowe ³	130	117	132	119
Obligacje korporacyjne ⁴	180	180	115	115
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite				
Obligacje korporacyjne ⁴	2 224	2 208	1 539	1 533

¹ Scenariusz zakładający zmianę stopy dyskontowej o +/- 0,5 p.p

² Scenariusz zakładający współczynnik z tytułu dyskonta dot. przyszłych warunków zamiany akcji serii C na akcje zwykłe na poziomie odpowiednio 0%/100%

³ Scenariusz zakładający zmianę wartości wyceny o +/- 5%

⁴ Scenariusz zakładający zmianę spreadu kredytowego o +/-10%

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie zmian w okresie wartości godziwej instrumentów finansowych na poziomie 3

UZGODNIENIE ZMIAN W TRAKCIE OKRESÓW WARTOŚCI GODZIWEJ NA POZIOMIE 3 HIERARCHII WARTOŚCI GODZIWEJ	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Bilans otwarcia na początek okresu	3 025	2 166
Zastosowanie MSSF 9 po raz pierwszy	-	1 186
Kredyty i pożyczki udzielone klientom nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	1 070
Instrumenty kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	116
Bilans otwarcia na początek okresu - przekształcony	-	3 352
Różnice kursowe	3	(2)
Pozostałe instrumenty kapitałowe	3	(2)
Emisje i wykupy obligacji korporacyjnych	(589)	(223)
Przeniesienie obligacji korporacyjnych z poziomu 2 do poziomu 3	1 461	-
Obniżenie zaangażowania kapitałowego w instytucji wspólnego inwestowania	-	(47)
Reklasyfikacja ekspozycji kredytowych z kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3	-
Kredyty udzielone klientom w trakcie okresu	1	-
Nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1	-
Spisanie/spłata kredytów w trakcie okresu	(2)	(45)
Nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(2)	(45)
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(19)	(97)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(47)	(99)
Pozostałe instrumenty kapitałowe	28	2
Zmiana wyceny ujęta w innych dochodach całkowitych	(127)	20
Obligacje korporacyjne	(127)	20
Stan na koniec okresu	3 756	2 958

52. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ

	poziom hierarchii wartości godziwej	metoda wyceny	31.03.2019	
			wartość bilansowa	wartość godziwa
Kasa, środki w Banku Centralnym	nd	wartość wymaganej zapłaty	15 420	15 420
Należności od banków			6 207	6 207
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	6 207	6 207
Papiery wartościowe			9 774	9 791
wyceniane według zamortyzowanego kosztu			9 774	9 791
dłużne papiery wartościowe (obligacje skarbowe)	1	kwotowania rynkowe	3 747	3 751
dłużne papiery wartościowe (obligacje korporacyjne)	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 011	2 024
dłużne papiery wartościowe (obligacje komunalne)	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	4 016	4 016
Kredyty i pożyczki udzielone klientom			218 063	217 602
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	218 063	217 602
Inne aktywa finansowe	3	wartość wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości	2 542	2 542
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	2	wartość wymaganej zapłaty	6	6
Zobowiązania wobec banków			2 593	2 593
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 593	2 593
Zobowiązania wobec klientów			239 507	239 445
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	239 507	239 445
zobowiązania wobec ludności	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	170 291	170 230
zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	49 515	49 514
zobowiązania wobec jednostek budżetowych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	15 377	15 377
otrzymane kredyty i pożyczki	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 548	2 548
Zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	1 776	1 776
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych			29 788	30 092
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1, 2	kwotowania rynkowe/ zdyskontowane przepływy pieniężne	29 788	30 092
Zobowiązania podporządkowane			2 707	2 707
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 707	2 707
Inne zobowiązania finansowe	3	wartość wymaganej zapłaty	3 756	3 756

	poziom hierarchii wartości godziwej	metoda wyceny	31.12.2018	
			wartość bilansowa	wartość godziwa
Kasa, środki w Banku Centralnym	nd	wartość wymaganej zapłaty	22 925	22 925
Należności od banków	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	7 661	7 661
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	7 661	7 661
Papiery wartościowe			8 473	8 476
wyceniane według zamortyzowanego kosztu			8 473	8 476
dłużne papiery wartościowe (obligacje skarbowe)	1	kwotowania rynkowe	2 358	2 361
dłużne papiery wartościowe (korporacyjne)	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 108	2 108
dłużne papiery wartościowe (komunalne)	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	4 007	4 007
Kredyty i pożyczki udzielone klientom			213 806	213 438
wyceniane według zamortyzowanego kosztu			213 806	213 438
kredyty mieszkaniowe	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	112 770	111 761
kredyty gospodarcze	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	60 918	61 294
kredyty konsumpcyjne	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	25 570	25 820
transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	51	51
należności z tytułu leasingu finansowego	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	14 497	14 512
Inne aktywa finansowe	3	wartość wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości	2 825	2 825
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	2	wartość wymaganej zapłaty	7	7
Zobowiązania wobec innych banków	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 001	2 001
Zobowiązania wobec klientów			242 816	242 753
wobec podmiotów gospodarczych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	55 302	55 301
wobec jednostek budżetowych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	16 459	16 459
wobec ludności	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	165 182	165 120
otrzymane kredyty i pożyczki	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	4 093	4 093
zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	1 780	1 780
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych				
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1, 2	kwotowania rynkowe/ zdyskontowane przepływy pieniężne	28 627	28 725
Zobowiązania podporządkowane	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 731	2 731
Inne zobowiązania finansowe	3	wartość wymaganej zapłaty	2 364	2 364

53. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ ORAZ PRZENIESIONE AKTYWA FINANSOWE

NALEŻNOŚCI STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKЦИИ SEKURYZYKACJI WIERZYTELNOŚCI LEASINGOWYCH

Na 31 marca 2019 roku wartość należności stanowiących przedmiot transakcji sekuryzacji wierzytelności leasingowych wyniosła 547 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku wartość należności stanowiących przedmiot transakcji sekuryzacji wierzytelności leasingowych wyniosła 688 milionów PLN). Stanowią one zabezpieczenie zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych spółki celowej ROOF Poland Leasing 2014 DAC. Sekuryzowane wierzytelności leasingowe prezentowane są w aktywach Grupy Kapitałowej z uwagi na niespełnienie warunków wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Grupa Kapitałowa nie ma bowiem obowiązku wypłaty kwot ostatecznym odbiorcom – nabywcom dłużnych papierów wartościowych, dopóki nie otrzyma odpowiadających im kwot od leasingobiorców z tytułu umów, z których wierzytelności są przedmiotem programu sekuryzacji. Dodatkowo nie jest spełniony warunek niezwłocznego przekazywania przepływów pieniężnych ze składnika sekuryzowanych aktywów. W okresie od uruchomienia transakcji sekuryzacji w grudniu 2014 roku do 31 grudnia 2017 roku obowiązywał okres rewolwingowy, w czasie którego Grupa mogła sprzedawać niewymagalne na dzień sprzedaży wierzytelności wynikające z umów leasingowych do łącznej wartości 1 475 milionów PLN w miejsce spłacanych należności leasingowych. Dodatkowo, Grupa rozlicza się z nabywcami papierów wartościowych w okresach kwartalnych, podczas gdy typowym okresem rozliczeniowym w sekuryzowanych umowach leasingu są okresy miesięczne. Od stycznia 2018 roku program sekuryzacji wszedł w fazę amortyzacji.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UJEMNEJ WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH

Środki pieniężne na lokatach w bankach zawierają aktywa będące zabezpieczeniem zobowiązań własnych, w tym rozliczenia z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych. Wartość tych aktywów na 31 marca 2019 roku wyniosła 596 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku wyniosła 605 milionów PLN).

WSTĘPNY DEPOZYT ROZLICZENIOWY KDPW

Dom Maklerski utrzymuje obligacje w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych stanowiące zabezpieczenie rozliczeń transakcji z Izby Rozliczeniową.

WARTOŚĆ BILANSOWA/WARTOŚĆ GODZIWA	31.03.2019	31.12.2018
Wartość depozytu	10	10
Wartość nominalna zabezpieczenia	10	10
Rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	obligacje skarbowe
Wartość bilansowa zabezpieczenia	8	10

FUNDUSZ OCHRONY ŚRODKÓW GWARANTOWANYCH

	31.03.2019	31.12.2018
Wartość funduszu	1 013	1 088
Wartość nominalna zabezpieczenia	1 100	1 100
Rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	obligacje skarbowe
Termin wykupu zabezpieczenia	25.01.2024	25.01.2024
Wartość bilansowa zabezpieczenia	1 093	1 103

Aktywami stanowiącymi zabezpieczenie funduszu są obligacje skarbowe z terminem wykupu zapewniającym zabezpieczenie wartości bilansowej przez okres określony ustawą z 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Fundusz jest powiększany lub pomniejszany 1 lipca każdego roku odpowiednio do wysokości sumy stanowiącej podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej. Środki te traktowane są jako aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych.

ŚRODKI STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ DO ZAPŁATY SKŁADEK WNOSZONYCH DO BANKOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO

	31.03.2019	31.12.2018
Wartość składki wnoszonej w formie zobowiązań do zapłaty	260	247
Wartość nominalna aktywów w które ulokowano środki odpowiadające zobowiązaniom	339	324
Rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	obligacje skarbowe
Termin wykupu zabezpieczenia	25.01.2024	25.01.2024
Wartość bilansowa zabezpieczenia	336	324

Począwszy od 2017 roku wartość składek wnoszonych w formie zobowiązań do zapłaty stanowi 30% składek na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG) na fundusz gwarantowania depozytów oraz fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. Aktywami stanowiącymi zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty są obligacje skarbowe zablokowane na rzecz BFG w wysokości zapewniającej utrzymanie stosunku wartości praw majątkowych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty do kwoty zobowiązań do zapłaty na poziomie nie niższym niż 110%. Wartość praw majątkowych stanowiących pokrycie zobowiązań do zapłaty dla celów ustalenia minimalnego poziomu stosunku wartości aktywów do wielkości zobowiązań do zapłaty określa się według wartości ustalonej na podstawie ostatniego kursu fixingowego z danego dnia z elektronicznego rynku skarbowych papierów wartościowych organizowanego przez ministra właściwego do spraw budżetu, przy czym wartość tę powiększa się o odsetki należne na dzień wyceny, chyba że wartość odsetek została uwzględniona w tym kursie.

Środki te traktowane są jako aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych, nie mogą być przedmiotem zastawu, nie mogą być obciążane w jakikolwiek sposób, nie podlegają egzekucji sądowej i administracyjnej ani nie wchodzi do masy upadłości. Wartość środków stanowiących zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty składek wnoszonych na rzecz BFG będzie ulegała zwiększeniu w terminach wnoszenia składek na fundusz gwarantowania depozytów (w okresach kwartalnych) oraz na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (w III kwartale danego roku) w wysokości nie wyższej niż 30% wartości składki ustalonej przez BFG.

Wartość środków może ulec zmniejszeniu w przypadku otrzymania przez Bank wezwania BFG do przekazania w formie pieniężnej środków odpowiadających zobowiązaniom do zapłaty.

OGRANICZENIA PRAWA DOTYCZĄCE TYTUŁU PRAWNEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ

Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku nie występowały wartości niematerialne ani rzeczowe aktywa trwałe, do których tytuł prawny Grupy Kapitałowej podlegał ograniczeniu oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.

PRZENIESIONE AKTYWA FINANSOWE

Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała przeniesionych aktywów finansowych, które są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego w całości, dla których Grupa Kapitałowa utrzymuje zaangażowanie w tych aktywach..

54. POZOSTAŁE INFORMACJE

SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Działalność Banku i pozostałych spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA nie wykazuje istotnych cech sezonowości lub cykliczności.

UPRAWNIENIE DO SPRZEDAŻY LUB OBCIĄŻENIA ZASTAWEM ZABEZPIECZENIA USTANOWIONEGO NA RZECZ GRUPY KAPITAŁOWEJ

Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku na rzecz Grupy Kapitałowej Banku nie ustanowiono zabezpieczeń, które Grupa Kapitałowa Banku była uprawniona sprzedać lub obciążyć innym zastawem, w przypadku realizacji wszelkich obowiązków przez właściciela zabezpieczenia.

INFORMACJE O ZNACZĄCYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH UDZIELENIA PRZEZ EMITENTA LUB PRZEZ JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALEŻNĄ PORĘCZEŃ KREDYTU LUB POŻYCZKI LUB UDZIELENIA GWARANCJI

W I kwartale 2019 roku PKO Bank Polski SA oraz jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zawarły znaczących umów dotyczących udzielenia poręczeń kredytu lub pożyczki ani udzielenia gwarancji.

ZACIĄGNIĘTE KREDYTY I UMOWY POŻYCZEK, GWARANCJI I PORĘCZEŃ NIEDOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

W I kwartale 2019 roku PKO Bank Polski SA oraz jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zaciągały kredytów, pożyczek, a także nie otrzymały gwarancji i poręczeń niedotyczących działalności operacyjnej.

ZNACZĄCE UMOWY ORAZ ISTOTNE UMOWY Z BANKIEM CENTRALNYM LUB ORGANAMI NADZORU

PKO Bank Polski SA oraz jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zawarły w I kwartale 2019 roku znaczących umów oraz istotnych umów z bankiem centralnym lub organami nadzoru.

STANOWISKO ZARZĄDU PKO BANKU POLSKIEGO SA W ZAKRESIE MOŻLIWOŚCI ZREALIZOWANIA WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ WYNIKÓW NA DANY ROK

PKO Bank Polski SA nie przekazywał do publicznej wiadomości prognozy wyników na 2019 rok.

CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

55. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zapewnienie rentowności działalności biznesowej, przy zapewnieniu odpowiedniego poziomu miar adekwatności kapitałowej, kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez Grupę Kapitałową tolerancji na ryzyko i systemu limitów wzmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Oczekiwany poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Cele zarządzania ryzykiem osiąga się w szczególności poprzez zapewnianie właściwej informacji o ryzyku, tak aby decyzje mogły być podejmowane z pełną świadomością ryzyk, jakie ze sobą niosą.

Grupa Kapitałowa identyfikuje ryzyka w swojej działalności oraz analizuje wpływ poszczególnych rodzajów ryzyka na działalność biznesową. Wszystkie ryzyka podlegają zarządzaniu, część z nich ma istotny wpływ w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia. Za istotne uznaje się ryzyko kredytowe, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania, ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko zmian makroekonomicznych, ryzyko modeli.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej za rok 2018 oraz w raporcie Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu Grupy Kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2018 roku opisane zostały szczegółowo dla istotnych rodzajów ryzyka elementy systemu zarządzania ryzykiem: definicja ryzyka, cel zarządzania określonym ryzykiem, identyfikacja ryzyka, pomiar i ocena, kontrola, prognozowanie i monitorowanie, raportowanie i działania zarządcze.

CEL ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- ochrona wartości kapitału akcjonariuszy,
- ochrona depozytów klientów,
- wsparcie Grupy Kapitałowej w prowadzeniu efektywnej działalności.

KLUCZOWE ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej opiera się w szczególności na następujących zasadach:

- 1) Grupa Kapitałowa zarządza wszystkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka,
- 2) proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację strategii Grupy przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko,
- 3) proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka i na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
- 4) metody identyfikacji, pomiaru lub oceny, monitorowania i zarządzania ryzykiem są adekwatne do poziomu tolerancji na ryzyko przyjętego przez Grupę Kapitałową. Istotne rodzaje ryzyka, na które narażona jest Grupa Kapitałowa, identyfikuje się odpowiednio przy podejmowaniu decyzji biznesowych,
- 5) metody zarządzania ryzykiem (w szczególności modele i ich założenia) oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka są dostosowane do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności Grupy Kapitałowej i otoczenia, w którym Grupa Kapitałowa działa oraz okresowo weryfikowane i walidowane,
- 6) Zarząd określa rodzaje ryzyka podlegające zarządzaniu oraz komórki organizacyjne Centrali i specjalistyczne jednostki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie tymi rodzajami ryzyka,
- 7) Grupa Kapitałowa alokuje zasoby niezbędne do efektywnego zarządzania ryzykiem,
- 8) Grupa Kapitałowa opracowuje plany awaryjne na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, które mogą szczególnie istotnie wpłynąć na funkcjonowanie Grupy, w szczególności plany awaryjne wymagane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa oraz przepisy wewnętrzne Grupy,
- 9) plany finansowe, kapitałowe i strategiczne weryfikuje się i ocenia w zakresie generowanego poziomu ryzyka,

- 10) proces zarządzania danym rodzajem ryzyka oraz adekwatnością kapitałową jest uregulowany odpowiednio do stopnia złożoności i istotności tego ryzyka w przepisach wewnętrznych dotyczących zasad zarządzania tym rodzajem ryzyka oraz zasad zarządzania adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym.

ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. W ramach tego nadzoru Bank, nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem w podmiotach oraz wspiera ich rozwój, jak również uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku.

System zarządzania ryzykiem nadzorowany jest przez Radę Nadzorczą, która kontroluje i ocenia jego adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza ocenia czy poszczególne elementy systemu zarządzania ryzykiem służą zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów Banku. W szczególności weryfikuje ona, czy system stosuje sformalizowane zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem oraz sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości. Weryfikuje ona czy w ramach systemu zarządzania ryzykiem stosowane są sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów oraz czy przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwia monitorowanie poziomu ryzyka. Rada Nadzorcza ocenia czy system zarządzania ryzykiem jest na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka. Radę Nadzorczą wspierają m.in. następujące komitety: Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej i Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

Zarząd PKO Banku Polskiego SA w zakresie zarządzania ryzykiem odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem. Podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zarządzania ryzykiem. W zarządzaniu ryzykiem Zarząd wspierają następujące komitety działające w Banku:

- 1) Komitet Ryzyka (KR),
- 2) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP),
- 3) Komitet Kredytowy Banku (KKB),
- 4) Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO).

System zarządzania ryzykiem jest realizowany na trzech niezależnych wzajemnie uzupełniających się poziomach:

PIERWSZY POZIOM – tworzą struktury organizacyjne zarządzające produktem, realizujące sprzedaż produktów i obsługę klientów oraz inne struktury realizujące zadania operacyjne generujące ryzyko, funkcjonujące na podstawie przepisów wewnętrznych. Funkcja jest realizowana we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku, w komórkach organizacyjnych Centrali i podmiotach Grupy Kapitałowej. Jednostki i komórki organizacyjne Centrali implementują zaprojektowane przez jednostki i komórki organizacyjne Centrali usytuowane na drugim poziomie odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie poprzez odpowiednie mechanizmy kontrolne.

Jednocześnie spółki Grupy Kapitałowej obowiązuje zasada spójności i porównywalności oceny i kontroli ryzyka w Banku oraz w podmiotach Grupy Kapitałowej, z uwzględnieniem specyfiki działalności podmiotu oraz rynku, na którym prowadzi działalność.

DRUGI POZIOM – obejmuje działalność komórki do spraw zgodności oraz identyfikację, pomiar, ocenę lub kontrolę, monitorowanie i raportowanie istotnych rodzajów ryzyka, a także stwierdzanych zagrożeń i nieprawidłowości – zadania realizowane są przez wyspecjalizowane struktury organizacyjne działające na podstawie obowiązujących przepisów wewnętrznych Banku; celem tych struktur jest zapewnienie żeby działania realizowane na pierwszym poziomie były właściwie uregulowane w przepisach wewnętrznych Banku i skutecznie ograniczały ryzyko, wspierały pomiar, ocenę i analizę ryzyka oraz efektywność działalności. Drugi poziom wspiera podejmowanie działań mających na celu eliminację niekorzystnych odchyłeń od planu finansowego w zakresie wielkości wpływających na ujęte w planie finansowym ilościowe strategiczne limity tolerancji na ryzyko. Funkcja realizowana jest w szczególności w Obszarze Zarządzania Ryzykiem, Departamencie Zgodności i właściwych komitetach. Drugi poziom wspiera podejmowanie działań mających na celu eliminację niekorzystnych odchyłeń od planu finansowego w zakresie wielkości wpływających na ujęte w planie finansowym ilościowe strategiczne limity tolerancji na ryzyko. Działania te realizuje się w szczególności w komórkach organizacyjnych Centrali odpowiadających za kontroling.

TRZECI POZIOM – stanowi audyt wewnętrzny, realizujący niezależne audyty elementów systemu zarządzania Bankiem, w tym systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej; audyt wewnętrzny funkcjonuje odrębnie od pierwszego i drugiego poziomu i może wspierać realizowane tam działania poprzez konsultacje, ale bez możliwości wpływu na podejmowane decyzje. Funkcja jest realizowana zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Niezależność poziomów polega na zachowaniu organizacyjnej odrębności w następujących płaszczyznach:

- funkcja drugiego poziomu w zakresie tworzenia rozwiązań systemowych jest niezależna od funkcji pierwszego poziomu,
- funkcja trzeciego poziomu jest niezależna od funkcji pierwszego i drugiego poziomu.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

Przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w podmiotach Grupy Kapitałowej określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez te podmioty po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji formułowanych przez Bank. Przepisy wewnętrzne podmiotów dotyczące zarządzania ryzykiem są wprowadzane w oparciu o zasadę spójności i porównywalności oceny poszczególnych rodzajów ryzyka w podmiotach Grupy Kapitałowej przy uwzględnieniu zakresu i rodzaju powiązań podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, specyfiki i skali działalności podmiotu oraz rynku, na którym prowadzi działalność.

Zarządzanie ryzykiem w podmiotach Grupy Kapitałowej jest realizowane w szczególności poprzez:

- zaangażowanie jednostek z Obszaru Zarządzania Ryzykiem w Banku lub właściwych komitetów Banku w opiniowanie dużych transakcji podmiotów Grupy Kapitałowej,
- opiniowanie i przeglądy przepisów wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem w poszczególnych podmiotach Grupy Kapitałowej realizowane przez jednostki z Obszaru Zarządzania Ryzykiem w Banku,
- raportowanie na temat ryzyka Grupy Kapitałowej do właściwych komitetów Banku lub Zarządu,
- monitorowanie strategicznych limitów tolerancji na ryzyko dla Grupy Kapitałowej.

SPECYFICZNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ PODJĘTE W OKRESIE TRZECH MIESIĘCY 2019 ROKU

- 1) Grupa Kapitałowa powiększyła portfel wyemitowanych krótkoterminowych obligacji (głównie 3-6 miesięcznych) ze stanu ok. 4,1 miliarda PLN na koniec 2018 roku do ok. 4,8 miliarda PLN na 31 marca 2019 roku.
- 2) 23 stycznia 2019 roku Grupa Kapitałowa dokonała spłaty zapadających emisji własnych w ramach programu EMTN w kwocie 500 milionów EUR,
- 3) 23 stycznia 2019 roku Grupa Kapitałowa dokonała wcześniejszej spłaty finansowania otrzymanego od Europejskiego Banku Inwestycyjnego, zapadającej pierwotnie 23 października 2019 roku, w kwocie 182 miliony CHF,
- 4) 28 stycznia 2019 roku PKO Bank Hipoteczny wyemitował listy zastawne w wysokości 500 milionów EUR i terminie zapadalności określonym na 23 listopada 2021 roku. 1 marca 2019 roku PKO Bank Hipoteczny wyemitował drugą transzę ww. serii listów zastawnych w wysokości 100 milionów EUR i analogicznym terminie zapadalności.
- 5) 28 lutego 2019 roku Grupa Kapitałowa dokonała wcześniejszej spłaty finansowania otrzymanego od Europejskiego Banku Inwestycyjnego, zapadającej pierwotnie 29 listopada 2023 roku, w kwocie 185 milionów CHF,
- 6) 8 marca 2019 roku PKO Bank Hipoteczny wyemitował drugą transzę pierwszej serii listów zastawnych w wysokości 100 milionów EUR i terminie zapadalności określonym na 24 czerwca 2022 roku.

56. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

MAKSYMALNE NARAŻENIE NA RYZYKO – INSTRUMENTY FINANSOWE, DLA KTÓRYCH NIE MAJĄ ZASTOSOWANIA WYMOGI ZWIĄZANE Z UTRATĄ WARTOŚCI

MAKSYMALNE NARAŻENIE NA RYZYKO KREDYTOWE - BILANSOWE INSTRUMENTY FINANSOWE, DLA KTÓRYCH NIE MAJĄ ZASTOSOWANIA WYMOGI ZWIĄZANE Z UTRATĄ WARTOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
Pochodne instrumenty zabezpieczające	707	658
Pozostałe instrumenty pochodne	2 211	1 907
Papiery wartościowe:	4 269	3 083
przeznaczone do obrotu	1 388	235
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 881	2 848
Kredyty i pożyczki udzielone klientom nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 061	1 106
mieszkaniowe	24	27
gospodarcze	141	148
konsumpcyjne	896	931
Razem	8 248	6 754

PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI – AKTYWA FINANSOWE PODLEGAJĄCE UTRACIE WARTOŚCI, KTÓRE SĄ PRZETERMINOWANE LUB KTÓRE UTRACIŁY WARTOŚĆ

PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI 31.03.2019	Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)				Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)				Aktywa zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)				RAZEM PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI
	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	2 186	-	-	2 186	1 914	906	55	2 875	303	324	2 092	2 719	7 780
kredyty	1 086	-	-	1 086	1 038	461	55	1 554	253	221	1 943	2 417	5 057
mieszkaniowe	461	-	-	461	699	198	-	897	75	97	326	498	1 856
gospodarcze	378	-	-	378	140	166	55	361	143	84	1 267	1 494	2 233
konsumpcyjne	247	-	-	247	199	97	-	296	35	40	350	425	968
należności z tytułu leasingu finansowego	1 100	-	-	1 100	876	445	-	1 321	50	103	149	302	2 723
Razem netto	2 186	-	-	2 186	1 914	906	55	2 875	303	324	2 092	2 719	7 780

PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI 31.12.2018	Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)				Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)				Aktywa zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)				RAZEM PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI
	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	2 155	-	-	2 155	1 966	1 149	8	3 123	205	273	2 244	2 722	8 000
kredyty	989	-	-	989	1 062	726	8	1 796	160	174	2 114	2 448	5 233
mieszkaniowe	392	-	-	392	742	168	-	910	62	75	429	566	1 868
gospodarcze	303	-	-	303	146	467	8	621	62	60	1 346	1 468	2 392
konsumpcyjne	294	-	-	294	174	91	-	265	36	39	339	414	973
należności z tytułu leasingu finansowego	1 166	-	-	1 166	904	423	-	1 327	45	99	130	274	2 767
Razem netto	2 155	-	-	2 155	1 966	1 149	8	3 123	205	273	2 244	2 722	8 000

MODYFIKACJE

Poniższa tabela prezentuje informacje dotyczące aktywów finansowych, które podlegały modyfikacji i dla których odpis na oczekiwane straty kredytowe kalkulowany był jako strata kredytowa w okresie życia ekspozycji (Faza 2 i 3)

AKTYWA FINANSOWE, KTÓRE PODLEGAŁY MODYFIKACJI	01.01-31.03.2019		01.01-31.03.2018	
	Faza 2	Faza 3	Faza 2	Faza 3
Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji w okresie:				
wartość wyceny według zamortyzowanego kosztu przed modyfikacją		141	101	94
zysk (strata) rozpoznana na modyfikacji		5	(5)	-
				(1)

Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji od momentu początkowego ujęcia:	31.03.2019	31.12.2018
wartość bilansowa brutto aktywów finansowych, które podlegały modyfikacji, dla których strata była kalkulowana w okresie dożywnym i które po modyfikacji ujmowane są w fazie 1		17
		103

AKTYWA FINANSOWE SPISANE W OKRESIE PODLEGAJĄCE DZIAŁANIOM WINDYKACYJNYM

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty pozostałe do spłaty z tytułu aktywów finansowych, które zostały odpisane w trakcie okresu sprawozdawczego i w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności.

SPISANE AKTYWA FINANSOWE	01.01-31.03.2019	
	Częściowo spisane	Całkowicie spisane
Papiery wartościowe		
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	4	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	119	40
mieszkaniowe	32	-
gospodarcze	67	17
konsumpcyjne	20	23
należności z tytułu leasingu finansowego		9
Razem	123	49

SPISANE AKTYWA FINANSOWE	01.01-31.03.2018	
	Częściowo spisane	Całkowicie spisane
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	-	66
mieszkaniowe	-	30
gospodarcze	-	-
konsumpcyjne	-	36
Razem	-	66

KRYTERIA SPISYWANIA AKTYWÓW FINANSOWYCH

Grupa stosuje następujące kryteria spisywania aktywów finansowych:

1. wierzytelność jest wymagalna w całości i wynika w szczególności z kredytu, pożyczki, debetu umownego, gwarancji lub poręczenia,
2. utworzony odpis na oczekiwane straty kredytowe:
  - pokrywa 100% wartości bilansowej brutto lub
  - przekracza 90% wartości bilansowej brutto i:
    - wobec wierzytelności podejmowane były lub nadal są prowadzone działania, które nie doprowadziły do odzyskania wierzytelności, a przeprowadzona ocena możliwości jej odzyskania, uwzględniająca w szczególności ustalenia komornika lub syndyka, zbywalność zabezpieczeń, kategorię zaspokojenia, pozycję wpisu do hipoteki, wskazuje na brak możliwości odzyskania całej wierzytelności; w szczególności brak jest możliwości ustalenia miejsca pobytu albo siedziby dłużnika i nie został ujawniony jego majątek, mimo podjęcia przez Bank działań zmierzających do ustalenia tego miejsca i majątku, lub
    - w ciągu ostatnich 12 m-cy uzyskane wpływy nie pokryły na bieżąco naliczanych odsetek.

Grupa zaprzestaje podejmowania działań służących odzyskaniu wierzytelności w szczególności, gdy:

- właściwy organ postępowania egzekucyjnego wydał postanowienie o umorzeniu z powodu nieściągalności,
- sąd wydał postanowienie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub o umorzeniu/ukończeniu postępowania upadłościowego i brak jest możliwości skutecznej realizacji zabezpieczeń,
- niepodjęcie postępowania egzekucyjnego uzasadnione jest protokołem, stwierdzającym, że przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne, związane z dochodzeniem wierzytelności trudnej, byłyby równe lub wyższe od kwoty wierzytelności,
- dłużnik zmarł i brak jest możliwości prowadzenia skutecznego postępowania egzekucyjnego z ustanowionych zabezpieczeń,
- nastąpiło wykreślenie dłużnika z KRS, a ponadto brak jest majątku, z którego można byłoby dochodzić należności, w tym majątku należącego do wspólników lub członków zarządu ponoszących odpowiedzialność za zobowiązania spółki,
- nastąpiło zakończenie postępowania likwidacyjnego stwierdzone w stosownym rejestrze, skutkujące wykreśleniem dłużnika ze stosownego rejestru lub nastąpiło wykreślenie dłużnika ze stosownego rejestru bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego,
- upłynął termin przedawnienia wierzytelności.

57. KONCENTRACJA RYZYKA KREDYTOWEGO W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

Grupa Kapitałowa definiuje ryzyko koncentracji kredytowej jako ryzyko wynikające z istotnego zaangażowania wobec pojedynczych podmiotów lub grup podmiotów, których zdolność spłaty zadłużenia zależna jest od wspólnego czynnika ryzyka. Grupa Kapitałowa analizuje ryzyko koncentracji wobec:

- 1) największych podmiotów
- 2) największych grup kapitałowych
- 3) sekcji branżowych
- 4) regionów geograficznych
- 5) walut
- 6) ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

58. ZABEZPIECZENIA

STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO – ZABEZPIECZENIA

W okresie zakończonym 31 marca 2019 roku Bank nie dokonywał zmian w polityce dotyczącej zabezpieczeń.

Grupa Kapitałowa uwzględnia posiadane zabezpieczenia spłaty ekspozycji kredytowych przy szacowaniu oczekiwanej straty kredytowej. W odniesieniu do ekspozycji indywidualnie znaczących, które spełniają przesłankę utraty wartości, przyszłe odzyski z zabezpieczeń szacowane są indywidualnie i uwzględniane przy ustalaniu oczekiwanej straty, z wagą odpowiadającą ocenie prawdopodobieństwa realizacji scenariusza windykacyjnego. Wartość odzysków z zabezpieczeń szacowanych w ramach scenariusza windykacyjnego dla ekspozycji dotkniętych na dzień bilansowy utratą wartości wynosiła 2 333 miliony PLN (na 31 grudnia 2018 roku 2 601 milionów PLN).

Grupa Kapitałowa nie posiada ekspozycji, które ze względu na wartość zabezpieczenia nie zostały objęte odpisem na oczekiwaną stratę kredytową.

59. PRAKTYKI FORBEARANCE

Grupa Kapitałowa jako forbearance traktuje działania mające na celu dokonanie uzgodnionych z dłużnikiem lub emitentem zmian warunków umowy wymuszonych jego trudną sytuacją finansową (działania restrukturyzacyjne wprowadzające udogodnienia, które w innym przypadku nie byłyby przyznane). Celem działań forbearance jest przywrócenie dłużnikowi lub emitentowi zdolności wywiązania się ze zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej oraz maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi, tj. uzyskanie możliwie najwyższych odzysków, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum ponoszonych w związku z tym kosztów.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

31.03.2019	Ekspozycje obsługiwane objęte forbearance					Ekspozycje nieobsługiwane objęte forbearance					Wartość brutto ekspozycji objętych forbearance	Wartość netto ekspozycji objętych forbearance
	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Refinansowanie	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Refinansowanie	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto		
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycenione według zamortyzowanego kosztu:	1 051	1	1 052	(76)	976	2 703	181	2 884	(1 206)	1 678	3 936	2 654
Kredyty	1 041	1	1 042	(76)	966	2 612	181	2 793	(1 194)	1 599	3 835	2 565
mieszkaniowe	555	-	555	(38)	517	699	-	699	(347)	352	1 254	869
gospodarcze	406	1	407	(32)	375	1 699	177	1 876	(755)	1 121	2 283	1 496
konsumpcyjne	80	-	80	(6)	74	214	4	218	(92)	126	298	200
Należności z tytułu leasingu finansowego	10	-	10	-	10	91	-	91	(12)	79	101	89
Razem	1 051	1	1 052	(76)	976	2 703	181	2 884	(1 206)	1 678	3 936	2 654

31.12.2018	Ekspozycje obsługiwane objęte forbearance					Ekspozycje nieobsługiwane objęte forbearance					Wartość brutto ekspozycji objętych forbearance	Wartość netto ekspozycji objętych forbearance
	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Refinansowanie	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Refinansowanie	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto		
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1
Kredyty	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1
konsumpcyjne	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1
Wycenione według zamortyzowanego kosztu:	1 116	2	1 118	(79)	1 039	3 026	183	3 209	(1 205)	2 004	4 327	3 043
Kredyty	1 101	2	1 103	(79)	1 024	2 935	183	3 118	(1 193)	1 925	4 221	2 949
mieszkaniowe	556	-	556	(36)	520	689	-	689	(375)	314	1 245	834
gospodarcze	462	2	464	(37)	427	2 050	180	2 230	(732)	1 498	2 694	1 925
konsumpcyjne	83	-	83	(6)	77	196	3	199	(86)	113	282	190
Należności z tytułu leasingu finansowego	15	-	15	-	15	91	-	91	(12)	79	106	94
Razem	1 116	2	1 118	(79)	1 039	3 027	183	3 210	(1 205)	2 005	4 328	3 044

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM PODLEGAJĄCE FORBEARANCE WEDŁUG STOSOWANYCH ZMIAN WARUNKÓW SPŁATY (BRUTTO)	31.03.2019	31.12.2018
Rozłożenie zadłużenia wymagalnego na raty	2 072	2 038
Zmiana formuły spłaty (raty annuitetowe, raty malejące)	1 732	1 703
Wydłużenie okresu kredytowania	1 812	2 013
Zmiana oprocentowania	769	727
Zmiana wysokości marży	685	705
Redukcja wierzytelności	127	122
Inne warunki	222	401

Dla danej ekspozycji kredytowej podlegającej forbearance może być zastosowana więcej niż jedna zmiana warunków spłaty.

PAPIERY WARTOŚCIOWE PODLEGAJĄCE FORBEARANCE

31.03.2019	Ekspozycje obsługiwane objęte forbearance				Ekspozycje nieobsługiwane objęte forbearance				Wartość brutto ekspozycji objętych forbearance	Wartość netto ekspozycji objętych forbearance
	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto		
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	180	180	-	180	180	180
obligacje korporacyjne PLN	-	-	-	-	180	180	-	180	180	180
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	-	-	-	-	474	474	(13)	461	474	461
obligacje korporacyjne PLN	-	-	-	-	474	474	(13)	461	474	461
Razem	-	-	-	-	654	654	(13)	641	654	641

31.12.2018	Ekspozycje obsługiwane objęte forbearance				Ekspozycje nieobsługiwane objęte forbearance				Wartość brutto ekspozycji objętych forbearance	Wartość netto ekspozycji objętych forbearance
	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto		
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	115	115	-	115	115	115
obligacje korporacyjne PLN	-	-	-	-	115	115	-	115	115	115
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	37	37	-	37	471	471	(10)	461	508	498
obligacje korporacyjne PLN	12	12	-	12	471	471	(10)	461	483	473
obligacje korporacyjne walutowe	25	25	-	25	-	-	-	-	25	25
Razem	37	37	-	37	586	586	(10)	576	623	613

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE PODLEGAJĄCE FORBEARANCE WEDŁUG STOSOWANYCH ZMIAN WARUNKÓW SPŁATY (BRUTTO)	31.03.2019	31.12.2018
Rozłożenie zadłużenia wymagalnego na raty	589	622
Zmiana formuły spłaty (raty annuitetowe, raty malejące)	589	622
Wydłużenie okresu kredytowania	654	622
Zmiana oprocentowania	589	585
Zmiana wysokości marży	589	585
Redukcja wierzytelności	-	585

60. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK UDZIELONYCH KLIENTOM W PODZIALE NA WALUTY

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM W PODZIALE NA WALUTY (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	PLN	CHF	EUR	USD	INNE	Razem
31.03.2019						
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 061	-	-	-	-	1 061
mieszkaniowe	24	-	-	-	-	24
gospodarcze	141	-	-	-	-	141
konsumpcyjne	896	-	-	-	-	896
Nieprzeznaczone do obrotu wycenione do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 061	-	-	-	-	1 061
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu						
Kredyty brutto	169 992	23 710	13 138	1 876	1 413	210 129
mieszkaniowe	89 684	22 988	3 083	57	156	115 968
gospodarcze	53 322	486	10 032	1 817	750	66 407
konsumpcyjne	26 986	236	23	2	507	27 754
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	1 396
Należności z tytułu leasingu finansowego	10 975	11	3 713	254	73	15 026
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(6 916)	(859)	(407)	(143)	(163)	(8 488)
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	175 447	22 862	16 444	1 987	1 323	218 063
Razem	176 508	22 862	16 444	1 987	1 323	219 124

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM W PODZIALE NA WALUTY (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	PLN	CHF	EUR	USD	INNE	Razem
31.12.2018						
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 106	-	-	-	-	1 106
mieszkaniowe	27	-	-	-	-	27
gospodarcze	148	-	-	-	-	148
konsumpcyjne	931	-	-	-	-	931
Nieprzeznaczone do obrotu wycenione do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 106	-	-	-	-	1 106
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu						
Kredyty brutto	166 902	24 015	12 807	1 995	1 253	206 972
mieszkaniowe	88 157	23 265	3 155	58	146	114 781
gospodarcze	52 193	505	9 628	1 935	649	64 910
konsumpcyjne	26 552	245	24	2	458	27 281
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	51
Należności z tytułu leasingu finansowego	11 039	22	3 607	256	62	14 986
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(6 724)	(826)	(372)	(139)	(143)	(8 204)
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	171 268	23 211	16 042	2 112	1 172	213 805
Razem	172 374	23 211	16 042	2 112	1 172	214 911

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

Grupa Kapitałowa w sposób szczególny analizuje portfel walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych. Grupa Kapitałowa na bieżąco monitoruje jakość tego portfela i analizuje ryzyko pogorszenia się jakości tego portfela. Obecnie jakość portfela pozostaje na akceptowanym poziomie. Grupa Kapitałowa uwzględnia ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych w zarządzaniu adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM W CHF WEDŁUG METOD KALKULACJI ODPISÓW (W PRZELICZENIU NA PLN według kursu 1 CHF = 3,8513)	31.03.2019			Razem
	Institucje finansowe	Przedsiębiorstwa	Gospodarstwa domowe	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu				
Wartość brutto	1	307	23 413	23 721
aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	-	112	20 682	20 794
aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	1	103	1 776	1 880
aktywa zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	-	92	955	1 047
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	(58)	(801)	(859)
odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	-	(1)	(12)	(13)
odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	-	(12)	(149)	(161)
odpisy dotyczące aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	-	(45)	(640)	(685)
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	1	249	22 612	22 862
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	-	-	53	53
Razem	1	249	22 612	22 862

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.03.2019					Razem
	PLN	CHF	EUR	USD	Inne	
Nieprzeznaczone do obrotu wycenione do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 061	-	-	-	1 061
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:						
Wartość brutto	182 363	23 721	16 851	2 130	1 486	226 551
aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	161 061	20 794	14 152	1 709	1 318	199 034
aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	12 247	1 880	1 786	268	10	16 191
aktywa zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	9 055	1 047	913	153	158	11 326
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(6 916)	(859)	(407)	(143)	(163)	(8 488)
odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	(465)	(13)	(86)	(3)	(25)	(592)
odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	(1 055)	(161)	(84)	(7)	(4)	(1 311)
odpisy dotyczące aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	(5 396)	(685)	(237)	(133)	(134)	(6 585)
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	175 447	22 862	16 444	1 987	1 323	218 063
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	50	53	76	-	1	180
Razem	176 508	22 862	16 444	1 987	1 323	219 124

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM PODLEGAJĄCE FORBEARANCE WEDŁUG WALUT	31.03.2019					Razem
	PLN	CHF	EUR	USD	Inne	
Ekspozycje obsługiwane objęte forbearance	625	317	33	1	-	976
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:						
wartość brutto	625	317	33	1	-	976
odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(55)	(19)	(2)	-	-	(76)
Ekspozycje nieobsługiwane objęte forbearance	1 057	214	392	8	7	1 678
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:						
wartość brutto	1 057	214	392	8	7	1 678
odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(908)	(215)	(45)	(21)	(17)	(1 206)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające forbearance netto	1 682	531	425	9	7	2 654

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM W CHF WEDŁUG METOD KALKULACJI ODPISÓW (W PRZELICZENIU NA PLN według kursu 1 CHF = 3,8166)	31.12.2018			Razem	
	Instytucje finansowe	Przedsiębiorstwa	Gospodarstwa domowe		
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu					
Wartość brutto		1	324	23 712	24 037
aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	-		118	20 892	21 010
aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	1	111		1 872	1 984
aktywa zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	-	95		948	1 043
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	(59)		(767)	(826)
odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	-	(1)		(12)	(13)
odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	-	(12)		(130)	(142)
odpisy dotyczące aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	-	(46)		(625)	(671)
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	1	265		22 945	23 211
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	-	-		55	55
Razem	1	265		22 945	23 211

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.12.2018					Razem
	PLN	CHF	EUR	USD	Inne	
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 106	-	-	-	1 106
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:						
Wartość brutto	177 992	24 037	16 414	2 251	1 315	222 009
aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	156 636	21 010	13 749	1 831	1 165	194 391
aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	12 086	1 984	1 809	279	10	16 168
aktywa zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	9 270	1 043	856	141	140	11 450
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(6 724)	(826)	(372)	(139)	(143)	(8 204)
odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	(451)	(13)	(78)	(3)	(21)	(566)
odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	(1 024)	(142)	(72)	(7)	(4)	(1 249)
odpisy dotyczące aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	(5 249)	(671)	(222)	(129)	(118)	(6 389)
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu netto	171 268	23 211	16 042	2 112	1 172	213 805
w tym: zakupione/udzielone aktywa finansowe z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	409	55	78	-	1	543
Razem	172 374	23 211	16 042	2 112	1 172	214 911

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM PODLEGAJĄCE FORBEARANCE WEDŁUG WALUT	31.12.2018					Razem
	PLN	CHF	EUR	USD	Inne	
Ekspozycje obsługiwane objęte forbearance	682	322	34	1	-	1 039
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:						
wartość brutto	741	340	36	1	-	1 118
odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(59)	(18)	(2)	-	-	(79)
Ekspozycje nieobsługiwane objęte forbearance	1 390	200	401	5	9	2 005
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1	-	-	-	-	1
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:						
wartość brutto	1 389	200	401	5	9	2 004
odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(911)	(222)	(46)	(15)	(11)	(1 205)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające forbearance netto	2 072	522	435	6	9	3 044

KREDYTY MIESZKANIOWE DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH WEDŁUG WALUT	31.03.2019			31.12.2018		
	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto
PLN	87 562	(1 039)	86 523	86 024	(1 060)	84 964
CHF	22 986	(718)	22 268	23 263	(683)	22 580
EUR	3 083	(57)	3 026	3 155	(53)	3 102
USD	57	(7)	50	58	(6)	52
INNE	156	(20)	136	146	(19)	127
RAZEM	113 844	(1 841)	112 003	112 646	(1 821)	110 825

Na 31 marca 2019 roku średnie LTV dla portfela kredytów w CHF wyniosło 63,5% (na 31 grudnia 2018 roku 64,4%) w porównaniu do średniego LTV dla całego portfela wynoszącego 58,4% (na 31 grudnia 2018 roku 59,2%).

61. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

LUKA PRZESZACOWAŃ

Luka przeszacowań prezentuje różnicę między wartością bieżącą pozycji aktywnych oraz pasywnych narażonych na ryzyko stopy procentowej, które podlegają przeszacowaniu w danym przedziale czasowym, przy czym pozycje te ujmowane są w dacie transakcji.

Na koniec I kwartału 2019 roku i na koniec 2018 roku Grupa Kapitałowa posiadała złotową skumulowaną lukę dodatnią w PLN we wszystkich horyzontach czasowych.

MIARY WRAŻLIWOŚCI

Ekspozycja Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. na ryzyko stopy procentowej kształtowała się na 31 marca 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku w ramach przyjętych limitów. Grupa Kapitałowa była głównie narażona na ryzyko złotej stopy procentowej. Spośród wszystkich stosowanych przez Grupę Kapitałową testów warunków skrajnych, które polegają na równoległym przesunięciu krzywych stóp procentowych, najbardziej niekorzystnym dla Grupy Kapitałowej był scenariusz równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w PLN.

VaR Banku oraz analizę stress-testową narażenia Grupy Kapitałowej na ryzyko stopy procentowej przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY WRAŻLIWOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN) ¹	280	241
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o 200 pb. (mln PLN) (test warunków skrajnych) ²	1 137	1 611

¹ Biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej generujących ryzyko stopy procentowej oraz specyfikę rynku, na którym działają, Grupa Kapitałowa nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Spółki te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Miarę VaR 10-dniowy dla stopy procentowej dla głównych walut stosuje KREDOBANK SA, jej wartość na dzień 31 marca 2019 roku wyniosła ok. 11,6 mln PLN, a na 31 grudnia 2018 roku ok. 10 mln PLN.

² W tabeli zaprezentowano wartość najbardziej niekorzystnego testu warunków skrajnych wartości ekonomicznej spośród scenariuszy: przesunięcie krzywych stóp w poszczególnych walutach o 200 p.b. w górę oraz o 200 p.b. w dół.

Na 31 marca 2019 roku wartość zagrożona na stopie procentowej Banku w horyzoncie 10-dniowym (VaR 10-dniowy) wyniosła 280 milionów PLN. Na 31 grudnia 2018 roku miara VaR dla Banku wyniosła 225 milionów PLN.

62. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM

MIARY WRAŻLIWOŚCI

VaR Banku oraz analizę stress-testową narażenia Grupy Kapitałowej na ryzyko walutowe, łącznie dla wszystkich walut przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY WRAŻLIWOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN) ¹	3	4
Zmiana kursów WAL/PLN o 20% (mln PLN) (test warunków skrajnych) ²	314	256

¹ Biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej generujących istotne ryzyko walutowe oraz specyfikę rynku, na którym działają, Grupa Kapitałowa nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Spółki te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem walutowym. Miarę VaR 10-dniowy stosuje KREDOBANK SA, jej wartość na 31 marca 2019 roku wyniosła ok. 0,3 mln PLN, a na 31 grudnia 2018 roku ok. 0,2 mln PLN.

² W tabeli zaprezentowano wartość najbardziej niekorzystnego testu warunków skrajnych spośród scenariuszy: aprecjacja PLN o 20% oraz deprecjacja PLN o 20%.

POZYCJA WALUTOWA

Wielkość pozycji walutowych w Grupie Kapitałowej prezentuje poniższa tabela:

POZYCJA WALUTOWA	31.03.2019	31.12.2018
EUR	(157)	(127)
USD	(81)	(49)
CHF	(19)	(34)
GBP	54	57
Pozostałe (Globalna Netto)	54	38

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem, który determinuje poziom ryzyka walutowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie transakcje walutowe, jakie zostają zawarte, bilansowe i pozabilansowe. Narażenie Grupy na ryzyko walutowe jest niskie.

63. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

LUKA PŁYNNOŚCI

Poniżej prezentowane luki płynności stanowią sumę urealnionej luki płynności Banku (urealnienia w zakresie między innymi pozycji bilansowych Banku dotyczą osadu depozytów podmiotów niefinansowych i ich wymagalności, osadu kredytów w rachunku bieżącym podmiotów niefinansowych i ich zapadalności oraz płynnych papierów wartościowych i ich terminu zapadalności), PKO Banku Hipotecznego SA, PKO Leasing SA, KREDOBANK SA i PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oraz kontraktowej luki płynności pozostałych spółek Grupy Kapitałowej.

	a'vista	0 - 1 miesiąc	1 - 3 miesiące	3 - 6 miesiące	6 - 12 miesiące	12 - 24 miesiące	24 - 60 miesiące	pow. 60 miesiące
31.03.2019								
Grupa Kapitałowa - urealniona luka okresowa	15 727	32 693	(3 408)	3 039	11 859	11 988	12 427	(84 325)
Grupa Kapitałowa - urealniona skumulowana luka okresowa	15 727	48 420	45 012	48 051	59 910	71 898	84 325	-
31.12.2018								
Grupa Kapitałowa - urealniona luka okresowa	23 068	32 000	(2 665)	46	11 732	13 006	14 745	(91 932)
Grupa Kapitałowa - urealniona skumulowana luka okresowa	23 068	55 068	52 403	52 449	64 181	77 187	91 932	-

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności Grupy Kapitałowej, która wyznaczona została jako suma urealnionej luki płynności Banku, PKO Banku Hipotecznego SA, PKO Leasing SA, KREDOBANK SA i PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i kontraktowych luk płynności pozostałych spółek Grupy Kapitałowej wykazywała wartości dodatnie na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku.

NADWYŻKA PŁYNNOŚCI

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku:

NAZWA MIARY WRAŻLIWOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
Nadwyżka płynności Banku w horyzoncie do 30 dni (mld PLN) ¹	12	21

¹ Nadwyżka płynności - określa zdolność do pokrycia przez Bank potrzeb płynnościowych w zadanym okresie przetrwania w sytuacji realizacji zdefiniowanych scenariuszy warunków skrajnych.

NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI

NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
M3 - współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	13,29	17,44
M4 - współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,21	1,22
NSFR - wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania	119,2%	117,7%
LCR - wskaźnik pokrycia płynności	147,6%	132,0%

W okresie zakończonym 31 marca 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych. Wskazane w tabeli wskaźniki LCR oraz NSFR przedstawiają wartości dla Grupy Kapitałowej, zaś wskaźniki M3-M4 to wartości dla Banku.

OSAD DEPOZYTÓW

Na 31 marca 2019 roku poziom osadu depozytów stanowił ok. 92,7% wszystkich depozytów zdeponowanych w Banku (z wyłączeniem rynku międzybankowego), co oznacza spadek o ok. 1,1 p.p. w porównaniu do końca 2018 roku.

64. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Adekwatność kapitałowa to proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Bank oraz Grupa Kapitałowa Banku podejmują w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Grupie Kapitałowej Banku poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, funduszy własnych na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Grupy Kapitałowej.

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Grupę Kapitałową wynosi:

- łączny współczynnik kapitałowy (TCR) – 8,0%,
- współczynnik kapitału Tier 1 (T1) – 6,0%,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) – 4,5%.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, Grupa Kapitałowa ma obowiązek utrzymywania wymogu połączonego bufora, który stanowi sumę obowiązujących buforów, tj.:

- bufora zabezpieczającego, który obowiązuje wszystkie banki. Od 1 stycznia 2019 roku wynosi 2,5% (ostateczny poziom bufora). Według stanu na 31 grudnia 2018 roku bufor zabezpieczający wynosił 1,875%.
- bufora antycyklicznego, który nakładany jest w celu ograniczenia ryzyka systemowego wynikającego z cyklu kredytowego. Grupa Kapitałowa wylicza wskaźnik bufora antycyklicznego w wartości wyznaczonej przez właściwy organ państwa, w którym Grupa Kapitałowa posiada ekspozycje. Bufor antycykliczny jest równy 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- bufora ryzyka systemowego - służy do zapobiegania i ograniczania długoterminowego ryzyka niecyklicznego lub ryzyka makroostrożnościowego, które może spowodować silne negatywne konsekwencje dla systemu finansowego i gospodarki danego kraju. Zarówno na 31 marca 2019 jak i wg stanu na 31 grudnia 2018 roku bufor ryzyka systemowego wynosił 3%.
- bufora z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym („O-SII”) - 31 lipca 2018 roku, na podstawie przeprowadzonej oceny znaczenia systemowego, zgodnie z ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, Grupa Kapitałowa otrzymała indywidualną decyzję KNF o nałożeniu na Grupę bufora w wysokości 1% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z rozporządzeniem CRR.

Dodatkowo, Grupa Kapitałowa jest zobowiązana utrzymywać fundusze własne na pokrycie wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipotek walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych, tzw. domiar kapitałowy. 29 listopada 2018 roku Grupa Kapitałowa otrzymała pismo Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące indywidualnego zalecenia przestrzegania dodatkowego wymogu w zakresie

funduszy własnych tzw. domiar kapitałowy dla skonsolidowanych współczynników kapitałowych: łącznego współczynnika kapitałowego: 0,42 p.p., współczynnika kapitału Tier 1: 0,31 p.p. oraz współczynnika kapitału podstawowego Tier 1: 0,23 p.p.

Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) opublikowała 15 stycznia 2019 roku komunikat odnośnie do założeń polityki dywidendowej banków komercyjnych w perspektywie średnioterminowej. Zgodnie z otrzymanym 18 stycznia 2019 roku pismem KNF dodatkowy narzut z tytułu wrażliwości Banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny wymagany do spełnienia warunków do wypłaty do 100% zysku, wyniósł 0,66 p.p (wysokość narzutu, określona przez KNF w grudniu 2017 roku, wynosiła 2,86 p.p.).

Rada Nadzorcza PKO Banku Polskiego pozytywnie zaopiniowała rekomendację Zarządu Banku dotyczącą podziału zysku wypracowanego w 2018 roku. Propozycja Zarządu przewiduje przeznaczenie na dywidendę 49,8 proc. zysku za 2018 rok, co daje 1,33 zł brutto na akcję. Jest ona zgodna z indywidualnym zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego, która potwierdziła, że PKO Bank Polski spełnia wymogi do wypłaty dywidendy w wysokości do 50 proc. zysku za ubiegły rok. Propozycja podziału zysku za 2018 rok jest spójna z polityką dywidendową Banku i jednocześnie pozwala na dalszy dynamiczny rozwój PKO Banku Polskiego przy zachowaniu bardzo bezpiecznych poziomów miar adekwatności kapitałowej. Ostateczną decyzję w sprawie podziału zysku za 2018 rok podejmie Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

FUNDUSZE WŁASNE WYKORZYSTANE DO OBLICZENIA WSPÓŁCZYNNIKÓW KAPITAŁOWYCH

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej w 2018 roku utrzymywał się na bezpiecznym poziomie, istotnie powyżej limitów nadzorczych.

Zmiana wartości kapitału Tier I Grupy Kapitałowej przed korektami regulacyjnymi i pomniejszeniami pomiędzy 31 marca 2019 roku a 31 grudnia 2018 roku wynika przede wszystkim:

- ze spadku wartości zysków zatrzymanych (o 232 miliony) głównie w wyniku ujęcia niepodzielonej straty wynikającej z wejścia w życie MSSF16 (-111 milionów PLN) oraz z tytułu zmiany wskaźnika (z 95% na 85%) dla korekty wynikającej z zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne (-90 milionów PLN),
- spadku wartości skumulowanych całkowitych dochodów (OCI), głównie w zakresie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez OCI (o 242 miliony PLN),
- wzrostu kapitału Tier 1 w wyniku spadku wartości niematerialnych stanowiących pomniejszenie funduszy własnych (o 42 miliony PLN)
- zaliczenia przez PKO Bank Hipoteczny SA do kapitału Tier 1 zysku netto spółki za 2018 rok (w kwocie 74 milionów PLN, przy czym kwota 43 miliony PLN była już ujęta w funduszach Grupy na 31 grudnia 2018 roku w związku z uzyskaną przez spółkę PKO Bank Hipoteczny SA zgodą KNF na zaliczenie do kapitału Tier 1 zysku netto spółki za pierwsze półrocze 2018 roku po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia).

	31.03.2019	31.12.2018
Fundusze własne razem	37 492	37 850
Kapitał Tier I	34 792	35 150
Kapitał Tier I przed korektami regulacyjnymi i pomniejszeniami, w tym:	37 644	37 802
Kapitał zakładowy	1 250	1 250
Kapitał zapasowy i pozostałe kapitały rezerwowe	33 108	33 034
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	1 070	1 070
Zyski zatrzymane, w tym:	2 216	2 448
niepodzielony wynik /niepokryta strata	(187)	(88)
zysk bieżący zaliczony za zgodą KNF	1 635	1 678
korekta wynikająca z zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne	768	858
(-) Wartość firmy	(1 160)	(1 160)
(-) Inne wartości niematerialne	(1 608)	(1 650)
Skumulowane inne całkowite dochody	127	249
Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	(211)	(91)
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-	-
Kapitał Tier II	2 700	2 700
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	2 700	2 700
Wymogi w zakresie funduszy własnych	16 340	16 035
Ryzyko kredytowe	15 175	14 893
Ryzyko operacyjne	681	645
Ryzyko rynkowe	458	472
Ryzyko korekty wyceny kredytowej	26	25
Łączny współczynnik kapitałowy	18,36%	18,88%
Współczynnik kapitału Tier 1	17,03%	17,54%

AKTYWA WAŻONE RYZYKIEM

Referencje CRR	Aktywa ważone ryzykiem		Minimalne wymogi kapitałowe	
	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2019	
	Ryzyko kredytowe (z wyjątkiem ryzyka kredytowego kontrahenta)	187 741	184 709	15 020
art. 438 lit. c) i d)	w tym metoda standardowa	187 741	184 709	15 020
art. 107	Ryzyko kredytowe kontrahenta	2 266	1 767	181
art. 438 lit. c) i d)	w tym metoda wyceny według wartości rynkowej	1 615	1 416	129
art. 438 lit. c) i d)	w tym kwota ekspozycji z tytułu swoich wkładów do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania oraz pozostałych ekspozycji wobec kontrahenta centralnego	327	43	26
art. 438 lit. c) i d)	w tym aktualizacja wyceny kredytowej	324	308	26
art. 438 lit. e)	Ryzyko rozliczenia	-	-	-
art. 438 lit. e)	Ryzyko rynkowe	5 728	5 900	458
	w tym metoda standardowa	5 728	5 900	458
art. 438 lit. f)	Ryzyko operacyjne	8 513	8 066	681
	w tym metoda wskaźnika bazowego	2 849	2 623	228
	w tym metoda standardowa	-	-	-
	w tym metoda zaawansowanego pomiaru	5 664	5 443	453
art. 437 ust. 2) i art. 48 i art. 60	Kwoty poniżej progów dla odliczenia (podlegające wadze ryzyka 250%) - uwzględnione w wymogu na ryzyko kredytowe	7 941	7 893	635
	Razem	204 248	200 442	16 340

PORÓWNANIE FUNDUSZY WŁASNYCH ORAZ WSPÓŁCZYNNIKA KAPITAŁOWEGO, WSKAŹNIKA DŹWIGNI FINANSOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ Z UWZGLĘDNIENIEM I BEZ UWZGLĘDNIENIA ZASTOSOWANIA ROZWIĄZAŃ PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH MSSF 9 I ANALOGICZNYCH OCZEKIWANYCH STRAT Z TYTUŁU KREDYTÓW NA 31 MARCA 2019 ROKU ORAZ NA 31 GRUDNIA 2018 ROKU

	31.03.2019	31.12.2018	
Dostępny kapitał (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	34 792	35 150
2	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	34 024	34 292
3	Kapitał Tier 1	34 792	35 150
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	34 024	34 292
5	Łączny kapitał	37 492	37 850
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	36 724	36 992
Aktywa ważone ryzykiem (kwoty)			
7	Aktywa ważone ryzykiem ogółem	204 248	200 442
8	Aktywa ważone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	203 525	199 624
Współczynniki kapitałowe			
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,03%	17,54%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	16,72%	17,18%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,03%	17,54%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	16,72%	17,18%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,36%	18,88%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	18,04%	18,53%
Wskaźnik dźwigni finansowej			
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	338 990	336 797
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	10,26%	10,44%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	10,06%	10,21%

65. WSKAŹNIK DŹWIGNI

Grupa Kapitałowa wylicza wskaźnik dźwigni jako jedną z miar adekwatności kapitałowej.

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału podstawowego (Tier I) i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych Grupy Kapitałowej. Sposób zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej został uregulowany w przepisach wewnętrznych dotyczących adekwatności kapitałowej.

Dla celów pomiaru ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej Grupa Kapitałowa kalkuluje wskaźnik dźwigni jako miarę kapitału Tier I podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej i wyraża wskaźnik jako wartość procentową. Wskaźnik dźwigni według stanu na 31 marca 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku był kalkulowany w odniesieniu do kapitału Tier I i utrzymywał się powyżej limitów wewnętrznych, zewnętrznych, a także powyżej wartości minimalnych rekomendowanych przez KNF.

Dla utrzymania wskaźnika dźwigni na akceptowalnym Grupa Kapitałowa ustaliła strategiczny limit tolerancji oraz wartość progową, których poziomy są regularnie monitorowane i okresowo weryfikowane.

Ekspozycja do obliczenia wskaźnika dźwigni w rozumieniu Rozporządzenia CRR

	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych	
	31.03.2019	31.12.2018
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
Kapitał Tier I	34 792	35 150
Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	338 990	336 797
Wskaźnik dźwigni		
Wskaźnik dźwigni	10,26%	10,44%

KAPITAŁ WEWNĘTRZNY (FILAR II)

W 2018 roku Grupa Kapitałowa wyznaczała kapitał wewnętrzny zgodnie z przepisami zewnętrznymi:

- rozporządzeniem CRR,
- ustawą Prawo bankowe,
- rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- ustawą o nadzorze makroostrożnościowym,

oraz przepisami wewnętrznymi Banku i Grupy Kapitałowej.

Kapitał wewnętrzny to wielkość kapitału, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy Kapitałowej oraz wpływu zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

Celem szacowania kapitału wewnętrznego jest utrzymanie funduszy własnych na poziomie wynikającym ze Strategii zapewniającym bezpieczeństwo działalności przy uwzględnieniu zmian profilu i skali prowadzonej działalności oraz niekorzystnych warunków skrajnych oraz umożliwienie bardziej efektywnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku nakierowanego na poprawę rentowności działalności i rentowności zainwestowanego kapitału

Kapitał wewnętrzny na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka jest ustalany zgodnie z metodami określonymi w przepisach wewnętrznych. W przypadku dokonywania szacunków kapitału wewnętrznego na podstawie modeli statystycznych, stosowany jest roczny horyzont prognozy oraz poziom ufności 99,9%. Łączny kapitał wewnętrzny Grupy Kapitałowej Banku stanowi sumę wysokości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na które Bank i Grupa Kapitałowa Banku są narażone, z uwzględnieniem podmiotów objętych konsolidacją ostrożnościową. Przyjmowany do kalkulacji kapitału wewnętrznego współczynnik korelacji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz poszczególnymi spółkami Grupy Kapitałowej wynosi 1.

W I kwartale 2019 roku i w 2018 roku wysokość relacji funduszy własnych do kapitału wewnętrznego Grupy Kapitałowej utrzymywała się na poziomie powyżej zarówno limitu ustawowego, jak i wewnętrznego Grupy Kapitałowej.

UJAWNIEŃ (FILAR III)

Grupa Kapitałowa ogłasza w cyklu półrocznym informacje dotyczące w szczególności zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej zgodnie z: rozporządzeniem CRR z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, ustawą z 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, zwaną dalej „Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym”, a także Rekomendacją M dotyczącą zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rekomendacją P dotyczącą zarządzania ryzykiem płynności w banku oraz Rekomendacją H dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej w banku wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej (KNF).

Ujawnienia odzwierciedlają także wymogi przedstawione w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 1423/2013 z 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem CRR (Rozporządzenie 1423/2013), w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/200 z 15 lutego 2016 roku, ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z Rozporządzeniem CRR (Rozporządzenie 2016/200), wytyczne EBA/GL/2016/11 w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej Rozporządzenia CRR (Wytyczne EBA/GL/2016/11), wytyczne EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a Rozporządzenia CRR informacji na temat rozwiązań przejściowych w zakresie łagodzenia skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych (Wytyczne EBA/GL/2018/01) w związku z zastosowaniem rozwiązań przejściowych wdrożenia MSSF 9 oraz wytyczne EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art. 435 Rozporządzenia CRR.

Szczegółowe informacje o zakresie ujawnianych informacji, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji zawierają Zasady polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego SA w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu udostępnione na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl).

66. INFORMACJE O SEKURYZYACJI PORTFELA LEASINGOWEGO I PAKIETOWEJ SPRZEDAŻY WIERZYTELNOŚCI

W związku z nabyciem 1 grudnia 2016 roku spółki Raiffeisen-Leasing Polska SA i jej spółek zależnych, Grupa Kapitałowa objęła konsolidacją ROOF Poland Leasing 2014 DAC, spółkę celową z siedzibą w Irlandii. Spółka celowa jest nabywcą sekurytyzowanych wierzytelności wynikających z umów leasingowych sprzedawanych przez spółkę Raiffeisen-Leasing Polska SA (obecnie: PKO Leasing S.A.) w ramach programu sekurytyzacji, który rozpoczął się w grudniu 2014 roku. Nabyte przez spółkę celową wierzytelności zostały sfinansowane emisją papierów wartościowych. Celem i korzyścią transakcji sprzedaży wierzytelności do spółki celowej było pozyskanie źródeł długoterminowego finansowania i ich dywersyfikacja.

Wykup dłużnych papierów wartościowych w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2019 roku według ich wartości nominalnej wynosił 153 miliony PLN.

W okresie trzech miesięcy 2019 roku oraz w okresie trzech miesięcy 2018 roku Grupa Kapitałowa nie przeprowadziła pakietowych sprzedaży wierzytelności od klientów detalicznych oraz gospodarczych.

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przychody z tytułu odsetek	3	2 748	2 511
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		2 587	2 364
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		2 207	2 027
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		380	337
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		161	147
Koszty z tytułu odsetek	3	(517)	(472)
Wynik z tytułu odsetek		2 231	2 039
Przychody z tytułu prowizji i opłat	4	835	840
Koszty z tytułu prowizji i opłat	4	(239)	(230)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		596	610
Przychody z tytułu dywidend		21	10
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5	25	20
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych		-	-
Wynik z pozycji wymiany	6	128	98
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7	52	37
wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		49	29
wycenianych według zamortyzowanego kosztu		3	8
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe	8	(286)	(302)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	9	(3)	(4)
Pozostałe przychody operacyjne	10	29	51
Pozostałe koszty operacyjne	10	(31)	(38)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto		(2)	13
Ogólne koszty administracyjne	11	(1 148)	(1 137)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	12	(329)	(276)
Podatek od niektórych instytucji finansowych		(228)	(215)
Wynik z działalności operacyjnej		1 057	893
Zysk brutto		1 057	893
Podatek dochodowy	13	(320)	(279)
Zysk netto		737	614
Zysk na jedną akcję	14		
- podstawowy z zysku za okres (PLN)		0,59	0,49
- rozwodniony z zysku za okres (PLN)		0,59	0,49
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)		1 250	1 250
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)		1 250	1 250

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Zysk netto	737	614
Inne dochody całkowite	(140)	199
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	(140)	199
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych brutto	155	(59)
Podatek odroczony	(29)	12
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych netto	126	(47)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży brutto	-	-
Podatek odroczony	-	-
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży netto	-	-
Aktualizacja wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite brutto	(279)	333
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat (z tytułu zbycia)	(49)	(29)
Podatek odroczony	62	(58)
Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite netto	(266)	246
Pozycje, które nie mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	-	-
Zyski i straty aktuarialne brutto	-	-
Podatek odroczony	-	-
Zyski i straty aktuarialne netto	-	-
Dochody całkowite netto razem	597	813

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.03.2019	31.12.2018
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym	15	15 355	22 862
Należności od banków	16	8 318	11 213
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		8 318	11 213
Pochodne instrumenty zabezpieczające	17	647	592
Pozostałe instrumenty pochodne	18	2 213	1 909
Papiery wartościowe	19	65 535	60 439
- przeznaczone do obrotu		1 427	282
- nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 288	1 280
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		48 689	50 562
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		14 131	8 315
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20	193 856	191 575
- nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 061	1 106
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		7 053	8 496
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		185 742	181 973
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia		3 370	3 588
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	22	326	8
Wartości niematerialne	23	2 545	2 595
Rzeczowe aktywa trwałe	23	2 786	2 082
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13	1 256	1 232
Inne aktywa	24	2 196	2 318
SUMA AKTYWÓW		298 403	300 413

	Nota	31.03.2019	31.12.2018
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		6	7
Zobowiązania wobec banków	25	2 416	1 591
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		191	-
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		2 225	1 591
Pochodne instrumenty zabezpieczające	17	593	560
Pozostałe instrumenty pochodne	18	2 852	2 657
Zobowiązania wobec klientów	26	239 657	245 213
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		69	-
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		239 588	245 213
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	28	5 392	5 367
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		5 392	5 367
Zobowiązania podporządkowane	29	2 707	2 731
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		2 707	2 731
Pozostałe zobowiązania	30	4 932	3 189
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13	538	297
- Banku		514	297
- jednostek zależnych wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej		24	-
Rezerwy	31	464	441
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		259 557	262 053
Kapitał własny	32		
Kapitał zakładowy		1 250	1 250
Pozostałe kapitały		34 170	34 310
Niepodzielony wynik finansowy		2 689	(535)
Wynik okresu bieżącego		737	3 335
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM		38 846	38 360
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		298 403	300 413
Łączny współczynnik kapitałowy	43	20,76%	21,33%
Wartość księgowa (w mln PLN)		38 846	38 360
Liczba akcji (w mln)		1 250	1 250
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		31,08	30,69
Rozwodniona liczba akcji (w mln)		1 250	1 250
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		31,08	30,69

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały				Skumulowane inne dochody całkowite	Razem pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Pozostałe kapitały rezerwowe					
	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego								
31 grudnia 2018 roku	1 250	29 168	1 070	3 629	443	34 310	(535)	3 335	38 360	
Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	-	-	(111)	-	(111)	
1 stycznia 2019 roku (zmieniony)	1 250	29 168	1 070	3 629	443	34 310	(646)	3 335	38 249	
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	3 335	(3 335)	-	
Dochody całkowite razem, w tym:	-	-	-	-	(140)	(140)	-	737	597	
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	-	737	737	
Inne dochody całkowite	-	-	-	-	(140)	(140)	-	-	(140)	
31 marca 2019 roku	1 250	29 168	1 070	3 629	303	34 170	2 689	737	38 846	

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU	Skumulowane inne dochody całkowite			
	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Razem
1 stycznia 2019 roku	471	(18)	(10)	443
Dochody całkowite razem, w tym:	(266)	126	-	(140)
Inne dochody całkowite	(266)	126	-	(140)
31 marca 2019 roku	205	108	(10)	303

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały				Skumulowane inne dochody całkowite	Razem pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Fundusz ogólnego ryzyka bankowego					
1 stycznia 2018 roku	1 250	27 118	1 070	3 593		18	31 799	(535)	2 774	35 288
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	2 774	(2 774)	-	
Dochody całkowite razem, w tym:	-	-	-	-	199	199	-	614	813	
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	-	614	614	
Inne dochody całkowite	-	-	-	-	199	199	-	-	199	
31 marca 2018 roku	1 250	27 118	1 070	3 593	217	31 998	2 239	614	36 101	

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU	Skumulowane inne dochody całkowite			
	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Razem
1 stycznia 2018 roku	102	(75)	(9)	18
Dochody całkowite razem, w tym:	246	(47)	-	199
Inne dochody całkowite	246	(47)	-	199
31 marca 2018 roku	348	(122)	(9)	217

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		1 057	893
Korekty razem:		(2 487)	(4 610)
Amortyzacja		200	175
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej		(1)	(3)
Odsetki i dywidendy		(85)	(29)
Zmiana stanu:			
należności od banków		1 472	1 634
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		1 472	1 634
pochodnych instrumentów zabezpieczających		(22)	220
pozostałych instrumentów pochodnych		(109)	(385)
papierów wartościowych		(1 502)	(1 334)
- przeznaczonych do obrotu		(1 145)	(1 156)
- instrumentów finansowych przy początkowym ujęciu wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(8)	366
- wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		(285)	46
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(64)	(590)
kredytów i pożyczek udzielonych klientom		(2 541)	(2 133)
- nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		45	38
- wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		1 421	(315)
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(4 007)	(1 856)
aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		-	2
innych aktywów		289	(563)
skumulowanych odpisów na straty kredytowe oraz odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości		244	317
skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw		16	10
zobowiązań wobec Banku Centralnego		(1)	(1)
zobowiązań wobec banków		825	(71)
- wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		191	-
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		634	(71)
zobowiązań wobec klientów		(2 061)	(1 680)
- wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		69	-
- wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(2 130)	(1 680)
zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych		25	47
zobowiązań podporządkowanych		(24)	(13)
pozostałych zobowiązań		911	(524)
Zapłacony podatek dochodowy		(94)	(239)
Inne korekty		(29)	(40)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(1 430)	(3 717)

	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		84 855	100 945
Zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		84 579	100 852
Zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		250	69
Zbycie wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów do zbycia		5	14
Inne wpływy inwestycyjne (dywidendy)		21	10
Wydatki z działalności inwestycyjnej		(88 622)	(98 515)
Podwyższenie kapitału jednostek zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć		(150)	(4)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		(82 456)	(98 056)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(5 960)	(417)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(56)	(38)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(3 767)	2 430

	Nota	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji obligacji podporządkowanych		-	1 000
Splata kredytów i pożyczek		(3 495)	(2 602)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu		(53)	-
Splata odsetek od zobowiązań długoterminowych		(188)	(198)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(3 736)	(1 800)
Przepływy pieniężne netto		(8 933)	(3 087)
w tym z tytułu różnic kursowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		66	6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		30 024	22 541
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	36	21 091	19 454

NOTY DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. MSSF 16 LEASING

Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie i zastąpił uprzednio obowiązujący MSR 17 „Leasing”. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Istotnym elementem nowej definicji leasingu jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym aktywem i czerpania korzyści ekonomicznych ze zidentyfikowanego w umowie składnika aktywów.

MSSF 16 eliminuje z punktu widzenia leasingobiorcy klasyfikację leasingu na leasing operacyjny i leasing finansowy, wprowadzając jeden model ujęcia i wyceny zbieżny z ujęciem leasingu finansowego w ramach MSR 17. Leasingobiorca jest zobowiązany rozpoznać aktywa z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz zobowiązania z tytułu płatności leasingowych, za wyjątkiem krótkoterminowych umów leasingowych (do 12 miesięcy) oraz umów leasingowych dotyczących nieistotnych kwotowo składników aktywów. Leasingobiorca jest również zobowiązany rozpoznać koszty amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz koszty odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego w rachunku zysków i strat (zgodnie z MSR 17 wydatki związane z wykorzystaniem aktywów będących przedmiotem leasingu ujęte były w ogólnych kosztach administracyjnych). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają liniowej amortyzacji natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych podlegają wycenie metodą zamortyzowanego kosztu.

Bank dokonał wdrożenia standardu retrospektywnie z odniesieniem skumulowanego efektu zastosowania standardu do kapitałów własnych na 1 stycznia 2019 roku bez przekształcania danych porównawczych, ujmując aktywa z tytułu praw do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniom z tytułu leasingu w wartości bieżącej przyszłych opłat leasingowych, skorygowanych o kwoty przedpłat ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio przed dniem pierwszego zastosowania.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU

W wyniku wdrożenia standardu Bank rozpoznał zobowiązania z tytułu leasingu, prezentowane w nocie „Pozostałe zobowiązania”, w kwocie 885 milionów PLN w wartości bieżącej przyszłych opłat leasingowych pozostających do zapłaty na moment rozpoczęcia stosowania MSSF 16, na które składają się stałe opłaty leasingowe oraz zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów rynkowych. Wartość zobowiązania została skorygowana o koszty zapłacone z góry według stanu na 31 grudnia 2018 roku w wysokości 4 milionów PLN.

AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA

Bank rozpoznał 889 milionów PLN aktywów z tytułu prawa do użytkowania na 1 stycznia 2019 roku, na które składają się kwota początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w kwocie 885 milionów PLN oraz opłaty leasingowe opłacone z góry w wysokości 4 milionów PLN.

Dodatkowo Bank w związku z wdrożeniem standardu zaklasyfikował prawa wieczystego użytkowania gruntów do leasingu. W konsekwencji Bank dokonał spisania prawa wieczystego użytkowania gruntów ujętego w księgach rachunkowych według stanu na 31 grudnia 2018 roku obciążając niepodzielony wynik finansowy w kwocie 111 milionów PLN.

ZASTOSOWANE SZACUNKI

Wdrożenie MSSF 16 wymagało przyjęcia przez Bank następujących istotnych szacunków, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania:

- Ustalenie okresu leasingu w odniesieniu do umów zawartych na czas nieokreślony

W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony dotyczących placówek oddziałów Banku Bank przyjął okres leasingu spójny z okresem amortyzacji nieumorzonych na dzień przejścia inwestycji wykonanych w tych nieruchomościach, a w przypadku braku takich inwestycji okres 4 lat, biorąc pod uwagę istotne koszty związane ze zmianą lokalizacji oddziałów w trakcie ich funkcjonowania. Łączny wpływ wydłużenia okresu leasingu na wartość zobowiązania zgodnie z powyższym podejściem ponad nieodwołalny okres leasingu (umowny okres wypowiedzenia) wynosi 227 milionów PLN.

- Ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych

Stopy dyskonta użyte przez Bank do zdyskontowania przyszłych płatności leasingowych (krańcowe stopy pożyczkowe) mieszczą się w przedziale dla PLN od 2,06% do 8,68%, dla EUR od 0,6% do 4,0%, a dla USD od 3,8% do 4,0% oraz UAH 18% i zostały skalkulowane na bazie krzywych rentowności odzwierciedlających koszt finansowania w danej walucie, pokrywających tenor najdłuższej umowy leasingowej, podlegającej wycenie i odzwierciedlających – dla danej waluty – stałą rynkową stopę procentową oraz koszt finansowania Banku. Tenory umów leasingowych mieszczą się w przedziale od 1 roku do 99 lat.

Łączny wpływ dyskonta z tytułu zastosowania powyższych stóp do kalkulacji wartości bieżącej zobowiązań z tytułu leasingu wyniósł 299 milionów PLN.

WPLYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT, SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ WSPÓŁCZYNNIKI ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

Bank oczekuje, że zastosowanie nowego standardu obniży wynik netto 2019 roku o około 10 milionów PLN. Nastąpiła zmiana w wykazywaniu spłat rat leasingowych w sprawozdaniu z przepływów środków pieniężnych. Spłaty rat leasingowych są wykazywane w przepływach z działalności finansowej, a nie jak dotychczas w przepływach z działalności operacyjnej.

Szacunkowy roczny koszt amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyniesie 180 milionów PLN, a koszt odsetkowy 20 milionów PLN.

Dodatkowe obciążenie podatkiem od niektórych instytucji finansowych z tytułu ujęcia aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyniesie ok. 4 miliony PLN rocznie.

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Bank ocenia, że wzrost aktywów wynikający z rozpoznania aktywów z tytułu prawa do użytkowania z tytułu umów leasingu spowodował wzrost wymogów kapitałowych na 1 stycznia 2019 roku o 75 milionów PLN. Dodatkowo, w związku ze spisaniem prawa wieczystego użytkowania gruntów w wysokości 111 milionów PLN, o taką wartość spadną fundusze własne Banku. Powyższe wpłynęło na zmniejszenie współczynnika kapitału Tier I o ok. 17 p.b. oraz łącznego współczynnika kapitałowego o ok. 18 p.b.

ŁĄCZNY WPŁYW KOREKT Z TYTUŁU WDROŻENIA MSSF 16 NA AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA BANKU

Uzgodnienie różnicy pomiędzy kwotami przyszłych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego ujawnionymi zgodnie z MSR 17 na 31 grudnia 2018 roku, a zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi na 1 stycznia 2019 roku według MSSF 16:

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego 31.12.2018 roku (bez dyskonta)	592
Przyszłe płatności z tytułu praw wieczystego użytkowania	370
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego łącznie z przyszłymi płatnościami z tytułu praw wieczystego użytkowania 31.12.2018 roku (bez dyskonta)	962
Krótkoterminowe umowy leasingowe	(5)
Wpływ dyskonta przy użyciu krańcowej stopy procentowej w wysokości 2,56%	(299)
Korekta o różnicę w ujęciu opcji przedłużenia/zakończenia umowy leasingowej	227
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu Stan na 01.01.2019 roku	885

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na ujęcie dodatkowych zobowiązań finansowych i odpowiadających im aktywów z tytułu prawa do użytkowania aktywów:

Wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej	31.12.2018 roku według MSR 17	Spisanie prawa wieczystego użytkowania gruntów	Efekt ujęcia umów leasingu (z dyskontem)		Łączny efekt ujęcia umów leasingu (z dyskontem)	01.01.2019 roku według MSSF 16
			z tytułu prawa wieczystego użytkowania	z tytułu leasingu operacyjnego		
AKTYWA						
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	2 082	(111)	124	765	889	2 860
prawo do użytkowania aktywów	X	-	124	765	889	889
grunty i budynki	1 383	(111)	-	-	-	1 272
Inne aktywa, w tym:	2 318	-	-	(4)	(4)	2 314
czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	57	-	-	(4)	(4)	53
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY						
Pozostałe zobowiązania, w tym:	3 189	-	124	761	885	4 074
zobowiązania z tytułu leasingu	X	-	124	761	885	885
KAPITAŁ WŁASNY	38 360	(111)	-	-	-	38 249

W wyniku wdrożenia MSSF 16, ogólne koszty administracyjne nie zostały obciążone kwotą rat leasingowych netto w wysokości 53 milionów PLN. Koszty rat leasingowych zostały alokowane do kosztów amortyzacji, w wysokości 47 milionów PLN oraz do kosztów odsetkowych w wysokości 5 milionów PLN.

2. OBJAŚNIENIA RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

W skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres trzech miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku Grupa Kapitałowa dokonała w celu lepszego odzwierciedlenia następujących zmian w ujęciu i prezentacji, związanych z wyodrębnieniem pozycji wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	I kwartał okres od 01.01.2018 do 31.03.2018 przed przekształceniem	wyodrębnienie pozycji "wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych"	I kwartał okres od 01.01.2018 do 31.03.2018 przekształcone
Koszty z tytułu odsetek	(487)	15	(472)
Ogólne koszty administracyjne	(1 398)	261	(1 137)
Wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	-	(276)	(276)
Razem	(1 885)	-	(1 885)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	okres od 01.01.2018 do 31.03.2018 przed przekształceniem	reklasyfikacja do pozycji "zmiana stanu skumulowanych odpisów na straty kredytowe oraz odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości"	wydzielenie pozycji "zmiana stanu skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw"	wydzielenie pozycji "zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite" oraz pozycji "zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu"	wydzielenie pozycji "nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite" oraz pozycji "nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu"	okres od 01.01.2018 do 31.03.2018 przekształcone
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej						
wynik z tytułu odpisów na straty oczekiwane, odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	327	(327)	-	-	-	-
zmiana stanu skumulowanych odpisów na straty kredytowe oraz odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-	327	(10)	-	-	317
zmiana stanu skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw	-	-	10	-	-	10
Razem	327	-	-	-	-	327
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej						
Wpływy z działalności inwestycyjnej						
zbycie i odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych	100 921	-	-	(100 921)	-	-
zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	-	-	-	100 852	-	100 852
zbycie i odsetki od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	-	-	-	69	-	69
Razem	100 921	-	-	-	-	100 921
Wydatki z działalności inwestycyjnej						
nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych	(98 473)	-	-	-	98 473	-
nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	-	-	-	-	(98 056)	(98 056)
nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	-	-	-	-	(417)	(417)
Razem	(98 473)	-	-	-	-	(98 473)

NOTY DO JEDNOSTKOWEGO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

3. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2019			
	Wynik z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Wynik z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Wynik o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	40	-	-	40
pochodnych instrumentów zabezpieczających dłużnych papierów wartościowych	-	-	136	136
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 102	67	11	2 180
zobowiązań wobec banków (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(6)	-	-	(6)
kredytów i pożyczek otrzymanych leasingu	(54)	-	-	(54)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(5)	-	-	(5)
emisji papierów wartościowych	(392)	-	-	(392)
zobowiązań podporządkowanych	(11)	-	-	(11)
	(22)	-	-	(22)
Razem	1 716	358	157	2 231
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	55	3	-	58

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2018			
	Wynik z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Wynik z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Wynik o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	40	-	-	40
pochodnych instrumentów zabezpieczających dłużnych papierów wartościowych	-	-	122	122
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 943	76	6	2 025
zobowiązań wobec banków (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(8)	-	-	(8)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(56)	-	-	(56)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(364)	-	-	(364)
emisji papierów wartościowych	(12)	-	-	(12)
zobowiązań podporządkowanych	(17)	-	-	(17)
Razem	1 570	327	142	2 039
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	62	3	1	66

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2019			
	Przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	40	-	-	40
pochodnych instrumentów zabezpieczających dłużnych papierów wartościowych	-	-	136	136
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 102	67	11	2 180
	65	313	14	392
Razem	2 207	380	161	2 748
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	55	3	-	58

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2018			
	Przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	40	-	-	40
pochodnych instrumentów zabezpieczających dłużnych papierów wartościowych	-	-	122	122
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 943	76	6	2 025
Razem	2 027	337	147	2 511
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	62	3	1	66

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2019			
	Koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Koszty z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Koszty o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
zobowiązań wobec banków (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(6)	-	-	(6)
kredytów i pożyczek otrzymanych leasingu	(54)	-	-	(54)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(5)	-	-	(5)
dłużnych papierów wartościowych	(392)	-	-	(392)
emisji papierów wartościowych	(1)	(22)	(4)	(27)
zobowiązań podporządkowanych	(11)	-	-	(11)
	(22)	-	-	(22)
Razem	(491)	(22)	(4)	(517)

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK OD:	01.01-31.03.2018			
	Koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Koszty z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Koszty o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
zobowiązań wobec banków (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(8)	-	-	(8)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(56)	-	-	(56)
zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	(364)	-	-	(364)
dłużnych papierów wartościowych	-	(10)	(5)	(15)
emisji papierów wartościowych	(12)	-	-	(12)
zobowiązań podporządkowanych	(17)	-	-	(17)
Razem	(457)	(10)	(5)	(472)

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW OD:	01.01-31.03.2019			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
kredytów i innych należności udzielonych bankom	-	30	10	40
pochodnych instrumentów zabezpieczających dłużnych papierów wartościowych	-	-	136	136
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	392	-	392
	1 725	455	-	2 180
Razem	1 725	877	146	2 748

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW OD:	01.01-31.03.2018				
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem	
kredytów i innych należności udzielonych bankom	-	-	31	9	40
pochodnych instrumentów zabezpieczających	-	-	-	122	122
dłużnych papierów wartościowych	-	-	324	-	324
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 619	406	-	-	2 025
Razem	1 619	761	131	2 511	

4. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Kredyty i ubezpieczenia	208	180
Fundusze inwestycyjne i działalność maklerska	58	101
Karty	124	122
Rachunki bankowe i pozostałe	206	207
Razem	596	610

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Kredyty i ubezpieczenia	208	180
udzielanie kredytów i pożyczek	165	148
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	43	32
Fundusze inwestycyjne i działalność maklerska	63	106
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	16	52
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	3	4
prowadzenie działalności maklerskiej	44	50
Karty	291	272
Rachunki bankowe i pozostałe	273	282
obsługa rachunków bankowych	204	203
operacje kasowe	16	22
obsługa masowych operacji zagranicznych	23	25
zlecenia klientowskie	11	11
usługi powiernicze	1	2
inne	18	19
Razem	835	840

KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Fundusze inwestycyjne i działalność maklerska	(5)	(5)
Karty	(167)	(150)
Rachunki bankowe i pozostałe	(67)	(75)
prowinie poniesione na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów	(16)	(18)
kontrola inwestycji budowlanych i wyceny nieruchomości	(10)	(11)
usługi rozliczeniowe	(9)	(10)
prowinie za usługi operacyjne banków	(2)	(3)
wysyłka SMS	(8)	(6)
inne ¹	(22)	(27)
Razem	(239)	(230)

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	01.01 - 31.03.2019			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i ubezpieczenia	143	65	-	208
udzielanie kredytów i pożyczek	100	65	-	165
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	43	-	-	43
Fundusze inwestycyjne i działalność maklerska	28	35	-	63
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	14	2	-	16
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	3	-	-	3
prowadzenie działalności maklerskiej	11	33	-	44
Karty	286	5	-	291
Rachunki bankowe i pozostałe	230	43	-	273
obsługa rachunków bankowych	187	17	-	204
operacje kasowe	12	4	-	16
obsługa masowych operacji zagranicznych	12	11	-	23
zlecenia klientowskie	6	5	-	11
usługi powiernicze	-	1	-	1
inne	13	5	-	18
Razem	687	148	-	835

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	01.01 - 31.03.2018			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i ubezpieczenia	136	44	-	180
udzielanie kredytów i pożyczek	104	44	-	148
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	32	-	-	32
Fundusze inwestycyjne i działalność maklerska	66	40	-	106
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	49	3	-	52
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	4	-	-	4
prowadzenie działalności maklerskiej	13	37	-	50
Karty	271	1	-	272
Rachunki bankowe i pozostałe	239	43	-	282
obsługa rachunków bankowych	189	14	-	203
operacje kasowe	18	4	-	22
obsługa masowych operacji zagranicznych	15	10	-	25
zlecenia klientowskie	7	4	-	11
usługi powiernicze	-	2	-	2
inne	10	9	-	19
Razem	712	128	-	840

5. WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		4
Instrumenty finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ¹		22
Pochodne instrumenty zabezpieczające (w tym nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych)		(1)
Razem	25	20

¹ W I kwartale 2019 roku w pozycji uwzględniono wynik z tytułu wyceny akcji Visa Inc. w wysokości 30 milionów PLN (w I kwartale 2018 roku 2 miliony PLN).

6. WYNIK Z POZYCJI WYMIANY

WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Wynik z pozycji wymiany, w tym:		128
nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w wyniku z pozycji wymiany		(4)
Razem	128	98

7. ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	49	29
Wycenianych według zamortyzowanego kosztu	3	8
kredyty i pożyczki udzielone klientom	-	8
dłużne papiery wartościowe	3	-
Razem	52	37

8. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA STRATY KREDYTOWE

WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA STRATY KREDYTOWE	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Należności od banków	1	-
wycenianych według zamortyzowanego kosztu	1	-
Dłużne papiery wartościowe	(1)	4
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(2)	3
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1	1
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(278)	(312)
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	-	(4)
mieszkaniowe	-	(4)
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(278)	(308)
mieszkaniowe	(9)	(54)
gospodarcze	(119)	(155)
konsumpcyjne	(150)	(99)
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	(8)	6
Razem	(286)	(302)

SKUMULOWANE ODPISY NA STRATY KREDYTOWE ORAZ ODPISY AKTUALIZUJĄCE Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI (STAN)	31.03.2019	31.12.2018
Należności od banków	3	4
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	3	4
Dłużne papiery wartościowe	31	30
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	13	10
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	18	20
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	7 747	7 511
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	7 747	7 511
Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	235	227
Inne aktywa finansowe	95	95
Razem	8 111	7 867

9. WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Inne aktywa niefinansowe	(3)	(4)
Razem	(3)	(4)

SKUMULOWANE ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	31.03.2019	31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	33	35
Wartości niematerialne	25	25
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	915	915
Inne aktywa niefinansowe	116	113
Razem	1 089	1 088

10. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Zyski ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	2	6
Przychody uboczne	6	6
Odzyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	1	3
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sporne	4	-
Inne	16	36
Razem	29	51

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Straty na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	(1)	(3)
Koszty przekazanych darowizn	(5)	(19)
Koszty uboczne	(3)	(4)
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne	(4)	(3)
Inne	(18)	(9)
Razem	(31)	(38)

11. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Świadczenia pracownicze ¹	(678)	(665)
Koszty rzeczowe, w tym:	(270)	(297)
wynajmu	(19)	(66)
informatyczne	(64)	(63)
Amortyzacja	(200)	(175)
rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	(115)	(66)
informatyczne	(27)	(26)
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	(47)	-
wartości niematerialne, w tym:	(85)	(109)
informatyczne	(83)	(106)
Razem	(1 148)	(1 137)

¹ W pozycji „Świadczenia pracownicze” w okresie trzech miesięcy 2019 roku ujęte zostały koszty dotyczące restrukturyzacji w kwocie 23 miliony PLN (w okresie trzech miesięcy 2018 roku 45 milionów PLN).

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE ¹	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Wynagrodzenia, w tym:	(562)	(553)
koszty składek pracowniczego programu emerytalnego	(15)	(5)
Ubezpieczenia, w tym:	(97)	(94)
składki na świadczenia emerytalne i rentowe	(85)	(85)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(19)	(18)
Razem	(678)	(665)

¹ W pozycji „Świadczenia pracownicze” w okresie trzech miesięcy 2019 roku ujęte zostały koszty dotyczące restrukturyzacji w kwocie 23 miliony PLN (w okresie trzech miesięcy 2018 roku 45 milionów PLN).

12. WYNIK Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH

WYNIK Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) w tym:	(366)	(228)
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	(326)	(162)
na fundusz gwarancyjny banków	(40)	(66)
Opłaty na rzecz KNF	(37)	(21)
Zryczałtowany podatek dochodowy w tym ¹ :	86	(15)
podatek potrącany u źródła 20%	138	(15)
zryczałtowany podatek dochodowy 3%	(52)	-
Pozostałe podatki i opłaty	(12)	(12)
Razem	(329)	(276)

¹ Spadek o 101 milionów PLN kosztów podatku u źródła od emisji obligacji zagranicznych związany z korektą ubruttowienia odsetek za lata 2017-2019 oraz ujęciem 3% podatku od odsetek wypłaconych za okres 2014 - I kwartał 2019.

13. PODATEK DOCHODOWY

	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Bieżące obciążenie podatkowe	(311)	(268)
Odroczony podatek dochodowy z tytułu różnic przejściowych	(9)	(11)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(320)	(279)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych z tytułu różnic przejściowych	33	(46)
Razem	(287)	(325)

UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PROCENTOWEJ

	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	1 057	893
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%	(201)	(170)
Wpływ trwałych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	(121)	(111)
odpisy aktualizujące wartość ekspozycji kredytowych i papierów wartościowych niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(7)	(11)
składka i wpłaty na BFG	(69)	(44)
podatek od instytucji finansowych	(43)	(41)
pozostałe różnice trwałe	(6)	(17)
przychody z tytułu dywidend	4	2
Wpływ innych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym ulga na nowe technologie i darowizny	2	2
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(320)	(279)
Efektywna stopa podatkowa	30,3%	31,2%

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU BIEŻĄCEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	31.03.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego Banku	514	297
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego jednostek zależnych wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej	24	-
Razem	538	297

Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego Banku na 31 marca 2019 roku obejmują:

- zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego Banku za I kwartał 2019 roku w kwocie 311 milionów PLN,
- zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego za 2018 rok w kwocie 203 milionów PLN¹, które zostały zapłacone przez Bank 1 kwietnia 2019 roku.

¹ Zobowiązanie na 31 grudnia 2018 roku w kwocie 297 milionów PLN pomniejszone o zapłaconą przez Bank w styczniu 2019 roku zaliczkę ryczałtową za grudzień 2018 roku w wysokości 94 milionów PLN.

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	31.12.2018	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	INNE DOCHODY CAŁKOWITE	31.03.2019
Odsetki naliczone od należności (kredytów)	236	4	-	240
Odsetki skapitalizowane od kredytów mieszkaniowych w sytuacji normalnej	39	(1)	-	38
Odsetki od papierów wartościowych	79	31	-	110
Wycena papierów wartościowych	99	(3)	(56)	40
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	288	(8)	-	280
Przychód do opodatkowania w związku z wdrożeniem MSSF 9 z tytułu rozwiązania odpisu IBNR stanowiącego w przeszłości koszty uzyskania przychodów	78	(13)	-	65
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	819	10	(56)	773
AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO				
Odsetki naliczone od zobowiązań	87	(29)	-	58
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	135	(8)	(29)	98
Rezerwa na świadczenia pracownicze	77	(1)	-	76
Odpisy na straty kredytowe	1 019	12	-	1 031
Wycena kredytów do wartości godziwej	17	-	6	23
Provizje do rozliczenia w czasie metodą liniową i ESP	683	18	-	701
Rezerwa na koszty do poniesienia	29	(1)	-	28
Pozostała wartość ujemnych różnic przejściowych	4	10	-	14
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	2 051	1	(23)	2 029
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	1 232	(9)	33	1 256

14. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

ZYSK NA AKCJĘ	01.01- 31.03.2019	01.01- 31.03.2018
Zysk przypadający na akcjonariuszy zwykłych	737	614
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)	1 250	1 250
Zysk na jedną akcję (w PLN na akcję)	0,59	0,49

NOTY DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

15. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	31.03.2019	31.12.2018
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	10 570	17 391
Gotówka	3 935	5 471
Lokaty w Banku Centralnym	850	-
Razem	15 355	22 862

16. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	31.03.2019	31.12.2018
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	8 321	11 217
Lokaty w bankach	5 036	6 395
Należność od PKO Banku Hipotecznego SA z tytułu sprzedaży przez Bank kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie	1 511	2 300
Rachunki bieżące	712	777
Udzielone kredyty i pożyczki	1 062	1 745
Razem brutto	8 321	11 217
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(3)	(4)
Razem netto	8 318	11 213

Całość salda należności od banków na 1 stycznia 2019 roku oraz 31 marca 2019 roku była klasyfikowana do Fazy 1. W okresie zakończonym odpowiednio 31 marca 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku brak było transferów pomiędzy fazami dotyczących należności od banków.

17. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Bank podjął decyzję o dalszym stosowaniu przepisów MSR 39 i nie zastosował standardu MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń.

RODZAJE STRATEGII ZABEZPIEZAJĄCYCH STOSOWANYCH PRZEZ BANK

STRATEGIA 1	ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W CHF ORAZ LOKAT NEGOCJOWANYCH W PLN WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ RYZYKA KURSOWEGO Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCI CIRS
OPIS RELACJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty w CHF o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat negocjowanych w PLN, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych w CHF i PLN, oraz zmian kursu walutowego CHF/PLN z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Bank płaci kupon oparty o LIBOR 3M CHF, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF oraz PLN
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, łącznie z ich odnawianiem w przyszłości (wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia). Bank desygnując pozycję zabezpieczaną

	zastosował rozwiązania MSR.39.WS.99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską.
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku - październik 2026 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA MARŻA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO	
			Aktywa	Zobowiązania			
31.03.2019							
CIRS CHF/PLN	float CHF	1 675	0,1530%	47	454	-	(407)
	float PLN	6 031	0,0000%				
31.12.2018							
CIRS CHF/PLN	float CHF	1 675	0,1530%	60	428	-	(377)
	float PLN	6 030	0,0000%				

Powyższa tabela, jak również kolejne ujmuje zmianę wartości godziwej instrumentów zabezpieczających oraz pozycji zabezpieczanych od momentu desygnacji powiązań zabezpieczających do rachunkowości zabezpieczeń.

POZYCJE ZABEZPIEZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIEZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIEZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w CHF	1 675	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Lokaty negocjowane w PLN	6 031	Zobowiązania wobec klientów	462
31.12.2018			
Kredyty w CHF	1 675	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Lokaty negocjowane w PLN	6 030	Zobowiązania wobec klientów	435

STRATEGIA 2 ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW W PLN O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI IRS

OPIS RELACJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych z wykorzystaniem transakcji IRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje IRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty
POZYCJA ZABEZPIEZANA	portfel kredytów w PLN indeksowanych do stopy zmiennej WIBOR 3M
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej a zawiązaniem powiązania zabezpieczającego różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku - grudzień 2023 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
IRS PLN	PLN	15 454	1,9064%	133	1	65
31.12.2018						
IRS PLN	PLN	11 250	2,0400%	95	(1)	53

POZYCJA ZABEZPIECZANA	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANEJ
31.03.2019			
Kredyty w PLN	15 454	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(62)
31.12.2018			
Kredyty w PLN	11 250	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(51)

STRATEGIA 3

ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW W CHF O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI IRS

OPIS RELACJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w CHF o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych z wykorzystaniem transakcji IRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje IRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę LIBOR CHF 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów w CHF indeksowanych do stopy zmiennej LIBOR CHF 3M
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej a zawiązaniem powiązania zabezpieczającego ▪ różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego ▪ korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – listopad 2021 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
IRS CHF	CHF	400	-0,4425%	8	-	3
31.12.2018						
IRS CHF	CHF	400	-0,4425%	7	-	2

POZYCJA ZABEZPIECZANA	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANEJ
31.03.2019			
Kredyty w CHF	400	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(2)
31.12.2018			
Kredyty w CHF	400	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(2)

STRATEGIA 4	ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW W WALUTACH WYMIENIALNYCH O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH I RYZYKA KURSOWEGO ORAZ ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZOBOWIĄZANIA FINANSOWEGO O STAŁYM OPROCENTOWANIU W WALUCIE WYMIENIALNEJ, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA KURSOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCYI CIRS
OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymiennalnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych i ryzyka kursowego oraz eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego o stałym oprocentowaniu w walucie wymiennalnej, wynikającej z ryzyka kursowego z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę LIBOR CHF 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę USD lub EUR od kwoty nominalnej, na którą został zawarty.
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i zobowiązanie finansowe o stałym oprocentowaniu w USD
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku - wrzesień 2022 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS CHF/USD	float CHF	818		204	-	167
	fixed USD	875	2,4315%			
CIRS CHF/EUR	float CHF	826		69	-	74
	fixed EUR	748	0,0367%			
31.12.2018						
CIRS CHF/USD	float CHF	818		148	-	88
	fixed USD	875	2,4315%			1
CIRS CHF/EUR	float CHF	826		92	-	90
	fixed EUR	748	0,0367%			1

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w CHF	1 644	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Zobowiązanie finansowe w USD	875	Zobowiązania wobec klientów	
Kredyty w CHF		Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(238)
Zobowiązanie finansowe w EUR	748	Zobowiązania wobec klientów	
31.12.2018			
Kredyty w CHF	1 644	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Zobowiązanie finansowe w USD	875	Zobowiązania wobec klientów	
Kredyty w CHF		Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(174)
Zobowiązanie finansowe w EUR	748	Zobowiązania wobec klientów	

STRATEGIA 5 ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH INNYCH NIŻ CHF ORAZ LOKAT NEGOCJOWANYCH W PLN, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ RYZYKA KURSOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCYI CIRS

OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty denominowane w walutach wymiennalnych innych niż CHF o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat negocjowanych w PLN z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych oraz zmian kursu walutowego z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Bank płaci kupon oparty o EURIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej, na którą został zawarty.
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w EUR i portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, łącznie z ich odnawianiem w przyszłości (wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia). Bank desygnując pozycję zabezpieczaną zastosował rozwiązania MSR.39.WS.99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską.
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – marzec 2021 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH	ŚREDNIA MARŻA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS EUR/PLN	float EUR	125	0,0000%	9	-	7
	float PLN	545	-0,0092%			
31.12.2018						
CIRS EUR/PLN	float EUR	125	0,0000%	7	-	6
	float PLN	545	-0,0092%			

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w EUR	125	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(7)
Lokaty negocjowane w PLN	545	Zobowiązania wobec klientów	
31.12.2018			
Kredyty w EUR	125	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(6)
Lokaty negocjowane w PLN	545	Zobowiązania wobec klientów	

STRATEGIA 6 ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUCIE WYMIENIALNEJ ORAZ LOKAT NEGOCJOWANYCH W PLN, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ RYZYKA KURSOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM DWÓCH INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH: IRS ORAZ CIRS-EP.

OPIS RELACJI ZABEZPIECZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty hipoteczne denominowane w walucie wymiennalnej oraz lokaty negocjowane w PLN, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych oraz zmian kursu walutowego, z wykorzystaniem dwóch instrumentów zabezpieczających: IRS oraz CIRS-EP, w okresie objętym zabezpieczeniem.
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej

INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje CIRS-EP (Cross-Currency Interest Rate Swap – Extension Period) z przedłużoną zapadalnością, w których Bank płaci kupon oparty na stałej stopie w EUR, a otrzymuje kupon oparty na zmiennej stopie referencyjnej WIBOR 3M od kwoty nominalnej, na którą został zawarty oraz transakcje IRS, w których Bank płaci kupon oparty na zmiennej stopie EURIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty na stałej stopie EUR od kwoty nominalnej, na którą został zawarty. W przypadku ogłoszenia upadłości przez podmiot bazowy (podmiot, którego upadłość jest w ramach transakcji monitorowana), następuje automatyczne wydłużenie transakcji CIRS-EP na warunkach określonych w dniu zawarcia transakcji.
POZYCJA ZABEZPIEZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w EUR i portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, łącznie z ich odnawianiem w przyszłości (wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia). Bank desygnując pozycję zabezpieczaną zastosował rozwiązania MSR.39.WS.99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską.
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego komponent EP instrumentu CIRS
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – luty 2024 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS-EP EUR/PLN	fixed EUR	524	0,0000%	16	-	14
	float PLN	2 263				
IRS EUR	EUR	524	0,2087%	8	-	5
31.12.2018						
CIRS-EP EUR/PLN	fixed EUR	523	0,2087%	15	-	14
	float PLN	2 262				
IRS EUR	EUR	524	0,2087%	2	4	(6)

POZYCJE ZABEZPIEZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIEZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIEZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w EUR	524	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Lokaty negocjowane w PLN	2 263	Zobowiązania wobec klientów	(26)
31.12.2018			
Kredyty w EUR	524	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Lokaty negocjowane w PLN	2 262	Zobowiązania wobec klientów	(13)

STRATEGIA 7

ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUCIE WYMIENIALNEJ ORAZ LOKAT NEGOCJOWANYCH W PLN, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ RYZYKA KURSOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM DWÓCH INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH: CIRS ORAZ CIRS-EP.

OPIS RELACJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty hipoteczne denominowane w walucie wymiennej oraz lokaty negocjowane w PLN, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych oraz zmian kursu walutowego, z wykorzystaniem dwóch instrumentów zabezpieczających: CIRS oraz CIRS-EP, w okresie objętym zabezpieczeniem.
ZABEZPIEZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje CIRS-EP (Cross-Currency Interest Rate Swap – Extension Period) z przedłużoną zapadalnością, w których Bank płaci kupon oparty na stałej stopie w EUR, a otrzymuje

	kupon oparty na zmiennej stopie referencyjnej WIBOR 3M od kwoty nominalnej, na którą został zawarty oraz transakcje CIRS, w których Bank płaci kupon oparty na zmiennej stopie LIBOR CHF 3M, a otrzymuje kupon oparty na stałej stopie EUR od kwoty nominalnej, na którą został zawarty. W przypadku ogłoszenia upadłości przez podmiot bazowy (podmiot, którego upadłość jest w ramach transakcji monitorowana), następuje automatyczne wydłużenie transakcji CIRS-EP na warunkach określonych w dniu zawarcia transakcji.
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, łącznie z ich odnawianiem w przyszłości (wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia). Bank desygnując pozycję zabezpieczoną zastosował rozwiązania MSR.39.WS.99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską.
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego komponent EP instrumentu CIRS
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – styczeń 2023 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS-EP EUR/PLN	fixed EUR	500	0,0000%	-	28	(44)
	float PLN	2 131				
CIRS CHF/EUR	float CHF	535		133	-	133
	fixed EUR	500	0,0000%			
31.12.2018						
CIRS-EP EUR/PLN	fixed EUR	500	0,6300%	-	40	(44)
	float PLN	2 131				
CIRS CHF/EUR	float CHF	535		148	-	134
	fixed EUR	500	0,6300%			

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w CHF	535	Kredyty w CHF	
Lokaty negocjowane w PLN	2 131	Lokaty negocjowane w PLN	(102)
31.12.2018			
Kredyty w CHF	535	Kredyty w CHF	
Lokaty negocjowane w PLN	2 131	Lokaty negocjowane w PLN	(100)

STRATEGIA 8

ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUCIE WYMIENIALNEJ ORAZ PRODUKTÓW BANKOWYCH REGULARNEGO OSZCZĘDZANIA W PLN, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ RYZYKA KURSOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI CIRS

OPIS ZABEZPIECZAJĄCEJ RELACJI	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty w CHF o zmiennym oprocentowaniu oraz produktów bankowych regularnego oszczędzania w PLN o zmiennym oprocentowaniu, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych w CHF i PLN, oraz zmian kursu walutowego CHF/PLN z wykorzystaniem transakcji CIRS w okresie objętym zabezpieczeniem
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIECZAJĄCY	transakcje CIRS, w których Bank płaci kupon oparty o LIBOR 3M CHF, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF oraz PLN
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i portfel produktów bankowych regularnego oszczędzania o zmiennym oprocentowaniu w PLN.

ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku - lipiec 2023 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIELAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIELAJĄCYCH	ŚREDNIA MARŻA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIELAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIELAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS CHF/PLN	float CHF	225	-0,2478%	17	-	14
	float PLN	872	0,0000%			
31.12.2018						
CIRS CHF/PLN	float CHF	225	-0,2478%	18	-	14
	float PLN	872	0,0000%			

POZYCJE ZABEZPIECZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIECZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w CHF	225	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Produkty regularnego oszczędzania w PLN	872	Zobowiązania wobec klientów	(16)
31.12.2018			
Kredyty w CHF	225	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Produkty regularnego oszczędzania w PLN	872	Zobowiązania wobec klientów	(15)

STRATEGIA 9

ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUCIE WYMIENIALNEJ ORAZ PRODUKTÓW BANKOWYCH REGULARNEGO OSZCZĘDZANIA W PLN, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH ORAZ RYZYKA KURSOWEGO, Z WYKORZYSTANIEM DWÓCH INSTRUMENTÓW ZABEZPIELAJĄCYCH: CIRS ORAZ CIRS-EP.

OPIS RELACJI ZABEZPIELAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty hipoteczne denominowane w walucie wymiennej oraz produktów bankowych regularnego oszczędzania w PLN o zmiennym oprocentowaniu, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych oraz zmian kursu walutowego, z wykorzystaniem dwóch instrumentów zabezpieczających: CIRS oraz CIRS-EP, w okresie objętym zabezpieczeniem.
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIELAJĄCY	transakcje CIRS-EP (Cross-Currency Interest Rate Swap – Extension Period) z przedłużoną zapadalnością, w których Bank płaci kupon oparty na stałej stopie w EUR, a otrzymuje kupon oparty na zmiennej stopie referencyjnej WIBOR 3M od kwoty nominalnej, na którą został zawarty oraz transakcje CIRS, w których Bank płaci kupon oparty na zmiennej stopie LIBOR CHF 3M, a otrzymuje kupon oparty na stałej stopie EUR od kwoty nominalnej, na którą został zawarty. W przypadku ogłoszenia upadłości przez podmiot bazowy (podmiot, którego upadłość jest w ramach transakcji monitorowana), następuje automatyczne wydłużenie transakcji CIRS-EP na warunkach określonych w dniu zawarcia transakcji.
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i portfel produktów bankowych regularnego oszczędzania o zmiennym oprocentowaniu w PLN.
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> marża na instrumencie zabezpieczającym różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego komponent EP instrumentu CIRS
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: kwiecień 2019 roku – sierpień 2024 roku

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ROZPOZNANA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
CIRS-EP EUR/PLN	fixed EUR	1 053	0,0000%			
	float PLN	4 507		3	62	(3)
CIRS CHF/EUR	float CHF	1 206				
	fixed EUR	1 052	0,0000%	-	45	(1)
31.12.2018						
CIRS-EP EUR/PLN	fixed EUR	554	0,7350%			
	float PLN	2 364		-	49	(2)
CIRS CHF/EUR	float CHF	640				
	fixed EUR	553	0,7350%	-	37	(1)

POZYCJE ZABEZPIEZANE	WARTOŚĆ NOMINALNA POZYCJI ZABEZPIEZANYCH	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIEZANYCH
31.03.2019			
Kredyty w CHF	1 206	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Produkty regularnego oszczędzania w PLN	4 507	Zobowiązania wobec klientów	97
31.12.2018			
Kredyty w CHF	640	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
Produkty regularnego oszczędzania w PLN	2 364	Zobowiązania wobec klientów	84

STRATEGIA 10

ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI WARTOŚCI GODZIWEJ KREDYTU W WALUCIE WYMIENIALNEJ O STAŁYM OPROCENTOWANIU, WYNIKAJĄCEJ Z RYZYKA ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH, Z WYKORZYSTANIEM TRANSAKCJI IRS.

OPIS RELACJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	eliminacja ryzyka zmienności wartości godziwej kredytu w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, w okresie objętym zabezpieczeniem.
ZABEZPIEZANE RYZYKO	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje IRS (Interest Rate Swap) w walucie wymiennej, w których Bank płaci kupon oparty na stałej stopie (rynkowa stopa IRS) i otrzymuje kupon oparty na zmiennej stopie referencyjnej bez dodatkowej marży.
POZYCJA ZABEZPIEZANA	komponent ryzyka stopy procentowej kredytu w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu odpowiadający rynkowej stopie IRS.
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem ustalenia warunków pozycji zabezpieczanej a momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego

INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE	WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH	ŚREDNIA STAŁA STOPA PROCENTOWA WAŻONA NOMINAŁEM	WARTOŚĆ BILANSOWA (WARTOŚĆ GODZIWA) INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH		KOREKTA WYCENY DO WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIEZAJĄCEGO
			Aktywa	Zobowiązania		
31.03.2019						
IRS EUR	EUR	103	-0,3091%	-	3	3
31.12.2018						
IRS EUR	EUR	103	-0,3090%	-	1	1

POZYCJA ZABEZPIEZANA	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZABEZPIEZAJĄCEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIEZAJĄCEJ
31.03.2019			
Kredyty w EUR	103	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2
31.12.2018			
Kredyty w EUR	103	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	-

W I kwartale 2019 roku i w 2018 roku Bank nie wprowadził nowych strategii zabezpieczających.

INFORMACJE FINANSOWE

WARTOŚĆ BILANSOWA INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH	31.03.2019		31.12.2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	647	590	592	559
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej	149	1	106	5
IRS	149	1	106	5
Zabezpieczenie ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej	498	589	486	554
CIRS	498	589	486	554
Zabezpieczenie wartości godziwej	-	3	-	1
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej	-	3	-	1
IRS	-	3	-	1
Razem	647	593	592	560

ZMIANA INNYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH Z TYTUŁU ZABEZPIECZEŃ PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Inne dochody całkowite na początek okresu brutto	(21)	(91)
Zyski/straty odniesione na inne dochody całkowite w okresie	145	(59)
Kwota przeniesiona z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat, w tym:	10	-
- przychody odsetkowe	(136)	(122)
- wynik z pozycji wymiany	146	122
Inne dochody całkowite na koniec okresu brutto	134	(150)
Efekt podatkowy	(25)	28
Inne dochody całkowite na koniec okresu netto	109	(122)
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	155	(59)
Efekt podatkowy	(29)	12
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite netto	126	(47)
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat, w tym kwota odniesiona na:	(3)	(1)
Wynik z pozycji wymiany	(4)	(1)
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	1	-

ZYSKI LUB STRATY NA INSTRUMENCIE ZABEZPIEZAJĄCYM ORAZ NA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ ZWIĄZANE Z ZABEZPIECZANYM RYZYKIEM	31.03.2019	31.12.2018
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej		
Wycena do wartości godziwej instrumentu pochodnego zabezpieczającego	(3)	(1)
IRS EUR fixed - float	(3)	(1)
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka	3	1
Kredyty EUR fixed	3	1

18. POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE

POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE - RODZAJ KONTRAKTU	31.03.2019		31.12.2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	1 361	1 950	1 179	1 832
CIRS	153	151	156	155
FX Swap	182	51	115	43
Opcje	260	268	262	268
Commodity swap	119	116	85	83
FRA	2	2	3	2
Forward	136	314	109	274
Razem	2 213	2 852	1 909	2 657

19. PAPIERY WARTOŚCIOWE

PAPIERY WARTOŚCIOWE	31.03.2019	31.12.2018
przeznaczone do obrotu	1 427	282
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 288	1 280
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	48 689	50 562
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	14 131	8 315
Razem	65 535	60 439

Na dzień 31 marca 2019 roku odpis nieobniżający wartości godziwej papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite wynosił 17 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku: 18 milionów PLN).

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.03.2019	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	1 409	948	48 689	14 131	65 177
bony pieniężne NBP	-	-	-	4 499	4 499
obligacje skarbowe PLN	1 261	730	39 895	3 605	45 491
obligacje skarbowe walutowe	2	-	119	-	121
obligacje komunalne PLN	16	-	5 294	4 016	9 326
obligacje komunalne walutowe	-	38	-	-	38
obligacje korporacyjne PLN	90	180	3 381	2 011	5 662
obligacje korporacyjne walutowe	1	-	-	-	1
hipoteczne listy zastawne	39	-	-	-	39
Kapitałowe papiery wartościowe	18	340	-	-	356
udziały i akcje w innych jednostkach – nienotowane na giełdach ¹	-	297	-	-	297
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	16	43	-	-	59
certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	2	-	-	-	2
Razem	1 427	1 288	48 689	14 131	65 535

¹ pozycja obejmuje m. in. zaangażowanie w: Polski Standard Płatności sp. z o.o. w wysokości 22 miliony PLN oraz Visa Inc. w wysokości 175 milionów PLN.

W pozycji obligacje skarbowe PLN i walutowe ujmowane są obligacje Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Dla papierów wartościowych w okresie zakończonym 31 marca 2019 roku nie nastąpiły transfery pomiędzy Fazami.

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.12.2018	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	264	972	50 562	8 315	60 113
bony pieniężne NBP	-	-	2 900	-	2 900
obligacje skarbowe PLN	94	820	38 276	2 200	41 390
obligacje skarbowe walutowe	4	-	-	-	4
obligacje komunalne PLN	16	-	5 301	4 007	9 324
obligacje komunalne walutowe	-	37	-	-	37
obligacje korporacyjne PLN	103	115	4 033	1 764	6 015
obligacje korporacyjne walutowe	1	-	52	344	397
hipoteczne listy zastawne	46	-	-	-	46
Kapitałowe papiery wartościowe	18	308	-	-	326
udziały i akcje w innych jednostkach – nienotowane na giełdach ¹	-	266	-	-	266
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	13	42	-	-	55
certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	5	-	-	-	5
Razem	282	1 280	50 562	8 315	60 439

¹ pozycja obejmuje m. in. zaangażowanie w: Polski Standard Płatności sp. z o.o. w wysokości 22 miliony PLN oraz Visa Inc. w wysokości 142 miliony PLN.

W pozycji obligacje skarbowe PLN i walutowe ujmowane są obligacje Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe dla papierów wartościowych wycenianych według amortyzowanego kosztu lub do wartości godziwej przez inne dochody całkowite zostały opisane w nocie 21 „Oczekiwane straty kredytowe”.

W roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku nastąpił transfer pomiędzy Fazą 1 a Fazą 2 w kwocie 59 milionów PLN dotyczący obligacji korporacyjnych w PLN oraz 388 milionów PLN dotyczący obligacji komunalnych w PLN.

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.03.2019	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite			wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto
Dłużne papiery wartościowe	48 702	(13)	48 689	14 149	(18)	14 131
bony pieniężne NBP	-	-	-	4 499	-	4 499
obligacje skarbowe PLN	39 895	-	39 895	3 605	-	3 605
obligacje skarbowe walutowe	119	-	119	-	-	-
obligacje komunalne PLN	5 294	-	5 294	4 022	(6)	4 016
obligacje korporacyjne PLN	3 394	(13)	3 381	2 023	(12)	2 011
Razem	48 702	(13)	48 689	14 149	(18)	14 131

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.12.2018	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite			wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto
Dłużne papiery wartościowe	50 572	(10)	50 562	8 335	(20)	8 315
bony pieniężne NBP	2 900	-	2 900	-	-	-
obligacje skarbowe PLN	38 276	-	38 276	2 200	-	2 200
obligacje komunalne PLN	5 301	-	5 301	4 013	(6)	4 007
obligacje korporacyjne PLN	4 043	(10)	4 033	1 777	(13)	1 764
obligacje korporacyjne walutowe	52	-	52	345	(1)	344
Razem	50 572	(10)	50 562	8 335	(20)	8 315

20. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	31.03.2019	31.12.2018
	Wartość netto	Wartość netto
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	193 853	191 574
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	3	1
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom	193 856	191 575

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.03.2019	31.12.2018
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	185 739	181 972
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	7 053	8 496
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 061	1 106
Razem	193 853	191 574

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat			wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite			wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Razem
	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto
Kredyty	1 061	7 053	-	7 053	192 090	(7 747)	184 343	192 457	192 457	192 457
mieszaniowe	24	7 048	-	7 048	85 857	(1 960)	83 897	90 969	90 969	90 969
gospodarcze	141	-	-	-	78 992	(3 992)	75 000	75 141	75 141	75 141
konsumpcyjne	896	5	-	5	27 241	(1 795)	25 446	26 347	26 347	26 347
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	-	-	-	-	1 396	-	1 396	1 396	1 396	1 396
Razem	1 061	7 053	-	7 053	193 486	(7 747)	185 739	193 853	193 853	193 853

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat			wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite			wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Razem
	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Wartość netto
Kredyty	1 106	8 496	-	8 496	189 432	(7 511)	181 921	191 523	191 523	191 523
mieszaniowe	27	8 496	-	8 496	85 211	(1 940)	83 271	91 794	91 794	91 794
gospodarcze	148	-	-	-	77 399	(3 897)	73 502	73 650	73 650	73 650
konsumpcyjne	931	-	-	-	26 822	(1 674)	25 148	26 079	26 079	26 079
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	-	-	-	-	51	-	51	51	51	51
Razem	1 106	8 496	-	8 496	189 483	(7 511)	181 972	191 574	191 574	191 574

Na 31 marca 2019 roku i na 31 grudnia 2018 roku odpis dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite wynosił 22 miliony PLN.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WEDŁUG SEGMENTÓW KLIENTA (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.03.2019	31.12.2018
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto, w tym:	201 600	199 085
bankowości hipotecznej	86 690	87 434
korporacyjne	65 334	64 187
bankowości detalicznej i prywatnej	28 137	27 753
firm i przedsiębiorstw	20 043	19 660
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	51
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe/z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(7 747)	(7 511)
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	193 853	191 574

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe dla kredytów i pożyczek udzielonych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub do wartości godziwej przez inne dochody całkowite zostały szerzej opisane w notce 21 „Oczekiwane straty kredytowe”.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość bilansowa brutto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite:	6 934	51	66	2	-	-	-	7 053
kredyty	6 934	51	66	2	-	-	-	7 053
mieszkaniowe	6 929	51	66	2	-	-	-	7 048
konsumpcyjne	5	-	-	-	-	-	-	5
Razem	6 934	51	66	2	-	-	-	7 053
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	187 417	3 119	2 303	462	87	98	-	193 486
kredyty	186 021	3 119	2 303	462	87	98	-	192 090
mieszkaniowe	83 300	917	1 510	82	37	11	-	85 857
gospodarcze	77 081	1 181	433	231	22	44	-	78 992
konsumpcyjne	25 640	1 021	360	149	28	43	-	27 241
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	-	-	1 396
Razem	187 417	3 119	2 303	462	87	98	-	193 486
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	171	-	-	-	-	-	-	171

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	(7 273)	(252)	(15)	(164)	(9)	(34)	-	(7 747)
kredyty	(7 273)	(252)	(15)	(164)	(9)	(34)	-	(7 747)
mieszkaniowe	(1 841)	(82)	(2)	(25)	(5)	(5)	-	(1 960)
gospodarcze	(3 866)	(41)	(8)	(66)	(1)	(10)	-	(3 992)
konsumpcyjne	(1 566)	(129)	(5)	(73)	(3)	(19)	-	(1 795)
Razem	(7 273)	(252)	(15)	(164)	(9)	(34)	-	(7 747)
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	(86)	-	-	-	-	-	-	(86)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość bilansowa netto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite:	6 934	51	66	2	-	-	-	7 053
kredyty	6 934	51	66	2	-	-	-	7 053
mieszkaniowe	6 929	51	66	2	-	-	-	7 048
konsumpcyjne	5	-	-	-	-	-	-	5
Razem	6 934	51	66	2	-	-	-	7 053
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCl	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	180 144	2 867	2 288	298	78	64	-	185 739
kredyty	178 748	2 867	2 288	298	78	64	-	184 343
mieszkaniowe	81 459	835	1 508	57	32	6	-	83 897
gospodarcze	73 215	1 140	425	165	21	34	-	75 000
konsumpcyjne	24 074	892	355	76	25	24	-	25 446
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	-	-	1 396
Razem	180 144	2 867	2 288	298	78	64	-	185 739
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCl	85	-	-	-	-	-	-	85

Przesunięcia pomiędzy fazami utraty wartości zostały zaprezentowane w wartości bilansowej brutto i odpisu na 31 marca 2019 roku. Dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom, które wielokrotnie zmieniły fazy przesunięcie zostało zaprezentowane jako transfer z fazy w której znajdowały się na 1 stycznia 2019 roku lub w momencie ich początkowego ujęcia (po 1 stycznia 2019 roku) do fazy utraty wartości na 31 marca 2019 roku.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość bilansowa brutto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite:	8 340	125	28	1	-	2	-	8 496
kredyty	8 340	125	28	1	-	2	-	8 496
mieszkaniowe	8 340	125	28	1	-	2	-	8 496
Razem	8 340	125	28	1	-	2	-	8 496
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	178 593	5 697	2 963	816	503	824	87	189 483
kredyty	178 542	5 697	2 963	816	503	824	87	189 432
mieszkaniowe	81 146	2 203	1 203	250	287	105	17	85 211
gospodarcze	72 935	2 291	1 309	348	143	328	45	77 399
konsumpcyjne	24 461	1 203	451	218	73	391	25	26 822
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	-	-	51
Razem	178 593	5 697	2 963	816	503	824	87	189 483
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	566	-	-	-	-	-	-	566

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGAJĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	(6 249)	(498)	(29)	(293)	(44)	(397)	(1)	(7 511)
kredyty	(6 249)	(498)	(29)	(293)	(44)	(397)	(1)	(7 511)
mieszkaniowe	(1 598)	(173)	(3)	(98)	(25)	(43)	-	(1 940)
gospodarcze	(3 533)	(129)	(21)	(69)	(11)	(133)	(1)	(3 897)
konsumpcyjne	(1 118)	(196)	(5)	(126)	(8)	(221)	-	(1 674)
Razem	(6 249)	(498)	(29)	(293)	(44)	(397)	(1)	(7 511)
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	(124)	-	-	-	-	-	-	(124)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - PRZESUNIĘCIA POMIĘDZY FAZAMI UTRATY WARTOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość bilansowa netto							RAZEM
	WARTOŚCI NIE PODLEGĄCE TRANSFEROM	Przesunięcia między fazą 1 a fazą 2		Przesunięcia między fazą 2 a fazą 3		Przesunięcia między fazą 1 a fazą 3		
		z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite:	8 340	125	28	1	-	2	-	8 496
kredyty	8 340	125	28	1	-	2	-	8 496
mieszkaniowe	8 340	125	28	1	-	2	-	8 496
Razem	8 340	125	28	1	-	2	-	8 496
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	172 344	5 199	2 934	523	459	427	86	181 972
kredyty	172 293	5 199	2 934	523	459	427	86	181 921
mieszkaniowe	79 548	2 030	1 200	152	262	62	17	83 271
gospodarcze	69 402	2 162	1 288	279	132	195	44	73 502
konsumpcyjne	23 343	1 007	446	92	65	170	25	25 148
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	-	-	51
Razem	172 344	5 199	2 934	523	459	427	86	181 972
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	442	-	-	-	-	-	-	442

Przesunięcia pomiędzy fazami utraty wartości zostały zaprezentowane w wartości bilansowej brutto i odpisu na 31 grudnia 2018 roku. Dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom, które wielokrotnie zmieniły fazy przesunięcie zostało zaprezentowane jako transfer z fazy w której znajdowały się na 1 stycznia 2018 roku lub w momencie ich początkowego ujęcia do fazy utraty wartości na 31 grudnia 2018 roku.

21. OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE

AKTYWA FINANSOWE

WEDŁUG MODELU WYCENY (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość brutto aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	w tym: wartość brutto aktywów z rozpoznaną utratą wartości	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto	Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem wartość netto
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite										
papiery wartościowe	47 859	-	369	-	474	474	(13)	48 702	(13)	48 689
obligacje skarbowe PLN	39 895	-	-	-	-	-	-	39 895	-	39 895
obligacje skarbowe walutowe	119	-	-	-	-	-	-	119	-	119
pozostałe	7 845	-	369	-	474	474	(13)	8 688	(13)	8 675
kredyty	6 912	-	135	-	6	6	-	7 053	-	7 053
mieszkaniaowe	6 907	-	135	-	6	6	-	7 048	-	7 048
konsumpcyjne	5	-	-	-	-	-	-	5	-	5
Razem	54 771	-	504	-	480	480	(13)	55 755	(13)	55 742
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	474	474	(13)	474	(13)	461
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu										
należności od banków	8 321	(3)	-	-	-	-	-	8 321	(3)	8 318
papiery wartościowe	14 103	(11)	46	(7)	-	-	-	14 149	(18)	14 131
bony pieniężne NBP	4 499	-	-	-	-	-	-	4 499	-	4 499
obligacje skarbowe PLN	3 605	-	-	-	-	-	-	3 605	-	3 605
pozostałe	5 999	(11)	46	(7)	-	-	-	6 045	(18)	6 027
kredyty	170 413	(539)	12 668	(1 177)	10 405	9 996	(6 031)	193 486	(7 747)	185 739
mieszkaniaowe	78 813	(40)	4 814	(486)	2 230	2 174	(1 434)	85 857	(1 960)	83 897
gospodarcze	67 101	(350)	5 611	(327)	6 280	5 931	(3 315)	78 992	(3 992)	75 000
konsumpcyjne	23 103	(149)	2 243	(364)	1 895	1 891	(1 282)	27 241	(1 795)	25 446
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	-	-	1 396	-	1 396
inne aktywa finansowe	1 844	-	-	-	95	95	(95)	1 939	(95)	1 844
Razem	194 681	(553)	12 714	(1 184)	10 500	10 091	(6 126)	217 895	(7 863)	210 032
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	171	138	(86)	171	(86)	85
Łącznie	249 452	(553)	13 218	(1 184)	10 980	10 571	(6 139)	273 650	(7 876)	265 774

WEDŁUG RODZAJU AKTYWA FINANSOWEGO (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.03.2019	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość brutto aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	w tym: wartość brutto aktywów z rozpoznaną utratą wartości	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto	Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem wartość netto
należności od banków	8 321	(3)	-	-	-	-	-	8 321	(3)	8 318
papiery wartościowe	61 962	(11)	415	(7)	474	474	(13)	62 851	(31)	62 820
bony pieniężne NBP	4 499	-	-	-	-	-	-	4 499	-	4 499
obligacje skarbowe PLN	43 500	-	-	-	-	-	-	43 500	-	43 500
obligacje skarbowe walutowe	119	-	-	-	-	-	-	119	-	119
pozostałe	13 844	(11)	415	(7)	474	474	(13)	14 733	(31)	14 702
kredyty	177 325	(539)	12 803	(1 177)	10 411	10 002	(6 031)	200 539	(7 747)	192 792
mieszkania	85 720	(40)	4 949	(486)	2 236	2 180	(1 434)	92 905	(1 960)	90 945
gospodarcze	67 101	(350)	5 611	(327)	6 280	5 931	(3 315)	78 992	(3 992)	75 000
konsumpcyjne	23 108	(149)	2 243	(364)	1 895	1 891	(1 282)	27 246	(1 795)	25 451
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	1 396	-	-	-	-	-	-	1 396	-	1 396
inne aktywa finansowe	1 844	-	-	-	95	95	(95)	1 939	(95)	1 844
Razem	249 452	(553)	13 218	(1 184)	10 980	10 571	(6 139)	273 650	(7 876)	265 774
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	645	612	(99)	645	(99)	546

WSKAŹNIKI JAKOŚCI KREDYTOWEJ (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.03.2019
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości ¹	4,8%
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości ²	77,6%
Udział kredytów opóźnionych w spłacie powyżej 90 dni w stosunku do wartości brutto kredytów i pożyczek	3,3%

¹ Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości został wyznaczony dla kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem bonów pieniężnych NBP i obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz kredytów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite jako wartość brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości do wartości brutto razem kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem bonów pieniężnych NBP i obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz kredytów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite.

² Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości został wyznaczony jako stosunek odpisów na oczekiwane straty kredytowe ogółem dla kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem bonów pieniężnych NBP i obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz kredytów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite do wartości brutto ekspozycji z tych portfeli z rozpoznaną utratą wartości.

Całkowite spisanie oraz sprzedaż należności kredytowych w I kwartale 2019 roku wpłynęły na zmniejszenie wskaźnika udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości o 0,1 p. p.

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

WEDŁUG MODELU WYCENY (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość brutto aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	w tym: wartość brutto aktywów z rozpoznaną utratą wartości	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto kredytowe	Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem wartość netto
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite										
papiery wartościowe	49 713	-	388	-	471	471	(10)	50 572	(10)	50 562
obligacje skarbowe PLN	38 276	-	-	-	-	-	-	38 276	-	38 276
pozostałe	11 437	-	388	-	471	471	(10)	12 296	(10)	12 286
kredyty	8 330	-	163	-	3	3	-	8 496	-	8 496
mieszkaniowe	8 330	-	163	-	3	3	-	8 496	-	8 496
Razem	58 043	-	551	-	474	474	(10)	59 068	(10)	59 058
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	471	471	(10)	471	(10)	461
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu										
należności od banków	11 217	(4)	-	-	-	-	-	11 217	(4)	11 213
papiery wartościowe	8 276	(12)	59	(8)	-	-	-	8 335	(20)	8 315
obligacje skarbowe PLN	2 200	-	-	-	-	-	-	2 200	-	2 200
pozostałe	6 076	(12)	59	(8)	-	-	-	6 135	(20)	6 115
kredyty	166 412	(521)	12 476	(1 124)	10 595	10 169	(5 866)	189 483	(7 511)	181 972
mieszkaniowe	77 459	(42)	5 529	(502)	2 223	2 164	(1 396)	85 211	(1 940)	83 271
gospodarcze	65 666	(332)	5 166	(314)	6 567	6 203	(3 251)	77 399	(3 897)	73 502
konsumpcyjne	23 236	(147)	1 781	(308)	1 805	1 802	(1 219)	26 822	(1 674)	25 148
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	-	-	51	-	51
inne aktywa finansowe	2 149	-	-	-	95	95	(95)	2 244	(95)	2 149
Razem	188 054	(537)	12 535	(1 132)	10 690	10 264	(5 961)	211 279	(7 630)	203 649
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	566	566	(124)	566	(124)	442
Łącznie	246 097	(537)	13 086	(1 132)	11 164	10 738	(5 971)	270 347	(7 640)	262 707

WEDŁUG RODZAJU AKTYWA FINANSOWEGO (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2018	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 1)	Wartość brutto aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 2)	Wartość brutto aktywów zagrożonych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	w tym: wartość brutto aktywów z rozpoznaną utratą wartości	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto	Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem wartość netto
należności od banków	11 217	(4)	-	-	-	-	-	11 217	(4)	11 213
papiery wartościowe	57 989	(12)	447	(8)	471	471	(10)	58 907	(30)	58 877
obligacje skarbowe PLN	40 476	-	-	-	-	-	-	40 476	-	40 476
pozostałe	17 513	(12)	447	(8)	471	471	(10)	18 431	(30)	18 401
kredyty	174 742	(521)	12 639	(1 124)	10 598	10 172	(5 866)	197 979	(7 511)	190 468
mieszkańciewe	85 789	(42)	5 692	(502)	2 226	2 167	(1 396)	93 707	(1 940)	91 767
gospodarcze	65 666	(332)	5 166	(314)	6 567	6 203	(3 251)	77 399	(3 897)	73 502
konsumpcyjne	23 236	(147)	1 781	(308)	1 805	1 802	(1 219)	26 822	(1 674)	25 148
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	-	-	-	-	-	-	51	-	51
inne aktywa finansowe	2 149	-	-	-	95	95	(95)	2 244	(95)	2 149
Razem	246 097	(537)	13 086	(1 132)	11 164	10 738	(5 971)	270 347	(7 640)	262 707
w tym: aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI	-	-	-	-	1 037	1 037	(134)	1 037	(134)	903

WSKAŹNIKI JAKOŚCI KREDYTOWEJ (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.12.2018
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości ¹	5,0%
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości ²	74,0%
Udział kredytów opóźnionych w spłacie powyżej 90 dni w stosunku do wartości brutto kredytów i pożyczek	3,3%

¹ Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości został wyznaczony dla kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz kredytów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite jako stosunek wartości brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości do wartości brutto razem kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz kredytów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite.

² Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości został wyznaczony jako stosunek odpisów na oczekiwane straty kredytowe ogółem dla kredytów i papierów wartościowych z wyłączeniem obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz kredytów wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite do wartości brutto ekspozycji z tych portfeli z rozpoznaną utratą wartości.

Całkowite spisania oraz sprzedaż należności kredytowych w 2018 roku wpłynęły na zmniejszenie wskaźnika udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości o 0,5 p. p.

ODPISY AKTUALIZUJĄCE Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG MODELU WYCENY	Wartość na 31.12.2018 roku	Zwiększenia w związku z udzieleniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu wydłużenia horyzontu rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany z tytułu skrócenia horyzontu rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku z częściowym i całkowitym spisaniem	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość na 31.03.2019
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite										
papiery wartościowe	10	-	-	2	-	-	-	(4)	5	13
kredyty	-	-	-	1	-	(1)	-	-	-	-
mieszkaniowe	-	-	-	1	-	(1)	-	-	-	-
Razem	10	-	-	3	-	(1)	-	(4)	5	13
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu										
należności od banków	4	1	-	(2)	-	-	-	-	-	3
papiery wartościowe	20	-	-	(1)	-	-	-	-	(1)	18
kredyty	7 511	78	(41)	768	(32)	(502)	7	(170)	128	7 747
mieszkaniowe	1 940	2	(1)	96	(12)	(77)	1	(32)	43	1 960
gospodarcze	3 897	45	(13)	452	(9)	(361)	5	(89)	65	3 992
konsumpcyjne	1 674	31	(27)	220	(11)	(64)	1	(49)	20	1 795
inne aktywa finansowe	95	-	-	-	-	-	-	-	-	95
Razem	7 630	79	(41)	765	(32)	(502)	7	(170)	127	7 863
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych	7 640	79	(41)	768	(32)	(503)	7	(174)	132	7 876

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG RODZAJU AKTYWA FINANSOWEGO	Wartość na 31.12.2018 roku	Zwiększenia w związku z udzieleniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu wydłużenia horyzontu rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany z tytułu skrócenia horyzontu rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku z częściowym i całkowitym spisaniem	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość na 31.03.2019
należności od banków	4	1	-	(2)	-	-	-	-	-	3
papiery wartościowe	30	-	-	1	-	-	-	(4)	4	31
kredyty	7 511	78	(41)	769	(32)	(503)	7	(170)	128	7 747
mieszkaniowe	1 940	2	(1)	97	(12)	(78)	1	(32)	43	1 960
gospodarcze	3 897	45	(13)	452	(9)	(361)	5	(89)	65	3 992
konsumpcyjne	1 674	31	(27)	220	(11)	(64)	1	(49)	20	1 795
inne aktywa finansowe	95	-	-	-	-	-	-	-	-	95
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych	7 640	79	(41)	768	(32)	(503)	7	(174)	132	7 876

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG MODELU WYCENY	Wartość na 31.12.2017 roku	Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9 ¹	Wartość na 01.01.2018 roku (zmieniony)	Zwiększenia w związku z udzieleniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu wydłużenia horyztontu rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany z tytułu skrócenia horyztontu rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku z częściowym i całkowitym spisaniem	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość na 31.03.2018
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	298	(298)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite												
papiery wartościowe	-	15	15	-	-	(1)	(2)	-	-	-	-	2
kredyty	-	-	-	-	-	-	1	5	(2)	-	-	(4)
mieszkaniowe	-	-	-	-	-	-	1	5	(2)	-	-	(4)
Razem	-	15	15	-	-	(1)	(1)	5	(2)	-	-	(2)
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu												
należności od banków	-	2	2	1	-	(1)	-	-	-	-	-	2
papiery wartościowe	-	11	11	1	-	(2)	-	-	-	-	-	1
kredyty	7 170	2 873	10 043	92	(33)	222	182	(168)	13	(111)	122	10 362
mieszkaniowe	1 925	1 035	2 960	13	(15)	89	54	(89)	2	(54)	39	2 999
gospodarcze	3 580	1 473	5 053	56	(10)	102	41	(44)	10	(14)	24	5 218
konsumpcyjne	1 655	375	2 030	23	(8)	31	87	(35)	1	(43)	59	2 145
papiery wartościowe	10	(10)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inne aktywa finansowe	99	-	99	-	-	-	-	-	-	-	-	99
Razem	7 269	2 886	10 155	94	(33)	219	182	(168)	13	(111)	123	10 474
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych	7 567	2 603	10 170	94	(34)	218	187	(170)	13	(111)	121	10 488

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG RODZAJU AKTYWA FINANSOWEGO	Wartość na 31.12.2017 roku	Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9 ¹	Wartość na 01.01.2018 roku (zmieniony)	Zwiększenia w związku z udzieleniem i nabyciem	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu wydłużenia horyztontu rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany z tytułu skrócenia horyztontu rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku z częściowym i całkowitym spisaniem	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość na 31.03.2018
należności od banków	-	2	2	1	-	(1)	-	-	-	-	-	2
papiery wartościowe	298	(272)	26	1	(1)	(4)	-	-	-	-	3	25
kredyty	7 170	2 873	10 043	92	(33)	222	187	(170)	13	(111)	118	10 362
mieszkaniowe	1 925	1 035	2 960	13	(15)	90	59	(91)	2	(54)	35	2 999
gospodarcze	3 580	1 473	5 053	56	(10)	102	41	(44)	10	(14)	24	5 218
konsumpcyjne	1 655	375	2 030	23	(8)	31	87	(35)	1	(43)	59	2 145
papiery wartościowe	10	(10)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inne aktywa finansowe	99	-	99	-	-	-	-	-	-	-	-	99
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych	7 567	2 603	10 170	94	(34)	218	187	(170)	13	(111)	121	10 488

¹ z tytułu rozpoznania utraty wartości kredytów w kwocie 734 miliony PLN, z tytułu uwzględnienia odsetek niepracujących ujętych w wartości bilansowej brutto w kwocie 2 480 milionów PLN, z tytułu zmniejszenia odpisów na skutek rozpoznania straty początkowej 346 milionów PLN dla aktywów POCl oraz z tytułu rozwiązania odpisów na papiery wartościowe w kwocie 265 miliony PLN.

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

ZMIANY WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Wartość bilansowa brutto na 31.12.2018 roku	Zmiany z tytułu udzielonych lub nabytych instrumentów finansowych	Zwiększenia w związku z wykorzystaniem limitu lub wypłatą transz	Zmniejszenia w związku ze spłatami/wykupem	Zmiany z tytułu modyfikacji wynikających z umowy przepływów pieniężnych z tytułu aktywów finansowych, która nie prowadzi do zaprzestania ujmowania tych instrumentów finansowych	Zmiany z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych, w tym sprzedaży	Zmniejszenia w związku z całkowitym spisaniem	Zmniejszenia w związku z częściowym spisaniem	Zmiany dla ekspozycji dla których został wydłużony horyzont rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności	Zmiany dla ekspozycji dla których został skrócony horyzont rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności na 12 miesięcy	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość bilansowa brutto na 31.03.2019 roku	
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite													
papiery wartościowe	50 572	7 321	-	(9 179)	-	(11)	-	(4)	-	-	-	3	48 702
kredyty	8 496	5	219	(1 667)	2	(1)	-	-	-	(1)	-	-	7 053
mieszkaniowe	8 496		219	(1 667)	2	(1)	-	-	-	(1)	-	-	7 048
konsumpcyjne	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Razem	59 068	7 326	219	(10 846)	2	(12)	-	(4)	-	(1)	-	3	55 755
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu													
należności od banków	11 217	7 239	15	(10 150)	-	-	-	-	-	-	-	-	8 321
papiery wartościowe	8 335	7 400	-	(1 638)	-	-	-	-	-	-	-	52	14 149
kredyty (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	189 483	6 518	14 460	(17 229)	38	(112)	(51)	(119)	(32)	(502)	1 032	193 486	
mieszkaniowe	85 211	1 044	1 580	(2 665)	8	(25)	-	(32)	(12)	(77)	825	85 857	
gospodarcze	77 399	1 389	11 941	(11 467)	31	(35)	(22)	(67)	(9)	(361)	193	78 992	
konsumpcyjne	26 822	2 689	939	(3 046)	(1)	(52)	(29)	(20)	(11)	(64)	14	27 241	
papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	51	1 396	-	(51)	-	-	-	-	-	-	-	-	1 396
inne aktywa finansowe	2 244	1 939	-	(2 244)	-	-	-	-	-	-	-	-	1 939
Razem	211 279	23 096	14 475	(31 261)	38	(112)	(51)	(119)	(32)	(502)	1 084	217 895	
Razem zmiany wartości bilansowej brutto instrumentów finansowych	270 347	30 422	14 694	(42 107)	40	(124)	(51)	12	(32)	(503)	1 087	273 650	

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES TRZECH MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

ZMIANY WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Wartość bilansowa brutto na 31.12.2017 roku	Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9 według wartości bilansowej brutto	Wartość bilansowa brutto na 01.01.2018 roku (zmieniona)	Zmiany z tytułu udzielonych lub nabytych instrumentów finansowych	Zwiększenia w związku z wykorzystaniem limitu lub wypłatą transz	Zmniejszenia w związku ze spłatami/sprzedaz	Zmiany z tytułu modyfikacji wynikających z umowy przepływów pieniężnych z tytułu aktywów finansowych, która nie prowadzi do zaprzestania ujmowania tych instrumentów finansowych	Zmiany z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych	Zmniejszenia w związku z całkowitym spisaniem	Zmniejszenia w związku z częściowym spisaniem	Zmiany wynikające z aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	Zmiany dla ekspozycji dla których został wydłużony horzont rozpoznania strat z 12 miesięcy na okres do daty zapadalności 12 miesięcy	Zmiany dla ekspozycji dla których został skrócony horzont rozpoznania strat z okresu do daty zapadalności 12 miesięcy	Inne zmiany, w tym różnice kursowe	Wartość bilansowa brutto na 31.03.2018 roku
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	42 307	(42 307)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycenione do wartości godziwej przez inne dochody całkowite															
papiery wartościowe	-	45 617	45 617	7 183	-	(9 517)	2	-	-	-	-	-	-	184	43 469
kredyty	-	8 235	8 235	321	114	(201)	1	(1)	-	-	45	-	(1)	45	8 558
mieszkaniowe	-	8 235	8 235	321	114	(201)	1	(1)	-	-	45	-	(1)	45	8 558
Razem	-	53 852	53 852	7 504	114	(9 718)	3	(1)	-	-	45	-	(1)	229	52 027
w tym: od aktywów wycenianych grupowo															
w tym: od aktywów wycenianych indywidualnie															
Wycenione według zamortyzowanego kosztu															
należności od banków	8 769	-	8 769	2 666	22	(5 853)	-	-	-	-	-	-	-	-	5 604
papiery wartościowe	-	6 001	6 001	1 041	-	(108)	-	-	-	-	-	-	-	5	6 939
kredyty (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	194 063	(11 661)	182 402	6 017	13 410	(17 427)	(37)	(172)	(111)	-	-	(32)	(502)	705	184 253
mieszkaniowe	92 134	(7 671)	84 463	785	1 151	(2 459)	5	(84)	(54)	-	-	(12)	(77)	479	84 197
gospodarcze	70 719	1 004	71 723	2 625	11 331	(11 105)	(42)	(28)	(14)	-	-	(9)	(361)	218	74 338
konsumpcyjne	25 930	(616)	25 314	2 581	928	(2 961)	-	(60)	(43)	-	-	(11)	(64)	8	25 692
papiery wartościowe	4 378	(4 378)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	902	-	902	26	-	(902)	-	-	-	-	-	-	-	-	26
inne aktywa finansowe	1 847	-	1 847	2 382	-	(1 847)	-	-	-	-	-	-	-	-	2 382
Razem	204 679	(5 660)	199 019	12 106	13 432	(25 235)	(37)	(172)	(111)	-	-	(32)	(502)	710	199 178
Razem zmiany wartości bilansowej brutto instrumentów finansowych	246 986	5 885	252 871	19 610	13 546	(34 953)	(34)	(173)	(111)	-	45	(32)	(503)	939	251 205

AKTYWA FINANSOWE Z UTRATĄ WARTOŚCI W MOMENCIE POCZĄTKOWEGO UJĘCIA – POCI

Łączna wartość nabytych bądź udzielonych aktywów finansowych z utratą wartości na 31 marca 2019 roku wyniosła 546 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku 903 miliony PLN).

ZAKUPIONE/UDZIELONE AKTYWA FINANSOWE Z UTRATĄ WARTOŚCI ZE WZGLĘDU NA RYZYKO KREDYTOWE (POCI) - 31.03.2019 ROKU	Wartość brutto	Odpisy	Wartość netto
Papiery wartościowe	474	(13)	461
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	474	(13)	461
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	171	(86)	85
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	171	(86)	85
Razem	645	(99)	546

ZAKUPIONE/UDZIELONE AKTYWA FINANSOWE Z UTRATĄ WARTOŚCI ZE WZGLĘDU NA RYZYKO KREDYTOWE (POCI) - 31.12.2018 ROKU	Wartość brutto	Odpisy	Wartość netto
Papiery wartościowe	471	(10)	461
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	471	(10)	461
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	566	(124)	442
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	566	(124)	442
Razem	1 037	(134)	903

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW DLA ZAKUPIONYCH/UDZIELONYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH Z UTRATĄ WARTOŚCI ZE WZGLĘDU NA RYZYKO KREDYTOWE (POCI) W I KWARTALE 2019 ROKU	Wartość na 31.12.2018 roku	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku ze spisaniem	Inne korekty	Wartość na 31.03.2019 roku
Papiery wartościowe	10	-	2	(1)	2	13
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	10	-	2	(1)	2	13
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	124	(38)	-	-	-	86
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	124	(38)	-	-	-	86
Razem	134	(38)	2	(1)	2	99

ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW DLA ZAKUPIONYCH/UDZIELONYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH Z UTRATĄ WARTOŚCI ZE WZGLĘDU NA RYZYKO KREDYTOWE (POCI) W I KWARTALE 2018 ROKU	Wartość na 01.01.2018 roku	Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów z tytułu utraty wartości w związku ze spisaniem	Inne korekty	Wartość na 31.03.2018 roku
Papiery wartościowe	15	-	(1)	-	-	14
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	15	-	(1)	-	-	14
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	107	(1)	(8)	(9)	5	94
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	107	(1)	(8)	(9)	5	94
Razem	122	(1)	(9)	(9)	5	108

22. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	31.03.2019	31.12.2018
Inwestycje w jednostki zależne	318	-
Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o. o.	-	-
Qualia Development sp. z o. o.	318	-
Grunty i budynki	8	8
Razem brutto	326	8
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-
Razem netto	326	8

W I kwartale 2019 roku Bank przekwalifikował do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży udziały spółki Qualia Development sp. z o.o. w związku z planowanym połączeniem spółki ze spółką PKO Leasing SA jako spółką przejmującą. 2 kwietnia 2019 roku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym został ogłoszony plan połączenia wyżej wymienionych spółek.

23. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

WARTOŚCI NIEMATERIALNE

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	31.03.2019	31.12.2018
Oprogramowanie	1 418	1 433
Wartość firmy	871	871
Relacje z klientami	15	17
Inne, w tym nakłady	241	274
z tego na oprogramowanie	233	266
Razem	2 545	2 595

WARTOŚĆ FIRMY

WARTOŚĆ FIRMY NETTO	31.03.2019	31.12.2018
Spółki Nordea Polska	863	863
Centrum Finansowe Puławska sp. z o.o.	8	8
Razem	871	871

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	31.03.2019	31.12.2018
Grunty i budynki, w tym:	2 116	1 383
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	845	-
Maszyny i urządzenia, w tym:	339	345
sprzęt informatyczny	203	204
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-
Środki trwałe w budowie, w tym:	130	166
sprzęt informatyczny	44	70
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-
Inne, w tym	201	188
aktywa z tytułu prawa do użytkowania - środki transportu	20	-
Razem	2 786	2 082

24. INNE AKTYWA

INNE AKTYWA	31.03.2019	31.12.2018
Rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	1 239	1 629
Rozliczenie instrumentów finansowych	100	82
Należności z tytułu rozliczeń gotówkowych	151	189
Należności i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	44	32
Należności z tytułu dywidend do otrzymania i dopłat do spółek zależnych ¹	150	132
Rozliczenia z tytułu sprzedaży waluty	38	-
Aktywa do zbycia	50	49
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	84	57
Należności z tytułu rozrachunków z KIR	17	-
Należności od odbiorców	110	76
Należności od jednostek zależnych wchodzących w skład PGK	24	-
Pozostałe	189	72
Razem	2 196	2 318
w tym: inne aktywa finansowe	1 844	2 149

¹ w pozycji prezentowana jest niezarejestrowany zakup akcji PKO Banku Hipotecznego SA o wartości 150 milionów PLN.

25. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	31.03.2019	31.12.2018
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	191	-
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	191	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 225	1 591
Depozyty banków	900	728
Rachunki bieżące	1 182	713
Inne depozyty z rynku pieniężnego	143	150
Razem	2 416	1 591

26. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	31.03.2019	31.12.2018
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	69	-
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	69	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	239 588	245 213
Zobowiązania wobec ludności	169 429	164 385
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	107 199	102 859
Depozyty terminowe	61 291	61 138
Pozostałe zobowiązania	939	388
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	49 528	55 530
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	34 882	38 835
Depozyty terminowe	14 072	15 740
Pozostałe zobowiązania	529	910
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	45	45
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	15 377	16 459
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	10 836	11 242
Depozyty terminowe	4 485	5 115
Pozostałe zobowiązania	56	102
Otrzymane kredyty i pożyczki ¹	5 254	8 839
Razem	239 657	245 213

¹ Pozycja Otrzymane kredyty i pożyczki została zaprezentowana szczegółowo w notce 27 „Otrzymane kredyty i pożyczki”

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW WEDŁUG SEGMENTU KLIENTA	31.03.2019	31.12.2018
bankowości detalicznej i prywatnej	160 180	154 259
korporacyjne	49 098	55 868
firm i przedsiębiorstw	25 080	26 202
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	45	45
otrzymane kredyty i pożyczki	5 254	8 839
Razem	239 657	245 213

27. OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI

OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI	31.03.2019	31.12.2018
Od międzynarodowych instytucji finansowych	1 202	2 601
Europejski Bank Inwestycyjny	650	2 049
Bank Rozwoju Rady Europy	552	552
Od pozostałych podmiotów	4 052	6 238
PKO Finance AB	4 052	6 238
Razem	5 254	8 839

28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	31.03.2019	31.12.2018
obligacje bankowe w tym:	5 392	5 367
w PLN	613	611
w EUR - w przeliczeniu na PLN	3 237	3 229
w CHF - w przeliczeniu na PLN	1 542	1 527
Razem	5 392	5 367

INFORMACJA O EMISJI I WYKUPIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

W I kwartale 2019 roku oraz w I kwartale 2018 roku Bank nie wyemitował i nie wykupił dłużnych papierów wartościowych.

29. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

	Wartość nominalna	Oprocentowanie	Waluta	Okres	Warunki szczególne	Stan zobowiązania w PLN	
						31.03.2019	31.12.2018
Obligacje podporządkowane	1 700	3,34	PLN	28.08.2017 - 28.08.2027	prawo do dokonania przedterminowego wykupu w terminie 5 lat od daty emisji	1 705	1 720
Obligacje podporządkowane	1 000	3,29	PLN	05.03.2018 - 06.03.2028	prawo do dokonania przedterminowego wykupu w terminie 5 lat od daty emisji	1 002	1 011
Razem						2 707	2 731

Obligacje podporządkowane zostały za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego przeznaczone na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku.

28 lutego 2018 roku Bank uplasował emisję obligacji podporządkowanych o łącznej wartości nominalnej obligacji 1 000 milion PLN. Emisja została przeprowadzona w formie 10NC5. Wartość nominalna jednej obligacji wynosi 500 000 PLN, a cena emisyjna obligacji równa jest wartości nominalnej obligacji. Obligacje są oprocentowane w półrocznych okresach odsetkowych, odsetki od obligacji są naliczane od wartości nominalnej, według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 6M, powiększonej o marżę równą 150 p.b. p.a. w całym okresie emisji. 8 marca 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na przeznaczenie środków uzyskanych z emisji obligacji podporządkowanych na podwyższenie kapitału Tier 2 Banku.

30. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	31.03.2019	31.12.2018
Koszty do zapłacenia	460	487
Przychody pobierane z góry	583	538
Zobowiązanie z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych	75	77
Rozliczenia międzybankowe	474	481
Zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	94	247
Zobowiązania wobec dostawców	141	161
Zobowiązania i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	453	363
Rozliczenia instrumentów finansowych	30	6
Zobowiązania z tytułu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, w tym:	585	247
z tytułu składki naliczonej przez BFG/do wniesienia na rzecz BFG (fundusz przymusowej restrukturyzacji)	326	-
utrzymywane w formie zobowiązań do zapłaty, w tym:	259	247
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	111	111
na fundusz gwarancyjny banków	148	136
Rozliczenia publiczno-prawne	184	114
Zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	417	298
Zobowiązania z tytułu kart płatniczych	427	15
Zobowiązania wobec instytucji ubezpieczeniowych	39	38
Zobowiązania z tytułu leasingu	859	-
Pozostałe	111	117
Razem	4 932	3 189
w tym: inne zobowiązania finansowe	3 394	2 096

Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku Bank nie posiadał zobowiązań, w przypadku których nie wywiązywałby się z płatności wynikających z zawartych umów.

W pozycji „Zobowiązania z tytułu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny” zawarte zostały zobowiązania do zapłaty z tytułu składek wnoszonych na rzecz BFG.

31. REZERWY

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	Rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
1 stycznia 2019 roku, w tym:	51	48	24	227	91	441
Rezerwa krótkoterminowa	51	8	24	177	91	351
Rezerwa długoterminowa	-	40	-	50	-	90
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	4	-	23	57	1	85
Wykorzystane kwoty	-	(1)	(5)	-	(3)	(9)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	(4)	-	-	(49)	-	(53)
31 marca 2019 roku, w tym:	51	47	42	235	89	464
Rezerwa krótkoterminowa	51	7	42	182	89	371
Rezerwa długoterminowa	-	40	-	53	-	93

ZA OKRES 3 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	Rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
1 stycznia 2018 roku, w tym:	18	59	21	155	26	279
Rezerwa krótkoterminowa	18	21	21	106	26	192
Rezerwa długoterminowa	-	38	-	49	-	87
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	3	-	45	62	-	110
Wykorzystane kwoty	(5)	(13)	(6)	-	-	(24)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	-	-	-	(68)	(14)	(82)
Inne zmiany i reklasyfikacje	-	-	-	(1)	-	(1)
31 marca 2018 roku, w tym:	16	46	60	148	12	282
Rezerwa krótkoterminowa	16	8	60	111	12	207
Rezerwa długoterminowa	-	38	-	37	-	75

32. KAPITAŁY WŁASNE I AKCJONARIAT BANKU

KAPITAŁ WŁASNY	31.03.2019	31.12.2018
Kapitał zakładowy	1 250	1 250
Kapitał zapasowy	29 168	29 168
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 070	1 070
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 629	3 629
Skumulowane inne dochody całkowite	303	443
Niepodzielony wynik finansowy	2 689	(646)
Wynik okresu bieżącego	737	3 335
Razem	38 846	38 249

33. INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE, WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA I JEDNOSTKI STOWARZYSZONE

NA 31 MARCA 2019 ROKU	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość bilansowa
JEDNOSTKI ZALEŻNE			
PKO Bank Hipoteczny SA ¹	1 400	-	1 400
KREDOBANK SA	1 072	(793)	279
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	241	-	241
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	225	-	225
PKO VC - fizan ²	200	-	200
PKO Leasing SA	178	-	178
PKO BP BANKOWY PTE SA	151	-	151
NEPTUN - fizan ²	132	-	132
Merkury - fiz an ²	120	-	120
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	110	-	110
PKO Finance AB	24	-	24
ZenCard sp. z o.o.	24	(23)	1
PKO BP Finat sp. z o.o.	21	-	21
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	4	-	4
WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA			
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	197	-	197
JEDNOSTKI STOWARZYSZONE			
Bank Pocztowy SA	184	(97)	87
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	2	(2)	-
Razem	4 285	(915)	3 370

¹ Wyżej podana wartość nie uwzględnia opłaconych przez PKO Bank Polski SA akcji nowej emisji o wartości w cenie nabycia 149,9 miliona PLN wykazywanych w pozycji inne aktywa. Przedmiotowe podwyższenie kapitału zakładowego na 31 marca 2019 roku nie zostało zarejestrowane.

² PKO Bank Polski SA posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu umożliwiającego, zgodnie z MSSF, sprawowanie kontroli nad funduszem.

NA 31 GRUDNIA 2018 ROKU	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość bilansowa
JEDNOSTKI ZALEŻNE			
PKO Bank Hipoteczny SA	1 300	-	1 300
KREDOBANK SA	1 072	(793)	279
Qualia Development sp. z o. o.	318	-	318
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	241	-	241
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	225	-	225
PKO VC - fizan ¹	200	-	200
PKO Leasing SA	178	-	178
PKO BP BANKOWY PTE SA	151	-	151
NEPTUN - fizan ¹	132	-	132
Merkury - fiz an ¹	120	-	120
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	110	-	110
PKO Finance AB	24	-	24
ZenCard sp. z o.o.	24	(23)	1
PKO BP Finat sp. z o.o.	21	-	21
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	4	-	4
WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA			
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	197	-	197
JEDNOSTKI STOWARZYSZONE			
Bank Pocztowy SA	184	(97)	87
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	2	(2)	-
Razem	4 503	(915)	3 588

¹ PKO Bank Polski SA posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu umożliwiające, zgodnie z MSSF, sprawowanie kontroli nad funduszem.

ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI - UZGODNIENIE RUCHU	01.01-31.03.2019	01.01-31.03.2018
Wartość na początek okresu	915	849
Utworzenie w okresie	-	-
Wartość na koniec okresu	915	849
Utworzenie netto - wpływ na rachunek zysków i strat	-	-

POZOSTAŁE NOTY

34. INFORMACJE DOTYCZĄCE LEASINGU

LEASING – LEASINGODAWCA

Bank występuje jako leasingodawca w odniesieniu do umów leasingu dotyczących użytkowania budynków, w tym powierzchni biurowych.

Bank jako leasingodawca klasyfikuje leasing do leasingu operacyjnego lub leasingu finansowego.

Umowa leasingu jest zaliczana do leasingu operacyjnego, jeżeli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów. W przypadku tym Bank ujmuje opłaty leasingowe jako przychód metodą liniową.

Umowa leasingu jest zaliczana do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów. Bank klasyfikuje umowy do leasingu finansowego, w odniesieniu do których spełniony został co najmniej jeden z warunków lub spełnione zostały wszystkie następujące warunki:

- 1) na mocy leasingu następuje przeniesienie na leasingobiorcę własności bazowego składnika aktywów przed końcem okresu leasingu,
- 2) leasingobiorca ma opcję zakupu bazowego składnika aktywów za cenę, która według przewidywań będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy opcja zakupu składnika będzie mogła zostać zrealizowana, że w dacie początkowej można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji,
- 3) okres leasingu stanowi większą część ekonomicznego okresu użytkowania bazowego składnika aktywów, nawet jeżeli tytuł prawny nie ulega przeniesieniu,
- 4) wartość bieżąca opłat leasingowych w dacie początkowej wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa bazowego składnika aktywów, za który w przypadku subleasingu przyjmuje się wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania wynikającego z głównej umowy leasingu, oraz
- 5) bazowy składnik aktywów ma na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z niego korzystać bez dokonywania większych modyfikacji.

W dacie rozpoczęcia leasingu finansowego Bank jako leasingodawca w leasingu finansowym prezentuje należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, tj. inwestycji leasingowej brutto zdyskontowanej stopą procentową leasingu.

Jako inwestycję leasingową brutto, rozumie się sumę:

- 1) opłat leasingowych należnych leasingodawcy wynikających z leasingu finansowego, oraz
- 2) ewentualnej niegwarantowanej wartości końcowej przypisanej leasingodawcy.

Stopa procentowa leasingu stosowana przez Bank, to stopa, która powoduje, że wartość bieżąca opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej równa się sumie wartości godziwej bazowego składnika aktywów oraz wszelkich początkowych kosztów bezpośrednich poniesionych przez Bank.

LEASING – LEASINGOBIORCA

Do umów leasingu lub umów zawierających leasing Bank kwalifikuje umowy, zgodnie z którymi:

- 1) uzyskuje prawo do używania zidentyfikowanego składnika aktywów, a prawu dostawcy do podstawienia alternatywnego składnika aktywów nie jest znaczące, oraz
- 2) posiada prawo do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania prawa przez cały okres użytkowania, oraz
- 3) posiada prawo do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez cały okres użytkowania, gdy:
  - a) Bank posiada prawo do kierowania tym, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów przez cały okres użytkowania, lub

- d) podjęto wcześniej odpowiednie decyzje dotyczącego tego, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów.

Bank stosuje wyłączenia i nie ujmuje aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań w odniesieniu do:

- 1) leasingów krótkoterminowych, do których Bank zalicza umowy bez możliwości zakupu składnika aktywów, zawarte na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy, w szczególności umowy zawarte na czas nieokreślony z krótkim (do 12 miesięcy) terminem wypowiedzenia, bez znaczących kar, przez które rozumie się w szczególności poniesione nakłady z tytułu inwestycji w obcym środku trwałym, koszty zmiany lokalizacji,
- 2) leasingów niskocennych (składnik aktywów ma wartość mniejszą niż 20 000 PLN, ustalaną w oparciu o wartość nowego składnika aktywów bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem), z wyłączeniem umów najmu powierzchni.

Zobowiązanie z tytułu leasingu Bank wycenia początkowo w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie.

Na wartość zobowiązania z tytułu leasingu wpływają:

- 1) stałe opłaty pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- 2) zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem indeksu lub stawki obowiązujących na datę rozpoczęcia,
- 3) kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- 4) cenę wykonania opcji kupna, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo powyżej 50%, że Bank skorzysta z opcji kupna,
- 5) kary pieniężne z tytułu wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli umowa leasingu przewiduje opcję wypowiedzenia przez Bank jako leasingobiorcy.

Bank do opłat leasingowych nie zalicza zmiennych opłaty uzależnionych od czynników zewnętrznych.

Po początkowym ujęciu zobowiązania z tytułu leasingu Bank wycenia w zamortyzowanym koszcie.

Aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu Bank ujmuje jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. W przypadku, gdy w wyniku aktualizacji wyceny wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została zmniejszona do zera i ma miejsce dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, pozostałą kwotę aktualizacji wyceny Bank ujmuje jako zysk lub stratę.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlegają przez Bank początkowej wycenie według kosztu, który obejmuje:

- 1) kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- 2) wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- 3) wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Bank.

Po początkowym ujęciu Bank wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania pomniejszając jego wartość początkową o odpisy amortyzacyjne (umorzenie metodą liniową) i odpis z tytułu utraty wartości oraz koryguje z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Bank do zdyskontowania przyszłych płatności leasingowych stosuje stopy dyskonta:

- 1) skalkulowane na bazie krzywych rentowności odzwierciedlających koszt finansowania w danej walucie,
- 2) pokrywających tenor najdłuższej umowy leasingowej, podlegającej wycenie i odzwierciedlających – dla danej waluty – stałą rynkową stopę procentową oraz koszt finansowania Banku (tenory umów leasingowych mieszczą się w przedziale od 1 roku do 99 lat),
- 3) odczytane z krzywej, dla terminu zapadalności odpowiadającego połowie terminu zapadalności umowy leasingowej.

Wartość krańcowej stopy pożyczkowej dla umów leasingowych Bank aktualizuje w okresach kwartalnych.

Bank stosuje te same stopy dyskontowe do portfela umów leasingu samochodów oraz nieruchomości, w tym praw wieczystego użytkowania gruntów z uwzględnieniem wpływu zabezpieczenia umowy leasingowej na stosowaną stawkę dyskontową.

Opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego Bank ujmuje jako koszt, metodą liniową, w trakcie okresu leasingu. Różnice pomiędzy kwotami zapłaconymi i wynikającymi z liniowego rozliczenia kosztów ujmowane są jako czynne lub bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

KWOTY DOTYCZĄCE LEASINGU UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT - LEASINGOBIORCA	01.01-31.03.2019
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(47)
Grunty i budynki	(45)
Maszyny i urządzenia	-
Środki transportu	(2)
Koszty odsetek	(5)
Koszty związane z krótkoterminowymi umowami leasingowymi	(3)
Koszty związane z umowami leasingowymi aktywów o niskiej wartości, które nie są umowami krótkoterminowymi, koszty z tytułu podatku od towarów i usług nie podlegającego odliczeniu oraz koszty opłat eksploatacyjnych	(16)
Razem koszty	(71)

AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA	31.03.2019
Grunty i budynki	845
Maszyny i urządzenia	-
Środki transportu	20
Razem	865

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	31.03.2019
Zobowiązania z tytułu leasingu	859
Razem	859

35. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE

Emitent papierów wartościowych z gwarancją objęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Maksymalne zobowiązanie do objęcia papierów wartościowych	Okres obowiązywania umowy
Stan na dzień 31 marca 2019 roku			
Spółka A	obligacje korporacyjne	1 359	31.12.2020
Spółka B	obligacje korporacyjne	1 055	31.07.2020
Spółka C	obligacje korporacyjne	44	31.12.2022
Razem		2 458	

Emitent papierów wartościowych z gwarancją objęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Maksymalne zobowiązanie do objęcia papierów wartościowych	Okres obowiązywania umowy
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku			
Spółka A	obligacje korporacyjne	1 266	31.12.2020
Spółka B	obligacje korporacyjne	708	31.07.2020
Spółka C	obligacje korporacyjne	47	31.12.2022
Razem		2 021	

Wszystkie umowy dotyczą Umów Organizacji, Prowadzenia i Obsługi Programu Emisji Obligacji. Wszystkie papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nienotowanych na giełdach i niezajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA GWARANCYJNE

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE NA 31.03.2019	Udzielone zobowiązania w wartości nominalnej	Rezerwy na udzielone zobowiązania według MSSF 9	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne netto
Udzielone zobowiązania finansowe:			
Linie i limity kredytowe	48 361	(169)	48 192
mieszkaniowe	4 980	(32)	4 948
gospodarcze	34 118	(98)	34 020
konsumpcyjne	9 263	(39)	9 224
Pozostałe	3 857	(20)	3 837
Razem	52 218	(189)	52 029
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	27 462	(71)	27 391
Udzielone gwarancje i poręczenia:			
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	9 166	(34)	9 132
dla podmiotów finansowych	2 848	-	2 848
dla podmiotów niefinansowych	6 122	(34)	6 088
dla podmiotów budżetowych	196	-	196
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	4 514	(5)	4 509
dla podmiotów finansowych	2 000	(2)	1 998
dla podmiotów niefinansowych	2 514	(3)	2 511
Udzielone akredytywy	1 320	(6)	1 314
dla podmiotów finansowych	10	-	10
dla podmiotów niefinansowych	1 308	(6)	1 302
dla podmiotów budżetowych	2	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	151	-	151
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	314	(1)	313
Razem	15 465	(46)	15 419
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	9 315	(34)	9 281
w tym: udzielone gwarancje dobrego wykonania umowy	2 524	(19)	2 505

Informacje na temat rezerw utworzonych na pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne i finansowe znajdują się w nocie 31 „Rezerwy”.

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE NA 31.12.2018	Udzielone zobowiązania w wartości nominalnej	Rezerwy na udzielone zobowiązania według MSSF 9	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne netto
Udzielone zobowiązania finansowe:			
Linie i limity kredytowe	46 088	(164)	45 924
mieszkaniowe	4 727	(35)	4 692
gospodarcze	32 441	(94)	32 347
konsumpcyjne	8 920	(35)	8 885
Pozostałe	4 010	(11)	3 999
Razem	50 098	(175)	49 923
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	25 822	(67)	25 755
Udzielone gwarancje i poręczenia:			
Udzielone gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	8 919	(46)	8 873
dla podmiotów finansowych	2 850	(1)	2 849
dla podmiotów niefinansowych	6 056	(44)	6 012
dla podmiotów budżetowych	13	(1)	12
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	3 967	(4)	3 963
dla podmiotów finansowych	1 946	(2)	1 944
dla podmiotów niefinansowych	2 021	(2)	2 019
Udzielone akredytywy	1 217	(2)	1 215
dla podmiotów finansowych	10	-	10
dla podmiotów niefinansowych	1 205	(2)	1 203
dla podmiotów budżetowych	2	-	2
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	368	-	368
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	188	-	188
Razem	14 659	(52)	14 607
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	9 286	(46)	9 240
w tym: udzielone gwarancje dobrego wykonania umowy	2 418	(19)	2 399

UPRAWNIENIE DO SPRZEDAŻY LUB OBCIĄŻENIA ZASTAWEM ZABEZPIECZENIA USTANOWIONEGO NA RZECZ BANKU

Na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku na rzecz Banku nie ustanowiono zabezpieczeń, które Bank był uprawniony sprzedać lub obciążyć innym zastawem, w przypadku realizacji wszelkich obowiązków przez właściciela zabezpieczenia.

POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE

POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE WEDŁUG WARTOŚCI NOMINALNEJ	31.03.2019	31.12.2018
Finansowe	99	90
Gwarancyjne	2 142	1 663
Razem	2 241	1 753

36. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2018
Gotówka i rachunek bieżący w Banku Centralnym	14 505	22 862	15 471
Lokaty w Banku Centralnym	850	-	740
Bieżące należności od banków	5 728	7 152	3 235
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	8	10	8
Razem	21 091	30 024	19 454

ŚRODKI PIENIĘŻNE O OGRANICZONEJ MOŻLIWOŚCI DYSPONOWANIA

Środki pieniężne w kwocie 8 milionów PLN (na 31 grudnia 2018 roku: 10 milionów PLN) stanowiące zabezpieczenia wykonywanych przez Dom Maklerski PKO BP SA operacji papierami wartościowymi są zdeponowane w KDPW_CCP w ramach Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych. Każdy uczestnik bezpośredni, który posiada status uczestnika rozliczającego zobowiązany jest do dokonania wpłaty do funduszu rozliczeniowego gwarantującego rozliczanie transakcji giełdowych objętych tym funduszem. Wysokość wpłat uzależniona jest od wartości obrotu danego uczestnika i jest codziennie aktualizowana przez KDPW_CCP.

37. TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI KAPITAŁOWO

Transakcje jednostki dominującej z jednostkami zależnymi, stowarzyszonymi i wspólnymi przedsięwzięciami wycenionymi metodą praw własności. Wszystkie opisane poniżej transakcje ze wspólnymi przedsięwzięciami i jednostkami stowarzyszonymi zostały zawarte na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Terminy spłat transakcji mieszczą się w przedziale od jednego miesiąca do piętnastu lat.

NA 31 MARCA 2019 ROKU/ PODMIOT	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	122	-	1	115
Merkury - fiz an i jego spółki zależne	-	-	26	-
NEPTUN - fiz an i jego spółki zależne	154	154	44	-
PKO Bank Hipoteczny SA	2 910	1 509	135	3 968
PKO BP BANKOWY PTE SA	-	-	23	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	-	-	50	1
PKO Finance AB	-	-	4 052	-
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	15 714	15 714	33	4 772
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	2	-	267	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	24	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	450	1
Qualia Development sp. z o.o. i jej spółki zależne	-	-	164	-
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	-	-	2	-
Razem jednostki zależne	18 902	17 377	5 271	8 857

NA 31 MARCA 2019 ROKU/ PODMIOT	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	37	36	23	10
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	17	17	8	-
Bank Pocztowy SA	-	-	-	1
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	-	-	18	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	54	53	49	11

NA 31 GRUDNIA 2018 ROKU/ PODMIOT	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	123	-	1	113
Merkury - fiz an i jego spółki zależne	-	-	22	-
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	159	159	52	-
PKO Bank Hipoteczny SA	4 447	1 729	131	3 117
PKO BP BANKOWY PTE SA	-	-	14	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	1	-	39	1
PKO Finance AB	-	-	6 238	-
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	15 121	15 120	36	4 304
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	33	-	224	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	26	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	472	1
Qualia Development sp. z o.o. i jej spółki zależne	-	-	384	-
ZenCard sp. z o.o.	-	-	1	-
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	-	-	4	-
Razem jednostki zależne	19 884	17 008	7 644	7 536

NA 31 GRUDNIA 2018 ROKU/ PODMIOT	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	40	13	43	23
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	18	18	8	-
Bank Pocztowy SA	-	-	-	1
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	-	-	5	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	58	31	56	24

ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU/ PODMIOT	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	1	-	1	-
PKO Bank Hipoteczny SA	82	77	11	11
PKO BP Finat sp. z o.o.	1	-	1	-
PKO Finance AB	-	-	50	50
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	82	81	-	-
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	3	3	1	1
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	18	18	-	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	12	12	3	3
Qualia Development sp. z o.o. i jej spółki zależne	-	-	1	1
Razem jednostki zależne	199	192	67	66

ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2019 ROKU/ PODMIOT	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	82	81	19	19
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	1	1	-	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	83	82	19	19

ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU/ PODMIOT	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	1	-	1	-
PKO Bank Hipoteczny SA	59	55	-	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	1	-	1	-
PKO Finance AB	-	-	68	68
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	70	68	4	-
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	30	30	-	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	2	2
Razem jednostki zależne	161	154	75	70

ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 MARCA 2018 ROKU/ PODMIOT	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	85	64	19	19
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp z o.o.	1	1	-	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	86	65	19	19

CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

38. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W PKO BANKU POLSKIM SA

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w PKO Banku Polskim SA. Ma ono na celu zapewnienie rentowności działalności biznesowej, przy zapewnieniu odpowiedniego poziomu miar adekwatności kapitałowej, kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez Bank tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Oczekiwany poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego. Cele zarządzania ryzykiem osiąga się w szczególności poprzez zapewnianie właściwej informacji o ryzyku, tak aby decyzje mogły być podejmowane z pełną świadomością ryzyk, jakie ze sobą niosą.

PKO Bank Polski SA identyfikuje ryzyka w swojej działalności oraz analizuje wpływ poszczególnych rodzajów ryzyka na działalność biznesową. Wszystkie ryzyka podlegają zarządzaniu, część z nich ma istotny wpływ w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia. Za istotne uznaje się ryzyko kredytowe, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania, ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko zmian makroekonomicznych, ryzyko modeli. Regularnie, co najmniej w cyklu rocznym, Bank przeprowadza ocenę istotności wszystkich zidentyfikowanych ryzyk. Przy ocenie istotności ryzyka Bank stosuje kryteria uznawania danego rodzaju ryzyka za istotne.

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym PKO Banku Polskiego SA za rok 2018 oraz w raporcie Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku opisane zostały szczegółowo następujące elementy tj.: definicja ryzyka, cel zarządzania określonym ryzykiem, identyfikacja ryzyka, pomiar lub ocena, kontrola, prognozowanie i monitorowanie, raportowanie i działania zarządcze dla zidentyfikowanych przez Bank istotnych rodzajów ryzyka.

39. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

MAKSYMALNE NARAŻENIE NA RYZYKO KREDYTOWE - BILANSOWE INSTRUMENTY FINANSOWE, DLA KTÓRYCH NIE MAJĄ ZASTOSOWANIA WYMOGI ZWIĄZANE Z UTRATĄ WARTOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
Pochodne instrumenty zabezpieczające	647	592
Pozostałe instrumenty pochodne	2 213	1 909
Papiery wartościowe:	2 715	1 562
przeznaczone do obrotu	1 427	282
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 288	1 280
Kredyty i pożyczki udzielone klientom nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	1 061	1 106
mieszkaniowe	24	27
gospodarcze	141	148
konsumpcyjne	896	931
Razem	6 636	5 169

PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI – AKTYWA FINANSOWE PODLEGAJĄCE UTRACIE WARTOŚCI, KTÓRE SĄ PRZETERMINOWANE LUB KTÓRE UTRACIŁY WARTOŚĆ

PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI 31.03.2019	Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)				Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)				Aktywa zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)				RAZEM PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI
	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	817	-	-	817	992	412	-	1 404	240	210	1 908	2 358	4 579
kredyty	817	-	-	817	992	412	-	1 404	240	210	1 908	2 358	4 579
mieszkaniowe	376	-	-	376	685	191	-	876	74	96	322	492	1 744
gospodarcze	208	-	-	208	108	126	-	234	131	74	1 241	1 446	1 888
konsumpcyjne	233	-	-	233	199	95	-	294	35	40	345	420	947
Razem netto	817	-	-	817	992	412	-	1 404	240	210	1 908	2 358	4 579

PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI 31.12.2018	Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)				Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)				Aktywa zagrożone utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)				RAZEM PRZETERMINOWANIE EKSPozyCJI
	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	778	-	-	778	1 015	299	-	1 314	157	164	2 077	2 398	4 490
kredyty	778	-	-	778	1 015	299	-	1 314	157	164	2 077	2 398	4 490
mieszkaniowe	329	-	-	329	722	163	-	885	62	74	425	561	1 775
gospodarcze	166	-	-	166	119	47	-	166	59	52	1 317	1 428	1 760
konsumpcyjne	283	-	-	283	174	89	-	263	36	38	335	409	955
Razem netto	778	-	-	778	1 015	299	-	1 314	157	164	2 077	2 398	4 490

MODYFIKACJE

Poniższa tabela prezentuje informacje dotyczące aktywów finansowych, które podlegały modyfikacji i dla których odpis na oczekiwane straty kredytowe kalkulowany był jako strata kredytowa w okresie życia ekspozycji (Faza 2 i 3).

AKTYWA FINANSOWE, KTÓRE PODLEGAŁY MODYFIKACJI	01.01-31.03.2019		01.01-31.03.2018	
	Faza 2	Faza 3	Faza 2	Faza 3
Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji w okresie:				
wartość wyceny według zamortyzowanego kosztu przed modyfikacją		139	89	94
zysk (strata) rozpoznana na modyfikacji		5	(5)	-
				41
				(1)
Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji od momentu początkowego ujęcia:	31.03.2019		31.12.2018	
wartość bilansowa brutto aktywów finansowych, które podlegały modyfikacji, dla których strata była kalkulowana w okresie dożywnym i które po modyfikacji ujmowane są w fazie 1		16		98

AKTYWA FINANSOWE SPISANE W OKRESIE PODLEGAJĄCE DZIAŁANIOM WINDYKACYJNYM

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty pozostałe do spłaty z tytułu aktywów finansowych, które zostały odpisane w trakcie okresu sprawozdawczego i w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności.

SPISANE AKTYWA FINANSOWE	01.01-31.03.2019	
	Częściowo spisane	Całkowicie spisane
Papiery wartościowe		
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	4	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	119	40
mieszkaniowe	32	-
gospodarcze	67	17
konsumpcyjne	20	23
Razem	123	40
SPISANE AKTYWA FINANSOWE	01.01-31.03.2018	
	Częściowo spisane	Całkowicie spisane
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	-	66
mieszkaniowe	-	30
gospodarcze	-	-
konsumpcyjne	-	36
Razem	-	66

KRYTERIA SPISYWANIA AKTYWÓW FINANSOWYCH

Bank stosuje następujące kryteria spisywania aktywów finansowych:

1. wierzytelność jest wymagalna w całości i wynika w szczególności z kredytu, pożyczki, debetu umownego, gwarancji lub poręczenia,
2. utworzony odpis na oczekiwane straty kredytowe:
  - pokrywa 100% wartości bilansowej brutto lub
  - przekracza 90% wartości bilansowej brutto i:
    - wobec wierzytelności podejmowane były lub nadal są prowadzone działania, które nie doprowadziły do odzyskania wierzytelności, a przeprowadzona ocena możliwości jej odzyskania, uwzględniająca w szczególności ustalenia komornika lub syndyka, zbywalność zabezpieczeń, kategorię zaspokojenia, pozycję wpisu do hipoteki, wskazuje na brak możliwości odzyskania całej wierzytelności; w szczególności brak jest możliwości ustalenia miejsca pobytu albo siedziby dłużnika i nie został ujawniony jego majątek, mimo podjęcia przez Bank działań zmierzających do ustalenia tego miejsca i majątku, lub
    - w ciągu ostatnich 12 m-cy uzyskane wpływy nie pokryły na bieżąco naliczanych odsetek.

Bank zaprzestaje podejmowania działań służących odzyskaniu wierzytelności w szczególności, gdy:

- właściwy organ postępowania egzekucyjnego wydał postanowienie o umorzeniu z powodu nieściągalności,
- sąd wydał postanowienie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub o umorzeniu/ukończeniu postępowania upadłościowego i brak jest możliwości skutecznej realizacji zabezpieczeń,
- niepodjęcie postępowania egzekucyjnego uzasadnione jest protokołem, stwierdzającym, że przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne, związane z dochodzeniem wierzytelności trudnej, byłyby równe lub wyższe od kwoty wierzytelności,
- dłużnik zmarł i brak jest możliwości prowadzenia skutecznego postępowania egzekucyjnego z ustanowionych zabezpieczeń,
- nastąpiło wykreślenie dłużnika z KRS, a ponadto brak jest majątku, z którego można byłoby dochodzić należności, w tym majątku należącego do współników lub członków zarządu ponoszących odpowiedzialność za zobowiązania spółki,
- nastąpiło zakończenie postępowania likwidacyjnego stwierdzone w stosownym rejestrze, skutkujące wykreśleniem dłużnika ze stosownego rejestru lub nastąpiło wykreślenie dłużnika ze stosownego rejestru bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego,
- upłynął termin przedawnienia wierzytelności.

40. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

MIARY WRAŻLIWOŚCI

VaR Banku oraz analizę stress-testową narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY WRAŻLIWOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN)	280	241
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o 200 p.b. (mln PLN) (test warunków skrajnych) ¹	1 065	1 531

¹ W tabeli zaprezentowano wartość najbardziej niekorzystnego testu warunków skrajnych wartości ekonomicznej spośród scenariuszy: przesunięcia krzywych stóp procentowych w poszczególnych walutach o 200 p.b. w górę oraz o 200 p.b. w dół.

41. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM

VaR Banku oraz analizę stress-testową narażenia Banku na ryzyko stopy walutowej dla wszystkich walut przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY WRAŻLIWOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN)	3	4
Zmiana kursów WAL/PLN o 20% (mln PLN) (test warunków skrajnych) ¹	285	229

¹ W tabeli zaprezentowano wartość najbardziej niekorzystnego testu warunków skrajnych spośród scenariuszy: aprecjacja PLN o 20% oraz deprecjacja PLN o 20%.

42. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

LUKA PŁYNNOŚCI

Poniżej prezentowane luki płynności zawierają między innymi urealnienia pozycji bilansowych Banku dotyczące osadu depozytów podmiotów niefinansowych i ich wymagalności, osadu kredytów w rachunku bieżącym podmiotów niefinansowych i ich zapadalności oraz płynnych papierów wartościowych i ich terminu zapadalności.

	a'vista	0 - 1 miesiąc	1 - 3 miesiące	3 - 6 miesiące	6 - 12 miesiące	12 - 24 miesiące	24 - 60 miesiące	pow. 60 miesiące
31.03.2019								
urealniona luka okresowa	15 513	28 068	(3 527)	2 437	13 028	16 584	23 380	(95 483)
urealniona skumulowana luka okresowa	15 513	43 581	40 054	42 491	55 519	72 103	95 483	-
31.12.2018								
urealniona luka okresowa	22 921	25 839	(1 358)	1 498	11 224	17 387	21 296	(98 807)
urealniona skumulowana luka okresowa	22 921	48 760	47 402	48 900	60 124	77 511	98 807	-

NADWYŻKA PŁYNNOŚCI

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku na 31 marca 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku:

NAZWA MIARY WRAŻLIWOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
Nadwyżka płynności w horyzoncie do 30 dni (mld PLN) ¹	12	21

¹ Nadwyżka płynności - określa zdolność do pokrycia przez Bank potrzeb płynnościowych w zadanym okresie przetrwania w sytuacji realizacji zdefiniowanych scenariuszy warunków skrajnych.

NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI

NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI	31.03.2019	31.12.2018
M3 - współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	13,29	17,44
M4 - współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,21	1,22
NSFR - wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania	120,2%	120,2%
LCR - wskaźnik pokrycia płynności	135,7%	127,3%

W okresie zakończonym 31 marca 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych.

43. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

	31.03.2019	31.12.2018
Fundusze własne razem	37 349	37 770
Kapitał Tier I	34 649	35 070
Kapitał Tier I przed korektami regulacyjnymi i pomniejszeniami, w tym:	36 861	37 061
Kapitał zakładowy	1 250	1 250
Kapitał zapasowy i pozostałe kapitały rezerwowe	32 797	32 797
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 070	1 070
Zyski zatrzymane, w tym:	1 744	1 944
niepodzielony wynik /niepokryta strata	(646)	(535)
zysk bieżący zaliczony za zgodą KNF	1 635	1 635
korekta wynikająca z zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne	755	844
(-) Wartość firmy	(871)	(871)
(-) Inne wartości niematerialne	(1 460)	(1 503)
Skumulowane inne całkowite dochody	303	443
Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	(184)	(60)
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-	-
Kapitał Tier II	2 700	2 700
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	2 700	2 700
Wymogi w zakresie funduszy własnych	14 393	14 169
Ryzyko kredytowe	13 434	13 216
Ryzyko operacyjne	454	437
Ryzyko rynkowe	479	491
Ryzyko korekty wyceny kredytowej	26	25
Łączny współczynnik kapitałowy	20,76%	21,33%
Współczynnik kapitału Tier 1	19,26%	19,80%

ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY

44. ZDARZENIA KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. 4 kwietnia 2019 roku Rada Nadzorcza Banku pozytywnie zaopiniowała rekomendację Zarządu Banku w sprawie podziału zysku Banku za 2018 rok.
2. W okresie od 1 kwietnia 2019 roku do 5 maja 2019 roku PKO Bank Polski SA sprzedał, w ramach podpisanej w 2015 roku z PKO Bankiem Hipotecznym SA Umowy Ramowej Sprzedaży Wierzytelności, kolejny portfel wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie w kwocie 396 milionów PLN.
3. 18 kwietnia 2019 roku PKO Leasing SA ogłosiła kolejne warunkowe wezwanie na sprzedaż akcji spółki Prime Car Management SA. Wezwanie zostało ogłoszone na wszystkie akcje wyżej wymienionej spółki, (tj. 11 908 840 akcji zwykłych o wartości nominalnej 2 PLN każda). Cena ogłoszona w wezwaniu wynosi 23,75 PLN za 1 akcję. Termin rozpoczęcia przyjmowania zapisów został ustalony na 13 maja br.
4. 23 kwietnia 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego zezwoliła na zmianę rzeczowego zakresu działalności PKO Towarzystwa Ubezpieczeń SA poprzez jego rozszerzenie o działalność ubezpieczeniową w grupie 3 (casco pojazdów lądowych) i 10 (OC posiadaczy pojazdów mechanicznych łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika) Działu II, zgodnie z załącznikiem do ustawy z 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

5. 6 maja 2019 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku. Przedmiotem obrad ZWZ było zatwierdzenie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 r. oraz sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku. Poza ww. decyzjami, ZWZ zatwierdziło sprawozdanie Rady Nadzorczej oraz podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku osiągniętego w 2018 roku oraz pokrycia straty z lat ubiegłych, jak również w sprawie ustalenia wysokości dywidendy. ZWZ udzieliło absolutorium wszystkim członkom Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku. W ramach zmian w składzie Rady Nadzorczej odwołany został Pan Janusz Ostaszewski, powołano natomiast Pana Dariusza Górskiego.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU BANKU

07.05.2019	ZBIGNIEW JAGIEŁŁO	PREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)
07.05.2019	RAFAŁ ANTCZAK	WICEPREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)
07.05.2019	RAFAŁ KOZŁOWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)
07.05.2019	MAKS KRACZKOWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)
07.05.2019	MIECZYŚLAW KRÓL	WICEPREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)
07.05.2019	ADAM MARCINIAK	WICEPREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)
07.05.2019	PIOTR MAZUR	WICEPREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)
07.05.2019	JAKUB PAPIERSKI	WICEPREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)
07.05.2019	JAN EMERYK ROŚCISZEWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU	..... (PODPIS)

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO
PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

DANUTA SZYMAŃSKA
DYREKTOR PIONU RACHUNKOWOŚCI

.....
(PODPIS)